

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 6

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA

SPÓŁKA AKCYJNA

SOCIÉTÉ FERMIERE DES MINES

FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS

EN HAUTE-SILÉSIE.

CHORZÓW I G. ŚL.

RYNEK, L. 915.

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU

Z KOPALN. KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW.

ADR. TELEGR. SKARBOFERME CHORZÓW

LIGNOZA, Spółka Akc.

GENERALNA DYREKCJA :

KATOWICE, DWORCOWA 13

TELEFON 339-81

FABRYKI :

KRYWAŁD, POW. RYBNICKI, BIERUŃ STARY, POW. PSZCZYŃSKI,

PNIOWIEC, POW. TARNOGÓRSKI

MATERJALY WYBUCHOWE, ŚRODKI ZAPALCZE, ARTYKULY PIROTECHNICZNE. MATERJALY PLASTYCZNE SZTUCZNE NA PODSTAWIE FENOLI I FORMALINY ORAZ FORMY STALOWE DO PRASOWANIA TYCH MATERJALÓW. SIARCZAN MIEDZI, CHLOREK MIEDZIAWY. PAPIERY BEZDRZEWNE I DRZEWNE RÓŻNYCH GATUNKÓW. MASA DRZEWNA BIELONA I NIEBIELONA

511-14-36

Wycinki z gazet

i czasopism całego świata
w każdej żądanej sprawie

Jako najlepsze źródło informacji, niezbędne dla wszystkich biur i instytucji: państwowych, społecznych, kulturalnych, przemysłowych i handlowych oraz dla osób wszelkich zawodów, zbiera i na zamówienie dostarcza, tudzież załatwia prenumeraty dzienników i czasopism krajowych i zagranicznych

Informacja Prasowa Polska

Dyrekcja i ekspedycja: Warszawa, Bracka 5. Tel 241-53

Korespondenci we wszystkich stolicach

TOWARZYSTWO KOPALŃ I ZAKŁADÓW HUTNICZYCH SOSNOWIECKICH

Spółka Akcyjna

Dostawca węgla dla Polskich Kolei Państwowych i Ministerstwa Spraw Wojskowych. Eksport — do Austrii, Węgier, Czechosłowacji, Francji, Włoch, Hiszpanji, Szwecji, Finlandji, Danji, Norwegji, Belgji, Holandji, krajów półwyspu Bałkańskiego i t. d.

Węgiel na opał domowy. Węgiel dla przemysłu.
Węgiel do opalania statków parowych.

Kopalnie węgla w Zagłębiu Dąbrowskiem
MIŁOWICE—MODRZEJÓW—NIWKA.

Zarząd i Biuro Sprzedaży w Sosnowcu. Tel. Nr. 6, Nr. 7, Nr. 8.

FABRYKA KAS STALOBETONOWYCH I WYROBÓW ŻELAZNYCH

Henryk Jardel

Sukcesorowie

Warszawa, ul. Madalińskiego 29
Tel. 8-91-97

ZJEDNOCZONE FABRYKI ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH W MOŚCICACH I W CHORZOWIE

produkują i polecają pierwszorzędnej jakości nawozy azotowe:

**A Z O T N I A K
S A L E T R Ę
W A P N I O W ą
(G R A N U L O W A N ą)**

**S A L E T R Z A K
S I A R C Z A N A M O N U**

i wysokowartościowy nawóz fosforowy

S U P E R T O M A S Y N Ę

o zawartości 16% i 30% kwasu fosforowego

oraz produkty chemiczne: amonjak skroplony, azotyn sodowy, karbid, kwas azo-
towy, saletrę amonową, saletrę sodową, saletrę potasową, salmiak, węglan amonu,
wodę amonjalkalną chemicznie czystą, chlor ciekły, ług bielący (podchloryn sodo-
wy), chlorobenzol (monochlorobenzol), paradwuchlorobenzol, ortodwuchlorobenzol,
--- --- --- sodę kaustyczną, wapno chlorowe, azot, tlen, wodór. --- --- ---

WSZELKICH INFORMACYJ UDZIELA **W CHORZOWIE**
BIURO SPRZEDAŻY Z. F. Z. A.

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGR.

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
ZAGADNIENIE DROBNYCH UŻYTKOWNIKÓW I DZIERŻAWCÓW ROLNYCH — ALFRED OKOŁOWICZ	375	PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM	398
PRZEMYSŁ CHEMICZNY W ROKU 1935 — INŻ. T. ZAMOYSKI	380	<i>Nowelizacja prawa wekslowego i czekowego — Ś. Baudoin de Courtenay</i>	
KRONIKA GOSPODARCZA:		<i>Rozporządzenie o cechach — R. Ślaski</i>	
Z MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU	385	KRONIKA TYGODNIOWA:	
SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWODAWCZYCH	386	PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	402
GÓRNICZTWO I PRZEMYSŁ:		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	402
PRZEMYSŁ NAFTOWY	388	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY	390	PODATKI I OPŁATY	403
PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY	391	AKCYZY I MONOPOLE	404
RZEMIOSŁO	391	PIENIĄDZ I KREDYT	404
ROLNICTWO	391	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	404
HANDEL:		Z POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI	406
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	394	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
RYNEK AKCYJNY	394	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
CŁO ORAZ REGLAMENTACJA	395	FRANCJA	406
ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	395	NIEMCY	406
POCZTA I TELEGRAF	397	AUSTRIA	407
		Z. S. R. R.	407
		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	408
		BIBLIOGRAFJA	408

ZAGADNIENIE DROBNYCH UŻYTKOWNIKÓW I DZIERŻAWCÓW ROLNYCH¹⁾

UŻYTKOWANIE ziemi przez ludność rolniczą w gospodarstwach rolnych różnego typu i wielkości odbywa się na podstawie rozmaitych tytułów prawnych, powstałych z potrzeb gospodarczych i społecznych w danych krajach i okresach historii gospodarczej, w szczególności historii stosunków agrarnych. Zjawiska gospodarcze i społeczne, jakoteż towarzyszące im formy prawne, względnie zwyczajowe, z biegiem czasu ulegalizowane, występowały w poszczególnych okresach w postaciach odmiennych, zależnych od danych warunków ogólnych.

W związku z tem nagromadziły się też różnolite formy prawne, przeważnie jedne obok drugich zacho-

wane, gdyż samorzutny bądź nawet celowy ruch, ustalający lub zmieniający sposoby bytowania i gospodarowania, odbywał się naogół nierównomiernie, często nieracjonalnie, przez co obok nowszych form zachowały się dawniejsze—często nieodpowiadające współczesnym wymogom życia, hamujące uzasadniony rozwój techniki i kultury rolniczej oraz postęp społeczny w stosunkach wiejskich.

Twierdzenia te są, niestety, w zbyt wielkiej skali aktualne właśnie w Polsce, a to następstwo zaborów i poddania życia gospodarczego w poszczególnych dzielnicach odmiennym obcym wpływom politycznym, społecznym i ustawodawczym, co m. in. odbiło się z wyjątkową siłą na naszych stosunkach, związanych z użytkowaniem ziemi.

Mamy przeto obecnie w dziedzinie użytkowania ziemi, chociażby tylko przez drobnych dzierżawców

¹⁾ Zagadnienia, poruszone w nin. artykule, są tak różnorodne, że ustalenie dla nich innego odpowiedniego tytułu nastęrczało trudności. Artykuł stanowi próbę ujęcia w zarysie ogólnym całokształtu tych zagadnień w stosunkach powojennych.

i użytkowników rolnych, do czynienia z dość znaczną ilością postaci i typów prawnych, różniących się nieraz subtelnymi odcieniami treści i formy, których rozpoznanie nie jest zbyt łatwe.

Spotykane u nas postacie prawne użytkownika ziemi, ogólne i czysto lokalne, bądź dzielnicowe, można ułożyć w szeregi rozpoznawcze—według ich ewolucji historycznej i ustawodawczej, według treści i znamion formalnych, bądź według znaczenia społeczno-gospodarczego, uzależnionego nieraz od związku z wielkością gospodarstw, czyli z wielką i z drobną własnością rolną i t. p.

Według interesującej nas treści społeczno-prawnej dają się one ułożyć w szereg—od typu użytkownika na prawie pełnej i formalnie uznanej oraz hipotecznie zabezpieczonej własności aż do typu krótkoterminowej, doraźnej dla różnych celów, dzierżawy gruntów prywatnych na podstawie umowy, ustnie zawartej.

Ważnym czynnikiem jest tu niewątpliwie albo długość zamierzonego okresu korzystania z użytków rolnych, albo długość faktycznego oddawania ich użytkownika, powodującego życie się, zespolenie psychiczne użytkownika z gospodarowaniem na danych użytkach rolnych, stanowiących jego gospodarstwo i związanych z pojęciem ojcowizny oraz ze wspomnieniami, wiążącymi się z danymi warunkami naturalnymi i z danym zbiorowiskiem ludzkim. Czynnikiem ten nie powinien być istotnie ważnych i uzasadnionych powodów być naruszany przymusowo i przemocą, gdyż jego zbagatelizowanie powoduje skutki nader niepożądane i szkodliwe pod wielu względami. Z tem musi się liczyć rozumny ustawodawca w dziedzinie reform rolnych i ich umiejętny wykonawca lub organizator, oraz, w niemniejszym stopniu, całe społeczeństwo. Podkreślenia te są ważne dla należytego zorientowania się w sprawach, niżej omawianych, i w akcji przebudowy ustroju rolnego w zakresie użytkownika ziemi, wreszcie w niektórych postanowieniach ustawowych.

Ponieważ obowiązujące w dziedzinie użytkownika ziemi przed odzyskaniem niepodległości państwowej przepisy dzielnicowe w wielu wypadkach albo stały się anachronizmami prawnymi i społecznymi, albo sprzeczne były z żywotnymi interesami obywateli polskich oraz interesem państwowym—wymagały one możliwie najszybszej likwidacji i zastąpienia bardziej odpowiednimi. Nowe zjawiska powojenne wymagały zupełnie odmiennych postanowień i zabiegów. Formy prawne urządzenia drobnych rolników i włościan w zakresie użytkownika ziemi związane były nadto z nieaktualnymi w okresie gospodarki pieniężnej formami gospodarki naturalnej, nabierającej obecnie w czasie przesilenia gospodarczego znowu na sile. Współczesne konstrukcje prawne zbyt łatwo ułatwiały wielu jednostkom niesumieinnym wyzysk drobnych użytkowników i dzierżawców rolnych, na dawnych prawach osadzonych. Inne znow przeszkadzały naprawie ustroju rolnego i nowemu uregulowaniu stosunków agrarnych, lub zracjonalizowaniu warunków produkcji rolnej, wreszcie wywoływały nieporozumienia i konflikty społeczne.

Niektóre, zdawałoby się już nieaktualne, formy prawne użytkownika ziemi musiały być jednak w warunkach powojennych zastosowane celowo i częściowo nawet w szerszym niż przedtem zakresie, a to dlatego, że pod wpływem ogólnych warunków trzeba było na pewnych odcinkach cofnąć się do form bardziej prymitywnych, np. do masowego doraźnego wydzierżawienia gruntów, lub do form wręcz niepożądanych, jak do zalegalizowa-

wania użytkownika gruntów obcych, opuszczonych w czasie wojny przez ich właścicieli.

Wreszcie należy podkreślić, że forma dzierżawna użytkownika ziemi jest często przejściem do jej nabycia na własność, a długotrwałe użytkowanie na podstawie prawa czynszowego wieczystego i t. p. właściwie zastępuje użytkownika własnościowe.

Poniżej podajemy wyliczenie najważniejszych kategorii prawnych drobnych dzierżawców i użytkowników rolnych, z którymi mamy, względnie mieliśmy w Polsce do czynienia po odzyskaniu niepodległości, ujęte—w miarę możliwości—według stopnia trwałości i siły samego prawa posiadania lub użytkownika, bez wiązania narazie w grupy przedmiotowe, regulowane przez właściwe im prawa i ustawy oraz bez związku z ich czasem powstania:

1.—Drobni, początkowo doraźni, później przeważnie utrwaleni dzierżawcy niezagospodarowanych po wojnie użytków rolnych z majątków większej własności rolnej, których właściciele nie byli w stanie uprawiać; wydzierżawienie w myśl ustawy dobrowolne lub przymusowe na zarządzenie Ministra Rolnictwa; dzierżawcy winni byli posiadać niezbędne środki do uprawy, albo mieć możliwość nabycia ich we właściwym czasie; ustalono kolejność pierwszeństwa kandydatów na dzierżawców i uregulowano wysokość maksymalną czynszu; odpowiednie ustawy obowiązywały początkowo tylko w Kongresówce i Małopolsce, później też w woj. wschodnich.

2.—Upoważnieni ustawowo tymczasowi użytkownicy na zasadach dzierżawy działek ziemi i pomieszczeń na gruntach obcych z gospodarstw, opuszczonych w czasie wojny przez właścicieli i użytkowników, a to do czasu ewentualnego ich powrotu; ustawa ulegalizowała dokonane częściowo już fakty w interesie nieobecnych właścicieli i w interesie uporządkowania stosunków prawnych.

3.—Długoletni użytkownicy łąk dworskich, przez coroczny skos traw za zapłatą, traktowani często przez sądy nie jako dzierżawcy, lecz jako stali nabywcy traw na pniu, a to naskutek ograniczającej interpretacji ustaw.

4.—Normalni drobni dzierżawcy na podstawie zwykłych umów różnoterminowych i na rozmaitych warunkach płatności czynszu—całkowicie w pieniądzu, lub częściowo w pieniądzu i częściowo w innych świadczeniach, jak w części plonu lub za odrodek, w różnych kombinacjach; ustawy o ochronie dzierżawców nakazały uiszczenie czynszu całkowicie w pieniądzu.

5.—Nader liczni małorolni lub bezrolni dzierżawcy, przeważnie kilkuletni, stosunkowo drobnych działek gruntu, często na podstawie kilku jednocześnie umów na różne działki z majątków wielkiej własności, zwłaszcza latyfundijskiej—na górnośląskiej części wojew. śląskiego; stanowią oni odrębną kategorię folwarcznych robotników rolnych o charakterze, zbliżonym do komorników, a więc z jednoczesnym obowiązkiem na żądanie pracy, faktycznie dość stałej, na folwarku wraz z żoną i posytkami¹⁾.

6.—Użytkownicy—nabywcy gruntów na podstawie umów przyrzeczenia sprzedaży z wpuszczeniem w faktyczne posiadanie, których dotrzymanie po wojnie przez sprzedawców musiano zabezpieczyć na drodze

¹⁾ Na Górnym Śląsku kategoria komorników została prawie doszczętnie zlikwidowana przy rugowaniu i uwłaszczeniu włościan, i to w sposób, niezwykle ich krzywdzący.

specjalnej ustawy, gdyż sprzedawcy masowo usuwali tych użytkowników ze względów spekulacyjnych, nawet mimo ich pobudowania się i zagospodarowania: ustawa uznała umowy powyższe za definitywne umowy sprzedaży do przepisania tytułu własności przez sądy w razie oporu sprzedawcy.

7.—Dzierżawcy parcelacyjni działek z parcelacji majątków na podstawie umów dzierżawnych z przyrzeczeniem sprzedaży ich po określonym terminie, np. 3-letnim (praktyka b. ros. Banku Włościańskiego), pod warunkiem należytego wywiązania się z obowiązków umowy i wykazania umiejętności gospodarowania. Po wojnie posiadacze działek z t. zw. „parcelacji dzierżawnej” z prawem późniejszego nabycia.

8.—Długoletni dzierżawcy przedwojenni, przeważnie zwyczajowo dziedziczni, w obecnych województwach wschodnich i niektórych powiatach wschodnich woj. białostockiego.

9.—Spadkobiercy w prostej linii zstępnej byłych t. zw. „wolnych ludzi” drugiej kategorii, czyli użytkownicy specjalnego typu sprzed 1857 r., nieuwzględnieni przy uwłaszczeniu włościan na tychże terenach wschodnich, jak w poprzednim p. 8.

10.—Czynszownicy wieczystości—na terenach jak w 2 poprzednich p. p. 8 i 9.

11.—Formalnie użytkownicy, a faktycznie właściciele gospodarstw i gruntów, nabytych przez nich na nazwiska „osób podstawionych”, celem obejścia rosyjskich przedwojennych przepisów, uniemożliwiających Polakom nabycie ziemi na określonych terytorjach b. zaboru rosyjskiego, czyli obecnie w województwach wschodnich i niektórych powiatach Kongresówki.

W wyliczeniu powyższem pominięto z natury rzeczy dzierżawców i użytkowników „folwarcznych”, czyli gospodarujących na majątkach wielkiej własności. Przebudowa ustroju rolnego ma w naszych stosunkach agrarnych przede wszystkim na celu wzmocnienie i uzdrowienie wielkich mas zaniedbanych gospodarstw włościańskich i drobnorolniczych, zwłaszcza karłowatych i w szachownicy leżących, i to kosztem okrojenia większej własności, bez czego nie jest wogóle do pomyślenia. Przebudowa ta nie nastawia się bezpośrednio przeciwko większym dzierżawcom i użytkownikom, ale pośrednio w nich trafia, zmuszając nieraz do likwidowania gospodarki (parcelacja majątków w całości) lub do znacznego jej terenowego ograniczenia (parcelacja części). W związku z tem wydano specjalne przepisy, regulujące sposoby wypowiedziania dzierżaw folwarcznych i usuwania dzierżawców za pełnym odszkodowaniem. Zato inny znów przepis przyznaje im pierwszeństwo przy ubieganiu się o ziemię z parcelacji, a przede wszystkim o większe gospodarstwa wzorowe (ośrodki), gdyż posiadają cenne walory zawodowe i kulturalne.

Wydzierżawienie całych gospodarstw folwarcznych jest t. nieraz najbardziej wskazaną formą eksploatacji majątku prywatnego, instytucyjnego lub państwowego, gdyż upraszcza administrację, wprowadza równowagę dochodu i zwalnia od ryzyka gospodarczego jego właściciela, który też często nie posiada sam możliwości lub niezbędnych środków obrotowych do gospodarowania i wyręcza się przeto zamożniejszym pod tym względem dzierżawcą, nieposiadającym natomiast kapitału zakładowego na kupno sobie folwarku.

Podobna jest zasadniczo rola i sytuacja dzierżawcy gospodarstwa małego o typie włościańskim, o ile jest bezrolny lub małorolny i posiada niezbędne inwenta-

rze żywe i martwe oraz zapasy i obrotową gotówkę, a więc już pewien dorobek osobisty lub odziedziczony z działów rodzinnych i t. p. Jego dzierżawa jest w warunkach jako tako normalnych i sprzyjających stopniem przejściowym do kupna szcasiem—po dorobku lub przy pomocy kredytowej—gospodarstwa na własność bądź dokupna ziemi do ewentualnie już posiadanej zbyt małego gospodarstwa.

Z tych właśnie względów, jakoteż z konieczności zapewnienia im bytu, ustawa z dn. 28/XII 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, czyli parcelacyjna, zawiera przepisy, dające obok służby folwarcznej, tracącej pracę wskutek parcelacji, bezwzględne pierwszeństwo drobnym dzierżawcom i użytkownikom gruntów parcelowanych, a następnie dopiero sąsiadnim małorolnym oraz innym. Dla zapewnienia bytu drobnym użytkownikom i dzierżawców rolnych ustawa powyższa, jakoteż wszystkie inne przedmiotowe, dotyczące przebudowy ustroju rolnego, przewidują, że w razie niemożliwości z jakichkolwiek powodów uwzględnienia ich przy danej akcji przez przyznanie im ziemi do kupna na własność i w razie konieczności usunięcia ich wogóle z danych gruntów użytkowanych—należy oddać im w użytkowanie inne podobne użytki, i to równej dobroci, z dopłatą w niektórych wypadkach odszkodowania w kwocie do zł 500.

Z drugiej strony staje się dzierżawa często ratunkiem dla gospodarzy, zdegradowanych gospodarczo i społecznie wskutek utraty już posiadanej na własność gospodarstwa z własnej winy lub spowodu klęsk od nich niezależnych, w każdym razie wskutek zużycia.

Niektóre formy prawne użytkowania ziemi mogą być przeto dla rolnika albo szczeblami postępu albo też cofania się społecznego i gospodarczego, stając się przeto wskaźnikami poprawy lub pogorszenia się warunków bytu, i to nie tylko jednostek, lecz i szerszych mas włościańskich. Ze stanowiska tych właśnie możliwości należy oceniać poszczególne kategorie drobnych użytkowników i dzierżawców rolnych, wyliczonych poprzednio.

W wyliczeniu tem pominięto następnie użytkowników, korzystających z praw serwitutowych na obcych gruntach, gdyż jest to zupełnie inna kategoria, omówiona w osobnym artykule¹⁾, jakoteż pominięto posiadaczy b. pruskich włości rentowych z nieamortyzacyjną rentą wieczystą w województwach zachodnich, gdyż są to właściciele z ograniczonym prawem własności, choć wieczystość renty pozornie zbliża ich do czynszowników wieczystych, którzy formalnie nie posiadali własności, i dlatego też podlegają uwłaszczeniu. Tem bardziej pominięto pruskie i galicyjskie włości rentowe amortyzacyjne, jakoteż wszelkie inne posiadanie własnościowe.

Po powyższych niezbędnych omówieniach możemy wyliczone kategorie drobnych użytkowników ująć pod kątem widzenia różnych zabiegów ochronnych i właściwych przedmiotowych ustaw polskich, gdyż rozpatrzenie odnośnych ustaw przedwojennych zaprowadziłoby nas zbyt daleko—aż do niektórych szczegółów uwłaszczenia włościan wogóle.

Pierwszą ustawą, dotyczącą drobnych dzierżawców, był dekret Naczelnika Państwa z dn. 7/II 1919 r., upoważniający Ministra Rolnictwa i Dóbr Państw. do

¹⁾ P. tyg. „Polska Gospodarcza” zesz. 3/1936, str. 75 i nast.

podjęcia parcelacji majątków b. ros. Banku Włościańskiego i do wydzierżawienia państwowych dóbr małorolnym i bezrolnym. Było to jednocześnie również pierwsze formalne upoważnienie parcelacyjne. Ustawa ta nie nabrała jednak praktycznego znaczenia.

Doniosłe znaczenie miała ustawa tymczasowa z dn. 8/III 1919 r. w przedmiocie wydzierżawienia niezagospodarowanych użytków rolnych, gdyż znacznie powiększyła liczby drobnych dzierżawców. Szereg późniejszych ustaw w tej samej sprawie w latach 1919, 1920 i 1921 znowelizowały ją i uzupełniły — tak, że te przepisy obowiązywały z różnemi zmianami aż do jesieni 1924 r., gdy co do dzierżawców zostały objęte przepisami ustawowemi o ochronie drobnych dzierżawców, bo wydzierżawianie niezagospodarowanych użytków rolnych przestało już być aktualnem. Statystyki tej kategorii dzierżaw nie posiadamy. Pewne światło rzuca jednak na nie statystyka odlogów, z wyłączeniem normalnych ugorów w gospodarstwach trzypolowych. Według danych E. Szturm de Sztrema o zasiewach i zbiorach w latach 1921—1923 wynosiły odłogi:

Województwa		1918/19	1919/20	1920/21	1921/22
Centralne	tys. ha	670 ^o	560 ^o	143 ⁴	40 ^o
	% ziemi ornej	9 ⁵	7 ⁹	2 ^o	0 ⁶
Wschodnie	tys. ha	2 800 ^o	1 283 ⁵	770 ⁸	500 ^o
	% ziemi ornej	68 ⁵	31 ^o	18 ^o	11 ⁵
Południowe	tys. ha	1 176 ^o	667 ⁵	219 ⁵	50 ^o
	% ziemi ornej	30 ⁸	17 ^o	5 ⁷	1 ³

Zmniejszanie się obszarów, odlogiem leżących, odbywało się nie tylko przez uruchomienie i odbudowę gospodarstw folwarcznych, zniszczonych przez działania wojenne, lecz również naskutek wydzierżawiania gruntów ornych drobnym dzierżawcom rozmaitego pochodzenia, nawet bezrobotnej ludności miasteczek. Omawiane ustawy miały przeto na celu nie tylko podniesienie ogólnej produkcji rolniczej, lecz i ułatwienie bytowania ludności, pozbawionej normalnych zarobków. Znaczna część tych doraźnych dzierżawców powróciła później do zwykłych zajęć. Pozostała jednak część pochodzenia rolniczego utrwaliła się na tych dzierżawach, jako małorolni lub bezrolni, i rozszerzyła ogólną kategorię drobnych dzierżawców, wziętych w obronę przed wyzyskiem i rugowaniem przez inny szereg ustaw.

Przytoczone zestawienie o odlogach daje również pojęcie o geograficznym rozłożeniu głównych mas niezagospodarowanych użytków rolnych, a przeto i omawianej kategorii doraźnych dzierżawców, mianowicie głównie w województwach wschodnich, następnie w woj. południowych, wreszcie w woj. centralnych. Województwa zachodnie nie wchodziły w rachubę.

Ustawy o przymusowym wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych z majątków prywatnych i niepaństwowych zostały spowodowane zaobserwowanym zjawiskiem niechęci właścicieli do takiego wydzierżawiania, mimo że sami nie byli narazie w stanie ich uprawiać. Paradoksalność sytuacji potęgowały jeszcze masowe wypowiedania dzierżaw drobnych i wogóle rugowanie wszelkiego rodzaju użytkowników przez właścicieli majątków niepaństwowych. Sprawę wyjaśnia jednak obawa przeważnej części ziemiaństwa, że wydzierżawianie ziemi drobnym rolnikom jest początkiem pozbycia się tych ziem w związku z rozpoczętą w Sejmie Ustawodawczym debatą nad reformą rolną¹⁾ z wysuniętą na pierwszy plan sprawą parcelacji majątków

wielkiej własności ziemskiej, a więc przeważnie prywatnych. Właściciele rozumieli, że masowe wydzierżawianie oznacza tak lub inaczej masową późniejszą parcelację na warunkach jeszcze nieznanach.

Z tych samych względów zaistniał prawie jednocześnie ożywiony ruch podziału wielkich majątków na mniejsze pomiędzy członków rodziny lub nawet celem sprzedaży w inne ręce, aby tylko uciec od reformy rolnej i zmniejszyć obszary, podlegające ewentualnej parcelacji i wykupowi przymusowemu, a tem bardziej wywłaszczeniu. W sprawie zaognienia reformy rolnej odsyłamy tu do artykułu o parcelacji i osadnictwie w zesz. 46/1935 tyg. „Polska Gospodarcza”.

W innych warunkach i w innej formie zaczynał powtarzać się ruch w kierunku rugowania włościan z okresu przed ich uwłaszczeniem, a to przez rugowanie różnego rodzaju dzierżawców i użytkowników, nawet oddawna zasiedziałych bądź zwyczajowo lub prawnie dziedzicznych. Spowodowało to, jak i przed uwłaszczeniem włościan, ingerencję władzy państwowej. Wydano ustawy i rozporządzenia o ochronie drobnych dzierżawców, o upoważnieniu Rządu do wydania rozporządzenia, normującego przenoszenie własności nieruchomości ziemskiej¹⁾, o wstrzymaniu eksmisji (wysiedlenia) małorolnych dzierżawców na Wołyniu i Podolu, o umowach przyrzeczenia kupna — sprzedaży ziemi, zawartych jeszcze przed wojną i t. p.

Rugowanie użytkowników, stosunkowo niedawno osadzonych, ma inną wagę i skutki. Zerwanie więzi „zespolenia się” takiego użytkownika z uprawianym gruntem jest mniej bolesne dlań aniżeli dla dłużej, nieraz od kilku pokoleń zasiedziały i pobudowanych. Usuwanie tych ostatnich było naprawdę wielką i niepowetowaną krzywdą społeczną. A jednak fakty takie mnożyły się i świadczyły źle o wielu ziemianach, mających na widoku jedynie własne dobro. Wielu drobnych użytkowników, którzy sami, jak i poprzednie ich pokolenia, wytrzymali wrogi polskości napór władz rosyjskich, zostało zlikwidowanych w ten sposób gospodarczo i społecznie już w odrodzonym Państwie Polskiem, gdyż nie wszystkim udało się uratować przez wydane ustawy i zarządzenia.

Pierwszą ustawą o ochronie drobnych dzierżawców była ustawa z dn. 3/VII 1919 r. Cały szereg późniejszych takich ustaw i rozporządzeń przedłużał okres jej działania lub uzupełniał i ulepszał odnośne postanowienia. Najbardziej miarodajna była ustawa w sprawie ochrony drobnych dzierżawców z dn. 31/VII 1924 r., której moc obowiązująca została przedłużona rozporządzeniami Prezydenta Rzplitej z dn. 12/IX 1930 r. i następnie z dn. 21/X 1932 r. — do dn. 1/X 1938 r.

Ustawy nowelizujące precyzowały warunki ochrony, polegającej na niedopuszczalności wypowiedania umów dzierżawnych, eksmisji na podstawie wyroków sądowych i t. p., rozszerzały działanie przepisów ochronnych na dalsze nowsze kategorie dzierżawców i objęły ostatecznie wszystkie grupy dzierżawców, użytkujących nie więcej aniżeli 5 ha na 1 dzierżawcę na podstawie umów, zawartych przed określonymi ściśle datami, a mianowicie dla większości terenów przed dniem 18/VII 1919 r., dla innych terenów — przed dn. 28/VIII 1924 r.; wzięły również w opiekę poddzierżawców, uniezależniając ich od pierwotnych dzierżawców, oraz

¹⁾ Ustawa z dn. 2/VIII 1919 r. i rozp. tymcz. Rady Ministrów z dn. 1/IX 1919 r.

ustaliły maksymalne czynsze (tenuty) dzierżawne w wysokości równoważnika pieniężnego ceny sprzedażnej targowej 150 kg żyta od 1 ha w dniu zapłaty w I klasie gruntów, obniżonej dla każdej następnej niższej klasy gruntów o 10%; wreszcie, rozciągnęły ochronę i działanie poszczególnych przepisów dla niektórych grup dzierżawców na cały teren Rzeczypospolitej z uwzględnieniem również województwa śląskiego, gdyż pierwotna ustawa z dn. 3/VII 1919 r. obowiązywała tylko w b. Królestwie Kongresowem i w Małopolsce.

Szczegółowe omówienie wszystkich warunków, zawartych w powyższych przepisach, wykraczałoby poza ramy artykułu.

Ustawa z dn. 28/XII 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej dała dzierżawcom pierwszeństwo, obok służby folwarcznej, do nabycia działek z danego parcelowanego majątku. Akcja parcelacyjna nie może być jednak przeprowadzona we wszystkich majątkach, posiadających drobnych dzierżawców, a trwanie dzierżaw w związku ze spodziewanym ewentualnym nabyciem przy parcelacji gruntów na własność przez dzierżawców łączyło się mimo to z niepewnością takiego nabycia, względnie z niepewnością sprzedaży przez właścicieli gruntów. Działo to niekorzystnie na sposób gospodarowania i na produkcję rolną. Wskazane przeto było przyspieszenie rozwiązania tego zagadnienia przez umożliwienie wcześniejszego wykupu gruntów dzierżawionych, niezależnie od akcji parcelacyjnej, i wyjaśnienie przez to, którzy z użytkowników staną się właścicielami dzierżawionych użytków, a którzy zrezygnują z tego dla tych czy innych względów.

Wydano ustawę z dn. 18/III 1932 r. „o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych”, znowelizowaną następnie w 1933 r. i ostatnio—ustawą z dn. 26/III 1935 r. W wyniku zmian najważniejsze przepisy obowiązujące ustalają obecnie, że dzierżawcom i poddzierżawcom gruntów, podlegających ustawie o ochronie dzierżawców, służy prawo nabycia tych gruntów wraz ze znajdującymi się na nich zabudowaniami, mianowicie za cenę albo umówioną z właścicielem—sprzedawcą, albo ustaloną—w razie braku zgody między stronami—według zasad, stosowanych przy określaniu ceny sprzedażnej parcelowanych gruntów państwowych, przyczem budynki szacowane są według rzeczywistej wartości. Wykupowi podlegają zarówno grunty prywatne, jak i państwowe. Wykup następuje bądź w drodze umowy, bądź też w trybie postępowania przymusowego. Umowy podlegają zatwierdzeniu przez władzę ziemską powiatową (starostwo), która może odmówić tego w stosunku do umów, wadliwie sporządzonych lub powodujących szachownicę gruntów. Prawo składania podań wygasło z dniem 1/IV 1936 r. Słabym finansowo nabywcom udzielana jest pomoc kredytowa, spłacalna najdłużej w ciągu 15 lat i oprocentowana 3% w stosunku rocznym. Grunty wykupione zalicza się jako wykonanie obowiązku parcelacyjnego na poczet corocznych planów w myśl ustawy parcelacyjnej.

W ten sposób długoletnia akcja ochrony dzierżawców, obowiązującej jeszcze do października 1938 r., przeistoczyła się częściowo w akcję wykupową i właściwie w swego rodzaju pomocniczą akcję parcelacyjną i oplatnie uwłaszczeniową drobnych dzierżawców, której gospodarcze i społeczne znaczenie nie wymaga

podkreślenia. Likwiduje ona część naszych nienormalnych stosunków agrarnych.

Według danych ze spisu wielkiej własności rolnej w latach 1921÷23 możemy przytoczyć jedynie o r j e n t a c y j n e liczby odsetkowe, dotyczące przeważnie krótkoterminowych dzierżaw małymi działkami. Dzierżaw takich było w stosunku do obszaru użytków rolnych wielkich majątków prywatnych (ponad 50 ha) ogółem w całej Polsce 5·9%. Najwyższe odsetki posiadały województwa: wołyńskie—18·5, krakowskie—18·7 i śląskie—aż 30·3, mniejsze odsetki, ale ponad przeciętną ogólną 5·9%—województwa: tarnopolskie—7·3, wileńskie—6·9, poleskie—6·8, lwowskie—6·6 i nowogródzkie—5·8, wreszcie najmniejsze—warszawskie—1·3, i pomorskie—1·9. Dane te nie obejmują wszystkich dzierżaw i tylko częściowo ilustrują omawiane zagadnienie.

Niezależnie od sprawy wykupowej dzierżaw rozwiązywana była sprawa uwłaszczenia w województwach wschodnich i w niektórych powiatach wschodnich woj. białostockiego t. zw. b. czynszowników wieczystych, b. „wolnych ludzi” oraz długoletnich dzierżawców.

Ustawy o ochronie drobnych dzierżawców rolnych, które w pewnym stopniu mogły bronić również wymienionych użytkowników, początkowo nie obowiązywały na ziemiach wschodnich. Przeto Generalny Komisarz Ziemi Wschodnich wydał rozporządzenie z dn. 17/VII 1919 r., przedłużające ustawowo kontrakty dzierżawne i uniemożliwiające eksmitowanie użytkowników. Czynszownicy, wolni ludzie i dzierżawcy długoletni tej kategorii stanowili grupę najbardziej podobną do włościan przed ich uwłaszczeniem. Obszary gruntów, przez nich użytkowanych, nie mogły być podciągane pod maksymalne normy ochronne. Byli oni już w wysokim stopniu „zspoleni” z ziemią, użytkowaną dziedzicznie lub prawie dziedzicznie, a wykup musiał być przeprowadzony na warunkach specjalnie ulgowych.

W roku 1922 ukazała się pierwsza sejmowa ustawa (z dn. 21/IX) o ochronie drobnych dzierżawców rolnych, b. czynszowników oraz wolnych ludzi na obszarze, wyżej podanym, przedłużona ustawą z dn. 3/XI 1923 r. Następnie wydano ustawę bardziej istotną, ale nader wadliwą—z dn. 20/VI 1924 r.—w sprawie uwłaszczenia b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców w woj. nowogródzkim, poleskim, wołyńskim, wileńskim oraz w powiatach grodzieńskim, wołkowyskim, bielskim, białostockim i sokólskim woj. białostockiego. Analiza jej wadliwości zajęłaby zbyt dużo miejsca. Znaczna część użytkowników, których podania zostały rozpatrzone naskutek nalegań zainteresowanych, została pokrzywdzona i utraciła swe uprawnienia. Z drugiej strony załatwienie masowo napływających podań nastęrczało istotnie nadzwyczajne trudności prawne i większość spraw zalegała, co było dla nich korzystne, gdyż doczekały się wydania nowej ustawy, usuwającej wadliwości prawne poprzedniej i umożliwiającej słuszne rozstrzygnięcia.

Nowa ustawa, zmieniająca poprzednią, została uchwalona dn. 19/XII 1928 r. i uzupełniona ustawą nowelizującą z dn. 28/III 1933 r.

Na podstawie tych ustaw przeprowadzano akcję uwłaszczeniową od roku 1925. Uwłaszczone ogółem do roku 1935 włącznie:

Województwa	Liczba użytkowników	Na obszarze ha	Uwłaszczone przeciętnie ha
Białostockie . . .	180	893	5'0
Wileńskie . . .	209	2 143	10'3
Nowogródzkie . . .	372	4 376	11'8
Poleskie . . .	623	6 488	10'4
Wołyńskie . . .	3 707	25 240	6'8
Ogółem:	5 091	39 140	7'7

Wyniki uwłaszczenia według lat przedstawiają się następująco:

	Uwłaszczone:	
	Użytkowników	Na obszarze ha
1925 . . .	101	514
1926 . . .	327	2 532
1927 . . .	274	2 078
1928 . . .	516	4 914
1929 . . .	544	4 131

1930 . . .	991	8 165
1931 . . .	1 197	7 583
1932 . . .	581	3 963
1933 . . .	335	3 302
1934 . . .	121	810
1935 . . .	104	1 147
Ogółem:	5 091	39 140

Poruszone w niniejszym artykule sprawy drobnych użytkowników rolnych mogły być potraktowane tylko w bardzo ogólnym zarysie z uwagi na obszerny materiał. Z tych względów musieliśmy pominąć szczegóły uwłaszczenia dzierżawców, wolnych ludzi i czynszowników, otrzymujących ziemię na różnych ulgowych warunkach uiszczenia ceny uwłaszczenia. Zadaniem artykułu było umożliwienie czytelnikowi zorientowania się w tej specjalnej dziedzinie powojennych reform rolnych w Polsce.

Alfred Okołowicz

PRZEMYSŁ CHEMICZNY W ROKU 1935

SYTUACJA polskiego przemysłu chemicznego w ubiegłym roku nie była jednolita. O ile pewne gałęzie przemysłu chemicznego wykazują poprawę—niekiedy nawet bardzo w stosunku do roku 1934 wydatną, o tyle inne nie zmieniły swej sytuacji, a nawet wybitnie ją pogorszyły. To ostatnie zjawisko jest szczególnie jaskrawe w przemyśle tłuszczowym, który z racji głębokich utrudnień w przywozie surowca bezspornie cofnął się w swym rozwoju.

Położenie poszczególnych gałęzi wytwórczości chemicznej w roku 1935 ocenić można w poniżej sformułowany sposób.

Sytuacja przemysłu *superfosfatowego* kształtowała się w 1935 r. nadal niekorzystnie. Wskazuje na to liczba produkcji, która w 1935 r. wyniosła ok. 90 tys. t superfosfatu (t. j. tyleż co w 1924 r.), a więc fabryki wyzyskały ok. 12% swej zdolności produkcyjnej.

Sprzedaż superfosfatu na rynku wewnętrznym wyniosła w sezonie wiosennym 1935 r. 21 337 t superfosfatu basis 16% i w sezonie jesiennym—72 590 t, czyli łącznie 93 927 t superfosfatu basis 16%. Liczba ta niewiele przekracza sprzedaż w 1934 r., wynoszącą 92 028 t.

Eksport superfosfatu z obszaru celnego Rzplitej wyniósł w 1935 r. 21 088 t. Konsumpcja krajowa superfosfatu w sezonie wiosennym 1935 r. w porównaniu do sezonu wiosennego 1934 r. obniżyła się o 11'22%, natomiast zbył superfosfatu w sezonie jesiennym 1935 r. w stosunku do jesieni 1934 r. wzrósł o 6'76%. W konsekwencji sprzedaż krajowa w całym roku 1935 w porównaniu z rokiem 1934 wzrosła o 2'06%, w stosunku jednak do sprzedaży w latach pomyślnej koniunktury zbył superfosfatu jest nadal bardzo nieznaczny. Na przeszkodzie wydatniejszemu zwiększeniu zbytu superfosfatu stoi w dalszym ciągu ciężka sytuacja rolnictwa.

Zjednoczenie Fabryk Superfosfatowych przeprowadzało sprzedaż przeważnie za gotówkę, a jedynie w wyjątkowych wypadkach, w bardzo nieznacznej mierze, był udzielany przy zakupie superfosfatu kredyt.

Po doliczeniu sprzedaży supertomasyny i importu żużli Thomasa stwierdzić można, że ogólne spożycie nawozów fosforowych w Polsce wyniosło w roku sprawozdawczym okrągło 129 900 t, co w porównaniu

z 1934 r. (127 000 t) stanowi nieznaczny wzrost. Przeliczając te liczby na 1 ha ziemi ornej, otrzymujemy następujące rezultaty: w 1933 r. zużycie nawozów fosforowych wyniosło 7'52 kg na 1 ha, w 1934 r.—6'85 i w 1935 r.—7 kg na 1 ha.

Sprzedaż produktów potasowych przedstawiała się następująco (w tonnach):

	Rok gospodarczy:	
	1933/34	1934/35
Sprzedaż w kraju:		
solii potasowych	37 878	44 389
kainitu	77 629	80 331
kalimagu	2 124	1 758
Eksport:		
solii potasowych	39 702	63 278
kainitu	7 635	12 246

Sprzedaż w kraju, mimo niekorzystnych—szczególnie w pierwszym okresie roku sprawozdawczego—warunków koniunktury rolniczej, dała w porównaniu z ub. r. poprawę zbytu. Sprzedaż eksportowa, chociaż tonnażowo wykazuje znaczną zwyżkę, jednak finansowo nie dała korzystnych rezultatów, naskutek gwałtownej obniżki cen na rynku światowym, trwającej przez całe I półrocze 1935 r. Dopiero w II półroczu, po uspokojeniu się rynku światowego i poprawie poziomu cen—można było mówić o polepszeniu warunków eksportowych.

Sp. Akc. Eksploatacji Solii Potasowych utrzymywała w dalszym ciągu swój aparat propagandowo-handlowy na rynku krajowym, ułatwiający nawiązywanie bezpośredniego kontaktu z placówkami sprzedaży i propagowanie stosowania nawozów potasowych, szczególnie wśród małej własności rolnej.

Sprzedaż wysoko-procentowych marek dla celów przemysłowych nie wykazała w porównaniu z ub. r. większych zmian.

W zakresie związków azotu założenia produkcyjne fabryk w Chorzowie i w Mościcach nie uległy w stosunku do roku poprzedniego żadnym zasadniczym zmianom. Ogółem wyprodukowano w dziale nawozów (w tonnach):

Azotniak	31 560	Wapnamon	3 660
Siarczan amonu	28 350	Nitrofos	2 050
Saletra wapniowa	40 400	Saletra sodowa roln.	3 000
Saletrzak	5 000	Supertomasyna	17 700

W przeliczeniu na azot związany i kwas fosforowy sumaryczna produkcja w dziale nawozów wyniosła 20 338 t azotu związanego i 3 586 t bezwodnika fosforowego.

W dziale produktów o zastosowaniu przemysłowym — z ważniejszych artykułów wyprodukowano (w tonnach):

Karbid	6 580	Kwas azotowy stężony 3 000	
Azotan amonu	2 680	Salmiak	1 500
Saletra sodowa	1 730	Węgiel amonu	430
Azotyn sodowy	230	Chlorek wapna	1 500

W przeliczeniu na azot związany w dziale artykułów przemysłowych produkcja wyniosła 2 651 t.

Poziom produkcji wobec małej konsumpcji nawozów był nadal niski, i przemysł azotowy musiał nadal walczyć z trudnościami, wynikającymi z niewielkiego stopnia zatrudnienia fabryk. Celem zwiększenia sumy produkcji dąży się do rozwinięcia działu produktów przemysłowych. Oczywiście jednak, bez poprawy sytuacji rolnictwa i wzrostu konsumpcji nawozowej nie można liczyć na radykalną zmianę w obecnym niepomysłnym stopniu zatrudnienia fabryk.

Jeśli chodzi o sprzedaż, to stwierdzić trzeba, iż w dziale nawozów nastąpiło dalsze, nieznaczne co prawda, cofnięcie się konsumpcji. Wartościowe zmniejszenie obrotów jest jeszcze znacznie większe wobec dalszego obniżenia cennika. Wskaźnik cen nawozów azotowych wynosi na rok gospodarczy 1935/36 — 49,71%, przyjmując rok 1927/28 jako 100. Jeśli nawet przyjąć założenie niekorzystne dla nawozów azotowych, mianowicie rok kalendarzowy 1928 jako 100, to wskaźnik cen nawozów azotowych wynosi za rok 1935 — 50,8%, czyli znacznie poniżej wskaźnika cen produktów skartelizowanych.

Łączna produkcja w Polsce związków azotowych, otrzymanych w 1935 r. na drodze syntetycznej, wyniosła prawie 25 500 t związanego azotu, odbiegając nieco wdół od produkcji w 1934 r. (26 000 t). Po doliczeniu produkcji związków azotowych, otrzymanych na drodze destylacji węgla, a wynoszącej 4 300 t związanego azotu, ogólna suma produkcji polskiej w 1935 r. wypada w wysokości 29 800 t, a więc jest prawie o 4% niższa niż w 1934 r. (31 000 t).

Inne ważniejsze — obok azotowego — działy przemysłu elektrycznego osiągnęły w 1935 r. następujące wyniki:

Zbyt w kraju żelazokrzemu wykazuje dalszą poprawę. Powiększenie zbytu w stosunku do 1934 r. wynosi prawie 20%. W 1935 r. rozpoczęto także eksport, który osiągnął 324 t.

Pomimo wystarczającej produkcji żelazochromu, krajowe huty pokryły 1/4 swego zapotrzebowania zagranicą. Z tego powodu zbyt żelazochromu w kraju pozostał na tym samym poziomie, co w 1934 r. Na rynku krajowym można umieścić tylko drobną część polskiej produkcji, należy więc szukać rynków zbytu zagranicą. Dlatego też eksport żelazochromu uległ bardzo znacznemu powiększeniu i wyniósł w roku sprawozdawczym 280% zbytu krajowego.

Zbyt cementów glinowych zwiększył się w 1935 r. poważnie w stosunku do 1934 r. Cement glinowy znajduje coraz szersze zastosowanie na rynku krajowym; użyty był on również przy budowie kolejki linowej w Tatrach.

Zapoczątkowana w 1934 r. produkcja korundu nie rozwija się należycie powodu konkurencji korundu

zagranicznego, sprzedawanego w Polsce — ze względu na brak ochrony celnej — po cenach dumpingowych.

Wytwórczość kwasu siarkowego w latach 1934 i 1935 wynosiła, w przeliczeniu na kwas 50⁰Bé (w tonnach):

	1934	1935
Kwas siarkowy:		
z rud cynkowych	173 000	147 000
z pirytów	54 000	51 750
Razem:	227 000	198 750

W 1935 r. zmniejszyła się zatem produkcja kwasu siarkowego z rud cynkowych o 26 000 t, z pirytów — o 2 250 t. Łączny spadek produkcji w 1935 r. w porównaniu z 1934 r. wyniósł zatem 28 250 t, czyli przeszło 12%.

W przemyśle sodowym dał się zauważyć w 1935 r. w porównaniu z 1934 r. nieznaczny wzrost produkcji. Wzrost ten należy przypisać powstaniu nowych gałęzi przemysłu i nieco wzmożonemu zapotrzebowaniu pewnych dziedzin wytwórczości, dla których wyroby sodowe są podstawowym surowcem lub pomocniczym materiałem. Znaczniejszy wzrost sprzedaży wykazuje kwaśny węgiel sodowy, co osiągnięte zostało dzięki zahamowaniu importu, a więc raczej stanowi odzyskanie utraconego rynku zbytu.

Dostawy wyrobów sodowych dla handlu, który głównie zaopatruje gospodarstwa domowe — pozostały niewiele więcej na wysokości 1934 r., przy zarysowującej się tendencji spadkowej, spowodowanej skurczeniem budżetów domowych.

Koniec roku 1935 minął w atmosferze realizacji obniżki cen wyrobów przemysłowych oraz taryf kolejowych, co wpłynęło hamująco na intensywność zamówień w tym okresie i poniekąd zaciemniło obraz sytuacji całego roku 1935. Ceny wyrobów sodowych, zgodnie z tendencjami gospodarczymi Rządu, zostały obniżone w grudniu 1935 r. w takiej skali, że niższa cen w ciągu 2-ech ostatnich lat wynosi powyżej 17%.

Konsekwentne wysiłki przemysłu sodowego doprowadziły do pewnego wzrostu w 1935 r. konsumpcji sody oczyszczonej, chociaż należy zaznaczyć, że spożycie jej daleko odbiega od poziomu zachodnio-europejskiego. W zakresie sody amonjalkalnej i krystalicznej dążeniem producenta było zapewnienie dotarcia tych gatunków sody do konsumenta w pełnowartościowej ich jakości. Trudności, na jakie pod tym względem przemysł sodowy napotyka, spowodowane są brakiem oficjalnego charakteru norm Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, ustalonych dla tych artykułów.

Pomimo utrudnień w obrocie międzynarodowym przemysł sodowy, drogą dużych ofiar, zdołał w 1935 r. w stosunku do 1934 r. nawet zwiększyć swój eksport. Ale średnia cena eksportowa, uzyskana w 1935 r., była niższa od średniej ceny w 1934 r.

W porównaniu do lat poprzednich produkcja górnośląskiego przemysłu produktów węglowych w roku 1935 wykazała stosunkowo nieznaczny wzrost, pozostając jednak znacznie wtyle za produkcją lat dobrej konjunktury — 1928 i 1929. I tak, w 1935 r. produkcja koksu wyniosła 1 386 718 t, gdy w 1934 r. — 1 334 000 t, w 1933 r. — 1 170 000, w 1932 r. — 1 090 000, a w 1929 r. — 1 858 000 t. Produkcja surowych produktów węglowych w koksowniach wynosiła (w tonnach):

	Smola surowa	Benzol surowy	Siarczan amonu
1929	86 800	23 100	25 900
1932	56 300	18 000	17 400
1933	60 800	19 500	16 400
1934	69 350	21 700	18 100
1935	71 200	23 200	19 800

Po doliczeniu produkcji gazowni ogólną wytwórczość w tym dziale w 1935 r. można ocenić na: 86 tys. t smoły surowej, 23'9 tys. t benzolu surowego i 20'1 tys. t siarczanu amonowego (otrzymanego z przerobu węgla).

Produkcja opartego na przeróbce tych surowców właściwego przemysłu produktów węglpochodnych—destylarni smoły i fabryk benzoli—wyniosła w ostatnich 3 latach (w tonnach):

	1933	1934	1935
Smoly preparowane . . .	14 500	18 000	18 300
Pak	30 400	33 000	34 700
Oleje smołowcowe	13 200	16 000	20 400
Naftalin surowy prasowany	1 670	2 540	2 210
Naftalin czysty	505	955	800
Fenol i krezole	975	933	817
Zasady pirydonowe	74	93	80
Benzole oczyszczone	11 100	12 000	15 150

Zbyt produktów węglpochodnych utrzymał się globalnie na poziomie poprzednich 2 lat, natomiast koniunktury rynkowe dla poszczególnych produktów kształtowały się dość niejednolicie. W eksporcie ceny produktów węglpochodnych naogół się ustabilizowały, a dla niektórych produktów wykazują nawet pewną lekką tendencję zwyżkową; w kraju natomiast—zgodnie z ogólną tendencją deflacyjnej polityki gospodarczej—ceny przeważnej ilości produktów uległy kilkakrotnie obniżkom. Trudności w eksporcie, wywołane znanymi przyczynami, zaostryły się znacznie, zwłaszcza że widoki rozwoju eksportu na szczególnie ważne dla węglpochodnych rynki niemieckie zaczynają się w ramach ostatnio zawartego układu o obrocie towarowym polsko-niemieckim kształtować coraz niepomyślniej. Sytuacja w zakresie poszczególnych produktów przedstawiała się w sposób następujący.

Mimo pewne ożywienie ruchu budowlanego w kraju zbyt smół oraz paku dla fabryk tektur smołowcowych i przemysłu budowlanego utrzymał się zaledwie na poziomie roku poprzedniego. Naturalnemu wzrostowi zbytu tych produktów przeciwdziałał zbędny import smół surowych oraz smół preparowanych i paku, szczególnie do Gdańska i na teren woj. pomorskiego, gdzie wobec stosunkowo niskiej ochrony celnej i wskutek zbyt wysokich frachtów kolejowych z Górnego Śląska do tych okolic produkty polskie nie wytrzymują obcej konkurencji. Import wyniósł w ub. r. przeszło 7 300 t. Zbyt smół drogowych ogranicza się nadal do stosunkowo małych jeszcze ilości.

Pewnego ożywienia doznał zbyt olejów smołowcowych—tak w kraju, jak i w eksporcie. Niepomyślnie kształtuje się natomiast zbyt paku; ograniczona produkcja brykietów węglowych, niedostateczny zbyt smół preparowanych, szczególnie smół drogowych, przy równoczesnej słabej koniunkturze dla tego produktu na rynkach światowych i gromadzących się coraz większych zapasach w głównych ośrodkach produkcyjnych—powodują, że również nasze nadwyżki paku znajdują coraz trudniejsze ujście na eksport, co wywołuje wzrost magazynowanych zapasów.

Z produktów dalej uszlachetnionych stosunkowo dobrym popytem cieszyły się tak w kraju jak i w eksporcie: naftalin surowy prasowany, naftalin czysty oraz

krezole; pocieszającym objawem był wzrost zapotrzebowania w kraju na naftalin, krezole, fenol i żywice kumaronowe, świadczący o powolnym, lecz systematycznym rozszerzaniu produkcji naszego przemysłu przetwórczo-smołowego. Nadal słabo kształtowała się natomiast koniunktura dla zasad pirydynowych.

Zbyt benzolu motorowego i benzoli do dalszej przeróbki chemicznej w kraju był ilościowo naogół zadowalający. Pozostałe ilości wywożono do dalszej przeróbki do Niemiec, dotychczas bez większych trudności, jednak wobec wspomnianych ograniczeń plafonów wywozowych do Niemiec widoki tego eksportu na najbliższą przyszłość zapowiadają się mniej korzystnie.

Zbyt siarczanu amonu w kraju, wobec dalszego kryzysowego stanu rolnictwa, odbywał się nadal w bardzo ograniczonych rozmiarach. Powstałe nadwyżki produkcyjne zdołano wprawdzie ułokować na rynkach zagranicznych, jednak po cenach bardzo niskich.

W roku 1935 przemysł barwnikarski w Polsce rozwijał się dość pomyślnie. Fabrykacja barwników syntetycznych i organicznych produktów przejściowych w porównaniu z 1934 r. wykazuje dalszy wzrost, zwłaszcza jeśli chodzi o ilość typów wytwarzanych barwników. Ilościowo produkcja barwników utrzymała się na poziomie roku poprzedzającego, wynosząc ok. 1'8 miljn. kg. Rozszerzyła się też skala wyrabianych w Polsce półproduktów, a na szczególną uwagę zasługuje uruchomienie w 1935 r. fabrykacji antrachinonu, alfa-naftolu, kwasu beta-oksynaftoesowego, paranitroaniliny i innych.

Z nowych artykułów, których produkcję podjęto, zasługują na podkreślenie organiczne związki syntetyczne, stosowane w przemyśle gumowym, czyli t. zw. „przyspieszacze” wulkanizacji kauczuku, „antyutleniające”—przeciwdziałające starzeniu się wyrobów gumowych, jak również szereg barwników do zabarwiania artykułów gumowych.

Rozpoczęty przed kilku laty rozwój działalności przemysłu farmaceutycznego w kierunku fabrykacji syntetycznych chemikaliów leczniczych w 1935 r. poczynił widoczne postępy. Przy opracowywaniu jednak nowych artykułów w dalszym ciągu wyczuwa się malejący wprawdzie, ale wciąż nadal obserwowany brak półproduktów chemicznych, na jakich przemysł farmaceutyczny opierać się musi. W rozwoju chemikaliów leczniczych syntetycznych na pierwsze miejsce wysuwają się związki barbiturowe. Z nowych preparatów tej grupy przybył N-metylo-cyklo-heksenylo-metylomalonylomocznik i jego sól sodowa, stosowana w chirurgii jako środek, powodujący szybkie zasypianie.

Poważnym krokiem naprzód jest rozpoczęcie w Polsce produkcji alkaloidów makowcowych ze słomy maku polskiego, a więc surowca krajowego, co wpłynie na zmniejszenie importu półproduktów i produktów gotowych, z konieczności dotąd sprowadzanych z zagranicy.

Szybko postępujące zdobycze wiedzy w dziedzinie organoterapii i fabrykacji organopreparatów, t. j. leków, otrzymywanych z narządów zwierzęcych, spowodowały rozwój tego rodzaju produkcji w polskim przemyśle farmaceutycznym. W szczególności podkreślić trzeba rozwój fabrykacji preparatów hormonalnych, stanowiących określone jednostki chemiczne, wyosobniane z narządów zwierzęcych.

Rok ubiegły przyniósł, w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym, dalszy poważny rozwój

ilościowy światowej wytwórczości sztucznego jedwabiu. Produkcja wzrosła z 350 tys. t w 1934 r. do 500 tys. t w 1935 r. Ponadto jednym z naczelnych zainteresowań światowego rynku włókienniczego stał się rozwój techniczny i wydatny wzrost ilościowy produkcji sztucznych włókien ciętych, które są używane obecnie do wytwarzania samoistnych tkanin, jak również—coraz to szerzej—jako domieszka do tkanin lnianych, bawełnianych, a zwłaszcza wełnianych.

Trudności w handlu międzynarodowym sztucznym jedwabiem w ub. r. nadal wzrastały. Pomijając nawet znane już restrykcje—kontyngenty, kompensaty, zwiększone ceł, trudności walutowe i t. p.—należy podkreślić fakt intensywnego forsowania wywozu przez liczne państwa, wśród których prym dzierżą Włochy i Niemcy. Dzięki premjom i innym środkom ingerencji państwa różnice pomiędzy ceną wewnętrzną i ceną, po której jedwab sztuczny jest oferowany na eksport, nierzadko przekraczają 50% ceny wewnętrznej. Gwałtowna ekspansja japońska wzrastała w I połowie ub. r.; natomiast w ostatnich miesiącach tego roku daje się zauważyć pewne jej ograniczenie. W Z. S. R. R. czynione są usiłowania rozbudowy przemysłu włókna sztucznego na gigantyczną skalę, jednak tymczasem jakość rosyjskiego jedwabiu sztucznego nie wytrzymuje porównania z jakością przędzy, wytwarzanej w innych krajach.

Na rynku krajowym wzrastające zapotrzebowanie na jedwab sztuczny mogło być w całości pokryte przez 3 istniejące w Polsce fabryki. Produkcja wyniosła 5 380 000 kg, co w porównaniu z 4 390 000 kg w 1934 r. stanowi wzrost o 23%.

W I półroczu ub. r. rynek krajowy cechowała mocna tendencja; od października zapotrzebowanie osłabło bardzo znacznie.

Ceny sprzedażne wewnątrz kraju były parokrotnie obniżane. Ogólna obniżka, w zależności od rodzaju przędzy, waha się w granicach 4÷15%. Przędza sztuczna jedwabiu jest więc jednym z tych rzadkich wytworów przemysłowych, którego wskaźnik ceny wyraża się obecnie liczbą 31, przy cenach z 1928 r., przyjętych jako równe 100.

Eksport krajowej przędzy sztuczno-jedwabnej zmniejszał się nadal ze znanych przyczyn i był prowadzony ze stratą.

Włókno cięte produkowane jest nadal w Polsce. Niestety, produkt ten, aczkolwiek gatunkowo w niczym nie ustępujący zagranicznemu, nie został dotychczas należycie wykorzystany przez krajowe przedsiębiorstwa przetwórcze.

Ku końcowi 1935 r. dało się zauważyć zwiększone zainteresowanie próbami przetwarzania textry. Próby te, podjęte przez szereg poważnych fabryk, i zaznaczone powyżej ogólne tendencje rynku światowego—pozwalają rokować pewien wzrost zapotrzebowania na włókno cięte już w najbliższym czasie.

W dziedzinie uniezależnienia Polski od importu surowca, potrzebnego do produkcji sztucznego włókna, zasługuje na uwagę zapoczątkowana w ub. r. wytwórczość siarczku węgla. Wytwórczość ta—prowadzona przez Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu—w ub. r. była wystarczająca na pokrycie całego zapotrzebowania krajowego na ten produkt.

Produkcja tofomanu wykazuje stopniowy, aczkolwiek niewielki, wzrost; wydatnie wzmożło się zapotrzebowanie na słomkę tofomanową, używaną do wyrobu kapeluszy.

W 1935 r. nastąpiło załamanie linii rozwojowej przemysłu tłuszczowego, który od zainicjowania odrodzonej państwowości wykazywał planową ewolucję strukturalną, dostosowaną do rosnących potrzeb gospodarczych Polski. Względy na aktywność bilansu handlowego oraz na realizację preferencji dla surowców krajowych spowodowały głębokie ograniczenia przywózowe, które dotknęły przemysł tłuszczowy. Od kwietnia do września 1935 r. wstrzymany został całkowicie przywóz egzotycznych nasion oleistych przy równoczesnym bardzo wydatnym ograniczeniu przywozu tłuszczów zwierzęcych. Toteż od kwietnia począwszy, fabryki przetworów tłuszczowych nie mogły z braku surowców pracować normalnie i wszystkie zakłady wykazują dłuższe lub krótsze postoje fabryk, przyczem przemysł całkowicie skonsumował zapasy, a utrzymanie w ruchu fabryk uzależnione było od uzyskania zezwoleń przywózowych.

W związku z powyższym, jak również wskutek wprowadzenia w ub. r. ceł na egzotyczne nasiona oleiste, wreszcie na tle objawów spekulacji handlowej—poziom cen wszystkich artykułów tłuszczowych na rynku ulegał znacznym wahaniom, wykazując przytem tendencję zwyżkową.

Ogólna wytwórczość przemysłu olejarskiego w roku 1935 spadła w porównaniu z 1934 r. bardzo wydatnie i wynosiła 99 100 t, w tem przerób nasion importowanych stanowił 51 100 t, nasion zaś krajowych—48 000 t. W 1934 r. łączny przerób wynosił 140 000 t. Przyczyną główną spadku produkcji o 30% było wspomniane wstrzymanie przywozu nasion egzotycznych od kwietnia do września ub. r.

Zmniejszona wytwórczość olejarnictwa polskiego w głównej mierze odbiła się niekorzystnie na przemyśle mydlarskim, mianowicie w zakresie zaopatrywania go w potrzebne surowce. Toteż obserwujemy w 1935 r. wzrost przywozu gotowych tłuszczów roślinnych stałych: oleju kokosowego i palmowego—do 690 t wartości zł 388 000 (z 496 t wartości zł 212 000 w 1934 r.).

Drugi skolei rok umów z Centralą Obrotu Nasion Oleistych olejarnictwo ocenia niekorzystnie. Wprawdzie straty z roku gospodarczego 1934/35 częściowo mogłyby być pokryte przez korzystny i rentowny przerób nasion egzotycznych, jednakże z uwagi na bardzo wydatne ograniczenie tego przerobu i wprowadzenie ceł na nasiona egzotyczne, straty ub. roku gosp. nie mogły być pokryte w całości, a rok 1935 powiększył je.

W roku 1935 przemysł olejarski przerobił następujące ilości nasion krajowych (w tonnach):

	Przerobiono	Otrzymano
Siemię lniane . . .	22 000	6 000
Rzepak i rzepik . .	20 000	6 800
Konopie	5 000	1 150
Słonecznik krajowy .	1 000	240

Niestety, zbyt na techniczne oleje: lniany i częściowo konopny był bardzo utrudniony, gdyż zużycie tych olejów w stanie naturalnym, lub też w formie pokostów uległo dalszemu ograniczeniu i zmniejszeniu, a ceny odbiegały od możliwości płatniczych konsumenta—wskutek wysokich cen nasion krajowych.

Wprawdzie pewną ulgę dla olejarnictwa stanowi odbiór części ciekłych olejów do celów mydlarskich, jednakże z uwagi na bardzo duże rezerwy olejów technicznych z roku 1934—nie stanowi to poważniej-

szej poprawy olejarstwa w dziale produkcji olejów technicznych.

Położenie to powtórzyło się w dziale olejów jadalnych. Na początku roku 1935 remanenty ciekłych olejów roślinnych, przeznaczonych na cele jadalne, wynosiły przeszło 3 500 t. Produkcja w 1935 r.—łącznie z przerobem słonecznika rumuńskiego—wyniosła ok. 9 800 t, razem więc olejarnie dysponowały ilością 13 300 t oleju na cele jadalne. Tymczasem zbyt był bardzo ograniczony spowodu wysokich cen nasion krajowych, a więc i olejów, co spowodowało spadek konsumpcji, która w roku sprawozdawczym nie osiągała 10 000 t.

Wytwórczość przemysłu mydlarskiego ulegała w 1935 r. dużym wahaniom spowodu długotrwałych przerw i utrudnień w zaopatrywaniu zakładów przemysłowych w niezbędne surowce. Fabryki mydlarskie skomunowały gromadzone zazwyczaj rezerwy surowcowe, wskutek czego łączna wytwórczość przemysłu mydlarskiego w roku sprawozdawczym nie stanowi odpowiednika ilościowego przywozu surowców tłuszczowych. Przemysł mydlarski dążył usilnie do wykorzystania wszelkich dostępnych tłuszczów krajowych. Udało mu się jednak zakupić w kraju zaledwie ok. 4 500 t tłuszczów zwierzęcych po cenach wyższych nawet aniżeli hurtowa cena mięsa (zł 120÷140 za 100 kg). Jest to najlepszym dowodem, że produkcja tłuszczów zwierzęcych w kraju, dostępnych dla przemysłu mydlarskiego, znajduje się narazie znacznie poniżej zapotrzebowania.

Rafinacja olejów jadalnych uległa wydatnemu ograniczeniu spowodu zmniejszenia konsumpcji olejów jadalnych ciekłych, głównie krajowych, naskutek niewspółmiernie wysokich cen tych olejów w stosunku do innych tłuszczów jadalnych, głównie masła, słoniny i szmalcu. Łączna produkcja rafinowanych olejów jadalnych ciekłych w roku sprawozdawczym wynosiła zaledwie 9 000 t.

Produkcja fabrycznych tłuszczów jadalnych stałych również uległa poważnemu zmniejszeniu—w związku z ograniczeniem przydziału tłuszczów egzotycznych na cele tej produkcji oraz z wprowadzeniem w ub. r. opłat akcyzowych w wysokości zł 57 od 100 kg. Łączna produkcja fabrycznych tłuszczów jadalnych wynosiła w 1934 r. 17 200 t, a w 1935 r.—12 800 t. Łączny zbyt fabrycznych tłuszczów jadalnych na rynku polskim wyniósł po potrąceniu wewnętrznego spożycia Gdańska: w 1934 r.—13 760 t, w 1935 r.—8 960 t. Zestawienie to dowodnie wskazuje, że produkcja stałych tłuszczów jadalnych ograniczona została do minimum.

Rozwój sytuacji w przemyśle kostnym w 1935 r. był podobny do przebiegu konjunktury w 1934 r. Konsumpcja ilościowa produktów, otrzymywanych przy przerobie kości, wzrosła cokolwiek, ceny natomiast charakteryzowały się nadal tendencją zniżkową.

Walka z artykułami, niestojącymi gatunkowo na wysokości i nieodpowiadającymi swą jakością normom, przyjętym przez Polski Komitet Normalizacyjny, przybrała jeszcze ostrzejsze formy niż w 1934 r.

Zbiórka kości, dzięki rozwijającej się w tej dziedzinie organizacji, wzrosła w porównaniu z 1934 r. o kilkanaście procent, a w porównaniu z 1933 r.—prawie dwukrotnie. Jest to szczegól bardzo ważny ze względu na to, iż jednym z produktów, otrzymywanych przy przerobie kości, jest tłuszcz kostny, a im większe

ilości tego tłuszczu otrzyma się z surowca krajowego, tem znacznie ograniczy się jego import z zagranicy. Jednakże ilość kości w Polsce jest jeszcze ciągle zupełnie niedostateczna dla zaspokojenia potrzeb przemysłu przetworów kostnych, i tłuszcz, otrzymywany z tych kości, pokrywa zaledwie w małej części zapotrzebowanie surowcowe przemysłu oleinowego, stearynowego i glicerynowego.

Importu oleiny w 1935 r. prawie zupełnie nie było, natomiast naskutek ograniczeń przy imporcie surowca do fabrykacji stearyny (tłuszczu kostnego) ilości przywiezionej w 1935 r. stearyny znacznie wzrosły, gdyż fabryki polskie—spowodu przedewszystkiem braku surowca—nie mogły w pełni wyzyskać swej zdolności produkcyjnej.

Sytuacja w przemyśle perfumeryjno-kosmetycznym, w I półroczu 1935 r. rokująca najlepsze nadzieje, uległa następnie pogorszeniu w związku ze zwyżką cen i ograniczeniami przywozu surowca tłuszczowego, a także z przepisami o skażaniu tłuszczów zwierzęcych. Pozatem pogorszenie sytuacji wywołały zarządzenia, co do nabywania przez fabrykantów mydlarskich oleju lnianego przy zakupach oleju kokosowego. Przemysł mydeł toaletowych, nie mogąc zastąpić oleju lnianego w swej produkcji, zmuszony jest do ponoszenia specjalnych opłat, celem uwolnienia się od nabywania oleju lnianego. Okazało się, że utrudnienia te wpłynęły w II półroczu roku sprawozdawczego na podrożenie artykułów mydlarskich, zahamowanie eksportu i likwidację finansowo słabszych przedsiębiorstw.

Powiększenie produkcji w dziale mydeł toaletowych w stosunku do roku poprzedniego, ujawnione w poniższym zestawieniu, spowodowane było zwyżką obrotów we wrześniu i październiku, naskutek nagłych zakupów detalistów i hurtowników przed grożącą zwyżką cen, wywołaną utrudnieniami wwozu surowców. Ale już w grudniu nastąpiła znaczna zniżka obrotów wobec nasycenia rynku i zmniejszenia konsumpcji.

Produkcję w latach 1934 i 1935 oszacować można, jak następuje (w tonnach):

	1934	1935
Mydła toaletowe	3 000	3 400
Środki do zębów	800	800
Kosmetyki	375	425
Wyroby spirytusowe	425	450

Porównując położenie przemysłu farb i lakierów w roku 1935 z położeniem w roku 1934 należy stwierdzić, że nie zmieniło się ono na korzyść; rozmiar produkcji i zbyt pozostały na tym samym poziomie, natomiast zauważyć się dała wprawdzie procentowo niewielka, ale powszechna i ciągła zniżka cen wszelkich wyrobów—zarówno przeznaczonych do celów handlowych, jakoteż i przemysłowych. Przemysł farb i lakierów dostosował się więc do powszechnie panującej tendencji zniżania cen artykułów przemysłowych.

Ogólna wysokość obrotów pozostała prawie na tym samym poziomie, co w 1934 r., w poszczególnych zaś działach produkcji nastąpiły zmiany: tak np. przemysł maszyn rolniczych prawie zupełnie nie kupował farb i lakierów spowodu zastoju, natomiast przemysł metalowo-przetwórczy i galanteryjny staje się coraz poważniejszą odbiorcą. Zamówienia materiałów malarskich ze strony przemysłu budowlanego oraz do malowania taboru kolejowego i innych środków komunikacyjnych, szczególnie samochodów, są, jak i w

latach poprzednich, nieproporcjonalnie małe. Naogół biorąc, konsumpcja farb i lakierów w Polsce jest bardzo niska.

Przemysł chemiczny w Polsce wykazuje znaczną prężność wewnętrzną i dużą dozę inicjatywy. Stąd też niema prawie miesiąca, aby w Polsce nie powstawał nowy dział produkcji chemicznej, przyczyniając się nie tylko do zdobywania coraz to nowych dziedzin wytwórczości, ale również do aktywizacji bilansu handlowego.

W ciągu roku 1935 uruchomiono w Polsce produkcję następujących artykułów: siarczku węgla, alkaloidów opjumowych z łądy maku polskiego; znacznie rozszerzono gamę wytwarzanych półproduktów organicznych, uruchamiając, między innymi, wytwarzanie alfa-naftolu, kwasu betaoksy-naftoesowego, dwuetyloaminy, antrachinonu, paranitroaniliny i t. d.; wypuszczono na rynek kilka nowych produktów organicznych, używanych w przemyśle gumowym jako przyspieszacze wulkanizacji i antyutleniacze; rozpoczęto pro-

dukcję stearynianów cynku, magnezu i glinu. Spośród drobniejszych stosunkowo artykułów — rozszerzono produkcję fosforanów sodowych, połączeń bizmutu; uruchomiono produkcję soli kwasu cytrynowego, ftalanu etylowego, pochodnych barbiturowych, metylocykloheksanonu, cyjanków metali ciężkich. Wypuszczono na rynek specjalne produkty, jak spoiwa kwasoodporne, nowe połączenia do uszlachetniania stali i t. d.

Działalność przemysłu chemicznego w 1935 r. na tle ogólnej konjunktury gospodarczej pozwala pozytywnie ocenić osiągnięte w ubiegłym roku rezultaty. Należy też sądzić, że jeśli rok 1936 przyniesie pewne odprężenie w zakresie zaopatrzenia przemysłu w niezbędne surowce — to rozwój polskiego przemysłu chemicznego, tak pięknie postępujący od lat kilkunastu, będzie trwał nadal. A nie wolno przytem zapominać, iż wytwórczość chemiczna jest jednym z najbardziej istotnych elementów obrony kraju.

Inż. T. Zamoyski

KRONIKA GOSPODARCZA

PRACE KOMISJI DO ZBADANIA GOSPODARKI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH.

— Od czasu ukonstytuowania się Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych na posiedzeniu plenarnym w dn. 14/III b. r. Prezydium Komisji odbyło 3 posiedzenia — w dn. 14, 21 i 26 marca b. r., na których ustalono podział przedsiębiorstw państwowych, zakwalifikowanych do zbadania w pierwszej kolejności — na 11 grup, oraz dokonano przydziału członków-referentów Komisji do poszczególnych grup. Poszczególne członkowie rozpoczynają już swe prace.

Podział przedsiębiorstw na grupy i przydział członków-referentów Komisji do poszczególnych grup przedsiębiorstw przedstawia się następująco (w nawiasach — organ zwierzchni przedsiębiorstw):

Grupa I: Drukarnie Państwowe (w administracji Prezydium Rady Ministrów), Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych (Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.), Polskie Radio (Min. Pocz. i Tel.), Reklama Pocz. (Min. Pocz. i Tel.) — członkowie-referenci PP.: Arct, Gepner i Żółtowski.

Grupa II: Przedsiębiorstwa przemysłowe w Zarządzie Lasów Państwowych (Min. Roln. i Ref. Roln.), „Pageł” Polska Agencja Eksportu Drewna, Sp. z o. o. (Min. Roln. i Ref. Roln., własn. udziałów Nacz. Dyr. Lasów Państw.) — członkowie-referenci PP.: Bałbiński, Bełdowski, Csała i Olszewski.

Grupa III: Państwowe Wytwórnie Mięśne w Dębicy i Chodorowie (Min. Roln. i Ref. Roln.), Państwowe Zakłady Przem.-Zbożowe (Min. Spr. Wewn.), Chłodnia i Składy Portowe w Gdyni (Min. Skarbu, własn. udziałów P. B. R.) — członkowie-referenci PP.: Barcikowski i Domański.

Grupa IV: Przedsiębiorstwa Państwowego Zakładu Higieny: a) dział wyrobu surowic i szczepionek, b) bursa „Amelin”, c) pracownia analityczna (Min. Opieki Społ.) — członek-referent P. Otolski.

Grupa V: Państwowe Zakłady Wodociągowe na G. Śląsku (Min. Spr. Wewn.) — członek-referent P. Klarnier.

Grupa VI: Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i w Chorzowie (Min. Przem. i Handlu), „Tesp” S. A. Eksploatacji Soli Potasowych (Min. Skarbu, własn. udziałów B. G. K.), „Boruta” Przemysł Chemiczny, S. A. w Zgierzu (jak wyżej), „Grodzisk” Zakłady Chemiczne, S. A. (jak wyżej), „Azot” S. A. w Jaworznie (Min. Przem. i Handlu, własn. udziałów Zjedn. Fabr. Zw. Azot. w Mościcach i w Chorzowie) — członkowie-referenci PP.: Battaglia, Fajans, Januszewski, Wandycz, Wierzbiński.

Grupa VII: „Polmin” Państw. Fabryka Olejów Mineralnych (Min. Przem. i Handlu), „Rella-Mella” Naftowa i Przemysłowa Sp. z o. o. w Borysławiu (Min. Przem. i Handlu, własn. udz. „Polmin”), Państw. Zakłady Naftowe w Gdańsku (jak wyżej), „Polton” Spółka Naftowa we Lwowie (jak wyżej) — członkowie-referenci PP.: Cybulski, Karszo-Siedlowski i Kozłowski.

Grupa VIII: „Brzeszcze” (Min. Przem. i Handlu), Państw. Wytw. Materj. Drogowych: a) kamieniołomy: w Janowej Dolinie, w Zagnańsku, w Kozach, b) klinkierne: w Izbicy, w Białopolu, w Budach (Min. Komunikacji) — członkowie-referenci PP.: Cybulski, Olszewski, Wellisz.

Grupa IX: „Starachowice” Tow. Starachowickich Zakł. Górniczych, S. A. (Min. Skarbu, własn. udz. B. G. K.), Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki, S. A. (jak wyżej), „Huta Pokój” Śląskie Zakłady Górniczo-Hutnicze, S. A. (Min. Przem. i Handlu) — członkowie-referenci PP.: Hłasko, Januszewski i Przanowski.

Grupa X: „Żegluga Polska”, S. A. (Min. Przem. i Handlu), „Polbryt” Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe, S. A. (jak wyżej), „Gal” Gdynia-Ameryka Linje Żeglugowe, S. A. (jak wyżej), Polska Agencja Morska, Sp. z o. o. (Min. Przem. i Handlu, własn. udziałów przeds. „Żegluga Polska”), Syndykat Emigracyjny (Min. Opieki Społ.) — członkowie-referenci PP.: Gliwicz, Rothert, Strasburger i Tebinka.

Grupa XI: „Lot” Polskie Linje Lotnicze (Min. Komunikacji), „Orbis” Polskie Biuro Podróży (Min. Skarbu, własn. udz. Banku P. K. O.) — członek-referent P. Krzyżanowski.

Z MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU

POWRÓT PANA MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU. — Pan Minister Przemysłu i Handlu Dr. Roman Górecki powrócił z kilkudniowego urlopu i objął urzędowanie.

NOWY DYREKTOR DEPARTAMENTU OGÓLNEGO. — Z dniem 1 kwietnia b. r. objął urzędowanie w Ministerstwie Przemysłu i Handlu nowomianowany Dyrektor Departamentu Ogólnego P. Ryszard Dittrich, dotychczasowy Dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu.

*

P. Dyrektor Dittrich, urodzony w 1886 r., ukończył wydział prawno-polityczny Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie oraz Akademię Handlową w Wiedniu.

Pracę zawodową rozpoczyna w 1909 r. w Wydziale Krajowym w Lwowie w Departamencie Drogowym gminnym i przemysłowym.

Służbę wojskową podczas wielkiej wojny odbywa w charakterze oficera rezerwowego w 8 p. ułanów austriackich. Dostawszy się do niewoli włoskiej zgłasza się do formujących się na terytorjum Włoch (Santa Maria Capua Vetere) oddziałów armii polskiej, gdzie organizuje I szwadron jazdy polskiej na ziemi włoskiej. Z szwadronem tym przydzielony zostaje w pierwszych dniach stycznia 1919 r. do I p. szwoleżerów armii polskiej we Francji, w której szeregach (I dyw. strzelców), po przybyciu do Polski, odbywa kampanję ukraińską, a następnie bolszewicką. Będąc w chwili rozpoczęcia odwrotu swej dywizji spod Kijowa na urlopie we Lwowie, zgłasza się do Dowództwa O. K.

Lwów, od którego otrzymuje rozkaz formowania II szwadronu jazdy ochotniczej, wchodzącej w skład detachment rotm. Abrahama, w którym bierze udział we wszystkich jego bojach. Po rozbiciu detachment rotm. Abrahama pod Zadwórzem przydzielony zostaje ze swym szwadronem do 13 dyw. piechoty, z którą odbywa wszystkie fazy kontrofensywy przeciwko Budiennemu aż do ukończenia wojny.

Zdemobilizowany w stopniu rotmistrza rezerwy z końcem listopada 1920 r., powraca do służby w b. Wydziale Krajowym względnie Tymczasowym Wydziale Samorządowym. W 1921 r. przechodzi do Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie. W lutym 1922 r. przechodzi do Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie, która mianuje go następnym wicedyrektorem. W 1929 r. zostaje mianowany Dyrektorem Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu i na tem stanowisku pozostaje do chwili powołania go na stanowisko Dyrektora Departamentu Ogólnego Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWODAWCZYCH

SPRAWY GOSPODARCZE NA PLENUM SEJMU. — Dn. 26/III b. r. na plenum Sejmu sprawozdanie Komisji do Sprawy Pełnomocnictw o rządowym projekcie ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów referował Pos. Sikorski. Referent porównywał pełnomocnictwa, uchwalone w październiku ub. r., z temi, o które obecnie Rząd wystąpił. W ub. r. Sejm udzielił pełnomocnictw Rządowi dla wykonania konkretnego programu, przedstawionego Izbie w zasadniczych rysach. Obecne pełnomocnictwa mają być wykorzystane w razie zaistnienia nieodpartej konieczności. Pełnomocnictwa ub. r. sprawowały dwutorowość ustawodawczą, gdyż obowiązywały w czasie trwania sesji zwyczajnej Sejmu; obecne — mają obowiązywać w okresie międzysesyjnym. Referent omawia sprawy pełnomocnictw, udzielanych Rządowi w latach 1926, 1932, 1933, 1934 i 1935, i dochodzi do wniosku, że przedstawione obecnie pełnomocnictwa są najwęższe — tak co do treści, jak i co do czasu obowiązywania. Referent podkreśla, że zrzekanie się przez Izby swych praw nie może być uważane za rzecz zwykłą i normalną. Istotną przyczyną jest sytuacja gospodarcza światowa, której płynność wymagać może niejednokrotnie natychmiastowej decyzji. Należy wziąć pod uwagę, że w szeregu państw nastąpiła koncentracja funkcji prawodawczych i wykonawczych, oraz że w szeregu innych państw rządy posiadają również pełnomocnictwa. Komisja wprowadziła do projektu rządowego 2 poprawki. Jedna z nich dotyczy wstawienia słów: „w razie nadzwyczajnych konieczności”, druga postanawia, że pełnomocnictwa obowiązują od dnia następnego po zamknięciu sesji zwyczajnej. Oprócz tego wyłączono z treści pełnomocnictw nakładanie nowych obciążeń na ludność. Po referacie Pos. Sikorskiego Pos. Hutten-Czapki referował poprawkę mniejszości Komisji, wyłączającą spod pełnomocnictw prawo zaciągania przez Rząd nowych zobowiązań finansowych. W dyskusji wzięli udział Posłowie: Byrka, Podoski, Szczepański, Dębicki, Żeligowski, Kopeć, Karśnicki, Pochmarski, Wagner, Morawski, Pacholczyk, Zubrzycki, Kondysar. P. Wicemarszałek Podoski zaproponował poprawkę, zmieniającą słowa „nadzwyczajnych konieczności” na „konieczności państwowych”. W głosowaniu Izba przyjęła projekt ustawy o pełnomocnictwach w obu czytaniach w brzmieniu komisyjnym z poprawką Wicemarsz. Podoskiego. Na tem posiedzeniu w dyskusji zabrał głos Pan Prezes Rady Ministrów, Marjan Zyndram-Kościałkowski, uzasadniając potrzebę uchwalenia pełnomocnictw. Pan Premier przypomina, że gdy Rząd pół roku temu wnosił o pełnomocnictwa — motywował to koniecznością szybkiego i skoordynowanego działania w sprawach gospodarczych. Dzięki uchwalonym pełnomocnictwom udało się opanować bieg wypadków, rozwijających się w niepomysłnym kierunku. Obecnie Rząd nie zamierza korzystać z pełnomocnictw w sprawach, których uchwalenie mogłoby się odbyć bez uszczerbku normalną drogą ustawodawczą. Rząd nie ma żadnego zamiaru wprowadzania nowych obciążeń. Uwaga Rządu skierowana jest na ożywie-

nie życia gospodarczego, na poparcie zdrowej inicjatywy prywatnej, na wykonanie planów inwestycyjnych, na zwiększenie obrotów i zatrudnienia. Toteż, gdyby zaszła konieczność skorzystania z pełnomocnictw — wykorzystane one będą w tym kierunku, aby życiu gospodarczemu zapewnić spokój i możliwie najlepsze warunki pracy. Jeśli chodzi o wyłączenie spod pełnomocnictw zaciągania przez Państwo zobowiązań finansowych — to nie wolno Rządowi w sytuacji, którą przeżywamy, nie skorzystać z ewentualnej nadarżającej się okazji zaciągnięcia korzystnej, czy wygodnej pożyczki na określone cele. Zbyt dużo mamy w Państwie niezaspokojonych potrzeb, nawet konieczności, abyśmy mieli zlekceważyć taką ewentualność. Taka rzecz wcale nie przeczy tej generalnej zasadzie, postawionej przez Rząd, że będziemy szukać wewnątrz we własnych możliwościach rozwiązania zagadnień finansowych w Państwie.

Dn. 28/III b. r. odbyło się posiedzenie Sejmu, na którym przez pierwsze czytanie przeszedł projekt ustawy, zgłoszony przez Pos. Jabłońskiego w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 24/X 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. Pos. Zaklika przedstawił sprawozdanie Komisji Prawniczej o zmianach, wprowadzonych przez Senat do uchwalonego przez Sejm w dn. 20/III b. r. projektu ustawy o prawie wekslowem, przyczem poprawki Senatowi zostały — prócz jednej — przyjęte. W ten sam sposób Izba zatwierdziła w referacie Pos. Siody poprawki Senatowi do uchwalonego przez Sejm w dn. 17/III b. r. projektu ustawy o prawie czekowem, uchwalone przez Komisję Prawniczą. Następnie sprawozdanie Komisji Rolnej o zmianach, wprowadzonych przez Senat do uchwalonego przez Sejm w dn. 17/III b. r. projektu ustawy o mleczarstwie referował Pos. Gromada. Z wyjątkiem jednej — wszystkie poprawki Senatowi zostały przez Sejm przyjęte. Ze zmianami, wprowadzonymi przez Komisję Rolną, Sejm — w referacie Pos. Traczewskiego — w obu czytaniach uchwalił projekt ustawy o zmianie ustawy z dn. 22/VI 1925 r. o wyszcigach konnych. Następnie sprawozdanie Komisji Budżetowej o rządowym projekcie o monopolu loteryjnym referował Pos. Wagner; Sejm w obu czytaniach przyjął ten projekt ustawy. W obu czytaniach przyjęte zostały przez Sejm 2 projekty ustaw ratyfikacyjnych: w sprawie ratyfikacji projektów konwencji, przyjętych dn. 10/VI 1925 r. na VII sesji ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie: 1) odszkodowania za wypadki przy pracy i 2) za choroby zawodowe (referował Pos. Tomaszewicz) i w sprawie ratyfikacji konwencji w sprawie wieku dopuszczania dzieci do robót nieprzemysłowych, przyjętej dn. 30/IV 1932 r. na XVI sesji ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy. W sprawozdaniu Komisji Spraw Zagranicznych Sejm przyjął rządowy projekt ustawy o paszportach (referował Pos. Wadowski). Następnie odbyło się sprawozdanie Komisji do Sprawy Pełnomocnictw o zmianach, wprowadzo-

nych przez Senat do uchwalonego przez Sejm w dn. 20/III b. r. rządowego projektu ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów. Referował Pos. Sikorski. Komisja przyjęła poprawkę Senatu, polegającą na skreśleniu wyrazów „w razie konieczności państwowej”, wychodząc z założenia, że w samym zakresie uchwalonych pełnomocnictw nie należy Rządu zbyt krępować, tem więcej, że intencją Rządu jest skorzystanie z pełnomocnictw w wypadkach istotnej konieczności. Poprawka Senatu została przez Sejm przyjęta. Następnie Pcs. Ślaski referował sprawozdanie Komisji Budżetowej o zamknięciu rachunków za okres od 1/IV 1933 r. do 31/III 1934 r. z wnioskiem Najwyższej Izby Kontroli o zatwierdzenie rachunków i udzielenie Rządowi absolutorjum z gospodarki finansowej za powyższy okres budżetowy. Udzielenie Rządowi tego absolutorjum nie może wpłynąć na: 1) bieg spraw co do pozycji, zakwestjonowanych przez Kontrolę Państwową czy też władze administracyjne oraz 2) odpowiedzialność za straty Skarbu Państwa w okresie 1933/34, które w przyszłości mogą wyjść na jaw. Sejm powziął uchwałę w myśl wniosków Komisji Budżetowej. Następnie referent generalny budżetu Wicemarszałek B. Miedziński referował sprawozdanie Komisji Budżetowej o zmianach, zaprojektowanych przez Senat do projektu ustawy skarbowej z preliminarem budżetowym na rok 1936/37. Poprawka Senatu dotyczy art. 6 ustawy skarbowej, ust. 1, lit. B I i polega na tem, aby wstawić nowy punkt a tej treści: „w części 7 dz. 4 we wszystkich paragrafach”. Znaczy to, że w wydatkach części 7 dz. 4 będzie można zwiększać wydatki w miarę uzyskiwania nadwyżek ponad kwoty, przewidziane w dochodach budżetowych. Część 7 — to Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, a dz. 4 — to Policja Państwa. Poprawka Senatu jest wyrazem stwierdzonego pogarszania się sprawy stanu bezpieczeństwa w kraju i troski o obywateli i ład w Państwie. Izba w głosowaniu poprawkę Senatu przyjęła. Następnie wygłosił przemówienie Pan Marszałek Sejmu, St. Car, syntetyzując i obrazując całokształt prac pierwszej sesji zwyczajnej Sejmu, wybranego pod rządem nowej Konstytucji, poczem Pan Prezjer odczytał zarządzenie Pana Prezydenta Rzplitej, zamykające na podstawie art. 12 p. c Ustawy Konstytucyjnej sesję zwyczajną Sejmu z dniem 28/III 1936 r.

SPRAWY GOSPODARCZE NA PLENUM SENATU. — Dn. 26/III b. r. odbyło się posiedzenie Senatu, na którym w sprawozdaniu Komisji Budżetowej Senat — w referacie Sen. Fudakowskiego — przyjął bez zmian 2 rządowe projekty ustaw o dodatkowych kredytach na rok 1935/36 i na rok 1934/35. Następnie sprawozdanie Komisji Gospodarczo-Skarbowej o projekcie ustawy o zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego referował Sen. Lechnicki. Senat bez zmian przyjął ten projekt ustawy. W dalszym ciągu Senatorowie: Dąbkowski, Gwiżdż i Rudowski referowali sprawozdania Komisji Budżetowej o rządowych projektach ustaw o zaciąganiu pożyczek na cele inwestycyjne przedsiębiorstw „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” i „Polskie Koleje Państwowe” oraz na cele państwowych inwestycji wodnych. Te 3 projekty ustaw Senat przyjął bez zmian w brzmieniu sejmowym. Sprawozdanie Komisji Komunikacyjnej o rządowym projekcie ustawy o wydaniu „Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych” referował Sen. Siedlecki. Ten projekt ustawy przyjęty został bez zmian. W dalszym ciągu sprawozdanie Komisji Gospodarczo-Skarbowej o rządowym projekcie ustawy o mleczarstwie referował Sen. Siemiątkowski. Komisja a następnie Senat przyjął ten projekt ustawy, wprowadzając doń szereg zmian. Sprawozdanie Komisji Opieki Społecznej o projekcie, wniesionym do Sejmu przez Pos. Szczepańskiego w sprawie zmiany ustawy z dn. 18/XII 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu referował Sen. Pulnarowicz. Senat przyjął ten projekt ustawy bez zmian. Następnie Sen. Radziwiłł referował sprawozdanie Komisji Budżetowej o rządowym projekcie ustawy o zamianie nieruchomości państwowej

(ambasada R. P. w Paryżu), który Senat bez zmian przyjął. Wkońcu Senat przyjął bez zmian po referatach Senatorów: Petrażyckiego i Kudełskiej, w sprawozdaniach Komisji Wojskowej, 2 rządowe projekty ustaw: o użyciu broni przez wartowników cywilnych, będących pod nadzorem Min. Spraw Wojskowych, oraz w sprawie zmiany ustawy z dn. 18/XII 1920 r. o pocztach, radiotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny.

Dn. 27/III b. r. odbyło się posiedzenie Senatu, na którym sprawozdanie Komisji Prawniczej o projektach ustaw o prawie wekslowem i prawie czekowem — referowali Sen.: Wróblewski i Jeszke. Komisja do obu tych projektów ustaw wprowadziła szereg zmian, które Senat przyjął. Następnie Sen. Rostworowski referował sprawozdanie Komisji Budżetowej o rządowym projekcie ustawy o odstąpieniu gminie m. st. Warszawy gruntów państwowych na cele rozbudowy. Senat przyjął bez zmian ten projekt ustawy oraz uchwalił rezolucję, wzywającą Rząd, aby spowodował taką zmianę obowiązujących ustaw, aby wszystkie wpływy ze sprzedaży gruntów, będących w administracji wojska, były zachowywane na cele rezerwy zaopatrzenia wojska, oraz aby cena sprzedaży tych gruntów odpowiadała ich wartości handlowej. Następnie bez zmian, w sprawozdaniach Komisji Prawniczej, Senat przyjął 2 rządowe projekty ustaw: o uregulowaniu stanu prawnego niektórych gruntów, wywłaszczonych na cele obrony Państwa — w referacie Sen. Terlikowskiego i o rządowym projekcie ustawy o odznaczeniach cudzoziemskich — w referacie Sen. Beczkowicza. Również bez zmian, w sprawozdaniu Komisji Administracyjnej, Senat przyjął — po referacie Sen. Dąbkowskiego — rządowy projekt ustawy o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych st. m. Warszawy. Sprawozdanie tejże Komisji o projekcie ustawy, wniesionej przez Pos. Kroebła, o zmianie dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 14/II 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych, referował Pos. Decykiewicz. Referent streścił projekt ustawy, nadmienając, że celem jego jest zwolnienie pracowników samorządowych od specjalnego podatku, a równocześnie obniżyć się ich uposażenia o kwoty podatku. Stanowi to uszczerbek w dochodach Skarbu Państwa i stanowi rekompensatę dla samorządów za ubytek różnych źródeł dochodów. Sejm rozszerzył zasięg projektu ustawy na Związek Rewizyjny Samorządu Terytorjalnego, komunalne kasy oszczędności i banki komunalne. Rząd wyraził zgodę na ten projekt ustawy i jego rozszerzenie. Po referacie Senat bez zmian przyjął ten projekt ustawy. Następnie Senat bez zmian przyjął, w sprawozdaniach Komisji Administracyjnej, 2 projekty ustaw o uchyleniu ustawy z dn. 11/III 1850 r., dotyczącej zobowiązania gmin do odszkodowania straty, powstałej przy zbiegowiskach publicznych — w referacie Sen. Głowackiego, i projekt ustawy o uboju zwierząt gospodarczych w rzeźniach — w referacie Sen. Dobraczewskiego. Bez zmian, w referacie Sen. Bispinga, Senat przyjął rządowy projekt ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa niektórych zobowiązań finansowych m. Gdyni. Również bez zmian — w referatach Sen. Barańskiego — Senat przyjął 2 rządowe projekty ustaw: o likwidacji Tymczasowej Kasy Przezorności Pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim oraz w sprawie przechowania wkładek, złożonych we wspólnych kasach sierocych w Okręgu Sądu Okręgowego w Cieszynie. Bez zmian Senat przyjął w sprawozdaniu Komisji Gospodarczo-Skarbowej rządowy projekt ustawy o wywłaszczaniu nieruchomości na cele budowy portów i innych urządzeń morskich — w referacie Sen. Karszo-Siedleńskiego. Wkońcu sprawozdanie Komisji Prawniczej o rządowym projekcie ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy — referował Sen. Młodkowski. Senat przyjął poprawkę Komisji, dotyczącą skreślenia słów: „w razie konieczności państwowej”, i z tą poprawką ten projekt ustawy przyjął.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

PRZEMYSŁ NAFTOWY

PRZEMYSŁ NAFTOWY W STYCZNIU 1936 R. — Wydobyte ropy w styczniu 1936 r. wynosiło 4 364 cyst. brutto — wobec 4 454 cyst. w grudniu r. ub. Przeciętna dzienna produkcja wynosiła 140 cyst. — wobec 143 cyst. w grudniu.

Ilość ropy, zużytej na opał i manco, wynosiła 36% produkcji — wobec 39% w miesiącu poprzednim.

Ekspedycja ropy do rafinerji zwiększyła się do 4 381 cyst. — z 4 132 cyst. w grudniu r. ub.

Zapasy zamagazynowanej ropy stanowiły 1 925 cyst. — wobec 1 852 cyst. w grudniu r. ub.

Miesiąc sprawozdawczy wyróżnił się szeregiem poważniejszych dowieceń w otworach: „Pollon” w Lipiem — z produkcją ok. 20 t dziennie z głęb. 94 m, „Jaszczew II” w Jaśle — z produkcją 10 t z głęb. 108 m oraz w 2 bliźniaczych otworach w Chodowicach, w których produkcja gazowa, narazie nieustalona jednak znaczna, odbywa się przy ciśnieniu, dochodzącem do 58 atmosfer. Poza to — jak zwykle — uzyskano szereg mniejszych dowieceń: w Schodnicy, Harkłowej, Korczynie-Bieczu, Krygu i Ropiance.

Produkcja i obrót ropą w styczniu 1936 r.¹⁾ (w cysternach)

MIESIĄC I ROK	J A S Ł O				D R O H O B Y C Z				S T A N I S Ł A W Ó W				R A Z E M			
	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca
Grudzień 1935	881	8	878	320	3 165	158	2 989	1 342	318	5	265	190	4 364	171	4 132	1 852
Styczeń 1936	895	8	840	368	3 056	148	3 112	1 260	503	5	429	297	4 454	161	4 381	1 925

Liczba otworów wiertniczych na Kopalniach ropy i gazów ziemnych w styczniu 1936 r.

MIESIĄC I ROK	L i c z b a o t w o r ó w													Ilość otworów, produkujących ropę	Przeciętna dzienna produkcja otworu — w kg	
	Montowane	Zmontowane	Wiercone			Instrument.	Wyłączone gazowe	Samopłynące	Łyżkowane	Pompowane	Tłokowane	Rekonstrukc.	Likwidacja			Razem
			Produktywne	Bez produkcji	Razem											
Grudzień 1935	11	7	55	83	138	19	194	26	391	2 247	350	32	22	3 437	3 069	453
Styczeń 1936	7	8	65	73	138	26	193	27	429	2 226	347	27	22	3 450	3 094	464

Produkcja i zużycie gazów ziemnych w styczniu 1936 r.¹⁾ (w tys. m³)

MIESIĄC I ROK	J A S Ł O				D R O H O B Y C Z				S T A N I S Ł A W Ó W				R A Z E M			
	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco
Grudzień 1935	12 966	2 785	9 995	186	27 788	8 109	19 584	95	3 767	3 042	460	265	44 521	13 936	30 039	546
Styczeń 1936	12 690	2 570	9 651	469	25 711	7 113	18 524	74	5 037	4 009	402	626	43 438	13 692	28 577	1 169

W rejonie boryslawskim nową większą produkcję ropy uzyskano w otw. „Nina” w Mrażnicy po osiągnięciu głęb. 1 383 m w warstwach polanickich o początkowej wydajności 17 t dziennie i 2 m³ gazów na minutę. Mniej wydajną nową produkcję po oczyszczeniu, rekonstrukcji, bądź podwierceniu uzyskano w otworach: Nr. I „Nakleinerze” (8 t dziennie z głęb. 1 061 m), „Józef III” (7,5 t dziennie z głęb. 1 604 m) i „Edna IX” w kop. Sygu (2,3 t z głęb. 1 358 m).

Odbudowa ciśnienia złoża była pomyślnie stosowana bez przerwy na kopalniach: „Muchowate”, „Harem” i „Pereprostyna” w Schodnicy, natomiast w Uryczu i Strzelbicach prace przerwano. W Harkłowej na kop. „Ropita” i „Harkłowa”, gdzie metoda odbudowy ciśnienia stosowana jest niedawno — stwierdzono poraż pierwszy wzrost produkcji ropy w 2 otworach o 10 ÷ 11,5%. Natomiast w Równem na kop. „Nafta” rezultatów odbudowy złoża jeszcze nie zauważono.

Prace badawczo-poszukiwawcze metodą sejsmiczną S-ka Akc. „Pionier” prowadziła w szeregu gmin pow. Drohobycz i Żydaczów. Oprócz badań sejsmicznych — Spółka ta kontynuowała również prace wierceniami rdzeniowymi w pow. Sambor i Stryj.

W ruchu wiertniczym nie zaszyły istotniejsze zmiany. W wierceniu znajdowało się — bez zmiany — 138 otworów.

Nowych otworów uruchomiono, podobnie jak w grudniu r. ub. — 12, w tej liczbie w rejonie jasielskim: „Barcelona IV” w Klimkowie, „Henryk XIV”, „Sambodja VII” i „Polonja” w Krygu, „Fellnerówka XX” w Męcinie Wielkiej, „Łęczany I” w Łęczanach i „Różana XLI” w Ropiance. W okr. drohobyckim zostały uruchomione 2 otwory: „Ropienka CVI” w Ropiance i „Marek” kop. Muchowate Gazy Zieme w Schodnicy i w okr. stanisławowskim Nr. XLIV kop. „Hannibal” w Rypnem, „Oil City I” w Perehińsku i „Dąbrowa XXV” w Bitkowie.

Ruch terenowy ożywił się w okolicy kop. „Pollon” w gm. Lipie (pow. Turka).

Ceny ropy naftowej pozostały w wysokości niezmienionej — zł 1 350 za wagon 10-tonnowy marki boryslawskiej bruttowej loco zbiorniki.

Wydobyte gazów ziemnych w styczniu 1936 r. wynosiło 44 521 tys. m³ — wobec 43 438 tys. m³ w grudniu 1935 r. Prze-

¹⁾ Z dniem 1/1 r. b. wszedł w życie nowy podział, na mocy którego kopalnie w Rypnem, Dolinie i Perehińsku, produkujące ok. 200 cystern ropy i 1 miljn. m³ gazów — przeszły z rejonu okr. drohobyckiego do okr. stanisławowskiego.

Produkcja i obrót produktami naftowymi w styczniu 1936 r. (w tonnach)

P r o d u k t	Wytwór- czość	Wysyłka do spożycia w kraju	Wysyłka do innych rafin.	Zużycie własne	Eksport	Przychód		Z a p a s y	
						z innych rafineryj i gazoli- niarni	import	w dn. 31/XII 1935	w dn. 31/I 1936
Benzyna	7 925	3 765	442	4	3 145	3 251	—	18 977	22 797
Nafta	11 381	17 253	104	10	2 457	100	—	26 695	18 352
Olej gazowy	6 603	4 883	170	6	2 586	169	—	6 350	5 477
Oleje lekkie o c. g. do 0°890	711	613	7	—	—	9	—	1 170	1 270
Oleje: napędowy i opałowy	105	77	—	—	28	—	—	465	465
Oleje smarowe	6 119	2 562	193	197	1 199	423	—	68 296	70 687
Wazelina	28	18	—	—	—	—	—	140	150
Smary stałe	193	151	7	—	2	5	9	418	465
Parafina	2 200	771	23	—	1 109	23	—	2 515	2 835
Asfalt	1 754	414	6	—	418	6	—	11 532	12 454
Koks	587	240	32	246	128	32	—	877	850
Produkty atypowe	48	41	—	—	—	—	—	183	190
„ uboczne	230	103	—	107	—	—	—	931	951
Olej parafinowy	80	—	451	15	—	486	—	21 013	21 113
Gacz i oleje potne	— ¹⁾	—	—	—	—	—	—	2 762	2 653
Słops	79	—	—	101	—	12	—	1 097	1 087
Pozostałości	— ²⁾	29	7	299	—	8	—	15 245	12 080
Ogółem:	35 096	30 920	1 442	985	11 072	4 524	9	178 666	173 876

cięte, dzienne wydobycie wynosiło 1 436 tys. m³—wobec 1 401 tys. m³ w grudniu.

Manko gazowe wynosiło 2'6% produkcji brutto—wobec 1'2% w grudniu r. ub.

Cenę gazu ziemnego w styczniu r. b. ustalono na gr 4'61 za m³ (gr 4'62). W rejonie okręgu jasielskiego płacono gr 6'0 za 1 m³ gazu, doliczając za tłoczenie gr 0'64 dla zakładów przemysłowych i gr 0'94 dla miast.

Eksport do poszczególnych krajów w styczniu 1936 r. (w tonnach)

Kraj przeznaczenia	Benzyna	Nafta	Olej gazowy	Oleje lekkie o c. g. do 0°890	Oleje smarowe	Parafina	Asfalt	Koks	Smary stałe Mydło naftowe	Świece	Wazelina	Półprodukty	Pozostałości destylacyjne ³⁾	Razem
Austria	12	263	158	—	—	40	—	128	—	—	—	—	—	601
Czechosłowacja	1 973	1 566	10	—	265	10	—	—	—	—	—	—	—	3 824
Dania	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
Grecja	—	—	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	35
Jugosławia	—	—	—	—	60	135	—	—	—	—	—	—	—	193
Łotwa	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Niemcy	579	190	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	829
Norwegia	—	—	—	—	36	—	—	—	2	—	—	—	—	38
Szwajcaria	—	293	1 785	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 078
Szwecja	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Węgry	—	—	—	—	46	74	—	—	—	—	—	—	28	148
R a z e m :	2 618	2 342	1 953	—	467	291	—	128	2	—	—	—	28	7 829
Gdańsk	527	113	516	—	727	818	418	—	—	—	—	—	—	3 119
Gdynia	—	2	117	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	124
Ogółem:	3 145	2 457	2 586	—	1 199	1 109	418	128	2	—	—	—	28	11 072

Liczba robotników na kopalniach ropy i gazów ziemnych obejmowała 9 063 (9 173).

W styczniu r. b. były czynne 24 rafinerje nafty, które zatrudniały ogółem 3 120 robotników i majstrów. Z tej liczby — 3 073 robotników było zajętych przy pracach, związanych bezpośrednio z ruchem zakładów.

Przeróbka ropy w rafinerjach wyniosła 38 027 t (w r. ub. przec. miesięcznie 42 450 t). Przerobiono ropy boryslawskiej 26 202 t, specjalnej małoparafinowej 6 936 t, specjalnej bezparafinowej 4 889 t.

Wytwórczość produktów naftowych wyniosła ogółem 35 096 t, czyli strata przy przeróbce stanowiła 7'6% (przeciętnie w r. ub. 7'9%).

Konsumpcja produktów naftowych w kraju wyniosła 31 905 t (w tem wewnętrzne spożycie rafinerji 985 t) i przedstawiała się następująco (w tonnach — bez spożycia rafinerji):

	Styczeń		
	1935	1936	1935
Benzyna	4 152	3 765	5 549
Nafta	16 056	17 253	10 183
Oleje gazowy i opałowy	4 611	4 960	4 551
Oleje smarowe	3 101	3 175	3 369
Parafina	619	771	688

¹⁾ Potrącono 109 t, wziętych z zapasów do dalszej przeróbki.

²⁾ „ 2 838 t, „ „ „

³⁾ Oleje napędowe i opałowe.

Eksport produktów naftowych (właściwie wysyłka z rafinerji, przeznaczona na eksport) wyniósł ogółem 11 072 t, czyli był mniej-szy niż przeciętny eksport miesięczny w 1935 r. (14 154 t).

Z poszczególnych produktów wywieziono zagranicę (w tonnach):

	Styczeń 1936	Przec. mies. 1935
Benzyna	3 145	3 935
Nafta	2 457	2 942
Oleje gazowy i opałowy	2 614	3 562
Oleje smarowe	1 199	1 859
Parafina	1 109	1 598

Ruch z pasów produktów naftowych w rafinerjach przedstawiał się następująco (w tonnach):

	I/I 1936	I/II 1936	I/II 1935
Benzyna	18 977	22 797	14 498
Nafta	26 695	18 352	30 756
Oleje gazowy i opałowy	6 815	5 942	6 763
Oleje smarowe	69 466	71 957	60 275
Parafina	2 515	2 835	4 988
Inne produkty	54 198	51 993	56 083
Razem:	178 666	173 876	173 363

W przemyśle gazolinowym sytuacja była w dalszym ciągu pomyślna. Produkcja gazoliny wynosiła w styczniu 3 532 t (w grudniu 1935 r. — 3 515 t). Z ogólnej ilości 43 438 tys. m³ gazu ziemnego, wyprodukowanego na kopalniach — przerobiono w gazoliniarniach 23 649 tys. m³, czyli 54,4%. Ze 100 m³ przerobionego gazu otrzymywano przeciętnie 14,9 kg gazoliny (w grudniu r. ub. 14,8 kg). Do rafinerji nafty wysłano jako domieszki do benzyn ciężkich, celem otrzymania benzyny motorowej, 3 196 t gazoliny. W ruchu było 25 zakładów gazolinowych, które zatrudniały 325 robotników.

KOPALNICTWO WOSKU ZIEMNEGO W STYCZNIU 1936 R.

W styczniu wydobyto 44 t wosku ziemnego (w grudniu r. ub. 48 t). Eksport obejmował: Niemcy, dękad wysłanc — 14 t, Czechosłowacja — 7 t i Austrię — 3 t, a więc razem 24 t — wobec 60 t w grudniu r. ub., wysłanych wyłącznie do Niemiec. Zapasy wosku ziemnego, zamagazynowanego na kopalniach, wynosiły 105 t (w grudniu 86 t). Zatrudnionych było 325 robotników (w grudniu 20). Czynne były 3 kopalnie, t. j. w Boryslawiu, Dzwiniażu i Staruni. Ceny wosku ziemnego pozostały w wysokości niezmienniczej (zł 270 — 150 — 60 za 100 kg loco kopalnia).

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY W STYCZNIU I LUTYM 1936 R.

Okres pierwszych 2 miesięcy r. b. na rynku włókienniczym Ł o d z i kształtował się naogół pod znakiem niekorzystnej konjunktury. Ocena sytuacji we włókiennictwie łódzkim wypaść musi negatywnie, szczególnie od strony konsumpcji. Złożył się na to w dużej mierze szereg momentów zewnętrznych, częstokroć nawet o charakterze pozagospodarczym i dlatego należy przypuszczać, że wobec likwidacji tych czynników marzec przynieść już powinien odprężenie. Spadek obrotów we włókiennictwie, jaki miał miejsce w okresie pierwszych 2 miesięcy r. b., jest o tyle znamienny, że świadczy o spadku konsumpcji w ośrodkach miejskich, zwłaszcza na terenie woj. wództw zachodnich. Do czynników, które w styczniu wpłynęły niekorzystnie na transakcje sezonowe, zaliczyć należy pewien niekorzystny psychiczny nastrój wśród odbiorców oraz zakłócenia o charakterze pozagospodarczym w handlu prowincjonalnym (niepokoje na jarmarkach). W lutym do tych momentów dołączyły się jeszcze również i nastroje psychiczne, związane z oczekiwaniami na strajk robotników przemysłu włókienniczego, a to wobec wypowiedzenia przez związki zawodowe umowy zbiorowej. Tłem zatargu w przemyśle włókienniczym był zasadniczy postulat przestrzegania przez przemysł umowy zbiorowej, w odniesieniu do którego związki przemysłowe stwierdziły kategorycznie, iż umowa honorowana jest całkowicie przez przedsiębiorstwa, zrzeszone w organizacjach przemysłowych. Chodziło więc o objęcie umową zbiorową również i przedsiębiorstw niezrzeszonych oraz fabryk prowincjonalnych, które, uchylając się od stosowania norm umownych, wytwarzają w włókiennictwie niepożądane zakłócenia konkurencyjne, skierowane w pierwszym rzędzie przeciwko wielkim i średnim fabrykom, honorującym umowę zbiorową.

Jeśli chodzi o zaopatrzenie przemysłu włókienniczego w surowce — to nowa instrukcja Min. Przem. i Handlu, regulująca przydział surowej bawełny według specjalnego klucza, a wprowadzona w życie z dniem I/III, przyczynić się winna do usunięcia tych trudności. Instrukcja ustala tylko ogólne kontyngenty bawełny surowej, a do rozporządzenia i podziału tych kontyngentów Min. Przem. i Handlu upoważniło Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej. Przydziały opierają się na dotychczasowej zasadzie kontyngentów według ilości

wrzecion, z uwzględnieniem jednak dodatkowych przydziałów bawełny dla mniejszych przędzań. Instrukcja, oparta na dotychczasowych instrukcjach ministerjalnych, uchwalona została na walnym zebraniu członków Zrzeszenia Producentów w Przędzy Bawełnianej i zatwierdzona następnie przez Min. Przem. i Handlu. Stałe dodatki dla mniejszych przędzań wynosić będą: dla przędzań bawełnianych, posiadających do 16 tys. wrzecion — 20% zasadniczego przydziału bawełny, dla przędzań o 16 ÷ 25 tys. wrzecion — 10%. Przędzalnie-tnalnie, które mają niedostateczną ilość wrzecion w stosunku do posiadanych krosien, otrzymywać będą dodatek w granicach, umożliwiających im pracę w tkalni na jedną zmiennę.

Zaznaczone powyżej trudności zaciążyły niekorzystnie na przebiegu z pierwszych miesięcy sezonu, który jest niewątpliwie sezonem opóźnionym. Niewielkie stosunkowo rozmiary zapotrzebowania przemysłu przetwórczego na półfabrykaty dopiero w końcu stycznia uległy pewnemu zwiększeniu. Uruchomienie przemysłu było jednak naogół średnie, o czym świadczyła mniejsza aniżeli w styczniu r. ub. ilość przepracowanych robotniko-dni. Sytuacja finansowa przemysłu doznała osłabienia, którego wyrazem było ciężkie naogół ultimo miesiąca i charakterystyczny napływ protestów wekslowych w drobnych odcinkach. W lutym dyspozycje produkcyjne przemysłu były w dalszym ciągu dość oględne, a na podkreślenie zasługujące niskie stosunkowo uruchomienie w wykończalnictwie, kształtujące się na poziomie miesięcy międzysezonowych. Ciasnota gotówkowa, panująca w styczniu, nie doznała złagodzenia, a ultimo miesiąca kształtowało się w dalszym ciągu dość ciężko przy wzroście protestów wekslowych i prolongat.

W wielkim przemyśle bawełnianym w styczniu pracowało ogółem 42 tys. robotników, którzy przepracowali 715 553 robotniko-dni. Przygotowania do sezonu były stosunkowo szczupłe, a większość zakładów nie ujawniła jeszcze swych cenników towarów wiosenno-letnich. Transakcje hurtowe zawierano po cenach z r. ub. Charakterystyczny jest nacisk kupców na swych dostawców, od których hurtownicy prowincjonalni domagali się rabatów. Niekorzystnym przejawem był szczupły rozmiar transakcyj towarami sezonowymi oraz wydłużenie się terminów pokrycia wekslowego, dochodzących już do lipca r. b. W lutym liczba zatrudnionych robotników wzrosła do 43 200, a ilość przepracowanych w wielkim przemyśle bawełnianym robotniko-dni zwiększyła się pokaźnie, dochodząc do 909 327. Wzrosła również liczba robotników, pracujących pełne 6 dni w tygodniu, wynosząc do 61% ogółu robotników, zatrudnionych w tym przemyśle. Obroty tkaninami bawełnianymi w lutym były dość szczupłe i obejmowały w przeważającej mierze zeszlaczalne towary sezonowe. Ceny kształtowały się na poziomie z r. ub.

Rynek przędzy bawełnianej w styczniu notował spadek zapasów w końcu miesiąca pod wpływem zwiększającego się zapotrzebowania przemysłu przetwórczego. Zapasy te, wynoszące nieco ponad 2 miljn. kg, osiągnęły poziom ze stycznia r. ub. Produkcja przędzy nie wykazała wydatniejszych zmian. Ceny kształtowały się bez większych zmian. Sytuacja ta w lutym nie uległa wydatniejszym zmianom. Zbyt i rozmiary zapasów kształtowały się na poziomie stycznia. Na podkreślenie zasługujące natomiast wydatny wzrost produkcji przędzy bawełnianej (do ok. 5 miljn. kg). Ceny wykazywały tendencję zniżkową w związku z wahaniem na rynku surowej bawełny.

W wielkim przemyśle wełnianym w styczniu ogółem 12 800 robotników, którzy przepracowali 182 825 robotniko-dni. Obroty tkaninami wełnianymi w styczniu kształtowały się na poziomie dość niskim po cenach, nieodbiegających od stycznia r. ub. Pogorszenie wypłacalności odbiorców zaznaczyło się w związku z trudnościami niektórych firm konfekcyjnych. W lutym liczba robotników zatrudnionych wzrosła do 13 400, a jednocześnie zwiększyła się liczba przepracowanych robotniko-dni, dochodząc do 217 823. Liczba robotników, zatrudnionych przez pełne 6 dni w tygodniu, zwiększyła się i wynosiła 24% wszystkich robotników wielkiego przemysłu wełnianego.

Obroty tkaninami wełnianymi, zwłaszcza jeżeli chodzi o towary zgrzebne, kształtowały się niekorzystnie, naskutek pogłębiających się w dalszym ciągu trudności prowincjonalnego handlu konkurencyjnego. Nieco korzystniejsza była sytuacja w dziale tkanin czesankowych przy cenach, nieodbiegających naogół od poziomu zeszlaczalnego.

Rynek przędzy czesankowej w styczniu notował spadek obrotów przy zahamowanym jednak wzroście zapasów, które zwłaszcza w ostatnich miesiącach systematycznie się zwiększały. Sprzedaż przędzy kształtowała się w granicach nieco niższych aniżeli w styczniu r. ub. Produkcja wykazywała również pewne zmniejszenie, natomiast ceny utrzymywały się przez styczeń bez wydatniejszych zmian. W lutym, zwłaszcza w I połowie, obroty uległy zwiększeniu przy jednoczesnym wzroście produkcji, która przekroczyła 600 tys. kg. Sprzedaż w kraju, przekraczająca w lutym 500 tys. kg, kształtowała się na poziomie z lutego r. ub. Ceny wykazywały w dalszym ciągu przez cały miesiąc tendencję utrzymaną bez wydatniejszych zmian z odcieniem mocniejszym.

W przemyśle dzianym dotychczasowy przebieg sezonu charakteryzowała szczupła stosunkowo pojemność rynku, zmniejszona w po-

równaniu z r. ub. Ten stan rzeczy oddziaływał również niekorzystnie i na poziom cen. Na podkreślenie zasługują próby, podjęte ostatnio przez niektóre firmy przemysłu dzianego, w kierunku bezpośredniego zorganizowania eksportu bielizny damskiej na rynek angielski. Próby te, pomimo konkurencji producentów czeskich, dały pewne pozytywne osiągnięcia dzięki modernizacji technicznej polskiego przemysłu dzianego. Tej modernizacji zawdzięczać należy również fakt, że import wyrobów dzianych produkcji niemieckiej nie przybrał rozmiarów, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na zbyt wytwórczości krajowej w tej branży.

W produkcji jedwabiu zaobserwować się dały przesunięcia wśród dostawców surowca jedwabnego. Rynek polski po wejściu w życie sankcyj antywłoskich stał się terenem walki konkurencyjnej pomiędzy Japonią i Anglią, które dostarczają w przeważającej mierze surowy jedwab, eliminując Włochy i Z. S. R. R.

Również i w dziale jedwabiu sztucznego Anglja po wyczerpaniu na rynku polskim zapasów włoskich zajęła czołowe stanowisko naskutek udzielania odbiorcom poważnych kredytów. Produkcja przemysłu sztuczno-jedwabnego w styczniu i lutym utrzymywała się na poziomie z r. ub.

W przemyśle średnim liczba zatrudnionych robotników, poczynając od lutego, wykazuje tendencję wzrostu, dochodząc do ok. 10 tys. W wykończalnictwie i farbiarstwie konjunktura kształtowała się pod wpływem ogólnych tendencji sezonu tegorocznego. Naogół przedsiębiorstwa w tym dziale odczuwały osłabienie finansowe, a uruchomienie uległo zwiększeniu dopiero pod koniec lutego. Likwidacja należności u klientów napotykała na duże trudności.

Przemysł bielski w okresie pierwszych 2 miesięcy r. b. nie odczuwał szeregu czynników zewnętrznych, jakie dawały się we znaki włókiennictwu łódzkiemu. Trudności w przemyśle bielskim istniały jedynie w zakresie zaopatrywania się w surowiec. Rozmiary produkcji były przystosowane naogół do zapotrzebowania i kształtowały się na poziomie zeszłorocznym. Zbyt nie odbiegał również od norm zeszłorocznym, nadmienić jednak należy, że ceny wykazywały tendencję osłabioną, pomimo mocnego kształtowania się cen surowej wełny.

Przemysł białostocki również stosunkowo słabiej odczuwał perturbacje i zakłócenia, jakim podlegało włókiennictwo łódzkie. Ekspansja tego przemysłu na rynku wewnętrznym w postaci stworzenia szeregu własnych placówek sprzedaży detalicznej przyniosła produkcji białostockiej wydatne zwiększenie obrotów. Poza to wspomnieć należy o uzyskaniu przez Białystok poważnych partyj zamówień rządowych na sukno mundurowe dla armji. Wzmacnia to bazę finansową tego przemysłu i zapewnia równomierną produkcję na dłuższy okres czasu.

M. K.

PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY

PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY W STYCZNIU I LUTYM 1936 R. — Styczeń w dziale konfekcji, będący miesiącem międzysezonowym, nie przyniósł wydatniejszego ożywienia. W dziale odzieży męskiej obroty były o ok. 20% niższe aniżeli w r. ub. Również i w branży trykotażowej obroty sprzedażne były stosunkowo szczupłe, na co złożyły się w pierwszym rzędzie niesprzyjające warunki atmosferyczne. Wypłacalność odbiorców, jak zresztą w całym włókiennictwie, uległa pogorszeniu, co wyraziło się wzrostem protestów wekslowych oraz zwiększoną ilością prolongat. W lutym zaobserwować się dało lekkie ożywienie sezonowe zarówno w zakresie produkcji, jak i rozmiarów zbytu. Perturbacje wywołane zostały szeregiem zatargów i strajków, wybuchających w tym dziale rokrocznie w okresie intensywniejszych

przygotowań do sezonu wiosenno-letniego; strajki te objęły zarówno teren warszawski, jak i Łódź oraz ośrodki prowincjonalne. Porzucenie pracy przez majstrów i czeladników krawieckich oddziało niekorzystnie na konjunkturę sezonową. Ożywienie objęło w dużym stopniu dział odzieży damskiej zarówno w hurcie, jak i detalu. Mniej korzystnie natomiast wypadły obroty w galanterji męskiej i damskiej oraz obuwiu. Wzrost obrotów w tych działach oczekiwany jest dopiero w marcu.

Niejednolicie kształtowała się sytuacja w przemyśle pończosznym. Jako moment dodatni podkreślić należy ożywioną działalność inwestycyjną tego przemysłu, który w pierwszych 2 miesiącach r. b. sprowadził z Niemiec większe partje maszyn, stanowiących ostatni wyraz techniki, nieznaney jeszcze nigdzie poza Niemcami. Na rynku wewnętrznym odczuwać się daje w dalszym ciągu bardzo silna konkurencja pomiędzy producentami. Ostatnio dopiero podjęte zostały pewne wysiłki, zmierzające do przeciwdziałania nielojalnemu postępowaniu odbiorców. Jednym ze środków przeciwdziałania niekorzystnym objawom na rynku mają być sankcje kredytowe. Inicjatywa ta ma objąć również poważniejsze firmy warszawskie oraz przedsiębiorstwa z innych miast Polski.

RZEMIOSŁO

EGZAMINY W RZEMIOSŁE. — Polskie prawo przemysłowe zna dwa rodzaje egzaminów w rzemiosłach: czeladniczy — gdy uczeń (terminator) po odbyciu 3-letniej z reguły nauki „wyzwał się” na czeladnika, i mistrzowski — gdy posiadacz świadectwa czeladniczego i 3-letniej praktyki czeladniczej stara się o mistrzostwo w danym zawodzie. Egzamin czeladniczy daje podstawę do ubiegania się po 3 latach praktyki o kartę rzemieślniczą, egzamin mistrzowski zaś daje prawo i do karty rzemieślniczej i do trzymania uczniów. Z uwagi jednak na to, że: 1) jeden i drugi egzamin jest fakultatywny, a nie obligatoryjny (możnaby mówić najwyżej o obowiązku pośrednim); 2) dzięki istnieniu art. 146 i 198 prawa przemysłowego przeważną większość kart rzemieślniczych otrzymuje się w drodze dyspensy lub potwierdzenia praw nabytych; 3) tytuł i stanowisko mistrza nie dają żadnych specjalnych korzyści; 4) opłaty egzaminacyjne były doniedawna wygórowane — system normalnych egzaminów nie daje przewidzianych prawem rezultatów.

Świadczy o tem statystyka, sporządzona przez izby rzemieślnicze na życzenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu. W 1935 r. zdawało egzaminy mistrzowskie 2 586 kandydatów, co w stosunku do 1934 r. stanowi wzrost o 7%, jednakże w stosunku do preliminowanej przez izby ilości — mniej o 34%. Na podkreślenie zasługuje, że na egzaminy mistrzowskie, przeprowadzone w 3 izbach b. dzielnic pruskiej, przypada 56% (gdy ilość warsztatów stanowi 15% ogólnej ilości).

Egzaminów czeladniczych odbyło się w ub. r. 11 968, co wobec 1934 r. stanowi przyrost 18%; w stosunku do ilości, preliminowanych przez izby, byłoby to 94%, a więc plan egzaminacyjny został niemal w całości wykonany. Na b. dzielnicę pruską przypadło 47% ogólnej kwoty omawianych egzaminów.

Powyższe liczby uwypuklają się najlepiej na tle akcji dyspens i poświadczon praw nabytych. Zgłosiło się o dyspensę 25 393 kandydatów, t. zn. 2½ raza tyle, ile izby przewidywały na 1935 r.; poświadczon praw nabytych udzielono 13 867, czyli przeszło 1½ raza więcej, niż przewidywano. Innemi słowy, normalna procedura stała się wyjątkiem, wyjątek zaś — regułą; pierwsza nie dociągnęła nawet do 100% planu, gdy drugi przewyższył najśmielsze oczekiwania.

ROZPORZĄDZENIE O CECHACH — p. str. 400.

ROLNICTWO

ROZWÓJ PRAC NAD KLASYFIKACJĄ GRUNTÓW

W dn. 26/III minął rok od wydania ustawy o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego. Zważywszy, iż wydanie tej ustawy wzbudziło poważne zainteresowanie sfer rolniczych, pozytywne będzie oświetlenie, w jakim kierunku poszły pierwsze czynności przy wykonaniu tej ustawy, jaki system organizacyjny prac został przyjęty i jak postępują same roboty klasyfikacyjne.

Największe trudności, z jakimi spotkały się prace realizacyjne, miały swoje źródło w coraz bardziej ograniczanych środkach pieniężnych, jakimi można było z budżetu Skarbu Państwa dysponować na ten cel. Zdawało się, iż organizatorzy klasyfikacji gruntów będą musieli — wbrew pierwotnym zamierzeniom — wybrać drogę jaknajbardziej oszczędniejszą, których wynik mógłby znaleźć zastosowanie tylko w dziedzinie podatkowej z pominięciem innych celów, wysuwanych pier-

wotnie, a mianowicie: kredytowych, scaleniowych, hipotecznych i t. p., wymagających już bardziej dokładnych wyników. Okazało się jednak, iż koszt zorganizowania nawet tych powierzchownych prac będzie musiał być tak znaczny, iż właściwie drogą nieznacznego zwiększenia wydatków uda się również zaspokoić szersze cele akcji klasyfikacyjnej. Konieczność dalekoidących oszczędności znalazła swój wyraz w preliminarzu budżetu Ministerstwa Skarbu, w którym wykazane zostały kwoty o wiele mniejsze niż początkowo zamierzano poświęcić na cele klasyfikacyjne. Mimo jednak ograniczonych środków z jednej strony, oraz konieczności jaknajwcześniejszego ukończenia prac klasyfikacyjnych z drugiej strony — troską i dążeniem wykonawców ustawy o klasyfikacji gruntów jest nadal zapewnienie wszystkim odpowiednio zainteresowanym czynnikom wystarczającego materiału pomiarowego i klasyfikacyjnego. Zaznaczyć również należy, iż tendencji dokładnego wykonania roboty

daje wyraz również poprawka, wprowadzona w toku debaty nad budżetem Ministerstwa Skarbu i uchwalona przez Izby Ustawodawcze — poprawka, która podwyższyła o zł 1 576 tys. preliminowane kwoty na prace, związane z klasyfikacją gruntów.

Pierwsze prace organizacyjne poświęcone były opracowaniu rozporządzenia wykonawczego do ustawy o klasyfikacji gruntów. Rozporządzenie to ustalało zakres działania i organizację Głównej Komisji Klasyfikacyjnej oraz wojewódzkich i powiatowych komisji klasyfikacyjnych.

Najwięcej wątpliwości wzbudzał projektowany system prac klasyfikacyjnych w terenie. Przyjęto bowiem jako zasadę, że każda powiatowa komisja posiada swego klasyfikatora, który przeprowadza w terenie techniczne prace, związane z ustaleniem projektu klasyfikacyjnego, po czym powiatowa komisja klasyfikacyjna bada ten projekt komisyjnie — łącznie z zastrzeżeniami właścicieli gruntów — bez zjazdu na grunt. Zjazd taki może być postanowiony dopiero w wypadku, gdy komisja uzna za konieczne ponowne badanie na gruncie. Już dziś można stwierdzić, iż praktyka nie potwierdziła wysuwanych obaw co do jednostronnych klasyfikacji naskutek jednoosobowego opracowywania operatu.

Po wydaniu rozporządzenia wykonawczego, natychmiast powstała Główna Komisja Klasyfikacyjna, która w trybie komisyjnym załatwiała zagadnienia legislacyjne, a więc przedewszystkiem opracowała instrukcje regionalne, przeznaczone jako *va-de-mecum* klasyfikatora i posiadaczy gruntów. Miały one na celu ujednostajnienie w całym Państwie systemu klasyfikacyjnego. Na opracowanie tej instrukcji, w szczególności w części, odnoszącej się do gleb ornyczych, wykopano ok. 1 700 profili w różnych częściach poszczególnych województw. Tem samem instrukcja otrzymała silną podstawę w szerokiej liczbie badań, przeprowadzonych w terenie. Niezależnie od przykładów, grupujących charakterystyczne gleby poszczególnych województw, instrukcja posiada część ogólną, która dotyczy określenia warunków przyrodniczych i sposobu, w jaki przy klasyfikacji będą one brane pod ocenę. Przy opracowywaniu instrukcji wykluczono z niej kłęski elementarne i okręgi klimatyczne, uważając, że kłęski elementarne powinny znaleźć odbicie raczej w ustawie o podatkach (w wypadku takiej kłęski elementarnej np. zwolnienie danego obiektu na okres 1 roku ze świadczeń podatkowych). Co zaś do warunków klimatycznych, to rozciągają się one na pewien okrąg szerszy i z tego powodu nie potrzebują być uwzględnione przy danym obiekcie klasyfikacyjnym. Winny one raczej znaleźć miejsce przy okręgach klimatycznych, które mają być opracowane w przyszłości i niejako na klasyfikację nałożone.

W części ogólnej natrafiono także na duże trudności w opracowaniu, mianowicie chodziło o to aby wyrazić sposób, w jaki warunki przyrodnicze będą przy klasyfikowaniu brane pod uwagę. Niestety, wchodziła w grę skala ogromnie szeroka, a raczej stopnie tej skali bardzo duże. Z drugiej strony zaś do dyspozycji stały tylko całkowite klasy i to w niewielkiej liczbie (6 klas). Bardzo często pewne wpływy przyrodnicze, niewątpliwie, obniżają albo powiększają wartość danego gruntu, ale może nie w takim stopniu, ażeby pociągało to za sobą konieczność dodania lub ujęcia całej klasy. Z tego powodu trzeba było operować szerszymi pociągnięciami i na zbyt małe rzeczy nie zwracać uwagi, gdyż trudno w tych warunkach o sprawiedliwe rozwiązanie. Cechy przyrodnicze były wzięte pod rozwagę i określone przy pomocy wskaźników czysto gospodarczych. Dlatego nachylenie np. podzielono na 3 rodzaje: 1) nachylenie takie, które ze względów gospodarczych nie odgrywa żadnej roli poważniejszej, 2) nachylenie, które jest już poważne dlatego, bo utrudnia czy to uprawę czy to zwózkę, ale pozwala jeszcze orać we wszystkich kierunkach, i wreszcie 3) nachylenie strome, które określono w ten sposób, że jest to nachylenie, na którym uprawa we wszystkich kierunkach już jest niemożliwa. To samo było z kamienistością. Tam, gdzie ilość kamieni w gruncie uniemożliwia użycie większej ilości narzędzi rolniczych, naturalne jest że przyczynia się to do pewnego obniżenia wartości produkcyjnej tej ziemi. Z czynnikiem nasłonecznienia była specjalna trudność dlatego, że idzie on zawsze w parze z nachyleniem, ale czasem działa sumująco razem z nachyleniem, a czasem działa odwrotnie. Północne stoki strome obniżają nawet o 2 klasy, a stoki strome południowe, jeśli czynnik stromości jest

silniejszy, obniżają o 1 klasę. Przyjęto, że poszczególne czynniki mogą być zsumowane, a więc jeśli kilka czynników obniżających ma miejsce na danym gruncie, to obniża się o kilka klas z tem jednakże, że najdalejsze obniżenie gruntu ornego jest dopuszczalne tylko do klasy szóstej, a więc nie można zaliczyć do nieużytków gruntów nawet o typie klasy piątej, jeżeli jest na północ stromy stok, kamienistość i inne obniżające czynniki. Z chwilą, kiedy dany posiadacz uprawia go i użytkuje jako grunt orny, uważa się, że grunt musi być zaliczony najdalej do szóstej klasy. Wreszcie rozstrzygnięto wpływ czynnika podniesienia ponad poziomem morza.

Z dziedziny prac o charakterze legislacyjnym, podjętych przez Główną Komisję Klasyfikacyjną, należy zwrócić uwagę na przepracowanie projektu rozporządzenia o klasyfikacji gruntów pod lasami. Różnorodność metod, stosowanych przy ustalaniu bonitacji dla planów leśnych w poszczególnych dzielnicach Polski, musiała spowodować ujednostajnienie metody dla prac klasyfikacji gruntów. Sprawy te rozstrzyga ostatecznie wspomniane rozporządzenie, które zostało ogłoszone w „Dz. Ust. R. P.”. Nr. 24/1936, poz. 193.

Niezależnie od posiedzeń plenarnych, na których przedyskutowano wyżej wspomniane przepisy prawne, odbył się z inicjatywy Głównej Komisji Klasyfikacyjnej szereg konferencji fachowych, jak np. w sprawie klasyfikacji gruntów pod wodami, klasyfikacji gruntów, należących do Skarbu Państwa, i t. p. Najważniejsza jednak w tym zakresie była konferencja, odbyta w dn. 10—11/II r. b. w sprawie organizacji, zakresu i metod pracy urzędów, mających utrzymywać ewidencje operatów pomiarowych i klasyfikacyjnych. Na tej konferencji dyskutowana była zasadnicza sprawa, o której mówiliśmy na początku niniejszego artykułu, a mianowicie — sprawa zakresu zastosowania prac komisji klasyfikacyjnych. Należy zauważyć, iż nie tylko wyniki podziału gruntów na klasy będą mogły mieć szerokie zastosowanie, ale również i wyniki prac pomiarowych oraz dokonane plany. Niedostateczny materiał, potrzebny dla uzupełnienia hipotek, wskazuje, jakie korzyści mógłby ciągnąć z materiału, zebranego przez komisje klasyfikacyjne, urząd, któremu powierzono by uporządkowanie względnie zakładanie hipotek włościańskich. Toteż na wspomnianej konferencji reprezentowani byli przedstawiciele wszystkich ministerstw zainteresowanych oraz szereg znawców tego zagadnienia. Wygłoszone referaty i dyskusja dały dużo materiału do opracowania zasad aktualizowania i kontroli ewidencji operatów pomiarowych i klasyfikacyjnych. Punktem wyjścia dyskusji było pytanie, czy bardziej celowe będzie przeprowadzać nowe pomiary z dostosowaniem ich jedynie do potrzeb klasyfikacyjnych, czy też, uwzględniając ogólne potrzeby w tym zakresie już zaraz zdejmować plany, aby tym potrzebom mogły zadość uczynić. Ogólnie wypowiedziano się za tą ostatnią koncepcją. Opinia ta pociągnęła za sobą powzięcie przez Główną Komisję pewnych decyzji w zakresie pomiarów, dokonywanych na tych obszarach, gdzie niema planów. Chodzi tu przede wszystkim o tereny b. Kongresówki, gdzie pomiary będą dokonywane metodą aerofotogrametryczną, opartą na poligonizacji, co da materiały pomiarowe, przydatne dla wszystkich celów. W województwach wschodnich przyjęta zostanie nieco tańsza metoda, oparta o plany, zdjęte systemem aerofotogrametrycznym, z równoczesnym przeprowadzaniem fototriangulacji. Dla dokładniejszego zobrazowania znaczenia tych decyzji musimy pokrótce naszkicować, jak przedstawiają się te zasadnicze prace przygotowawcze do klasyfikacji gruntów, jakimi są prace pomiarowe.

Jeżeli chodzi o województwa centralne i wschodnie — to tu do dn. 1/VIII, a na terenie woj. warszawskiego — do dn. 1/X pracowały grupy mierniczych i rysowników przy izbach skarbowych; mieli oni za zadanie zebranie materiałów pomiarowych, a więc map i rejestrów pomiarowych z przebudowy ustroju rolnego i z lasów państwowych. Teren tych województw obejmuje ok. 26 miljn. ha. Z tego zebrały te grupy rysowników z przebudowy ustroju rolnego 6 500 tys. ha, a z lasów państwowych 2 400 tys. ha, ogółem okrągło 9 miljn. ha, czyli ok. 35% całego obszaru. Wszystkie te materiały zostały włożone do odpowiednich obwolut. Takie teczki zostały założone dla każdej gromady. Teczek tych założono 30 tysięcy. Na tem skończono te pierwsze prace. Od dn. 1/VIII, względnie w Warszawie od dn. 1/X prace prowadzono w inny

sposób. Mianowicie zostali zaangażowani mierniczowie, po jednym na każdy powiat, i po 1 rysowniku pomocniczym. Mierniczowie ci mieli za zadanie zbierać plany np. w większych majątkach, w jakichś instytucjach, które te plany posiadają, jak Tow. Kredytowe Ziemskie, Bank Wileński i t. p. Plany te będą kopjowane przez rysowników odrębnie względnie odbijane na odbitkach światłoczułych. W ten sposób istnieje zamiar wykonania przedewszystkiem jednego zadania: wyrównać granice terenów, dla których istnieją plany, co pozwoli pozbyć się nieobjętych planami enklaw, wśród terenów, na które są plany. Chodzi mianowicie o to, ażeby „Lot” nie potrzebował fotografować w przyszłości terenów takich, na które plany już istnieją.

Prace fotograficzne mogą się zacząć od wiosny r. b., tembardziej że „Lot” nie był przygotowany już obecnie do wykonania tych prac — musi on zmontować odpowiednią aparaturę i t. d. W roku budżetowym 1936/37 przewiduje się wykonanie zdjęć samolotowych na ogólnym obszarze ok. 1'5 miljn. ha.

Jeżeli chodzi o tereny zachodnie — to o Śląsku nie będziemy mówić dlatego, że Śląsk jest z tych prac przygotowawczych wyłączony. Budżetuje się sam, posiada materiały wymiarowe stosunkowo w najlepszym porządku — tak, że z nim nie ma żadnego kłopotu. W tej chwili więc chodzi tylko o Poznańskie i Pomorze. Wobec prowadzenia w tem katastru, zdawałoby się, że można wprost przystępować do klasyfikacji. Okazuje się jednakże, że to jest niemożliwe, ponieważ kataster na zasadzie ustaw dawnych niemieckich nie dopuszczał żadnych zmian w użytkowaniu, co powoduje, że stan faktyczny w wielu wypadkach nie pokrywa się ze stanem katastralnym. Celem uzgodnienia tych rozbieżności przeprowadza się obecnie t. zw. reambulację w terenie. 88 techników i tyluż rysowników na obszarze tych 2 województw zachodnich bada teren i zaobserwowane zmiany wprowadza do katastru. Praca, jeżeli dalej pójdzie w tem tempie jak dotychczas, będzie skończona około sierpnia r. b. Ponieważ jednakże same plany są już w wielu wypadkach mocno zniszczone i nie będą mogły być w tym stanie, w jakim są, użyte do celów nawet klasyfikacji, a dalej ponieważ potrzebne będą 2 odbitki — jedna, która stanowiłaby dokument w komisji klasyfikacyjnej, a druga, która byłaby wystawiona na widok publiczny w danej gromadzie, w której klasyfikacja została przeprowadzona — powstała potrzeba porobienia odbitek z planów. Robi się je zasadniczo w drodze fotograficznej.

Na terenie województw południowych — Śpiz i Orawa są terenami, przejętymi od Węgier. Ponieważ na Węgrzech nie było katastru, więc na Śpizu i Orawie opracowuje się kataster w całości, t. zn. robi się pełne pomiary katastralne i tworzy się nowe plany. Praca ta jest specjalnie trudna ze względu na górskie położenie tych dwóch okręgów, a ponadto istnieją poważne trudności spowodu swoistego stanu posiadania — własność bardzo drobna, raczej pewnego rodzaju współwłasność górską, która bardzo trudno da się ująć w operaty katastralne.

Drugą czynnością na terenie województw południowych jest odnowienie operatów, zniszczonych wskutek działań wojennych. Ma to miejsce przedewszystkiem w województwach wschodnich Małopolski.

Jeszcze na jedną swoistą cechę rozbieżności między katastrem a stanem prawnym należy zwrócić uwagę, która występuje zwłaszcza na terenie wschodniej Małopolski, mianowicie na obecny system zmiany stanu własności bez umów rejentalnych i bez przeprowadzania tej rzeczy przez kataster. Opłaty rejentalne są tak wysokie, że celem ich uniknięcia zawiera się umowy ustne — to znaczy nie notuje się umowy nigdzie. Przechodzi to później na osobę drugą, trzecią, czwartą — tak, że

nieraz nie można nawet tej kolejności odtworzyć. Stąd również rozbieżność między hipoteką a katastrem.

Jeżeli chodzi o prace, dokonane w terenie, rozpoczęto je we wrześniu 1935 r. W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 29/VIII r. ub. — uruchomiono prace w 128 komisjach klasyfikacyjnych powiatowych i w 12 wojewódzkich. Na terenie województw południowych i zachodnich nie zostały jeszcze obsadzone wszystkie powiaty, jednakże obszar powiatu jest tam mniejszy i należy się z tem liczyć, że kiedy na terenie województw centralnych prace będą wykonywane na jednym powiecie, to w województwach zachodnich lub południowych, klasyfikatorzy zdołają przejść przez 2 powiaty w takim samym czasie, tembardziej, że niewątpliwie dużą pomocą będzie dla nich dawna klasyfikacja katastralna. Do dnia 1/III 1936 r., t. j. w okresie 5 1/2 miesięcy, przygotowano planów do klasyfikacji na obszar okrągło 4'5 miljn. ha. Liczba powyższa obejmuje jedynie te plany, które przekazane zostały już klasyfikatorom. Urzędy katastralne, względnie — w województwach centralnych i wschodnich — mierniczowie przy urzędach skarbowych, posiadają plany już na daleko większe obszary. Plany te są obecnie sprawdzane i uzupełniane. Dla 4 województw wschodnich np. zebrano takich planów na obszar ok. 6'5 miljn. ha.

Właściwymi pracami klasyfikacyjnymi objęto obszar ogólny 22 764 tys. ha, co stanowi 58 6% całego obszaru Polski. Nie objęto temi pracami — ze względów budżetowych — terenu b. Kongresówki. Sklasyfikowano dotąd ok. 1'3 miljn. ha, z czego prawie 1'0 miljn. ha stanowią klasyfikacje już zakończone, nadające się do wydania orzeczeń.

Orzeczeń o klasyfikacji wydały powiatowe komisje klasyfikacyjne w omawianym okresie na obszar ok. 360 tys. ha. Odwołań od tych orzeczeń wpłynęło zaledwie kilka.

Wreszcie na zakończenie, przechodząc do ważniejszych zarządzeń biura Głównej Komisji, należy wspomnieć przedewszystkiem o instrukcji klasyfikacyjnej szczegółowej, omawiającej system prac w terenie.

Pozatem wydana została szczegółowa instrukcja pomiarowa, w jaki sposób mają mierniczowie postępować przy współdziałaniu z klasyfikatorem.

Do instrukcji klasyfikacyjnej wprowadzono szereg dodatkowych zarządzeń. Mianowicie, przy klasyfikacji gruntów państwowych przyjęto system taki, że w terenie przeprowadzają klasyfikację tych gruntów klasyfikatorzy powiatowi, materiał klasyfikacyjny zaś zostanie zebrany w osobny protokół z każdego powiatu i przesłany nie do powiatowej komisji klasyfikacyjnej, lecz bezpośrednio do wojewódzkiej komisji, ażeby tem samem stało się zadość ustawie.

Jak wynika z tego przeglądu prac nad klasyfikacją gruntów, choć rezultat pod względem ilości zaklasyfikowanych gruntów nie jest jeszcze zbyt duży, jednakże uznać należy ogrom pracy organizacyjnej, przeprowadzone niesłychanie szczupłymi środkami i ograniczoną liczbą personelu. Nie można pominąć faktu, iż z początku trzeba było posługiwać się ludźmi, zupełnie do tego trybu pracy nie przygotowanymi. Pierwsze miesiące poświęcone zostały kursom przeszkoleniowym. Kursy te były dwojaki. Przedewszystkiem kurs dla członków Głównej Komisji Klasyfikacyjnej i dla instruktorów wojewódzkich komisji, którzy udali się później w teren, gdzie prowadzili dalej regionalne próbne badania i regionalną klasyfikację całych obiektów.

Dotychczasowy zatem rozwój prac klasyfikacyjnych pozwala nam wierzyć, iż dokonuje się bardzo poważna praca — praca, z którą winny zapoznać się bliżej wszystkie instytucje, zainteresowane w osiągnięciu wyników, umożliwiających wykorzystanie przez nie wykonanych prac pomiarowych i klasyfikacyjnych.

HANDEL

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 16 ÷ 28/III 1936 r. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

			Wzrost (+) lub spadek (-) %
	16 ÷ 21/III	23 ÷ 28/III	
Pszennica			
Warszawa . . .	21'12½	21'25	+0'6
Poznań . . .	19'50½	19'63	+1'1
Lwów . . .	18'38	18'37½	-0'03
Średnia . . .	19'67	19'75	+0'4
Żyto			
Warszawa . . .	13'32	13'38	+0'4
Poznań . . .	13'28	13'52	+1'8
Lwów . . .	11'90	11'75	-1'3
Średnia . . .	12'83	12'88	+0'3
Owies			
Warszawa . . .	15'17	15'00	-1'2
Poznań . . .	14'38	14'38	—
Lwów . . .	14'72	14'22	-3'5
Średnia . . .	14'75½	14'53	-1'5
Jęczmień browarowy			
Warszawa . . .	15'75½	15'63	-0'7
Poznań . . .	15'50	15'50	—
Lwów . . .	15'87½	15'87½	—
Średnia . . .	15'71	15'67	-0'3
Jęczmień zwykły			
Warszawa . . .	15'25½	15'13	-0'8
Poznań . . .	14'88	14'88	—
Lwów . . .	—	—	—
Średnia . . .	15'06½	15'00½	-0'4

— Mocna tendencja na rynku zbóż i przetworów, jaka panowała w okresie, poprzedzającym sprawozdawczy (od 23 do 28 marca), doznała obecnie częściowego osłabienia; w rezultacie takiego nastroju — część notowań zwiększała, a część — zmniejszała. Podaż w okresie sprawozdawczym — w związku z koniecznością nagromadzenia gotówki przed zbliżającymi się świętami — wzrosła; zwiększeniu uległy również obroty. Na giełdzie warszawskiej salda kształtowały się następująco (w zł za 100 kg; ze znakiem plus — zwykła, ze znakiem minus — zniżka notowań): wszystkie rodzaje jęczmienia — 0'25, owies I standart 497 grl i II standart 460 grl — 0'75, — I A standart 516 grl — 0'50, mąka poślednia + 0'50 oraz otręby żytnie z przemiału standartowego + 0'25; na giełdzie poznańskiej okres sprawozdawczy zamknięty został następującymi saldami (analogicznie): żyto + 0'35, wszystkie gatunki mąki żytniej wyciągowej + 0'25 oraz otręby żytnie z przemiału standartowego + 0'25.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 14 213 t, w tem 5 568 t żyta (dla okresu poprzedzającego odpowiednie liczby wynosiły: 10 993 i 2 931).

Warszawa. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica jednolita 753 grl 21'25 ÷ 21'75, — zbierana 742 grl 20'75 ÷ 21'25, żyto I standart 700 grl 13'25 ÷ 13'50, — I A standart 730 grl bez obrotów, — II standart 687 grl 13'00 ÷ 13'25, jęczmień browarny 689 grl 15'50 ÷ 15'75 (15'75 ÷ 16'00), — o wadze 678/673 grl 15'25 ÷ 15'50 (15'50 ÷ 15'75), — o wadze 649 grl 15'00 ÷ 15'25 (15'25 ÷ 15'50), — o wadze 620'5 grl 14'75 ÷ 15'00 (15'00 ÷ 15'25), owies I standart 497 grl 15'25 ÷ 15'50 (16'00 ÷ 16'25), — I A standart 516 grl 15'50 ÷ 15'75 (16'00 ÷ 16'50), — II standart 460 grl 14'50 ÷ 15'00 (15'25 ÷ 15'75), mąka pszenna I gat. A 0 ÷ 20% 34'50 ÷ 36'50, — I gat. A 0 ÷ 45% 32'50 ÷ 34'50, — I gat. B 0 ÷ 55% 31'50 ÷ 32'50, — I gat. C 0 ÷ 60% 30'50 ÷ 31'50, — I gat. D 0 ÷ 65% 29'50 ÷ 30'50, — II gat. A 20 ÷ 55% 28'50 ÷ 29'50, — II gat. B 20 ÷ 65% 26'50 ÷ 28'50, — II gat. D 45 ÷ 65% 24'00 ÷ 25'00, — II gat. F 55 ÷ 65% 23'00 ÷ 24'00, — II gat. G 60 ÷ 65% 22'00 ÷ 23'00, — III gat. A 65 ÷ 70% bez obrotów, mąka żytnia wyciągowa I gat. 0 ÷ 30% 21'00 ÷ 22'00, — I gat. 0 ÷ 50% 21'00 ÷ 22'00, — I gat. 0 ÷ 65% 20'00 ÷ 20'50, — II gat.

50 ÷ 65% 16'00 ÷ 17'00, — razowa 0 ÷ 95% 16'00 ÷ 16'50, poślednia ponad 65% 12'50 ÷ 13'00 (12'00 ÷ 12'50), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 12'50 ÷ 13'00 (12'50 ÷ 12'75), — średnie z przemiału standartowego 11'50 ÷ 12'00, — mialkie z przemiału standartowego 11'50 ÷ 12'00; otręby żytnie z przemiału standartowego 10'25 ÷ 10'75 (10'00 ÷ 10'50),

Poznań. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 19'50 ÷ 19'75, żyto 13'50 ÷ 13'75 (13'15 ÷ 13'40), jęczmień 700/725 grl 15'00 ÷ 15'25, — 670/678 grl 14'75 ÷ 15'00, — browary 15'50, owies 450/470 grl 14'75 ÷ 15'00, — standartowy 14'25 ÷ 14'50, mąka wraz z workiem: pszenna I gat. A 0 ÷ 20% 31'75 ÷ 33'50, — I gat. A 0 ÷ 45% 31'00 ÷ 31'50, — I gat. B 0 ÷ 55% 30'00 ÷ 30'50, — I gat. C 0 ÷ 60% 29'50 ÷ 30'00, — I gat. D 0 ÷ 65% 28'50 ÷ 29'00, — II gat. A 20 ÷ 55% 27'75 ÷ 28'25, — II gat. B 20 ÷ 65% 27'25 ÷ 27'75, — II gat. D 45 ÷ 65% 24'75 ÷ 25'25, — II gat. F 55 ÷ 65% 22'75 ÷ 23'25, — II gat. G 60 ÷ 65% 21'25 ÷ 21'75, — III gat. A 65 ÷ 70% 19'25 ÷ 19'75, — III gat. B 70 ÷ 75% 17'25 ÷ 17'75, mąka żytnia wyciągowa I gat. 0 ÷ 30% 20'00 ÷ 20'25 (19'75 ÷ 20'00), — I gat. 0 ÷ 50% 19'50 ÷ 19'75 (19'25 ÷ 19'50), — I gat. 0 ÷ 65% 18'50 ÷ 19'00 (18'25 ÷ 18'75), — II gat. 50 ÷ 65% 15'50 ÷ 16'50 (15'25 ÷ 16'25), — poślednia ponad 65% 14'00 ÷ 15'00 (13'75 ÷ 14'75), otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 10'75 ÷ 11'50, — grube z przemiału standartowego 12'00 ÷ 12'50, otręby żytnie z przemiału standartowego 11'00 ÷ 11'50 (10'75 ÷ 11'25), otręby jęczmienne 10'25 ÷ 11'50.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 23 do 28 marca 1936 r.

Rynek akcyjny w okresie sprawozdawczym kształtował się zniżkowo; obroty natomiast poważnie wzrosły — w wyniku przymusowej sprzedaży przez licytację kilkunastu tysięcy akcji przedsiębiorstw cukrowniczych. Dla akcji Banku Polskiego zaznaczyło się osłabienie tendencji, w wyniku czego akcje te straciły zł 1'00 na sztuce. W zniżkowym ruchu akcji jedyny wyjątek stanowią akcje Modrzejowa, które odnotowały — minimalny zresztą — zysk w wysokości zł 0'10; pozostałe akcje zamknęły okres sprawozdawczy następującymi stratami (w zł): Częstocice 0'75, Warsz. Tow. Fabryk Cukru 0'25, Warsz. Tow. Kopalń Węgla 0'75, Lilpop 0'15, Ostrowiec 1'00 i Starachowice 1'00.

Poniższe zestawienie ilustruje obrót akcjami na giełdzie warszawskiej w styczniu i lutym r. b.:

	Styczeń		Luty	
	ilość transzacji (tys. zł)	na kwotę	ilość transzacji (tys. zł)	na kwotę
Przemysł metalowy	106	139	166	232
„ maszynowy i elek- trotechniczny	48	55	79	79
Górnictwo	14	13	63	80
Przemysł spożywczy	44	66	52	96
„ chemiczny	—	—	—	—
„ mineralny	—	—	—	—
Banki	293	553	366	956
w tem:				
Bank Polski	293	553	366	956
Inne przemysły	—	—	—	—
Ogółem:	505	806	826	1 443

Luty na rynku akcyjnym giełdy warszawskiej zaznaczył się w stosunku do stycznia poważnie zwiększoną — o 44% — liczbą zawartych transakcji, a w jeszcze silniejszym stopniu, gdyż o 79% — zwiększoną wartością transakcji; w związku z takim kształtowaniem się liczby i kwot transakcji — wzrosła w stosunku do stycznia przeciętna wartość transakcji o ok. 24%. W uszeregowaniu obrotów poszczególnymi grupami akcji nastąpiło jedno tylko przesunięcie, a mianowicie: dotychczasowe czwarte miejsce, zajmowane przez akcje przemysłu maszynowego i elektrotechnicznego, zajęła grupa akcji górniczych. W liczbach absolutnych obroty wszystkimi grupami akcji wzrosły; natomiast w liczbach procentowych — obserwujemy spadek w grupach akcji: przemysłu metalowego, przemysłu spożywczego oraz bankowej, a wzrost — w grupach akcji: maszynowo-elektrotechnicznej i górniczej.

Na giełdach prowincjonalnych obroty akcjami były skromne; na giełdzie poznańskiej akcje Banku Polskiego poważnie zwyżkowały.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nomi- nalna (waluta)	Kurs naj- wyż- szy	Kurs naj- niższy	Ostatni kurs w tygodniu
Bank Polski	zł 100	97'00	96'00	96'00
Cukrownia „Ciecha- nów”	zł 100	.	.	35'25 -35'00
Częstocice	zł 100	26'00	25'25	25'25
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	23'50	22'00	22'50 -22'75

Warsz. Tow. Kopalń

Węgla	zł 100	11'60	11'00	11'00
Lilpop	zł 25	9'15	9'00	9'00
Modrzejów	zł 50	.	.	4'60
Ostrowiec	zł 50	25'50	25'00	25'50
Starachowice	zł 100	.	.	33 50

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum): Bank Polski 96'90 — 96'50, Siersza Górnicza 10'50.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach — notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 96'00 (94'00 — 93'00).

CŁO ORAZ REGLAMENTACJA

PRZEKAZYWANIE NIEOCLONYCH TRANSPORTÓW SZMAT DO STACJI BIAŁYSTOK-CENTRALNY.

— Celem ułatwienia odprawy celnej ostatecznej szmat, sprowadzanych przez zakłady przemysłowe w Białymstoku do przerobu na surowiec włókienniczy, Min. Skarbu okólnikiem z dn. 4/III 1936 r. L. D. IV 3659/3/36 zarządziło, że transporty szmat, przybywające z zagranicy drogą morską do Gdyni lub Gdańska a przeznaczone dla zakładów przemysłowych w Białymstoku, mogą być na wniosek strony przekazywane do odprawy celnej ostatecznej w Białymstoku, gdzie na stacji Białystok-Centralny został wyznaczony dla odprawy szmat osobny magazyn kolejowy.

WYJAŚNIENIA TARYFOWE. — Min. Skarbu ogłosiło następujące wyjaśnienia taryfowe do poszczególnych pozycji taryfy celnej przywozowej:

Do poz. 1111. — Specjalne przenośne lampy, używane przy badaniach mikroskopowych, projekcyjnych i t. p. ze względu na to, że przeznaczeniem ich jest rzucanie snopu światła w pewnym kierunku, a więc działanie ich jest analogiczne z działaniem projektorów — podlegają oceniu według poz. 1111 tar. celn. narówni z projektorami (okólnik Min. Skarbu z dn. 18/I 1936 r. L. D. IV 806/2/36).

Do poz. 964. — Prowadnice do drzwi przesuwalnych marki „Renova”, „Perkeo” i t. p., składające się z szyny żelaznej, po której przesuwa się na kulkach żelazna listwa z łapami do przymocowania drzwi — podlegają oceniu według poz. 964 punktu i litery odpowiednich taryf celnej, jako wyroby żelazne obrobione osobno niewymienione (okólnik Min. Skarbu z dn. 22/I 1936 r. L. D. IV 1184/2/36).

Do poz. 677. — Tkąniny z przędzy papierowej, chociażby lakierowane, barwione, impregnowane, lecz bez domieszki innych materiałów, nawet zastępujące plecionki ze słomki do wyrobu kapeluszy —

podlegają oceniu według poz. 677 p. 1 tar. celn. (okólnik Min. Skarbu z dn. 22/I 1936 r. L. D. IV 1223/2/36).

Do poz. 704. — Plecionki z przędzy papierowej, chociażby lakierowane, barwione, impregnowane — podlegają oceniu według poz. 704 tar. celn. narówni z osobno niewymienionymi wyrobami plecionymi z materiałów włóknistych roślinnych (okólnik Min. Skarbu z dn. 22/I 1936 r. L. D. IV 1223/2/36).

Do poz. 1050. — Wymienione w poz. 1050 tar. celn. maszyny podlegają oceniu oddzielnie od silników, zapomocą których są wprowadzane w ruch. Silniki do powyższych maszyn podlegają oceniu według odpowiednich pozycji taryfy celnej w zależności od rodzaju silnika (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/II 1936 r. L. D. IV 2824/2/36).

Do poz. 1056. — Przywożone razem z obrabiarkami do metali, pracującymi zapomocą skrawania wióra, przybory, stanowiące ich wyposażenie, bez którego dane maszyny nie mogą spełniać swego zadania i być racjonalnie wykorzystane — podlegają oceniu razem z maszyną jako całość, według poz. 1056 p. 1 tar. celn., o ile stanowią części wymienne niepowtarzające się i w ilości nieprzekraczającej 10% wagi danej maszyny (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/II 1936 r. L. D. IV 1870/2/36).

Do poz. 1169. — Liczniki bilardowe podlegają oceniu według poz. 1169 p. 5 tar. celn., ponieważ ta pozycja i punkt obejmuje wszelkie (oprócz elektrycznych) liczniki mechaniczne, a więc i bilardowe (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/II 1936 r. L. D. IV 1921/2/36).

Do poz. 1145. — Wszelkie kierunkowskazy samochodowe, jak: ręczne, mechaniczne, elektromagnetyczne (strzałkowe i obrotowe), jak i elektryczne świetlne — podlegają oceniu według poz. 1145 p. 13 tar. celn., jako tam wymienione (okólnik Min. Skarbu z dn. 11/II 1936 r. L. D. IV 1824/2/36).

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RUCH STATKÓW W PORTACH POLSKICH W 1935 R. — Obok liczb obrotów towarowych, intensywność pracy portowej charakteryzują również liczby ruchu statków. Według danych zarządów portowych ruch statków w Gdyni i Gdańsku przedstawiał się w 1935 r. (oraz porównawczo w latach: 1934 i 1933) w sposób następujący:

	Gdynia		Gdańsk		Razem	
	liczba statków	pojemność nrt	liczba statków	pojemność nrt	liczba statków	pojemność nrt
	N a w e j ś c i u					
1935	4 778	4 559 140	4 455	2 843 755	9 233	7 402 895
1934	4 592	4 142 142	4 880	3 174 892	9 472	7 317 034
1933	4 355	3 425 660	4 278	2 762 616	8 633	6 188 276
	N a w y j ś c i u					
1935	4 772	4 565 120	4 480	2 858 714	9 252	7 423 834
1934	4 597	4 153 564	4 879	3 164 827	9 476	7 318 391
1933	4 337	3 401 055	4 266	2 734 104	8 603	6 135 159
	R a z e m					
1935	9 550	9 124 260	8 935	5 702 469	18 485	14 826 729
1934	9 189	8 295 706	9 759	6 339 719	18 948	14 635 425
1933	8 692	6 826 715	8 544	5 496 720	17 236	12 323 435

Jak z powyższego zestawienia wynika, ruch statków w Gdyni zwiększył się w porównaniu z ubiegłymi latami zarówno pod względem ilości, jak i tonażu. W Gdańsku w 1935 r. nastąpił spadek w ruchu statków w porównaniu z 1934 r., natomiast wzrost w porównaniu z 1933 r. Biorąc pod uwagę ruch statków łącznie w obu portach, widzimy lekkie zmniejszenie się ilości statków w porównaniu z 1934 r., a wzrost — w porównaniu z 1933 r. Pojemność natomiast wzrosła w porównaniu z obu latami poprzednimi.

Z powyższego wynika, że wielkość statków wzrasta. Wpływa na to ruch statków w Gdyni, do której — w związku z rozbudową sieci dalekobieżnych linii — zawiązują coraz częściej duże statki żeglugi dalekobieżnej, gdy w Gdańsku wielkość statków w ostatnim roku zmniejszyła się nieco. Wskazuje na to również poniższe zestawienie przeciętnej pojemności statków przychodzących i wychodzących (w nrt):

	Gdynia	Gdańsk	Razem
1935	955	638	802
1934	903	650	772
1933	785	643	715

Stosunek statków z ładunkiem do ogólnej ilości statków przychodzących i wychodzących ilustruje następujące zestawienie:

	Gdynia		Gdańsk		Rażem	
	liczba statków z ładunk.	w % ogólnej liczby statków	liczba statków z ładunk.	w % ogólnej liczby statków	liczba statków z ładunk.	w % ogólnej liczby statków
N a w e j ś c i u						
1935	2 020	42	2 071	46	4 091	44
1934	1 894	41	1 967	40	3 861	41
1933	1 892	43	1 765	41	3 633	42
N a w y j ś c i u						
1935	3 753	79	4 180	93	7 933	86
1934	3 682	80	4 668	96	8 350	88
1933	3 414	79	4 036	95	7 450	87

Z zestawień tych możemy stwierdzić, że statki, zawijające do Gdyni, mają większy tonaż, niż statki, zawijające do Gdańska. Natomiast z Gdańska wychodzi większa niż z Gdyni ilość statków z ładunkiem. Ogólnie biorąc, z ogólnej liczby statków, przychodzących do portów polskiego obszaru celnego, nieco mniej niż połowa przychodzi z ładunkiem, a z wychodzących statków zabiera ładunki 86%.

Udział ważniejszych bander w ruchu statków, przychodzących do obu portów w roku 1935 i 1934, przedstawia się, jak następuje:

	1935			1934		
	liczba statków	nr	% ogólnego tonażu	liczba statków	nr	% ogólnego tonażu
G d y n i a						
Szwecja	1 329	962 568	21.1	1 310	894 648	21.6
Polska	581	612 058	13.4	444	470 610	11.4
Anglja	273	476 251	10.5	213	246 617	8.4
Niemcy	739	466 264	10.2	808	504 529	12.2
Danja	672	428 875	9.4	623	428 788	10.3
Norwegja	411	370 198	8.1	421	335 302	8.1
Stany Zjedn.	92	289 840	6.3	79	250 177	6.0
Włochy	87	236 713	5.2	74	220 434	5.3
Grecja	82	211 406	4.6	65	164 178	4.0
Finlandja	166	201 841	4.4	178	219 563	5.3
Pozostałe	346	313 126	6.8	298	307 296	7.4
G d a ń s k						
Niemcy	1 613	694 593	24.1	1 780	838 226	26.4
Danja	757	489 611	17.2	818	508 565	16.0
Szwecja	762	436 150	15.3	929	468 588	14.8
Norwegja	318	249 565	8.8	324	225 526	7.1
Polska	284	219 453	7.7	209	169 071	5.3
Anglja	179	194 265	6.8	191	216 157	6.8
Finlandja	115	184 809	6.5	108	167 585	5.3
Francja	63	74 556	2.6	65	83 755	2.6
Grecja	28	68 085	2.4	66	175 251	5.5
Holandja	126	53 676	1.9	140	55 858	1.8
Pozostałe	210	178 632	5.7	268	261 045	8.4
P o r t y p o l s k i e l ą c z n i e						
Szwecja	2 091	1 398 718	18.9	2 237	1 363 236	18.7
Niemcy	2 352	1 161 217	15.7	2 588	1 342 755	11.4
Danja	1 429	918 486	12.4	1 441	937 353	12.8
Polska	865	831 511	11.2	653	639 681	8.8
Anglja	452	670 516	9.1	404	562 774	7.7
Norwegja	729	619 763	8.4	745	560 828	7.7
Finlandja	281	386 650	5.2	286	387 148	5.3
Stany Zjedn.	96	302 435	4.1	82	261 123	3.6
Włochy	103	288 579	3.9	102	308 724	4.2
Grecja	110	279 491	3.8	131	220 029	3.0
Pozostałe	556	491 758	7.3	566	568 341	9.8

W Gdyni w 1935 r. były reprezentowane 28 bander — wobec 25 bander w 1934 r. W Gdańsku liczba bander pozostała niezmienną i wynosiła 26.

Polska bandera w Gdyni przesunęła się z trzeciego miejsca w 1934 r. na drugie miejsce w 1935 r. W Gdańsku polska bandera zajęła również wyższe miejsce, przesuując się z szóstego na piąte. W ogólnym ruchu statków portów polskiego obszaru celnego polska bandera zajmuje czwarte miejsce.

Jeżeli chodzi o inne bandery, to na uwagę zasługuje wzrost udziału bandery angielskiej w Gdyni i spadek udziału bandery niemieckiej, (w Gdyni z drugiego miejsca na czwarte, w Gdańsku — mimo że zajmuje pierwsze miejsce — zmniejszyła swój procentowy udział). Ponadto charakterystyczne dla portu gdańskiego jest zajęcie 3 kolejnych miejsc (od drugiego do czwartego) przez bandery państw skandynawskich, co wobec również dużego udziału tych bander w Gdyni, stanowiącego łącznie 38.6%, świadczy o dużym znaczeniu, jakie posiadają porty polskie dla wymienionych bander, jako pole pracy.

Nadto w porcie gdańskim spadł znacznie udział bandery greckiej. W ogólnym ruchu statków obu portów w roku ostatnim można zauważyć znacznie większy wzrost udziału następujących bander: polskiej, angielskiej, norweskiej i amerykańskiej, a znaczniejszy spadek przede wszystkim bandery niemieckiej.

L.

PRACA PORTÓW POLSKICH W STYCZNIU I LUTYM 1936R. — Według danych zarządów portowych zamorskie obroty towarowe Gdyni i Gdańska w 2 pierwszych miesiącach oraz porównawczo w analogicznych miesiącach kształtowały się następująco (w tennach):

	Gdynia		Gdańsk	
	1936	1935	1936	1935
O b r o t y o g ó ł e m				
Styczeń	748 668	596 618	507 710	572 288
Luty	529 084	483 455	367 845	304 577
W y w ó z				
Styczeń	651 551	512 685	440 186	522 021
Luty	461 419	411 553	317 798	271 350
P r z y w ó z				
Styczeń	97 117	83 933	67 524	50 267
Luty	67 665	71 902	50 047	33 227

Ogólne obroty w Gdyni osiągnęły w styczniu bardzo wysoki poziom, zaledwie nieco niższy od rekordu zeszłorocznego, ustanowionego w sierpniu (754 448 t). W lutym r. b. nastąpił — jak zwykle — spadek obrotów, zarówno w wyniku mniejszej ilości dni roboczych, jak i trudnych warunków żeglugowych, jednakże obroty te przewyższają obroty z lutego r. ub. Liczby wywozu, które dla kształtowania się ogólnych obrotów mają decydujące znaczenie, przewyższają w styczniu r. b. liczby ze stycznia r. ub., w lutym zaś wykazują spadek, przewyższając jednakże również liczby z lutego r. ub. Przywóz w styczniu wykazuje wzrost w porównaniu ze styczniem r. ub., w lutym r. b. natomiast — spadek w stosunku do lutego z r. ub. W Gdańsku ogólne obroty w styczniu r. b. po znacznym wzroście w stosunku do grudnia r. ub. (obroty w grudniu wynosiły 386 035 t), były niższe w stosunku do obrotów w styczniu r. ub.; obroty w lutym r. b. wykazują natomiast wzrost w porównaniu z lutym r. ub., przyczem w stosunku do stycznia w r. b. należy zanotować mniejszy spadek niż w r. ub. Taki rozwój obrotów ogólnych jest wynikiem analogicznego kształtowania się wywozu. Przywóz w styczniu r. b. przewyższa przywóz ze stycznia r. ub., w lutym — pomimo spadku w stosunku do stycznia r. b. — przywóz również przewyższa bardzo znacznie przywóz z lutego r. ub.

Obroty ważniejszych artykułów w wywozie i przywozie w styczniu i lutym r. b. oraz porównawczo w tych samych miesiącach r. ub. kształtowały się w sposób następujący (w tennach):

	G d y n i a		G d a ń s k	
	1936	1935	1936	1935
	Styczeń	Luty	Styczeń	Luty
Węgiel eksportowy i bunkrowy	555 044	380 031	444 401	363 864
Koks	13 557	17 792	21 080	4 475
Drzewo	39 882	21 940	4 104	5 831
Zbóże	500	1 819	6	54 697
P r z y w ó z				
Śledzie solone	1 403	1 587	1 400	1 589
Fosforyty	10 406	14 112	1 880	—
Rudy i piryty	7 651	5 819	641	—
Złom	34 841	11 151	37 901	22 754
Bawełna	13 287	5 975	5 612	4 277
Owoce	4 062	3 376	11 316	18 513
Węgiel, koks	—	—	—	—

Porównując 2 pierwsze miesiące r. b. z analogicznymi miesiącami r. ub., widzimy w Gdyni wzrost wywozu węgla i drzewa, a w przywozie wzrost importu fosforytów, rud, pirytów i bawełny, natomiast spadek importu złomu i owoców. W Gdańsku obserwujemy spadek wywozu węgla, koksu i zboża oraz wzrost wywozu drzewa; pozatem wzrósł również import rud, pirytów, fosforytów i złomu, a inne pozycje nie wykazują większych zmian.

Wartość obrotów obu portów (bez tranzytu) w 2 pierwszych miesiącach r. b. oraz r. ub. przedstawia się następująco (w tys. zł):

	Gdynia		Gdańsk	
	1936	1935	1936	1935
O b r o t y o g ó ł e m				
Styczeń . . .	71 753	49 113	28 787	41 472
Luty . . .	73 984	53 580	27 634	28 574
W y w ó z				
Styczeń . . .	26 342	19 071	23 485	33 800
Luty . . .	27 629	20 687	22 908	21 917
P r z y w ó z				
Styczeń . . .	45 411	30 042	5 302	7 672
Luty . . .	46 355	32 893	4 726	6 657

Wartość obrotów ogólnych w Gdyni znacznie przewyższa w styczniu i lutym r. b. wartość obrotów w obu porównywanych miesiącach r. ub., co jest głównie następstwem wzrostu wartości importu. Jednak i wartość wywozu w r. b. wzrosła. Porównując luty ze styczniem r. b., można stwierdzić wzrost wartości zarówno wywozu, jak i przywozu. W Gdańsku wartość ogólnych obrotów w obu miesiącach jest mniejsza niż w r. ub., lecz w tym wypadku — w odróżnieniu od sytuacji w Gdyni — spadek wartości jest spowodowany głównie zmniejszeniem się wartości wywozu w styczniu. W lutym na zmniejszenie się wartości wpłynął spadek wartości przywozu.

Udział ilościowy i wartościowy portów w ogólnym handlu zagranicznym Polski przedstawia się w pierwszych 2 miesiącach r. b. — według tymczasowych danych Gł. Urz. Stat. — następująco:

	Obrotv ogółem		Wywóz		Przywóz	
	tys. tonn	%	tys. tonn	%	tys. tonn	%
W a g a o b r o t ó w						
Handel zagran.	2 616	100	2 133	100	482	100
Udział portów	2 042	78.2	1 783	83.7	259	53.6
„ Gdyni	1 267	48.5	1 086	51.0	181	37.4
„ Gdańska	775	29.7	697	32.7	78	16.2

Wartość obrotów

	310 528	100	158 649	100	151 879	100
Handel zagran.	310 528	100	158 649	100	151 879	100
Udział portów	202 158	65.4	100 364	63.3	101 794	67.0
„ Gdyni	145 737	47.0	53 971	34.0	91 766	60.4
„ Gdańska	56 421	18.4	46 393	29.3	10 028	6.6

Jak z powyższych zestawień wynika, udział portów w handlu zagranicznym w 2 pierwszych miesiącach wyniósł wagowo 78.2% (w tym samym okresie r. ub. — 75.7%), a wartościowo — 65.4% (63.3%).

R.

RYNEK FRACHTOWY. — W związku z niepewną międzynarodową sytuacją polityczną podaż tonnażu, poszukującego zatrudnienia, jest niewspółmiernie wysoka w stosunku do nikłego zapotrzebowania tonnażu, czego następstwem jest dalsza niżka stawek na rynkach, nieobjętych stawkami minimalnymi.

Sytuacja tonnażu, gromadzącego się na rynku La Platy, przybiera wprost katastrofalne rozmiary, gdyż na rynku tym przeszło 100 statków jest do zafrachtowania do końca kwietnia b. r., a w tygodniu sprawozdawczym zakontraktowano tylko 7 statków o łącznym tonnażu 46 600 tonn.

Stosunkowo niewielki ruch notowano na pozostałych rynkach frachtowych. W portach półn. Pacyfiku jak i na rynkach północno-amerykańskim i kanadyjskim panował zastój w wywozie zboża. Frachtowano tonnaż pod złom po sh 13/6 do Anglii a po \$ 4.75 do Włoch, oraz cukier z Santo Domingo po sh 12/6.

Rynki Dalekiego Wschodu również wykazywały ruch dość ograniczony przy niżkowej tendencji stawek. Z portu Dalny zakontraktowano jeden statek pod soję do Europy po sh 25/9 na kwiecień, z Sajgonu pod ryż również jeden statek po sh 23/9, via Cape, na maj. Stawka na siemię lniane i ziarno palmowe z wybrzeża Madras wynosiła sh 24/6, przy opcji na Bombay 22/-, na kwiecień/maj. Z Vizagapatam frachtowano rudę do Gdańska/Szczecina po sh 20/- na kwiecień. W portach płdn. Australji zafrachtowano 3 statki pod zboże na maj do Europy po stawkach minimalnych, a z Sydney 1 statek na marec do Szanghaju po sh 13/6.

POCZTA I TELEGRAF

OBRÓT PRZEKAZÓW POCZTOWYCH I TELEGRAFICZNYCH W ROKU 1935. — W obrocie krajowym wpłacono przekazów pocztowych 15 193 459 szt. i przekazów telegraficznych 106 693 szt. na kwotę zł 1 134 472 345.91, wpłacono zaś przekazów pocztowych 15 165 958 szt. i przekazów telegraficznych 117 054 szt. na kwotę zł 1 133 292 540.23. W obrocie zagranicznym wpłacono przekazów pocztowych 172 704 szt. i przekazów telegraficznych 2 308 szt. na kwotę zł 14 828 604.71, wpłacono zaś przekazów pocztowych 1 195 681 szt. i telegraficznych 2 062 szt. na kwotę zł 79 151 059.17.

W roku 1935 obrót przekazów pocztowych i telegraficznych mieliśmy z następującymi państwami:

K r a j	Wpłacono przekazów:		Wyplacono przekazów:	
	pocztowo-telegraficznych		pocztowo-telegraficznych	
	ogółem	ogółem	ogółem	ogółem
	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł
Austria . . .	31 851	585	2 670	17 405
Belgia . . .	6 352	91	681	2 263
Bułgaria . . .	134	—	11	—
Chili . . .	1	—	—	—
Chiny . . .	40	—	5	44
Czechosłowacja . . .	20 021	317	1 262	49 154
Dania . . .	625	22	70	868
Egipt . . .	1 902	—	295	1 703
Estonja . . .	427	6	30	1 851
Finlandja . . .	162	11	10	60
Francja . . .	30 356	518	2 825	356 712
Grecja . . .	98	13	9	—
Hiszpanja . . .	357	15	50	1 166
Holandja . . .	2 123	25	196	6 087
Iran . . .	—	—	—	—
Islandja . . .	1	—	2	—
Japonja . . .	37	—	2	41
Jugosławja . . .	1 197	—	76	1

Kanada . . .	990	—	269	35 776	—	1 892
Łotwa . . .	1 156	11	56	2 367	—	106
Niemcy . . .	41 369	22.4	2 425	331 488	115	9 832
Norwegja . . .	78	4	5	42	2	3
P. M. Watykanu . . .	120	—	5	3	—	—
Portugalia . . .	21	—	1	96	1	8
Rumunja . . .	2 000	—	70	2 142	—	104
Stany Zjedn. . .	5 709	—	1 365	315 758	—	19 189
Szwajcaria . . .	5 255	67	629	8 149	134	705
Szwecja . . .	558	30	49	769	36	44
Ter. Saary . . .	33	—	4	139	—	9
Tunis . . .	20	4	4	179	1	20
Węgry . . .	1 332	11	84	15	1	1
W. Brytanja . . .	3 815	—	308	6 408	—	434
W. Ks. Luksemburg . . .	102	3	5	372	3	29
Włochy . . .	8 781	167	859	5 759	40	337
W. M. Gdańsk . . .	5 681	18.4	483	12 104	249	791

WPŁYWY I ROZCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA „POLSKA POCZTA, TELEGRAF I TELEFON” W STYCZNIU 1936 R. przedstawiały się, jak następuje (w zł):

	Wpływy	Rozchody
Dyrekcje Okr. Pocz. i Telegr.	1 324.27	88 861.30
Urzędy pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	13 965 929.11	4 368 471.08
Radjotelegraf	474 818.08	74 710.37
Państwowy Instytut Telekomun.	1 778.69	29 505.90
Główna Składnica Materjałów Pocz. towych	1 086.72	12 209.90
Główna Składnica Materjałów Tele. technicznych	1 146.91	1 879.32
Izba Kontroli Rachunkowej Pocz. i Telekomunikacji	38.67	22 049.68

Emerytury	7 008 71	1 764 757 37
Długi i gwarancje	—	1 353 231 41
Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej	—	105 416 00
Razem:	14 454 131 25	7 821 092 33

Nadwyżka wpływów nad rozchodami z Państwowego Przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ w styczniu 1936 r. wynosiła zł 6 633 038 92.

Niezależnie od tego dochody i wydatki Zarządu, wykonywanego

przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów, stanowiły: zł 957 79 w dochodach i zł 115 999 15 w wydatkach.

Wpływy urzędów pocztowo-telegraficznych obejmują m. in. dochód z następujących opłat (w zł):

Pocztowe	8 441 391 51
Telegraficzne	486 480 05
Telefoniczne	3 738 064 29

Dochody z radjotelegrafu składają się głównie z opłat radjotelegraficznych w kwocie zł 140 023 76 oraz z opłat radjofonicznych w kwocie zł 328 235 74.

RUCH POCZTOWY, TELEGRAFICZNY I TELEFONICZNY W STYCZNIU 1936 R. — w ważniejszych miastach przedstawiał się w sposób następujący (w tys. jednostek, wzgl. zł):

Nazwa miejscowości	Listy zwykłe i polecane	Listy wartościowe	Paczki	Przesyłki za pobraniem	Zlecenia	Przekazy poczt. i teleg. (wplac. wzgl. wyplac. na kwotę)	Wpłaty P. K. O. (na kwotę)	Czasopisma	Telegramy	Rozmowy telefoniczne międzym. i międzyna.
N a d a n o w u r z ę d a c h										
Warszawa	17 941 3	21 6	148 1	75 7	16 3	14 822 6	33 807 8	5 835 6	44 7	174 5
Łódź	2 551 6	2 4	53 0	23 2	72 6	3 409 8	27 923 5	322 2	11 7	53 4
Lwów	5 624 4	3 5	49 7	13 2	9 8	3 646 9	10 052 7	1 673 1	13 1	38 0
Poznań	11 258 9	1 5	44 6	16 1	3 8	2 557 4	8 030 1	2 076 1	9 5	29 8
Kraków	2 713 0	3 1	53 3	12 0	4 2	3 072 1	9 307 5	2 483 1	9 5	42 9
Wilno	1 340 9	1 7	13 7	5 2	4 2	1 905 7	3 232 4	357 6	6 0	9 0
Katowice	1 738 4	2 0	18 7	4 7	10 1	3 452 8	6 106 7	409 2	9 0	110 5
Lublin	427 0	1 6	9 0	0 9	1 2	941 4	3 246 8	43 9	3 4	12 9
Bydgoszcz	1 067 3	1 0	12 8	2 9	1 3	1 314 2	3 536 5	230 0	3 6	14 8
Sosnowiec	411 1	0 4	3 6	0 7	1 0	1 436 3	2 769 7	21 6	2 2	45 2
Białystok	551 6	0 4	3 7	0 9	2 9	659 6	2 231 7	18 8	2 3	8 7
Chorzów	687 3	0 2	4 9	0 9	2 1	551 1	3 014 1	57 9	1 0	14 4
Gdynia	847 6	0 2	12 7	2 3	0 3	1 042 0	7 162 8	6 8	8 0	40 7
N a d e s z ł o d o u r z ę d ó w										
Warszawa	12 657 0	18 3	176 1	8 0	15 5	11 197 4	3 751 1	65 5	70 5	203 1
Łódź	3 039 8	2 8	30 3	5 7	12 7	7 621 6	985 7	314 1	13 3	41 6
Lwów	3 343 5	4 8	44 8	4 4	2 7	4 200 2	1 162 5	255 6	11 9	44 9
Poznań	3 583 6	0 9	29 9	4 9	2 2	2 801 1	1 095 4	114 5	8 0	38 0
Kraków	3 472 0	3 3	36 4	5 4	3 5	3 286 5	1 192 3	258 1	9 2	57 0
Wilno	1 423 7	4 8	13 5	2 6	1 7	2 085 6	744 1	111 1	6 2	9 6
Katowice	1 550 9	2 0	20 0	4 4	3 3	1 216 2	578 0	144 3	6 3	93 9
Lublin	726 3	0 4	7 8	0 6	0 9	1 305 1	512 4	128 8	2 8	24 6
Bydgoszcz	1 460 6	1 3	12 2	2 6	2 0	1 191 1	775 1	209 1	3 2	19 9
Sosnowiec	526 5	0 6	4 8	1 7	1 4	482 4	517 7	74 6	1 9	44 7
Białystok	500 8	1 9	5 0	1 2	1 2	1 064 6	367 5	143 6	1 9	8 8
Chorzów	823 8	0 4	5 2	1 3	1 4	289 6	303 3	50 8	1 1	—
Gdynia	812 4	0 1	7 1	1 6	0 5	427 6	275 6	68 6	1 3	11 3

Weksli w styczniu b. r. nadesłano do urzędów i agencji pocztowych do inkasa 191 7 tys. sztuk na kwotę zł 20 194 tys., z tego zainkasowano 142 5 tys. sztuk na kwotę zł 15 953 tys., zaprotestowano 23 2 tys. sztuk na kwotę zł 2 620 tys., zwrócono bez protektów 17 5 tys. sztuk na kwotę zł 1 181 tys.

Rozmów telefonicznych miejscowych na sieciach Ministerstwa Poczty i Telegrafów oraz Polskiej Akcyjnej Spółki Telefo-

nicznej przeprowadzono w styczniu b. r.: w Warszawie 14 729 013, w Łodzi 2 998 204, w Krakowie 2 199 586, w Wilnie 1 551 411, w Sosnowcu 1 232 597, w Katowicach 1 219 728, w Poznaniu 1 042 981, w Bielsku 823 826, w Gdyni 565 765, w Białymstoku 459 990, w Chorzowie 350 352, w Bydgoszczy 320 113, w Lublinie 198 407, w Częstochowie 165 182 i w Toruniu 152 032.

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

NOWELIZACJA PRAWA WEKSLOWEGO I CZEKOWEGO

IZBY Ustawodawcze uchwaliły dwie ustawy, zgłoszone przez Rząd zawierające nowe przepisy o prawie wekslowym i czekowym.

Nowelizacja prawa wekslowego ze stanowiska techniki redakcyjnej potraktowana jest w odnośnej ustawie w charakterze ogłoszenia na nowo całokształtu przepisów prawa wekslowego, a nie w formie ogłoszenia tylko tych przepisów, które merytorycznie zawierają nowe postanowienia w stosunku do obowiązującego obecnie prawa wekslowego z dn. 14/XI 1924 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 100, poz. 926). Metoda ta niewątpliwie jest wygodniejsza dla stosującego w życiu prawo wekslowe lub też interpretującego je ze stanowiska naukowego, gdyż bezwarunkowo wygodniej jest posilkować się skupionymi niż rozrzuconymi po różnych rocznikach „Dziennika Ustaw” przepisami, zawie-

rającymi do tego postanowienia już częściowo nieobowiązujące. Obecnie zaś z chwilą wejścia w życie nowych przepisów wekslowych dotychczasowe rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie wekslowym utraci moc obowiązującą w całości — mimo że niektóre jego normy będą przejęte nawet bez zmian redakcyjnych.

Bezpośrednią przyczyną zredagowania tych nowych przepisów są 3 konwencje międzynarodowe, podpisane przez delegatów Polski i innych 19 państw w dn. 7/VI 1930 r. Jak wiadomo, pierwsza międzynarodowa konwencja, ustalająca jednolite prawo wekslowe, była zawarta w Hadze w 1912 r. Jednak nie była ona nigdy ratyfikowana. Mimo to polskie prawo wekslowe z 1924 r. było oparte o postanowienia tej właśnie konwencji. Nowe zaś konwencje genewskie, dotyczące prawa wekslowego, są również rozwinięciem tej normatywnej konwencji haskiej. Nie było przeto trudne dla polskich autorów nowego prawa

weksłowego przereklamować je odpowiednio do postanowień konwencji z 1930 r., zawartej w Genewie. Tak więc zarówno polskie prawo weksłowe z 1924 r., jak i jego obecna nowelizacja — mają swe źródło w tej samej konwencji haskiej z 1912 r. Różnica natomiast pomiędzy przepisami z 1924 r. i na nowo uchwalonemi, między innymi, stąd pochodzi, iż konwencja z 1912 r. została znówelizowana przez konwencję z 1930 r.

Nowe prawo weksłowe zostało opracowane przez Komisję Kodyfikacyjną (podobnie jak prawo z 1924 r.) i następnie — przed uchwaleniem projektu przez Radę Ministrów — uległo pewnym modyfikacjom na konferencjach międzyministerjalnych, zwołanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości; pewne zmiany do projektu wprowadziły też Izby Ustawodawcze.

Przechodząc do szczegółowszego omówienia porównawczego nowego prawa z dotychczasowym, zaznaczamy, iż układ redakcyjny jednego i drugiego jest nieomal identyczny. Coprawda niema prawie artykułu, któryby nie uległ obecnie zmianie w zestawieniu z artykułami prawa z 1924 r., jednak większość tych zmian nie ma charakteru istotnego, lecz sprowadza się do nowej redakcji lub też do zmienionej terminologii, a to pod kątem jednolitości odnośnego słownictwa z późniejszymi (t. j. ogłoszonymi w dobrych parę lat po 1924 r.) kodyfikacjami polskiego prawa gospodarczego i prywatnego. Z małymi wyjątkami nowa terminologia, zaznaczyć należy, góruje nad terminologią z 1924 r.

Jeżeli 9 artykułów o wystawieniu i formie weksłu dawnego prawa zestawimy z 10 artykułami tegoż działu nowego prawa, to się okaże, iż tylko art. 3 nie ulegnie zmianie w nowej ustawie. Mimo to tylko w 3 artykułach zachodzą istotne inowacje, a nie redakcyjne lub terminologiczne. W art. 2 według ustawy nie będzie normy ostatniego ustępu prawa z 1924 r., która głosi: „Kto umieścił podpis na dokumencie, który nie zawierał wszystkich cech weksłu trasowanego, odpowiada weksłowo, chyba że udowodni, że dokument później wypełniono niezgodnie z jego wolą. Wobec nabywcy w dobrej wierze, na którego weksel przeszedł po wypełnieniu, odpowiada pomimo nieprawego wypełnienia”. W art. 5 zmiana merytoryczna polega na tem, że, zamiast normy prawa z 1924 r., iż w braku określenia w weksłu stopy procentowej stosuje się procent prawny (ustawowy), wejdzie w życie przepis, iż w braku określenia w weksłu stopy procentowej uważa się zastrzeżenie oprocentowania za niebyłe. Wreszcie w dziale tym przybywa nowy art. 10, postanawiający: „Jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartem porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze, albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa”.

Przy omawianiu dalszych działów nowej ustawy weksłowej nie będziemy zupełnie poruszać kwestji zmian redakcyjnych, stylistycznych lub terminologicznych, zaznaczając teraz ogólnie, że w tych dalszych działach jest naogół jeszcze mniejszy procent artykułów, które brzmią identycznie z artykułami prawa z 1924 r. Mimo to zmian normatywnych nie jest tam wiele. Wykażemy je poniżej.

Dział, normujący zagadnienie indosu, w swych artykułach 11 ÷ 20 (w prawie z 1924 r. art. 10 ÷ 19) zawiera nowe ujęcie ust. 3 art. 12 (11). Gdy dotychczas indos na okaziciela jest nieważny narówni z indosem częściowym, to obecnie indos na okaziciela ma być „równoznaczny z indosem in blanco”. W art. 18 (17) dodano nowy ust. 3, stwierdzający, iż pełnomocnictwo „zawarte w indosie pełnomocniczym nie wygasa przez śmierć mocodawcy, ani przez to, że mocodawca utracił zdolność do działań prawnych”. W art. 20 (19) znajdujemy nową normę, sprowadzającą się do tego, że indos bez daty uważa się za dokonany przed upływem terminu, ustalonego dla protestu, aż do doświadczenia przeciwnego.

W dziale, zawierającym postanowienia o przejęciu (art. 21 ÷ 29, dawne art. 20 ÷ 28) istotniejsza zajdzie zmiana w art. 23 (22). Gdy według prawa dotychczasowego weksel, płatny w pewien czas po okazaniu, powinien być przedstawiony do przyjęcia w przeciągu 6 miesięcy od dnia wystawienia, to według nowej ustawy odnośny czasokres przedłuża się do jednego roku od dnia wystawienia (art. 23).

W dziale „poręczenie weksłowe” (w redakcji prawa z 1924 r. „poręka weksłowa”), poza drobnymi zmianami redakcji niektórych ustępów, niema żadnych nowych postanowień.

W dziale, dotyczącym płatności, niema, w przeciwieństwie do prawa z 1924 r., postanowienia, iż weksel trasowany może być płatny również na targach (jarmarkach) powszechnych — art. 33 (32). W konwencji i w innym artykule — 36 (35) — tego działu niema postanowienia o terminie płatności weksli targowych. W art. 34 (33) działu dodano postanowienie, iż wystawca może zastrzec, że weksel, płatny za okazaniem, nie może być przedstawiony do zapłaty przed oznaczonym dniem; przyczem termin do przedstawienia takiego weksłu biegnie od tego właśnie dnia.

W dziale „zapłata” w art. 41 (40) zawarte są znacznie zgodniejsze z zasadami słusznej polityki prawa, w zestawieniu z prawem z 1924 r., postanowienia o wekslach, wystawionych na obcą walutę. Artykuł ten wobec nowości ujęcia i pewnych odchyleń od dekretu walutowego z 1934 r. zacytujemy in extenso. Głosi on mianowicie: „Jeżeli weksel wystawiono na walutę, która nie jest walutą miejsca płatności, sumę weksłową można zapłacić w walucie krajowej podług jej wartości w dniu płatności. Jeżeli dłużnik dopuści się zwłoki, posiadacz może żądać zapłaty sumy weksłowej w walucie krajowej według swego wyboru albo podług jej kursu w dniu płatności, albo podług jej kursu w dniu zapłaty. Wartość waluty zagranicznej oznacza się podług zwyczajów miejsca płatności. Wystawca jednak może zastrzec, że suma, przypadająca do zapłaty, ma być obliczona podług kursu, ustanowionego w wekslu. Zasad powyższych nie stosuje się do przypadku, gdy wystawca zastrzegł, że zapłata ma być uiszczona w oznaczonej walucie (zastrzeżenie zapłaty rzeczywistej w walucie zagranicznej). Jeżeli weksel wystawiono na walutę, mającą w kraju wystawienia i w kraju zapłaty tę samą nazwę, lecz inną wartość, domniemywa się, że miano na myśli walutę miejsca płatności”.

Dział o poszukiwaniu zwrotnem spowodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia zawiera w art. 44 (43) zmianę dotychczasowego postanowienia o proteście spowodu nieprzyjęcia. Gdy dotychczas protest musi być sporządzony w dniu, przeznaczonym do przyjęcia lub w pewnych wypadkach w dniu następnym, to według nowej ustawy może on być dokonany dopiero w jednym z 2 dni powszednich, następujących po dniu płatności.

W dziale, normującym wyręczenie, zamiast dotychczasowego przepisu, iż wyręczyciel ma zawiadomić bez zwłoki o wyręczeniu osobę, którą wyręcza, znajduje się obecnie postanowienie, że ma on zawiadomić w ciągu 2 dni powszednich o wyręczeniu; przyczem jeżeli terminu nie zachowa, odpowiada za szkodę, spowodowaną swem niedbalstwem, jedynie do sumy weksłowej.

Dział o wtóropisach weksłu wprowadza postanowienie, którego nie posiada redakcja z 1924 r., mianowicie w art. 68 (67) zawiera przepis, że w przypadku, gdy oryginał po ostatnim indosie, umieszczonym przed sporządzeniem odpisu, zawiera wzmiankę „odtąd indos ważny tylko na odpisie” lub też równoznaczne wyrażenia, to późniejszy indos na oryginale nie będzie ważny.

W dziale przepisy ogólne usunięto dotychczasowy art. 77 o sposobie podpisywania weksli przez osoby, niemogące lub nieumiejące pisać, a to wobec analogicznych postanowień Kodeksu Zobowiązań, jak usunięto również normy o przerwaniu i zawieszeniu roszczeń weksłowych.

Za bardzo udane należy uznać nowe szczegółowe postanowienia działu o kolizji ustaw (art. 76 ÷ 83), gdyż w zestawieniu z dotychczasowymi postanowieniami (art. 80 ÷ 83) jeszcze mniej będzie wątpliwości co do tego, jakiego państwa prawo ma być miarodajne w zastosowaniu do poszczególnych przypadków prawnych, związanych z międzynarodowym obrotem weksłowym.

Wreszcie w zestawieniu z prawem z 1924 r. w nowej ustawie zasługuje na podkreślenie art. 94, mówiący o możliwości sporządzenia protestu przez urzędy pocztowe. Do tego protestu mają mieć zastosowanie częściowo przepisy, dotyczące zwykłego protestu; jednak warunki, przy których ma być taki protest dopuszczalny, jak również sposób postępowania przy pocztowym proteście mają określać rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości, wydawane w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów.

W pozostałych działach niema różnic merytorycznych w zestawieniu z prawem z 1924 r.

Nowa ustawa ma wejść w życie z dniem 1 lipca 1936 r.

Kończąc, nadmieniamy, iż art. 110 projektu zastrzega, że pozostają w mocy przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 12/VI 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 59, poz. 509), z wyjątkiem jednak ust. 3 art. 2 i p. 2 art. 7 tego rozporządzenia (wybór kursu zapłaty przez wierzyciela w razie zwłoki), które będą pozbawione mocy obowiązującej z wejściem w życie nowej ustawy.

Również i nowy tekst polskiego prawa czekowego jest wynikiem podpisania w marcu 1933 r. w Genewie przez delegata Polski 3 konwencji, zawierających tezy normatywne prawa czekowego, z których jedna zawiera jednolitą ustawę czekową. W konsekwencji Komisja Kodyfikacyjna poddała rewizji polskie prawo czekowe z 1924 r., („Dz. Ust. R. P.” Nr. 100, poz. 927)—celem dostosowania go do wymogów powyższej konwencji. Powstały stąd projekt był normalną kolejną rzeczą poddany rewizji w Ministerstwie Sprawiedliwości i międzyministerjalnemu uzgodnieniu, a następnie uchwalony przez Radę Ministrów, a ostatnio już i przez Izby Ustawodawcze.

Z stanowiska gospodarczego za istotne uznać należy następujące zmiany w uchwalonej ustawie w zestawieniu ze stanem rzeczy według prawa z 1924 r.:

1. W dziale o formie czeku dodano art. 7, stwierdzający, że uważa się za nienapisane zastrzeżenie oprocentowania, zamieszczone w czeku; oczywiście, dłużnicy, uiszczający się czekami, będą pisać na czekach sumy, równe należności i procentom, ustalonym od nich.

2. O ile osoba trzecia jest bankierem, to (art. 8) dopuszczalne będą czeki, płatne w miejscu zamieszkania tej osoby trzeciej, lub w innej miejscowości, lub w miejscu zamieszkania trasata.

3. W art. 28 ustawa walczy z czekami postdatowanymi, które dotychczas były bardzo rozpowszechnione na obszarze, zwłaszcza b. Królestwa Kongresowego, grając rolę podobną do weksłu przy udzielaniu kredytu, wracanego ratalnie, i cieszyły się nawet specjalną popularnością z tego właśnie względu, że wobec karnej odpowiedzialności za czeki, wystawiane bez pokrycia, dłużnicy, którzy wystawiali takie czeki, wywiązywali się w obrocie gospodarczym z odnośnych zobowiązań pewniej niż zobowiązani wekslowo; obecnie to będzie utrudnione, gdyż czek, przedstawiony do zapłaty przed dniem, wskazanym jako data wystawienia, będzie płatny, według ustawy, w dniu przedstawienia; ujęcie nowej ustawy odpowiada teoretycznej czystości i interesom fiskalnym, a to wobec opłat na rzecz Skarbu od weksli.

4. Czeki, opiewające na obcą walutę, będą traktowane analogicznie do postanowień prawa wekslowego (art. 36) o wekslach, wystawionych na obcą walutę.

5. Projekt wprowadza wzorem zagranicy czeki zakrzyżowane (art. 37, 38); czeki takie może trasat zapłacić tylko do rąk bankiera lub swego stałego klienta (zakrzyżowanie ogólne), a w razie czeków z zakrzyżowaniem szczególnym — tylko do rąk oznaczonego bankiera.

6. Art. 60 zwiększa sankcje karne za wystawianie czeków bez pokrycia (więzienie do 2 lat i grzywny).

7. Postanowienia o kolizji (art. 61, 67) — analogicznie do prawa wekslowego — są znacznie ulepszone w nowej ustawie w zestawieniu z prawem z 1924 r., i stąd w obrocie międzynarodowym z Polską pod tym względem nastąpi jaśniejszy stan prawny.

8. Wreszcie nowa ustawa zawiera (art. 68 ÷ 77) postanowienia o proteście czeku, prawie identyczne z odnośnymi postanowieniami nowego prawa wekslowego (włącznie z protestami, sporządzanymi przez urzędy pocztowe).

Nowe prawo czekowe również ma wejść w życie w dn. 1 lipca 1936 r.

S. Baudouin de Courtenay

ROZPORZĄDZENIE O CECHACH

Do dn. 16/VIII 1934 r., t. j. do dnia, w którym weszła w życie ustawa z dn. 10/III 1934 r., nowelizująca rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o prawie przemysłowym, cechy rzemieślnicze rządziły się prze-

pisami, dotyczącymi t. zw. korporacji przemysłowych. Przepisy działu V prawa przemysłowego w jego poprzednim brzmieniu, normujące sprawę „korporacji i związków korporacji”, odnosiły się zarówno do cechów rzemieślniczych i wolnych związków tychże, jak i do zrzeszeń osób, prowadzących wszelkie inne, poza rzemiosłem, rodzaje przemysłu w prawnym tego słowa znaczeniu.

Nowela z dn. 10/III 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 40, poz. 350) wprowadziła we wskazanym wyżej zakresie nader istotne zmiany, mianowicie według obecnego stanu prawnego dział V prawa przemysłowego dotyczy już wyłącznie „zrzeszeń przemysłowych oraz ich związków” (art. 69 ÷ 80), natomiast do cechów i rzemieślniczych związków gospodarczych mają zastosowanie art. 160 ÷ 167.

Według art. 160 prawa przemysłowego „samoistni rzemieślnicy mogą zrzeszać się w cechy”, przyczem do utworzenia cechu rzemieślniczego potrzeba co najmniej 15 założycieli. Według zatem tego artykułu mogą zrzeszać się i należeć do cechów nie tylko ci rzemieślnicy, którzy mają prawo używania tytułu mistrza, lecz wogóle wszystkie osoby, prowadzące rzemiosło samoistnie (we własnym imieniu i na własny rachunek). Znaczący tu wypada, że prawo przemysłowe nie zawiera już obecnie postanowień co do współdziałania czeladników w spełnianiu zadań cechu i wybierania w tym celu wydziału czeladników. Poprzednie w tej mierze postanowienia stały się martwą literą prawa, gdyż czeladnicy, ogólnie rzecz biorąc, nie skorzystali wcale z ustawowych uprawnień do współpracy w spełnianiu zadań cechów, wobec czego nowela z dn. 10/III 1934 r. skreśliła w prawie przemysłowym odnośne postanowienia.

Jak wynika z brzmienia wskazanego wyżej art. 160, prawo przemysłowe nie ogranicza cechów tylko do rzemieślników, prowadzących ten sam rodzaj rzemiosła; obok cechów, zrzeszających przemysły rzemieślnicze jednego rodzaju, mogą istnieć i cechy, których członkami są osoby, prowadzące rzemiosło rozmaitych rodzajów pokrewnych, a nawet niepokrewnych. Widzimy tu jedną z zasadniczych różnic między cechami i „rzemieślniczymi związkami gospodarczymi”, w które mogą zrzeszać się samoistni rzemieślnicy tylko jednego takiego samego rodzaju rzemiosła (zrzeszenia wyłącznie branżowe).

Art. 161 prawa przemysłowego ustala ogólne zadania cechów, stwierdza, że cechy posiadają osobowość prawną (cechy zatem mogą nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać umowy, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywanymi), oraz że cechy działają na podstawie statutu, zatwierdzonego przez władzę przemysłową I instancji, która również zatwierdza zmianę statutu. Ponadto art. 161 wskazuje, że władza przemysłowa wojewódzka może rozwiązać cech w przypadkach, określonych w art. 75, t. j. jeżeli cech wykracza w swej działalności przeciw przepisom prawa przemysłowego, swego statutu lub obowiązujących ustaw, zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli cech mimo wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań. Zauważyć tutaj wypada, że do zadań cechów nie należy działalność ściśle gospodarcza, a zatem do cechów nie należy zajmowanie się np. utrzymywaniem wspólnych warsztatów pracy, składów surowców, półfabrykatów i wzorów, wspólnych magazynów sprzedaży i t. p.

Przed wprowadzeniem w życie noweli z dn. 10/III 1934 r. prawo przemysłowe zawierało oprócz ogólnych również szczegółowe przepisy, dotyczące organizacji cechów (korporacji rzem.) i ich działalności. Obecnie zaś art. 162 prawa przemysłowego postanawia, że Minister Przemysłu i Handlu ma ustalić w drodze rozporządzenia szczegółowe zadania, okrąg działalności oraz wewnętrzną organizację cechów, prawa i obowiązki ich członków, warunki zatwierdzenia statutu, zakres i sposób wykonywania przez władzę przemysłową nadzoru nad cechami oraz warunki i sposób likwidacji (dobrowolnej lub przymusowej) cechów. Na podstawie zatem wyżej wskazanego ustawowego upoważnienia zostało wydane i ogłoszone w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 16, poz. 147 rozporządzenie „o cechach rzemieślniczych”.

§ 1 tego rozporządzenia ustala szczegółowe zadania cechów, stwierdzając, że cech w wykonaniu swych ustawowych zadań „prowadzi działalność kulturalno-oświatową i towarzyską dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników” oraz „opiekuje się młodzieżą rze-

mieślniczą, pozostającą na nauce u członków cechu, organizując, prowadząc lub popierając bursy, patronaty, świetlice, czytelnie, poradnie zawodowe i t. p.". Do zadań cechu należy również popieranie kształcenia zawodowego członków cechu oraz ich pracowników i uczniów, a to przez organizowanie, prowadzenie lub popieranie szkół i kursów dokształcających, zawodowych, odczytów, konkursów, wystaw i t. p. Cechy mają również rozstrzygać poddane ich orzecznictwu spory, wynikię ze stosunku nauki rzemiosła, mają również organizować i prowadzić kasy i fundusze zapomogowe (pogrzebowe, sieroce i t. p.) dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników.

Wedle art. 116 prawa przem. cechy mają prawo postanowić, że przed niemi należy zawierać umowy o naukę w przedsiębiorstwach rzemieślników, należących do cechu, oraz że w przypadku zawarcia umowy terminatorskiej przed cechem cech winien przesłać w ciągu 14 dni odpis tej umowy właściwej izbie rzemieślniczej. Według art. 122 w razie śmierci pryncypała cechu, do którego pryncypał należał, ma wydać terminatorowi świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki, według zaś art. 124 w razie prawidłowego ukończenia terminu zarząd cechu wydaje uczniowi, terminującemu u członka cechu — świadectwo ukończenia nauki przemysłowej. W związku z powyższym § 1 rozporządzenia o cechach postanawia, że cech „przesyła odpisy umów o naukę, zawieranych przed cechem pomiędzy członkami cechu a uczniami rzemieślniczymi właściwej izbie rzemieślniczej do rejestracji oraz uwierzytelnia świadectwa przebytej lub ukończonej nauki". Zdaniem mojem, cech nie ma prawa pobierania opłat z tytułu dokonywania tych właśnie czynności, gdyż przesyłanie izbie rzemieślniczej odpisów umów o naukę, zawieranych przed cechem, należy do ustawowych obowiązków cechu (art. 116 ust. 8 prawa przem.), tak samo jak wydawanie świadectw przebycia względnie ukończenia nauki przemysłowej w wypadkach, określonych w art. 122 ust. 2 i 124 ust. 2 prawa przemysłowego.

Okrąg działalności cechu ma się mieścić stosownie do § 2 rozporządzenia w zasadzie w granicach jednego powiatu administracyjnego, jednakże władza przemysłowa wojewódzka może po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej zezwolić na rozciągnięcie działalności cechu poza granice jednego powiatu administracyjnego, ale tylko wówczas, gdy gminy i powiaty, na które działalność cechu ma być rozszerzona, mieszczą się w obrębie jednego i tego samego województwa.

Według § 9 rozporządzenia właściwa władza nadzorcza (którą jest według § 8 właściwa terytorjalnie władza przemysłowa I instancji) — zatwierdza statut cechu po wysłuchaniu opinii właściwej izby rzemieślniczej. Podnoszę w tem miejscu, że według art. 167 prawa przemysłowego cechy są obowiązane stosować się do zarządzeń właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, wynikających z prawa przemysłowego i statutu izby. Stąd też omawiane rozporządzenie ustala i szczególnie podkreśla w wielu postanowieniach ową nadrzędność izby rzemieślniczej w stosunku do organizacji cechowych. I tak, jak już wyżej wspominałem, zgoda na rozszerzenie okręgu cechu poza granice powiatu oraz zatwierdzenie statutu i zmian statutu cechu następuje po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej. Według § 4 o zwołaniu zwyczajnego lub nadzwyczajnego zebrania cechu (oraz zebrania delegatów) powinna być zawiadomiona conajmniej na tydzień przed terminem zebrania izba rzemieślnicza, której przedstawiciele mogą brać udział w zebraniu z głosem doradczym. Zarząd cechu uchwała zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) między innymi na żądanie izby rzemieślniczej, przyczem w tym wypadku walnemu zebraniu przewodniczy członek zebrania, zaproszony przez delegata izby rzemieślniczej. Izba rzemieślnicza ma otrzymywać w terminie 4-tygodniowym odpisy uchwał, jakie zapadły na jakimkolwiek (zwyczajnym lub nadzwyczajnym) walnym zebraniu cechu. Według § 5 izba rzemieślnicza ma prawo zażądania odbycia posiedzenia zarządu cechu; wówczas posiedzenie takie powinno się odbyć w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia przez izbę żądania. Według § 6 komisja rewizyjna cechu może dokonać swych czynności rewizyjnych również na pisemne życzenie izby rzemieślniczej. Według § 10, jeżeli cech wykrocza w swej działalności przeciwko przepisom prawa przemysłowego, obowiązujących ustaw, rozporządzenia Ministra Przemysłu

i Handlu o cechach, lub własnego statutu, jeżeli cech zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli pomimo wezwania ze strony władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań — wojewódzka władza przemysłowa może zawiesić w urzędowaniu zarząd cechu lub rozwiązać cech i zarządzić jego likwidację, jednak tylko po wysłuchaniu opinii lub na wniosek właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej. Wreszcie w razie przymusowej likwidacji cechu władza przemysłowa wojewódzka decyduje o przeznaczeniu majątku, pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu — po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej.

Rozporządzenie stwierdza w § 7, że „członkiem cechu może być każdy rzemieślnik, prowadzący w okręgu cechu samoistnie warsztat rzemieślniczy i posiadający kartę rzemieślniczą, a także wdowa po członku cechu, o ile na jej rachunek prowadzi się nadal warsztat rzemieślniczy przez zastępcę". Rozporządzenie stwarza zatem warunek członkostwa, polegający na posiadaniu przez przedsiębiorcę karty rzemieślniczej.

Nowela do prawa przemysłowego z dn. 10/III 1934 r. poszła w kierunku objęcia organizacjami przemysłowemi, powstającemi na podstawie przepisów tego prawa, tylko samoistnych przedsiębiorców. Zasada ta jest przeprowadzona w prawie przemysłowym zarówno w odniesieniu do „zrzeszeń przemysłowych", jak i w odniesieniu do „cechów" (oraz „rzemieślniczych związków gospodarczych"). Stąd też ani członkami „zrzeszeń przemysłowych" ani „cechów" nie mogą być osoby, „które w przedsiębiorstwach takiego przemysłu pracują w okręgu korporacji na stanowiskach kierowniczych, wymagających wyższej kwalifikacji zawodowej, jak dyrektorowie, kierownicy, szefowie oddziałów, wermistrze i t. p.", ani też osoby „zamieszkałe w okręgu korporacji, które w takim przemyśle pracowały jako samodzielni przemysłowcy, albo na stanowiskach kierowniczych w przedsiębiorstwach przemysłowych, a obecnie nie trudnią się pracą natury przemysłowej" (art. 78 prawa przemysłowego w dawnym brzmieniu). Osoby wymienionych kategorii, nie będące samoistnymi przemysłowcami, mogą być tylko członkami honorowymi cechu (rozporządzenie o cechach przewiduje w § 4 p. 7 możliwość przyznawania na wniosek zarządu tytułu członka honorowego.)

Z grupy przepisów omawianego rozporządzenia, stwarzających ze stanowiska wewnętrznej organizacji oraz ze stanowiska praw i obowiązków członków cechów możność prawidłowego i sprawnego działania tych organizacji rzemieślniczych, wymienić przedewszystkiem wypada postanowienia § 6 łącznie z § 3 oraz § 7 p.p. 4, 6 i 7.

Według § 3 do władz cechu należy nietylko walne zebranie cechu (zebranie delegatów) i zarząd cechu, lecz także komisja rewizyjna równorzędnie. Według § 6 komisja ta składa się z 3 członków cechu, wybranych przez walne zebranie na okres 1 roku.

Według § 7 p.p. 4 i 6 członek ma być wykreślony z listy członków, jeżeli zostanie wykluczony przez walne zebranie cechu wskutek bądź zalegania ze składkami na rzecz cechu przez okres 6 miesięcy, bądź rozmyślnego działania na szkodę cechu lub postępowania, przynoszącego uszczerbek godności zawodowej rzemieślnika.

Rozporządzenie ustala w § 7 p. 7 obowiązki członków cechu, przyczem zalicza do nich *expressis verbis* również obowiązek uiszczania stałej rocznej składki członkowskiej w wysokości, określonej w statucie, co w związku z przepisem, postanawiającym, że członek, występujący z cechu dobrowolnie, przestaje być członkiem dopiero po przyjęciu przez walne zebranie sprawozdania rachunkowego za rok ubiegły, umożliwiła należyte ustalanie dochodów cechu.

Dla całości sprawy, omówionej w niniejszych uwagach, dodaję, że prawo przemysłowe nie przewiduje żadnych specjalnych formalności, w szczególności rejestracji sądowej, dla uzyskania przez cech osobowości prawnej; cech zatem staje się osobą prawną z chwilą ukonstytuowania się na podstawie zatwierdzonego statutu. Zaznaczam również, że wobec ustawowego charakteru cechu, jako dobrowolnego zrzeszenia się osób, prowadzących przemysł (rzemieślniczy) — jest wyłączone ściąganie składek członkowskich w drodze egzekucji przez władze administracyjne.

Należy również podnieść, że z tegoż charakteru, jak i z ustawowych zadań cechu wypływa, że na rzemieślnika jako członka cechu nie

wolno w statucie cechu nakładać takich zobowiązań, któreby ograniczały w jakimkolwiek kierunku wolność prowadzenia przemysłu.

Cech, niemając prawa zobowiązywać swych członków do poczyniań,

niebędących w żadnym związku z zadaniami organizacji tego charakteru — nie może np. przepisywać swym członkom cen za towary, przez nich wytwarzane.

R. Ślaski

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

USTAWY:

Ustawa skarbowa na okres 1/IV 1936 ÷ 31/III 1937 — ust. z dn. 30/III 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 23/1936, poz. 185).

Upoważnienie Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów — ust. z dn. 30/III 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 23/1936, poz. 186).

Zmiana dekretu o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych — ust. z dn. 30/III 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 23/1936, poz. 187).

Przedłużenie okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy — ust. z dn. 30/III 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 23/1936, poz. 188).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Klasyfikacja gruntów pod lasami — rozp. Ministra Skarbu z dn. 19/II 1936 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Rolnictwa i Ref. Roln. oraz Spraw Wewnętrznych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 24/1936, poz. 193).

Wypuszczenie I serii 4% państwowej renty złotej — rozp. Ministra Skarbu z dn. 28/III 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 24/1936, poz. 194).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

7 kwietnia:

— „Bank für Handel und Gewerbe Poznań” — „Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu”, S. A. — o g. 12 w lok. B-ku w Poznaniu, Masztalarska 8a.

9 kwietnia:

— Wielkop. Wytw. Chem. „Blask”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Poznaniu, pl. Nowomiejski 4.

15 kwietnia:

— „Stowinkol”, S. A. — o g. 18 w lok. Centr. Zw. Detal. Kup. Chrz. w W-wie, Ordynacka 9.

— Zjedn. Składy Śrub „B. Cukierman”, S. A. — o g. 20 w lok. S-ki w W-wie, pl. Grzybowski 4.

17 kwietnia:

— „Zgierska Weln. Manuf.”, S. A. — w kanc. Not. Z. Jarcewskiego w Częstochowie, Najśw. Marji Panny 29.

— „E. Wedel”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Zamoyckiego 28.

— „Formiarz” Fabr. Kopyt i Szpilek Drewn., S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Bielańska 5.

18 kwietnia:

— Fabr. Metal. „R. Plewkiewicz”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Czerniakowska 180/182.

— „Wiepofana” Wielkop. Odlewnia, Fabryka Narzędzi i Maszyn, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Poznaniu, Dąbrowskiego 81.

— „Klesowski Przem. Granitowy”, S. A. — o g. 11^{3/4} w lok. S-ki w W-wie, Świętokrzyska 25.

— „Bank Międzynarodowy w W-wie”, S. A. — o g. 11^{1/2} w lok. B-ku w W-wie, Świętokrzyska 25.

— Zakł. Przem. „Bielany”, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w W-wie, Kamedulów 71.

— Pierwsza Kraj. Przetw. i Pakownia Smalcu „Standard”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Toruniu, Grudziądzka 124/126.

— „Mochala” Górnośl. Garbarnia i Fabr. Pasów Transmis., S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w Mochali, poczta Lisów, pow. Lubliniec.

19 kwietnia:

— Fabr. Papy Dach. i Produkt. Smół. „Gospodarz”, S. A. — o g. 15^{1/4} w lok. B-ku Spółdzielczego w Sieradzu.

20 kwietnia:

— Przem. Metal. „Granat”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Żórawia 17.

— „Wilhelm i Hugo Bracia Müller” Merceryzownia, Bielarnia, Farbiarnia, Wykończalnia i Tkalnia, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w Kaliszu, Majkowska 23.

— „Bracia Kobyłańscy”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Widok 19.

— „Rosyjsko-Włoskie T-wo Wyr. Włókn.”, S. A. — o g. 11 w kanc. Not. J. Siennickiego w W-wie, gmach Hipoteki.

— Fabr. Wyr. Ceram. „Brytanja”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, al. Jerozolimska 28.

— Wapienniki i Kamieniołomy „Liban i Ehrenpreis”, S. A. — o g. 17 w Krakowie, Dunajewskiego 6 m. 3.

— T-wo Akc. Bud. i Eksploat. Domów „Wegan”, S. A. — o g. 13 w kanc. Not. St. Jurkiewicza w W-wie, Kapucyńska 6.

21 kwietnia:

— „Wytwórnia Sygnałów i Urządzeń Kolejowych”, S. A. — o g. 12 w lok. T-wa Kontynent. dla Handlu i Przemysłu w Krakowie, Kopernika 6,

— Zakł. Elektromech. „Rohn Zieliński”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Bielańska 6.

— Zakł. Przem. „Standard-Gips”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki we Lwowie, Fredry 9.

— Zakł. Chem. „Grodzisk”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 151.

— „Krakowska Miejska Kolej Elektryczna”, S. A. — o g. 10 w lok. Zarządu m. Krakowa.

— „Drukarnia Mieszczańska”, S. A. — o g. 17 w lok. kawiarni „Italja” w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 8.

— Warsz. Fabr. Wyr. Gum. „Wargum”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Czerniakowska 84.

— „Górnośląski Bank Związkowy”, S. A. — o g. 17 w lok. Agrar- und Commerzbank w Katowicach, Dworcowa 13.

— „Pabjanicka S. A. Przem. Chem.” — o g. 10 w lok. S-ki w Pabjanicach, Piłsudskiego 5.

— „Królewsko-Hucka Gazownia”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Chorzowie, Cmentarna 23.

— „Agrar- und Commerzbank”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Katowicach.

22 kwietnia:

— „Zjedn. Ziem. Mleczarnie Parowe”, S. A. — o g. 17 w lok. f-my „Aleksander Janusz i Synowie” w W-wie, Czackiego 1.

— S. A. dla Przem. Chem. i Metal. „Chemimetal” — o g. 11 w lok. Adw. Dr. Z. Robinsohna w Bielsku, 3 Maja 1a.

— „Tomaszowska Przędzalnia Wełny Czesankowej”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Krak.-Przedm. 16/18.

— Chem.-Farm. Zakł. Przem. „Fr. Karpiński”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Wolność 9.

— „Dawn. Mag. Klawe”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Karolkowa 22/24.

— Zakł. Włók. „K. Hoffrichter”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 204.

— Przem. Pończoszn. „Jakób Kohan”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Zeromskiego 23.

— Fabr. Aparatów Elektr. „K. Szpotański i S-ka”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Kaluszyńska 4.

— Warszawskie Fabr. Śrub i Drotu „J. Wolanowski”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Gliniana 5.

23 kwietnia:

— „T-wo Manuf. Drezeńskich Tiuli, Koronek i Firanek”, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w W-wie, S-to Jerska 10.

— „Zakł. Przem. Karola Eiserta”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Łodzi, Żwirki 19.

— „Bacon — Export — Gniezno”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Łodzi, Żwirki 19.

— „Drukarnia Bydgoska”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Bydgoszczy, Poznańska 12/14.

— „Parfumerie d’Orient”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Czackiego 16.

— „Bank Komercyjny”, S. A. — o g. 16 w lok. B-ku w Krakowie, Rynek Gł. 15.

— Fabr. Wyr. Metal. „Fema”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Bydgoszczy, Dr. E. Warmińskiego 11.

— T-wo Przem.-Hand. „Block-Brun”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Krak. Przedm. 42.

— „Warszawskie T-wo Terenowe”, S. A. — o g. 18 w lok. Stow. Techników w W-wie, Czackiego 3.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PODATKI I OPŁATY

SPRAWA POSIADANIA SAMOCHODU — A WYMIAR PODATKU DOCHODOWEGO

Szereg organizacji, zajmujących się zagadnieniem motoryzacji kraju, wysuwa jako jedną z przyczyn powstrzymywania się wielu osób od nabywania samochodów niewłaściwe ustosunkowanie się władz skarbowych do osób, nabywających i utrzymujących samochody.

Organizacje te twierdzą mianowicie, że dla władz skarbowych utrzymywanie samochodu przez osoby prywatne jest rzeczą zbytku, gdyż zdaniem tych władz nabycie i utrzymywanie samochodu pociąga za sobą tak duże wydatki, na które mogą sobie pozwolić tylko osoby, osiągające bardzo duże dochody, w konsekwencji czego fakt nabycia lub utrzymywania samochodu służy jakoby władzom skarbowym za podstawę do podwyższania wymiaru podatku dochodowego.

Uważając sprawę motoryzacji kraju za zagadnienie niezmiernie wagi i dążąc do usunięcia wszelkich przeszkód, hamujących należyte i szybkie rozwiązanie tego zagadnienia, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 2/IV 1936 r. L. D. V 4587/1/36 zarządziło, co następuje:

Fakt nabycia i utrzymywania przez płatnika samochodu sam przez się nie daje jeszcze podstawy do twierdzenia o osiągnięciu przez płatnika dużych dochodów i nie może zreguły stanowić podstawy do określania dochodów płatnika w kwotach wyższych, niż to wynika z posiadanych przez władzę skarbową materiałów o dochodach ze źródeł dochodowych płatnika. Wydatki bowiem na utrzymanie samochodu uległy w czasach obecnych znacznemu obniżeniu. Wprowadzenie na rynek samochodów małowitrazowych, spalających nieduże ilości benzyny, niewymagających specjalnej obsługi, niżnienie cen opon samochodowych, kosztów garażowania i t. p. — spowodowało, że wydatki na utrzymanie takiego małego samochodu wahają się obecnie w granicach zł 100 ÷ 150 miesięcznie, a więc w granicach wydatków, na które może sobie pozwolić nawet płatnik, nierozporządzający dużymi dochodami.

Należy również mieć na uwadze, że wielu ludzi nawet przy skromnych zarobkach poświęca znaczną część swych dochodów na utrzymanie samochodu dla zadośćuczynienia swym zamiłowaniom do sportów, turystyki i t. p. Ponadto trzeba stwierdzić, że dla wielu osób samochód wcale nie stanowi przedmiotu zbytku, lecz jest niezbędnym środkiem lokomocji. Dotyczy to w szczególności kupców, przemysłowców, lekarzy, adwokatów i t. p., którzy przy wykonywaniu swego zajęcia lub zawodu muszą korzystać z szybkiej lokomocji. Odnosi się to nawet do rolników, u których w związku z coraz bardziej rozszerzającą się koniecznością utrzymywania przez nich kontaktu z miastami, gdzie koncentrują się urzędy, banki, przedsiębiorstwa handlu zbożem i t. p., samochód jest nieraz rzeczą niezbędnie potrzebną.

Toteż u wymienionych kategorii osób koszty utrzymania samochodu mają być potrącanie narówni z innymi kosztami osiągnięcia dochodu, przyczem bez znaczenia powinna być okoliczność, że samochód używany jest częściowo również dla celów osobistych płatnika, niezwiązanych z wykonywaniem zajęciem zawodowym lub przedsiębiorstwem.

Tylko w wypadkach, gdy znane władzy skarbowej źródła dochodów płatnika nie uzasadniają wysokości ponoszonych przez niego innych, poza utrzymaniem samochodu, wydatków — tak, że nawet jeżeliby się nie uwzględniało wydatków, związanych z utrzymaniem samochodu, zachodziłaby konieczność oparcia wymiaru podatku dochodowego na przepisie art. 92 ordynacji podatkowej, wydatki na utrzymanie samochodu powinny być uwzględnione w ogólnych wydatkach płatnika, służących do ustalenia jego dochodu podatkowego.

I w tym jednak wypadku nie należy brać pod uwagę wydatku na nabycie samego samochodu.

W przedsiębiorstwach, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, koszty nabycia samochodu mogą być zreguły odpisywane w ciągu jednego roku, na podstawie przepisu ust. 2 art. 6 ustawy o podatku dochodowym, jako koszty nabycia przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza 5 lat.

OPŁATY OD TANTJEM NA RZECZ FUNDUSZU PRACY.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. V 21356/2/36 z dn. 20/III 1936 r. wyjaśniło, że przepisy dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 22/XI 1935 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 85, poz. 518), uchylające art. 18 ustawy o państwowym podatku dochodowym, pozostają bez wpływu na zakres obowiązku ponoszenia opłat na rzecz Funduszu Pracy, wynikającego z art. 18 ustawy z dn. 16/III 1933 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 22, poz. 163). Opłaty te bowiem są świadczeniami samoistnymi, niezwiązanymi z podatkiem od tantjem, przewidzianym w art. 25 ustawy o podatku dochodowym, z czego wynika wniosek, że powołanie w art. 18 ustawy z dn. 16/III 1933 r. przepisów art. 18 ustawy o podatku dochodowym, zawierających definicję tantjemu, nastąpiło wyłącznie w celu nieprzytaczania pełnej definicji tantjemu w przepisach o Funduszu Pracy, nie pozostaje natomiast w żadnym związku z podatkiem od tantjem, ustanowionym w ustawie o podatku dochodowym.

W tym stanie rzeczy zachowują nadal moc obowiązującą postanowienia §§ 8 i 18 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 31/III 1933 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 22, poz. 176), nakładające na przedsiębiorstwa i zakłady pracy obowiązek potrącania opłat od tantjem na rzecz Funduszu Pracy oraz na urzędy skarbowe obowiązek wykonywania kontroli oraz poboru i ewentualnego wymiaru tych opłat.

ZATRUDNIANIE UCZNIÓW PRZEMYSŁOWYCH. — W związku z przepisami art. 8 p. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym Min. Skarbu okólnikiem z dn. 28/III 1936 r. L. D. V 35901/4/35 wyjaśniło, że nie należy uważać za najemne siły pomocnicze uczniów przemysłowych, o ile są oni zatrudnieni z zachowaniem wymogów art. 116 prawa przemysłowego, ponieważ zgodnie z przepisami cytowanego prawa stanowisko takich uczniów w zakładzie przemysłowym jest oparte nie na umowie najmu pracy, lecz na umowie nauczania, i są oni wyraźnie przeciwstawieni pracownikom przemysłowym. Wobec powyższego ust. 2 § 51 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym traktujący ucznia przemysłowego jako siłę obcą, będzie miał zastosowanie jedynie w tych przypadkach, jeżeli uczeń taki będzie zatrudniony bez zachowania wymogów cytowanego artykułu prawa przemysłowego. Wyjaśnienia niniejsze stosowane będą do wszystkich nieprawomocnych wymiarów państwowego podatku przemysłowego od obrotu.

Zarazem Min. Skarbu zwróciło uwagę na postanowienia art. 125 prawa przemysłowego i poleciło, aby w przypadkach, przewidzianych w tym artykule, a stwierdzonych przy lustracji — urzędy skarbowe wstracały się do właściwych władz przemysłowych.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu uchyliło okólnik z dn. 9/III 1933 r. L. D. V 54735/4/33, ponieważ kwestje, poruszane w 2 ostatnich ustępach tego okólnika, normuje omawiany okólnik, a pozostałe postanowienia zawarte są obecnie w §§ 83, 84, 100 i 102 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

KALENDARZYK PODATKOWY NA KWIECIEŃ 1936 R. — W kwietniu płatne są podatki następujące:

1) do 25 kwietnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1936 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w marcu przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. oraz przemysłowe I ÷ V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2) do 15 kwietnia — I rata półroczna podatku dochodowego od uposażeń z tytułu różnicy, wynikającej z kumulacji uposażeń, otrzymanych w 1935 r., bez względu na ich łączną wysokość, od różnych służbodawców, bądź też otrzymanych od jednego służbodawcy — 2 lub więcej wynagrodzeń perjodycznych lub perjodycznych i jednorazowych, o ile roczna suma tych wynagrodzeń przekracza zł 4 800;

3) do 7 kwietnia — podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w marcu 1936 r.;

4) do 30 kwietnia — zaliczka na poczet nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej (rolnictwo);

5) do 30 kwietnia — I rata podatku gruntowego za 1936 r.;

6) do 30 kwietnia — I rata półroczna podatku od lokali za 1936 r.;

7) do 5 kwietnia — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w okresie 16 — 31/III 1936 r.; do 20 kwietnia — podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w okresie pierwszych 15 dni kwietnia.

Ponadto płatne są w kwietniu zakległości, odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

AKCYZY I MONOPOLE

GDAŃSKI MONOPOL TYTONIOWY W 1935 R. — Na zasadzie sprawozdania Zarządu Gdańskiego Monopoli Tytoniowego, które ukazało się w ub. m., notujemy niżej szereg informacji z dziedziny gospodarki Gdańskiego Monopoli Tytoniowego w ubiegłym roku, który, jak wiadomo, był szczególnie obfity w mnóstwo wydarzeń o znaczeniu istotnym dla całości ekonomii życia Wolnego Miasta.

Dokonana nagle w dniu 2 maja ub. roku dewaluacja guldena o 42'37% spowodowała to, iż koszty surowca tytoniowego, sprowadzanego w całości z zagranicy, odpowiednio wzrosły. Zgodnie jednak z ogólną linią polityczno-gospodarczą gdańskich czynników — utrzymania cen na dotychczasowym nominalnym poziomie — ceny fabrykatów tytoniowych zostały tylko odnośnie drobnej części podwyższone, natomiast większa część tych fabrykatów sprzedawana była po dawnej cenie.

Zbyt wyrobów Monopoli Tytoniowego wykazuje w 1935 r. w porównaniu z rokiem poprzednim pewnąwyżkę, a mianowicie:

	1934	1935
Papierosy — tys. szt.	169 095	172 932
Cygara — tys. szt.	11 336	12 827
Tytoń — kg	188 790	206 889

z wyjątkiem jedynie tabaki (do wachania), której zbyt zmniejszył się zresztą bardzo nieznacznie (1934 r. — 18 794 kg, 1935 r. — 18 691 kg)

Ogólny obrót wyrobów Gdańskiego Monopoli Tytoniowego w 1935 r. wyniósł 12 605 250 guldenów — wobec 11 676 463 guld. w 1934 r. Zwyżka wynosi więc przeszło 920 tys. guld., czyli ok. 8%.

Należy wspomnieć, że Gdański Monopol Tytoniowy w 1935 r. na zasadzie odpowiedniej umowy dostarczył Polskiemu Monopolowi Tytoniowemu 100 000 kg wyrobów wartości 503 245 guld., które nie są objęte podaną wyżej kwotą ogólnych obrotów. Z drugiej strony Polski Monopol Tytoniowy dostarczył w tym czasie Gdańskiemu Monopolowi 25 000 kg wyrobów wartości zł 177 627.

Sytuacja na rynku wyrobów tytoniowych w Gdańsku oceniana jest przez fachowców pomyślnie — z tem jednak zastrzeżeniem, że odpływ z Gdańska pewnej liczby emerytów i rentjerów do Niemiec może odpowiednio zmniejszy konsumpcję.

Gdański Monopol Tytoniowy zatrudniał w 1935 r. stale 587 osób, a czysty zysk po dokonaniu wszelkich odpisów oraz 35% jako akcyzy dla Senatu wyniósł 909 675 guld. (kapitał zakładowy — 8 500 000 guld.).

Rok ubiegły dla gdańskiej produkcji i obrotu w dziale tytoniowym okazał się więc korzystnym, przyczem podkreślić należy, że zwiększone obroty fabrykatami monopolu dotyczą tylko ostatnich 8 miesięcy. Pomyślnie to zjawisko odnieść należałoby do faktu, racjonalnego z istoty rzeczy, zrównania guldena ze złotym polskim, czego efekty ujawniają się prawdopodobnie i w innych gałęziach produkcji. Nie twierdzimy przez to bynajmniej, że i w innych gałęziach po dewaluacji guldena i zrównaniu go ze złotym zwiększą się koniecznie obroty, ponieważ standard of life życia gdańskiego był przez dłuższy czas utrzymywany sztucznie na bardzo wysokim poziomie, niezależnie od pogłębiającego się kryzysu. Ale możemy z całą pewnością przypuszczać, że to zrównanie walutowe gospodarki W. Miasta z jego polskiem zapleczem przyczyni się do uzdrowienia w dziedzinie produkcji, wymiany oraz nadszatków W. Miasta cechy większej stałości i możliwości naturalnego rozwoju, po którym kroczy cała Polska wraz z Gdynią.

PIENIĄDZ I KREDYT

4% PAŃSTWOWA RENTA ZŁOTA

Dekret Prezydenta Rzplitej z dn. 14/I 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 3, poz. 10) obejmuje m. in. również 5% państwową rentę wieczystą. Dotychczasowa

emisja renty wieczystej wynosiła na dz. 1/I 1936 r. zł 30 miljn.; kwota ta została całkowicie ulokowana na rynku sztywnym i będzie obecnie skonwertowana na 4% Pożyczkę Konsolidacyjną.

Równocześnie omawiany dekret w art. 21 znolizował rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 24/IX 1934 r. o wypuszczeniu państwowej renty wieczystej, obniżając jej oprocentowanie nominalne do 4% w stosunku rocznym, oraz upoważniając Ministra Skarbu do emisji dalszych seryj renty w postaci papieru amortyzacyjnego. Nazwa „5% państwowa renta wieczysta” zostaje zmieniona na „4% państwowa renta złota”. Ponieważ granica emisyjna renty ustalona została w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej z 1934 r. na zł 200 miljn., a emisja dotychczasowa wyniosła zł 30 miljn. — przeto 4% państwowa renta złota może być emitowana do kwoty zł 170 miljn.

Jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 24/IX 1934 r. z uwzględnieniem omówionych wyżej zmian ogłoszony został w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 21/1936, poz. 175, a w dniach najbliższych ukaże się rozporządzenie Ministra Skarbu o wypuszczeniu I serji 4% państwowej renty złotej.

I serja 4% państwowej renty złotej emitowana będzie na łączną kwotę imienną zł w zł. 70 miljn. w obligacjach na okaziciela po zł w zł. 10 tys. każda obligacja.

Okres umorzenia I serji ustalony został na 45 lat — tak, że zostanie ona całkowicie spłacona do dn. 1/IV 1981 r. Umorzenie przeprowadzane będzie w drodze wykupu obligacji, losowanych w tym celu 2 razy do roku — w dn. 1/IV i 1/X. Pierwsze losowanie do umorzenia odbędzie się w dn. 1/X 1936 r. W tych samych datach płatne będą kupony. Cena sprzedażna renty ustalona została zasadniczo na zł 100 za zł 100 wartości imiennej, z tem, że dla instytucji i osób prawnych prawa publicznego, wskazanych przez Ministra Skarbu, cena sprzedażna może być ustalana przez Ministra Skarbu z uwzględnieniem istniejących na rynku kapitałowym warunków dla lokat długoterminowych. Do ceny sprzedażnej doliczana będzie wartość kuponu bieżącego za czas do dnia zapłaty.

Od obligacji renty, których subskrypcja została całkowicie opłacona przed dniem 1/IV 1936 r., odsetki liczone będą od dnia opłacenia subskrypcji tych obligacji.

Obligacje 4% państwowej renty złotej opatrzone będą klauzulą złotą.

Obligacje wylosowane płatne są wyłącznie w Oddziale Głównym Banku Polskiego w Warszawie, kupony zaś we wszystkich oddziałach tegoż Banku.

Przedawnienie obligacji następuje po upływie 20 lat od dnia, w którym staną się płatne naskutek wylosowania do umorzenia; przedawnienie kuponów następuje po 5 latach od dnia ich płatności.

Obligacje renty mają wszelkie prawa papierów pupilarnych.

L.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 23 do 28 marca 1936 r.

Rynek dewiz w okresie sprawozdawczym kształtował się pod wpływem ucieczki od franka francuskiego, która wywołała zwyżkę szeregu walut i odpływ złota z Francji. Początek okresu zaznaczył się mocną tendencją głównie dla dewiz anglosaskich; mimo interwencji angielskiego funduszu walutowego — dewiza na Londyn utrzymywała stały ruch zwyżkowy. Koniec okresu przyniósł raptowną zwyżkę dolara, który np. w Paryżu osiągnął górny punkt złota, a więc poziom, nienotowany od szeregu miesięcy. Na giełdzie warszawskiej znikowały tylko floreny holenderskie — o zł 0'15 na 100 florenach, oraz utrzymały dotychczas notowany kurs — franki francuskie; pozostałe dewizy odnotowały następujące zyski (w zł na 100 jednostkach walutowych): franki szwajcarskie 0'05, belgi 0'32, korony czeskosłowackie 0'01, korony szwedzkie 0'30, korony duńskie 0'20 oraz korony norweskie 0'15; pozatem zwyżkowały dolary (zarówno gotówkowe, jak i telegraficzne) o zł 0'02^{1/2}, na \$ 1 oraz funty szterlingi — o zł 0'06 na £ 1.

W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego za dolary w obrotach pozagieldowych płacono zł 5'32 za \$ 1 (wobec zł 5'29 ÷ 5'29½ za \$ 1 w okresie, poprzedzającym sprawozdawczy).

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn. . .	\$ 1	5'31 ¹ / ₂	5'29 ¹ / ₄	5'31 ¹ / ₂
„ „ „ telegr. . .	\$ 1	5'31 ⁵ / ₈	5'29 ³ / ₈	5'31 ⁵ / ₈
Funty szterlingi . .	£ 1	26'30	26'25	26'30
Franki francuskie . .	100 fr.	35'01	35'01	35'01
Franki szwajcarskie . .	100 fr.	173'35	173'25	173'35
Belgi	100 blg.	89'85	89'55	89'85
Marki niemieckie . .	100 RM	—	—	—
Korony czeskosłow. . .	100 kor.	21'96	21'95	21'96
Liry włoskie	100 lir.	—	—	—
Florenty holenderskie	100 fl.	360'90	360'75	360'75
Guldery gdańskie . .	100 guld.	—	—	—
Korony szwedzkie . .	100 kor.	135'60	135'35	135'60
Korony duńskie . . .	100 kor.	117'40	117'17	117'40
Korony norweskie . .	100 kor.	131'80	131'80	131'80

Na rynku papierów lokacyjnych państwowych utrzymywała się tendencja słabsza, przy silnie ograniczonych obrotach. Jedyna pożyczka premijowa, notowana na giełdzie — 4% Dolarowa — zniżkowała o zł 0'45. W grupie pozostałych pożyczek — 5% Poż. Konwersyjna utrzymała dotychczas notowany kurs, 5% Poż. Konwersyjna — nawet mimo minimalnej podaży — nie znajdowała nabywców, wobec czego do tranzakcyj nią nie doszło, 6% Poż. Dolarowa — załamała się gruntownie, tracąc w rezultacie tygodniowym 2'50% nominalu, wreszcie ostatnia z pożyczek — 7% Poż. Stabilizacyjna — również zniżkowała, ale znacznie słabiej — gdyż tylko o 0'88% nom.

Wybitnie słaba tendencja panowała na rynku papierów lokacyjnych prywatnych; objęła ona bez wyjątku wszystkie papiery. Grupą listów zastawnych towarzystw kredytowych miast prowincjonalnych zawierano drobne i sporadyczne transakcje. Zniżki poszczególnych papierów były następujące (w % -ach nominalu): 4½ L. Z. Tow. Kred. Ziemińskiego 1'25, 4½ L. Z. Pozn. Tow. Kred., emitowane: w zł — 2'00, w zł w zł. — 0'63, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy: zwykle — 1'25, skonwertowane (z 1933 r.) — 0'62, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r. — 0'50 oraz 5% L. Z. Tow. Kred. m. Siedlec z 1933 r. — 1'00.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	—	—	—
4% „ Dolarowa	\$ ¹⁾	51'75	49'50	51'25
				-49'50
4% „ Inwestycyjna	zł w zł. 100	—	—	—
4% „ „ serje	zł w zł. 100	—	—	—
	w % % nominalu			
5% „ Konwersyjna	zł	59'75	59'50	59'75
5% „ Konwers. Kol.	zł	—	—	—
6% „ Dolarowa	\$	75'50	73'50	73'50
7% „ Stabilizacyjna ²⁾	\$ ³⁾	63'00	61'88	61'88
		-63'50 ⁴⁾	-62'25 ⁴⁾	-62'25 ⁴⁾

Listy zastawne i obligacje banków				
7%	L. Z. Państw. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25 83'25
8%	„ „ „ „ „	zł w zł. 1927	94'00	94'00 94'00
7%	„ Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25 83'25
8%	„ „ „ „ „	zł w zł. 1924	94'00	94'00 94'00
7%	Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25 83'25
8%	„ „ „ „ „	zł w zł. 1924	94'00	94'00 94'00
8%	Obl. Bud. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	—	— —
5½%	L. Z. Banku „ „	zł w zł. 1924	81'00	81'00 81'00
5½%	„ „ „ „ „	zł w zł. 1927	81'00	81'00 81'00
5½%	Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1924	81'00	81'00 81'00
5½%	„ „ „ „ „	zł w zł. 1927	81'00	81'00 81'00

Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych

8%	L. Z. T-wa Kred. Przemysłu Polskiego ¹⁾	£	92'00	91'75	92'00
4½%	L. Z. T-wa Kred. Ziemińskiego .	zł	45'00	43'00	43'50
					-43'00
					-43'25
4½%	L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt. .	zł	40'00	38'50	38'50
4½%	„ „ „ „ „	zł w zł.	42'00	41'75	41'75
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy	zł	—	—	56'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	54'63	53'50	53'88
					-53'50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Częstochowy z 1933 r.	zł	45'50	44'00	44'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Kielc z 1933 r.	zł	—	—	41'75
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r.	zł	48'25	47'75	48'00
					-47'75
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Siedlec z 1933 r.	zł	27'13	26'50	26'50

Obligacje miast

VII 5½%	Poż. Konwers. m. Warszawy	zł	—	—	49'00
VI 6%	Poż. Konwers. m. Warszawy	zł	—	—	57'00

ZŁOTY ZAGRANICĄ

	New York ²⁾	Londyn ³⁾	Paryz ²⁾	
23/III	18'91	26'25	285'75	
24/ „	18'94	„	—	
25/ „	18'92½	„	285'75	
26/ „	18'90	„	—	
27/ „	18'87	„	—	
28/ „	18'82	26'28	—	
	Zuryc ²⁾	Berlin ²⁾	Praga ²⁾	
23/III	57'72½	46'80 ÷ 46'90	456'00	
24/ „	57'70	„	„	
25/ „	57'72½	„	„	
26/ „	57'70	„	„	
27/ „	57'75	„	„	
28/ „	57'70	„	—	
	Kopenhaga ²⁾	Sztokholm ²⁾	Oslo ²⁾	Gdańsk ²⁾
23/III	85'95	74'50	77'00	99'80 ÷ 100'20
24/ „	„	„	„	„
25/ „	„	„	„	„
26/ „	„	„	„	„
27/ „	85'85	„	„	„
28/ „	„	„	„	„

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH⁴⁾

(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach—obroty)

	9 ÷ 14/III	16 ÷ 21/III	23 ÷ 28/III
New-York			
6% dolarowa			
1920	77—75—75½	77¼—76—77	77—75—75
	(23 000)	(20 000)	(17 000)
8% Dillon			
1925	91—88½—89½	91—89—91	91—90—90½
	(50 000)	(12 000)	(16 000)
7% stabilizac.			
1927	106¼—105½—	106¾—106¼—	107½—107¼—
	106¼ (42 000)	106½ (7 000)	107¼ (5 000)
7% Warszawy			
1928	67¾—67—67½	68—67—67¾	69—67¼—67¼
	(15 000)	(17 000)	(13 000)

1) \$ 5 = zł 44'57.

2) Z wyłączeniem transzy francuskiej.

3) \$ 1 = 5'18 fr. szwajc. = Hfl. 2'4888.

4) Dotyczy drobnych odcinków.

1) Gwarantowane przez Skarb Państwa.

2) Za zł 100.

3) Za £ 1.

4) Kursy — w % -ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju (w Medjolanie — w tysiącach).

7% Śląska 1928	69—68½—68 ⁵ / ₈ (22 000)	70—69—70 (9 000)	70—68½—68½ (10 000)
Londyn 7% stabilizac. 1927	90'07—86'07— 87'82	89'47—87'67 89'47	90'34—88'84— 90'34
Zurych 7% stabilizac. 1927	—	—	—
Paryż 7% stabilizac. 1927	63'78—63'78	63'81—63'58	63'84—63'45
Medjolan 7% włoska 1924	93'37—93'47— 93'57 (75)	93'70—93'50— 93'70 (225)	93'80—93'55— 93'80 (100)

Z POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

DZIAŁALNOŚĆ POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W LUTYM 1936 R. — W ciągu lutego wkłady oszczędnościowe w

P. K. O. wzrosły o zł 7'1 miljn. (w styczniu o zł 13'8 miljn.) i osiągnęły na ultimo miesiąca sprawozdawczego kwotę zł 700'1 miljn. W tym czasie ilość książeczek oszczędnościowych wzrosła o 38 846 do 1 973 953.

Obrót na kontach czekowych w ciągu lutego wyniósł zł 2 123'5 miljn. (w styczniu zł 2 297'2 miljn.), w czym na obrót gotówkowy przypadało zł 487'6 miljn., na obrót zaś bezgotówkowy — zł 1 635'9 miljn., czyli 77% całego obrotu czekowego P. K. O. Stan wkładów na kontach czekowych na koniec lutego w porównaniu ze stanem z końca stycznia b. r. zmniejszył się o zł 3'7 miljn. i wynosił zł 181'4 miljn.

W dziale ubezpieczeń na życie uzyskano w lutym b. r. 2 860 nowych polis na sumę ubezpieczenia zł 4'5 miljn. Stan czynnych polis ubezpieczeniowych na koniec lutego b. r. wynosił 120 641 na łączną sumę ubezpieczenia zł 181'2 miljn.

Spśród operacji czynnych — portfel papierów wartościowych zwiększył się w lutym b. r. o zł 9 miljn. i wynosił na ultimo miesiąca sprawozdawczego zł 669 miljn. Wzrosła również pozycja skupu weksli o zł 2'3 miljn. do zł 12'3 miljn. Inne pozycje bilansowe nie wykazują poważniejszych zmian.

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

KRONIKA ZAGRANICZNA

FRANCJA

SYTUACJA FRANKA. — O nawiązując ostatnio sytuację walutową w I kwartale b. r. (1), zwróciliśmy uwagę na niepomyślną w dalszym ciągu sytuację gospodarczą, a przede wszystkim budżetową Francji i podkreśliliśmy wpływ tych trudności na stan zaufania i — co za tem idzie — sytuację waluty. Na tle niepomyślnego rozwoju konjunktury we Francji kryzys franka istnieje w stanie ukrytym niemalże stale i przy łada okazji wybucha nanowo. Takie ukryte napięcie na odcinku walutowym widoczne już było od szeregu tygodni i przejawiało się m. in. w ucieczce kapitałów do Holandji i Szwajcarii (obie waluty notowano w Paryżu na górnym punkcie złota), w niższe papierów państwowych i t. d.

Sygnalem do otwartego kryzysu stało się wystąpienie Hitlera w dn. 7/III b. r. Dn. 9/III zanotowano większą ucieczkę kapitałów z Francji, połączoną ze zwykłą funta. Ale wkrótce nastąpiło nieznaczne uspokojenie — w oczekiwaniu na wyniki narad londyńskich i nie bez związku z umiejętną polityką Rządu, usiłującą dowieść, że na odcinku gospodarczym jest dobrze. Przywóz z W. Brytanji złota na poczet 3-miljardowego kredytu nadawał pomysły wygląd bilansom Banku Francji i nie pozwalał na zorientowanie się w istotnych rozmiarach odpływu kruszcu: na cele tezauryzacji wewnętrznej, do Holandji, Szwajcarii i też samej W. Brytanji.

Niezbyt jednak zadowalający wynik narad londyńskich, wystąpienie Rządu do Izby w dn. 20/III z wnioskiem, zmierzającym do umożliwienia emisji za 6 miliardów fr. bonów skarbowych, wreszcie zbliżanie się wyborów, w których wyniku spodziewane jest przesunięcie nalewo, które mogłoby się wyrazić w pewnym radykalizmie gospodarczym — to wszystko wywołało w ostatnich dniach marca ostry wy-

buch kryzysu walutowego. Ile zawiniła w tem wszystkim t. zw. spekulacja, zreguły oskarżana o wszelkie „ataki” przeciw walucie, trudno jest stwierdzić. Niewiadomo też, gdzie zrodziły się pogłoski o zamierzonym jakoby wprowadzeniu embarga na złoto i im podobne pogłoski, które w dn. 30/III zostały energicznie zdementowane przez Ministra Skarbu.

Początek ostrego stadium kryzysu datuje się — o ile wogóle da się ustalić — od dn. 27/III b. r. W dniu 28/III oprócz funta, florena i franka szwajcarskiego zaczęto w Paryżu masowo kupować dolary i belgi, i obie te waluty również skoczyły do górnego punktu złota. W tej sytuacji Bank Francji podwyższył stopę dyskontową z 3½% do 5%, lombardową zaś z 5% do 6%.

W dn. 30 i 31/III sytuacja wyglądała na nieco spokojniejszą. Należy to przypisać w mniejszym stopniu podwyżce stopy procentowej, posunięciu w obecnych warunkach mało skutecznemu, a nieraz, przeciwnie, przyczyniającemu się do zwiększenia paniki, raczej zaś — ultimo miesięcznemu, wymagającemu zlikwidowania niektórych pozycji spekulacyjnych, oraz stanowczemu (przytem optymistycznemu) oświadczeniu Ministra Skarbu P. Regnier wobec prasy. Pewne odprężenie ujawniło się m. in. w spadku dewizy na New York w Paryżu z 15'18¼ w dn. 28/III i 30/III do 15'17¼ w dn. 31/III, a więc poniżej górnego punktu złota, który ta dewiza, zresztą, osiągnęła właśnie w dn. 28/III i 30/III po raz pierwszy od szeregu miesięcy. Jednocześnie — jak należało się spodziewać — ustala ucieczka kapitałów z Francji do Holandji i Szwajcarii, gdyż wyraźna już panika w Paryżu (nie zaś poprzednie lekkie zaniepokojenie) musiała odbić się na zaufaniu i do tych dwóch walut.

Najwięcej złota odpływa do W. Brytanji, co — jak wiadomo — tłumaczy się interwencją brytyjskiego funduszu walutowego. Zaznaczyć należy, że — w miarę wzrostu popytu ze strony kapitalistów francuskich — fundusz sto-

pieniwo podnosił kurs relacji funt-frank, przy którym rozpoczynał interwencję. Stopnicwo kurs ten zwykował z niecałych 75 fr. za £ 1 do 75 fr., a dalej i do 75¹/₈ fr. Nadmienić wreszcie należy, że reporty od funta (i innych walut) w Paryżu oraz deporty od franka w Londynie wykazały poważny wzrost. Szczególnie wysoki był w dn. 28/III w Londynie deport 1-miesięczny, gdyż, przeliczony w stosunku rocznym, wynosił 34%. Stopa deportu 3-miesięcznego była niższa, co m. in. tłumaczono jako przewidywanie dewaluacji franka w okresie 1 miesiąca.

Dalszy bieg wypadków pozwoli na obiektywne zdanie sobie sprawy z doniosłości ostatniego kryzysu franka francuskiego.

b. w.

NIEMCY

UMOWY PODATKOWE. — W końcu grudnia ub. r. i w styczniu b. r. ogłoszone zostały umowy ze Szwecją w sprawie unifikacji podwójnego opodatkowania w dziedzinie podatków spadkowych i w sprawie pomocy prawnej w dziedzinie podatkowej, oraz z Finlandją — w sprawie unifikacji podwójnego opodatkowania w dziedzinie podatków bezpośrednich i w przedmiocie ochrony i pomocy prawnej w sprawach podatkowych.

Sprawy walutowe przy przymusowym ściąganiu należności zostały rozwiązane w stosunkach ze Szwecją na podstawie specjalnego porozumienia w drodze rozporządzenia wykonawczego. Egzekucję zasadniczo przeprowadza się w walucie państwa wezwanego. W tym celu przypadającą do wyegzekwowania kwotę przelicza ministerstwo skarbu strony wezwanego na własną walutę. Przy przeliczeniu miarodajny jest w Berlinie ostatni przed wpływieniem wniosku egzekucyjnego do ministerstwa kurs żądany (Briefkurs) dla wypląt na giełdzie berlińskiej, w Sztokholmie zaś — ostatni à vista kurs sprzedaży (Verkaufskurs)

1) P. tyg. „Polska Gospodarcza” zesz. 13/1936 r., str. 368.

w Sztokholmie. Dopiero obliczone w powyższy sposób kwoty, wyrażone w markach względnie koronach, mogą być przedmiotem egzekucji.

Przymusowo ściągnięte przez władze niemieckie kwoty mają być niezwłocznie przekazywane władzom szwedzkim na konto Riksbanku w Sztokholmie w Reichsbanku w Berlinie w walucie niemieckiej ze wskazaniem szwedzkiego urzędu, na rzecz którego należność została ściągnięta oraz z prośbą obciążenia odbiorcy kosztami przekazu. Analogiczną jest procedura przekazania władzom niemieckim kwot, przymusowo ściągniętych przez szwedzkie władze skarbowe, z tem tylko, że mają one być przekazywane na konto Reichsbanku w Berlinie w Riksbanku w Sztokholmie i w walucie szwedzkiej.

W umowie z Finlandją kwestja transferu ściągniętych przymusowo kwot podatkowych pozostała otwarta do uregulowania w drodze specjalnego porozumienia.

SZKOLENIE URZĘDNIKÓW ADMINISTRACJI PODATKOWEJ W BUCHALTERJI. — Naskutek zarządzenia Ministra Skarbu Rzeczy wszystkie urzędnicy administracji podatkowej winni najdalej do końca kwietnia 1936 r. przejść kurs buchalterji i bilansowania. Przy każdym krajowym urzędzie skarbowym (izbie skarbowej) utworzony został kurs względnie kilka kursów buchalterji i bilansowania. W kursach tych biorą udział z urzędu wszyscy urzędnicy, którzy nie ukończyli jeszcze czterdziestego roku życia, a byli zatrudnieni w dn. 1/X ub. r. przy wymiarze, poborze i egzekucji podatków oraz przy badaniu przedsiębiorstw. Nauka trwa co najmniej z godziny tygodniowo i odbywa się w godzinach urzędowych.

AUSTRJA

SYTUACJA BANKU NARODOWEGO. — Poniżej podane liczby umożliwiają porównanie najważniejszych pozycji bilansu austriackiego Banku Narodowego z dn. 31/XII 1935 r. ze stanem w końcu 1934 r. (w tys. szylingów):

A k t y w a	1935	Wzrost (+) lub spadek (—) w stos. do 1934 r.
Zapas kruszcu w złocie	242 485	+ 464
Dewizy, niewliczone do pokrycia walutowo-kruszcowego	112 112	+ 76 686
Bilon	6 248	— 6 518
Eskontowane weksle	225 483	— 10 863
Pożyczki na zastaw	881	— 1 385
Dług Państwa	624 444	bez zmiany
Inne aktywa	143 194	+ 16 977
P a s y w a		
Kapitał akcyjny	54 960	bez zmiany
Fundusz rezerwowy	7 302	+ 271
Obieg banknotów	975 577	+ 11 656
Zobowiązania żyrowe	216 356	+ 62 319
Inne pasywa	108 212	+ 1 096

Oszacowanie zapasu złota oparte jest na cenie złota, płaconej przez Bank Francji. Z przeliczenia na szylingi wynika, że wartość tej waluty w czystym złocie odpowiada relacji 1 kg złoty = 5 963,69 szylingów, według nowego paritetu szylinga przyjętego przez Nationalbank w kwietniu 1934 r., Dawny parytet szylinga, ustalony w ustawie monetarnej z 1924 r., odpowiadał relacji 1 kg złota = 4 723 szylingów.

Z poszczególnych pozycji bilansu Banku Narodowego z końca grudnia 1935 r. zasłu-

guje na szczególną uwagę poważny wzrost dewiz, niewliczonych do pokrycia. Mimo iż Bank Narodowy dopuszczał bez poważniejszych ograniczeń transfer dewizowy na zaspokojenie pretensyj zagranicznych wierzycieli — zasoby dewiz i walut pozastatutowe wykazały do końca 1935 r. pokaźne zwiększenie się o blisko 77 miljn. szyl. Wielki dopływ walutowy do Austrii w pierwszych 3 kwartałach ub. r. przypisać należy — poza bardzo silnym ruchem turystycznym zarówno w sezonie zimowym jak i letnim (festiwal w Salzburgu) — głównie tej okoliczności, że Rząd austriacki otrzymał spowrotem znaczną część depozytów w obcych walutach, złożonych w instytucji powierniczej w Genewie jako zabezpieczenie półrocznej obsługi pożyczki międzynarodowej z 1923 r. Reszta tych depozytów została narazie zatrzymana przez powierników spowodu procesu, prowadzonego wskutek skargi pewnej grupy wierzycieli głównie amerykańskich, którzy żądają, aby w związku z konwersją wspomnianej pożyczki wykupno dawnych obligacji nastąpiło w dolarach w zlocie. Poważną rolę w pozycji walutowej austriackiej instytucji emisyjnej odgrywała też dalsza repatrycja kapitałów, lokowanych podczas paniki w 1931 r. głównie w Szwajcarii i Holandji. Według opinii austriackich sfer finansowych, proces ten jest na ukończeniu i w 1936 r. nie należy się spodziewać już większych wpływów z tego tytułu. Okazuje się, że przy deficycie bilansu handlowego, wynoszącym w ostatnich z latych mn. w. 300 miljn. szyl. rocznie, Austrija potrafiła zrównoważyć swój bilans płatniczy z normalnych wpływów walutowo-dewizowych instytucji emisyjnej bez nowych kredytów zagranicznych, rozluźniając przytem w znacznym stopniu reglamentację dewizową.

Stosunkowo nieznaczące różnice wykazują inne pozycje bilansu Banku Narodowego. Portfel wekslowy był nietylko z końcem grudnia ub. r., lecz także i podczas całego 1935 r. przeciętnie mniejszy niż w 1934 r., a pożyczki lombardowe wykazały poziom jeszcze nigdy tak nisko nienotowany. Z portfeli wekslowego przypada znaczna suma na weksle dawniejszej „Niederösterreichische Eskomptegesellschaft” (dzisiejszej „Oesterreichische Industrie Credit A. G.”). Bez tych weksli portfel nie osiągnąłby nawet 100 miljn. szyl.

Bardzo znaczne jest zadłużenie Państwa w instytucji emisyjnej, wynosi ono bowiem ok. 52% obiegu banknotów i zobowiązań żyrowych. Zadłużenie to pochodzi głównie z czasu załamania się Creditanstaltu. Napięta sytuacja Skarbu austriackiego wyraża się w tem, że Rząd nie spełnia zobowiązań swoich, przyjętych wobec Banku Narodowego w związku z objęciem weksli Creditanstaltu, i nie uiszczając rat miesięcznych w kwocie 1 250 tys. szyl. na poczet t. zw. długu B w sumie przeszło 161 miljn. szyl. Raty na spłatę długu C, powstałego również z objęcia eskontowanych przez Nationalbank weksli Creditanstaltu, w kwocie około 200 miljn. szyl. nie są jeszcze płatne.

Z. S. R. R.

RUCH „STACHANOWA”. — T. zw. ruch stachanowski, o którym tak szeroko mówi się wciąż w Z. S. R. R., ma na celu podniesienie wydajności pracy. Ruch ten bierze początek z wysiłków, dokonywanych od szeregu lat przez życie gospodarcze Z. S. R. R. w kierunku zwiększenia wydajności w przemyśle, a to z jednej strony przez techniczne szkolenie robotników, którzy przed niewielu laty przyszli do przemysłu ze wsi, z drugiej zaś strony — przez odpowiedni system wynagrodzenia.

Powstanie ruchu datuje się od czasu, kiedy Stachanow, młody górnik w kopalni węgla

w zagłębiu donieckim, osiągnął dzięki wymyślonej przez siebie organizacji pracy w kopalni znaczną wydajność. Owa organizacja polegała w rzeczywistości na oddzieleniu czynności pomocniczych od właściwych czynności górnika. Owe historycznej szychcie nocnej dn. 31/IX ub. r. udało się Stachanowowi wraz z 2 robotnikami niewykwalifikowanymi wydobyc w ciągu 6 godzin 102 t węgla, co stanowiło 7 ÷ 8-krotny wzrost dotychczasowej jego wydajności, wynoszącej uprzednio 13 ÷ 14 t (przeciętna wydajność w zagłębiu Donieckim wynosiła 6 t).

Następnie, pracując z większą liczbą robotników pomocniczych, udało się Stachanowowi uzyskać 227 t w ciągu 1 szychty, gdy dotychczas dla zbiorowa pracujących średnia wydajność wynosiła 30 t w ciągu jednej szychty.

Wydajność pracy Stachanowa i wysoki zarobek na skutek zwiększania stawek akordowych zostały polecone w drodze intensywnej propagandy wszystkim robotnikom i przedsiębiorstwom do naśladowania.

„Metoda Stachanowa” stała się definicją zwiększania wydajności bądź przez celowe wykorzystywanie technicznych możliwości, bądź też przez ulepszenie organizacji pracy: robotnicy i kierownicy zakładów, którzy zdołali zwiększyć wydajność pracy, nazwani zostali „stachanowcami”. Z dnia na dzień wzrasta liczba „stachanowców”, i nierzadkie są wypadki, kiedy uzyskana wydajność przekracza, w niektórych zakładach przemysłowych, 4- lub 5-krotnie dotychczasową.

Przy bliższym wniknięciu w istotę tego ruchu można stwierdzić, że często nie ma się do czynienia z ulepszeniem metod pracy albo organizacji przemysłowej, jak to miało miejsce u Stachanowa, ale w stawianiu większych wymagań i to zarówno człowiekowi, jak i maszynie, w skróceniu przebiegu poszczególnych procesów, w dążeniu do rekordów i karjery, wreszcie w pracy w warunkach, nastawionych na zdobywanie rekordów.

W ruchu Stachanowa można doszukać się wielu momentów t. zw. socjalistycznego współzawodnictwa, oraz stosowanego ostatnio w Z. S. R. R. popędzania, przy jednoczesnym wyzyskaniu dążności proletariatu do polepszenia swego bytu. Mimo jednak wszystkie swe śmieszności i ujemne strony, ruch stachanowski dowodzi, że wreszcie została skierowana uwaga zarówno robotników, jak i kierownictwa zakładów przemysłowych w kierunku technicznego i organizacyjnego usprawnienia pracy. Trzeba stwierdzić, że w tej dziedzinie w Z. S. R. R. istnieją wielkie możliwości, jeżeli sobie uprzytomnimy niejednokrotnie cytowane przez prasę sowiecką fakty o marnotrawstwie w przemyśle, o braku pilności w pracy, o braku celowości w organizacji pracy, o nieróbstwie robotników, złej pielęgnacji maszyn i t. p.

Przyszłość dopiero pokaże, co da sowieckiemu przemysłowi i technice „błogosławiony ruch stachanowski”, i jak się odbije ta intensyfikacja pracy na gatunku wyrobów i na życiu maszyn. W każdym razie zastanawiający jest optymizm sfer rządowych i gospodarczych Z. S. R. R. co do widoków i rezultatów tego ruchu. Sfery te głoszą przewrót w technice i przepowiadają, że zagraniczny przemysł w niedalekiej przyszłości będzie musiał brać lekcje od „stachanowców”.

Plan inwestycyjny na rok bieżący ma być nawet podobno zmniejszony — odpowiednio do ustalonej skali możliwości zwiększenia wydajności pracy — tem bardziej, że czynniki gospodarcze przekonane są o potężnej „rezerwie” wydajności wielkich urządzeń technicznych, nabytych zagranicą, ponieważ przy projektowaniu ich, jak sądzą, wzięto pod uwagę bardzo

małą wydajność pracy rosyjskiego robotnika

Niewiadomo tylko, jak zostaną usunięte trudności z zakresu polityki robotniczej i płac, które wyrastają z wywołanych przez ruch Stachanowa zmian, a mianowicie, że przy obecnych normach wydajności i wyższym wynagrodzeniu superpracy, koszty robocizny w odniesieniu do jednostki produkcyjnej są wyższe dla grupy „stachanowców” niż dla mniej wydajnie pracujących robotników. Poza to zdaje się, że „stachanowcy” o żadnych lub średnich kwalifikacjach zarabiają więcej niż wykwalifikowani robotnicy na wyższych i odpowiedzialniejszych stanowiskach. W tym też duchu Stalin na kongresie stachanowców w Moskwie oświadczył, że będzie podjęte szczegółowe zbadanie norm wydajności, które ustalone zostaną jako średnie dotychczasowych norm i nowo uzyskanej wydajności „stachanowców”.

j. p.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 16 ÷ 28/III r. b. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires i Liverpoolu — w \$, w Hamburgu — w Hfl. — za 100 kg):

	16 ÷ 21/III	23 ÷ 28/III	Wzrost (+) lub spadek (-) %
Pszzenica			
Berlin . . .	21'20	21'20	—
Praga . . .	173'70	173'70	—
Chicago . . .	4'00	4'00	—
Buenos Aires	3'34	3'32	— 0'6
Liverpool . .	3'54	3'44½	— 2'9
Wiedeń . . .	36'37½	36'12½	— 0'7
Hamburg . . .	5'37½	5'37½	—

Ż y t o			
Berlin . . .	17'50	17'50	—
Praga . . .	138'65	138'65	—
Chicago . . .	2'19	2'08	— 5'1
Wiedeń . . .	26'12½	26'00	— 0'5
Hamburg . . .	3'00	3'00	—

O w i e s			
Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	122'50	122'50	—
Chicago . . .	2'10	2'06	— 2'0
Buenos Aires	—	—	—
Liverpool . .	3'36½	3'30½	— 1'8
Wiedeń . . .	25'87½	25'87½	—
Hamburg . . .	3'65	3'65	—

Jęczmień browarny			
Berlin . . .	21'30	21'30	—
Praga . . .	140'00	140'00	—
Chicago . . .	3'00	3'09	+ 3'0
Wiedeń . . .	32'00	32'00	—
Hamburg . . .	—	—	—

BIBLIOGRAFJA

„ZASADY KONSTITUCJI Z 23 KWIEŚNIA 1935 R.” — Na pracę tę, wydaną nakładem Związku Zawodowego Pracowników Ubezpieczeń Społecznych w Polsce, składają się obszerny komentarz oraz pełne teksty: ustawy konstytucyjnej, ordynacji wyborczej do Sejmu, ordynacji wyborczej do Senatu, ustawy o wyborze Prezydenta Rzplitej oraz rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych: o regulaminie do zgromadzenia okręgowego, o spisach wyborców do Sejmu i o spisach wyborców do Senatu.

„OSADNICTWO ROBOTNICZE”. INŻ. ADAM ZĘBALSKI. — Praca Inż. Zębalskiego, wydana jako kolejny tom biblioteki „Sprawy rynku pracy i bezrobocia” Instytutu Spraw Społecznych — ma spełnić rolę bodźca „do szerszego zainteresowania się u nas sprawą osadnictwa robotniczego”. Autor ograniczył swe badania do osadnictwa robotniczego pod-

miejskiego, wiążąc sprawę osadnictwa bezrobotnych z zagadnieniem osadnictwa mieszkaniowego robotników wogóle, z osadnictwem powstającym samorzutnie bądź organizowanym planowo na peryferiach miast i osiedli fabrycznych. Autor analizuje warunki, w jakich osadnictwo to ma największą rację bytu w zależności od zatrudnienia i stałości dochodów członków rodziny, oraz wyciąga wnioski, dotyczące planowania akcji osadniczej przez instytucje publiczne, oraz pomocy, udzielanej osadnikom przez te instytucje.

„SKOROWIDZ BANKÓW AKCYJNYCH, KAS OSZCZĘDNOŚCI I SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH W POLSCE ORAZ SPIS URZĘDÓW POCZTOWYCH NA ROK 1936”. STEFAN STANISŁAW KWIATKOWSKI. — Skorowidz ten zawiera — oprócz instytucji, wymienionych w tytule — jeszcze spis notariuszy, dział o wekslu i czeku, oraz tabelę dzielników procentowych i takse opłat stemplowych.

„KSIĘGA INŻYNIERÓW MECHANIKÓW POLSKICH”. — Nakładem Stow. Inżynierów Mechaników Polskich wydana została książka, informująca o zadaniach i działalności tej instytucji, oraz zawierająca wykaz inżynierów mechaników, wyższych uczelni technicznych i zawodowo-technicznych, spis czasopism technicznych i przedsiębiorstw przemysłu metalowego w Polsce.

„KALENDARZYK ODLEWNIKA NA ROK 1936”. — Kalendarzyk, wydany staraniem Grupy Odlewni przy Polskim Związku Przemysłowców Metalowych, zawiera szereg podstawowych wiadomości z dziedziny materiałoznawstwa i techniki odlewniczej. Treść Kalendarza jest ułożona w ten sposób, aby najszersze warstwy zainteresowanych osób — od inżynierów i przemysłowców poczynając, i na majstrach odlewniczych kończąc — znalazły odpowiedni materiał i aby dla każdego z nich Kalendarz stał się niezbędnym vade-mecum w ich pracy zawodowej.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 5 12 50 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 600; II i III str. okł. — zł 500; str. zwyczaj.: 1 str. — zł 400, ½ str. — 250, ¼ str. — zł 150, ⅛ str. — zł 90. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓLEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, ½ str. — zł 110, ⅓ str. — zł 80, ¼ str. — zł 70, ⅙ str. — zł 55, ⅛ str. — zł 40, 1/16 str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
JERZY LUBOWICKI

Redaktor działu rolniczego:
CZESŁAW BOBROWSKI

Redaktor działu komunikacyjnego
BOLESŁAW KACZMARKIEWICZ

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Zarząd Przędzalni Bawełny „Teodor Steigert“, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 16 odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki w Łodzi, przy ul. Miłjonej Nr. 37

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok op. 1935;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 4) Powzięcie uchwały o pokryciu straty;
- 5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki z wykonywania przez nie obowiązków;
- 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzenia dla nich;
- 7) Wolne wnioski.

Do uczestniczenia w powyższym Zgromadzeniu uprawnieni będą PP. Akcjonariusze, którzy — zgodnie z § 22 statutu Spółki — złożą w Spółce swe akcje lub też zaświadczenia depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

376a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Bracia Kobylańscy

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w Warszawie przy ul. Widok 19 w lokalu Sp. Akc. odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Zatwierdzenie bilansu zamknięcia i r-ku strat i zysków za 1935 r.;
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Pokwitowanie władz Spółki; 6) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.; 7) Podział zysków
- 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

Do punktu 8 w przepisany ustawowo terminie wpłynął wniosek: Upoważnić Zarząd Spółki do nabywania, sprzedawania i obciążania nieruchomości Spółki.

391a

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akc. Gospodarstwa Krajowego „Ekonomja“

odbędzie się w dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w Warszawie przy ul. Wareckiej 11a z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu straty; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór władz Spółki; 6) Wolne wnioski.

358a

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Elektrobudowa“ Wytwórnia Maszyn Elektrycznych

Spółka Akcyjna w Łodzi, ul. Kopernika Nr. 56/58

zawiadamia wszystkich PP. Akcjonariuszów Spółki o

ZGROMADZENIU WALNEM

które odbędzie się w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 5 pp. w lokalu Spółki przy ul. Kościuszki Nr. 56/58, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz r-ku strat i zysków za 1935 r. operacyjny; 5) Podział zysku za 1935 r., względnie przeniesienie go na pokrycie strat z lat ubiegłych; 6) Udzielenie Zarządowi pokwitowania; 7) Wybór jednego członka Zarządu na miejsce ustępującego na zasadzie kolejności; 8) Wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej; 9) Uchwalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1936 r.; 10) Upoważnienie Zarządu do oddania trzeciej emisji akcji, uchwalonej na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów w dn. 26 października 1935 r. — osobie lub grupie finansowej spoza grona dotychczasowych akcjonariuszów; 11) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu Walnym, winni w myśl § 24 statutu — złożyć swe akcje najniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia Walnego, w Zarządzie Spółki w Łodzi, przy ul. Kopernika Nr. 56/58. Zamiast akcji mogą być złożone świadectwa depozytowe lub zastawowe polskich instytucji kredytowych rządowych lub prywatnych, przez Rząd zatwierdzonych, lub zagranicznych, przez Rząd aprobowanych. Składanie akcji skutecznie można codziennie w godzinach biurowych do dn. 18 kwietnia 1936 r. włącznie, w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Kopernika Nr. 56/58, gdzie jednocześnie wydane będą legitymacje, uprawniające do wstępu na Zgromadzenie Walne.

Z a r z ą d.
566-14-15

II OGŁOSZENIE

RADA NADZORCZA I ZARZĄD SPÓŁKI

„Polsot“ Polska Spółka dla Obrotu Towarowego

Spółka Akcyjna we Lwowie

zawiadamia, że w dn. 16 kwietnia 1936 r. o godz. 17 (5 popoł.) odbędzie się w lokalu Spółki we Lwowie, przy ul. Szajnochy l. 2

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie przedłożonego sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, wydelegowanej z grona Rady Nadzorczej do sprawdzenia ksiąg i bilansu za 1935 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Zarządowi za 1935 r.;
- 4) Powzięcie uchwały co do użycia wykazanej nadwyżki zysku;
- 5) Wybór Rady Nadzorczej na dalsze trzy lata w miejsce ustępującej — po myśli § 26 statutu Spółki;
- 6) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w tem Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje wraz z bieżącymi kuponami w kasie Spółki we Lwowie, ul. Szajnochy 2 najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, t. j. do dn. 9 kwietnia r. b. gdzie otrzymają poświadczenie, które opiewać będzie na nazwisko z zapodaniem ilości akcji i głosów, przyśługujących upoważnionemu Akcjonariuszowi. Poświadczenie to służyć będzie jako legitymacja do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu. Zdeponowane akcje wydane będą po Walnym Zgromadzeniu za zwrotem poświadczenia.

Ponadto wskazuje się — stosownie do § 13 statutu — na możliwość zgłoszenia przez Akcjonariuszy, reprezentujących $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, dodatkowych spraw na porządek dzienny, o ile to nastąpi najpóźniej do dn. 28 marca 1936 r.

349/12—14

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

„Zakłady Elektromechaniczne Rohn Zieliński, Spółka Akcyjna Licencja Brown Boveri“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 21 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w lokalu przy ul. Bielańskiej Nr. 6 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1935;
- 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu zamknięcia oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1935 r. Podział zysków. Pokwitowanie władz Spółki z ich działalności oraz wynagrodzenie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Uchwalenie budżetu na 1936 r.;
- 7) Upoważnienie Zarządu do obciążania, wydzierżawiania, zbycia nieruchomości i do działania przytem na prawach Walnego Zgromadzenia;
- 8) Zaprzestanie ogłoszeń w dziennikach nieprzewidzianych ustawowo;
- 9) Wniosek o zmianę Statutu Spółki zgłoszony w trybie Art. 394 K. H. a mianowicie:

Dotychczasowe brzmienie:

„§ 6. — Władzami Spółki są: 1) Walne Zgromadzenie, 2) Zarząd, 3) Komisja Rewizyjna.

§ 7. — Walne Zgromadzenie otwiera prezes Zarządu lub jego zastępca, poczem z osób, uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, wybiera się przewodniczącego. Walne Zgromadzenie powinno odbywać się w miejscu siedziby Spółki.

§ 10. — Zarząd składa się z siedmiu członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona, na przeciąg trzech lat administracyjnych, przyczem liczba członków może być zmieniona uchwałą Walnego Zgromadzenia, nie może być jednak niższa od trzech.

Większość członków Zarządu winna być obywatelami Państwa Polskiego. Corocznie w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia ustępuje z kolei starszeństwa wyboru taka ilość członków Zarządu by czas urzędowania każdego z nich nie przekraczał trzech lat. W razie równości praw z tytułu starszeństwa o kolejności ustępowania rozstrzyga los o ile liczba członków Zarządu nie jest podzielna przez 3, w pierwszym roku ustępuje odpowiednio większa liczba członków Zarządu. Na miejsce ustępujących członków Zarządu wybierani są nowi, ustępujący mogą być wybierani ponownie.

Członkowie Zarządu wybierają corocznie z pośród siebie prezesa i 2 vice-prezesów.

§ 11. — Spółkę podpisywać będzie dwóch członków Zarządu łącznie lub jeden członek Zarządu wspólnie z prokurentem lub dwóch prokurentów łącznie. Do otrzymania należnych Spółce sum i dokumentów od wszelkich instytucji państwowych, samorządowych, poczty, banków, osób prywatnych oraz do kwitowania z odbioru upoważniony jest jeden członek Zarządu lub osoba, specjalnie do tego przez Zarząd upoważniona.

§ 12. — Walne Zgromadzenie wybiera corocznie na rok zgóry Komisję Rewizyjną, złożoną z pięciu akcjonariuszów, nienależących do Zarządu i niepiastujących żadnego urzędu w Spółce.

§ 14. — Czysty zysk, pozostały po pokryciu wszystkich wydatków i odpisów amortyzacyjnych, rozdziela się podług następujących zasad:

a) do kapitału zapasowego przelewa się przynajmniej osiem procent czystego zysku dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej części kapitału akcyjnego,

b) następnie rozdziela się aż do 6% od kapitału akcyjnego jako dywidendę od akcji,

c) 15% od pozostałej nadwyżki przeznaczają się na tantjeme dla Zarządu, pozostała zaś reszta rozdziela Walne Zgromadzenie według swego uznania, uwzględniając tworzenie specjalnych kapitałów rezerwowych.

§ 15. — We wszystkich sprawach, tym statutem nieobjętych, znajdują zastosowanie przepisy Rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22/III 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 383).

Proponowane brzmienie:

§ 6. — Władzami Spółki są: 1) Walne Zgromadzenie, 2) Rada Nadzorcza, 3) Zarząd.

§ 7. — Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Rady Nadzorczej lub jego zastępca, poczem z osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, wybiera się przewodniczącego Walnego Zgromadzenia powinno odbywać się w miejscu siedziby Spółki.

§ 10. — Rada Nadzorcza składa się z conajmniej pięciu członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na trzy lata.

Większość członków Rady Nadzorczej winna być obywatelami Państwa Polskiego. Corocznie w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia ustępuje kolejno według starszeństwa wyboru jedna trzecia członków Rady Nadzorczej. W razie równości praw z tytułu starszeństwa o kolejności ustępowania rozstrzyga los. Na miejsce ustępujących członków Rady Nadzorczej wybierani są nowi, ustępujący mogą być wybierani ponownie.

Członkowie Rady Nadzorczej wybierają corocznie z pośród siebie Prezesa i dwóch Vice-Prezesów.

§ 11. — Zarząd składa się z conajmniej dwóch członków, wybieranych przez Radę Nadzorczą z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona na przeciąg jednego roku. Ustępujący członkowie Zarządu mogą być wybierani ponownie.

§ 12. — Spółkę podpisywać będzie dwóch członków Zarządu łącznie lub jeden członek Zarządu wspólnie z prokurentem lub dwóch prokurentów łącznie. Do otrzymania należnych Spółce sum i dokumentów od wszelkich instytucji państwowych, samorządowych, poczty, banków, osób prywatnych oraz do kwitowania z odbioru upoważniony jest jeden członek Zarządu lub osoba, specjalnie do tego przez Zarząd upoważniona.

Zarząd winien zasięgać zezwolenia Rady Nadzorczej przed dokonaniem następujących czynności:

- a) przed udzieleniem i odwołaniem prokury,
- b) przed obciążeniem hipotecznym nieruchomości Spółki, niewylączając zapisu kaucyj hipotecznych
- c) przed kupnem i sprzedażą nieruchomości.

§ 14. — Czysty zysk, pozostały po pokryciu wszystkich wydatków i odpisów amortyzacyjnych, rozdziela się podług następujących zasad:

a) do kapitału zapasowego przelewa się przynajmniej osiem procent czystego zysku, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej części kapitału akcyjnego,

b) następnie rozdziela się aż do sześciu procent od kapitału akcyjnego, jako dywidendę od akcji,

c) pozostała zaś reszta rozdziela Walne Zgromadzenie według swego uznania, uwzględniając tworzenie specjalnych kapitałów rezerwowych.

§ 15. — We wszystkich sprawach, tym statutem nieobjętych, znajdują zastosowanie właściwe przepisy Kodeksu Handlowego.

W Walnym Zgromadzeniu mogą uczestniczyć PP. Akcjonariusze, którzy conajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą Spółce swe akcje lub zaświadczenie o zdeponowaniu w formie, prawem przewidzianej.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Akumulatorowe syst. „TUDOR“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 17 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Złotej Nr. 35 z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za tenże okres oraz podział zysków; 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 5) Wybór władz Spółki; 6) Zmiana Statutu Spółki, polegająca na: zastąpieniu w § 4 punkt c) słów „Komisja Rewizyjna” na słowa „Rada Nadzorcza”, zastąpieniu w § 5 słów „Komisji Rewizyjnej” przez słowa „Rady Nadzorczej”, § 10 otrzymuje brzmienie następujące: „Rada Nadzorcza składa się z Prezesa i Wiceprezesa oraz trzech członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów spośród ich grona lub spoza ich grona. Członkowie Zarządu Spółki oraz jej urzędnicy nie mogą być członkami Rady Nadzorczej. Czas urzędowania Rady Nadzorczej wynosi 1 rok. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy: a) wykonywanie stałego nadzoru nad działalnością Spółki, b) zawieszanie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu, jak również delegowanie członków Rady Nadzorczej do zastępowania członków Zarządu, niemających sprawować swych czynności, c) badanie bilansu, r-ku zysków i strat, sprawozdania i wniosków Zarządu co do podziału zysków lub pokrycia strat oraz zatwierdzenie preliminarza wydatków. Rada Nadzorcza wykonywa swe czynności zbiorowo. Posiedzeniom Rady Nadzorczej w razie nieobecności Prezesa przewodniczy Wiceprezes. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga Prezes. Uchwały Rady Nadzorczej mają być protokołowane”; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki akcje lub też kwity depozytowe na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

562

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akc. Zakłady Kauczukowe „Piastów“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 18 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Złotej Nr. 35 z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za tenże okres oraz podział zysków; 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 5) Wybór władz Spółki; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki akcje lub też kwity depozytowe na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

560

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Karol Korn Budowlanej Spółki Akcyjnej w Bielsku

zawiadamia, że we wtorek dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 15 w sali posiedzeń wspomnianej Spółki w Bielsku przy ul. Mickiewicza L. 21 odbędzie się

15 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r. oraz udzielenie władzom Spółki odnośnego absolutorjum;

2) Powzięcie uchwały odnośnie do wyniku bilansu;

3) Wybory członków Rady Nadzorczej;

4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni swe akcje, uprawniające do głosowania, złożyć najpóźniej do dn. 20 kwietnia 1936 r. w kasie Spółki w Bielsku lub w Śląskim Zakładzie Kredytowym w Bielsku za odbiorem karty legitymacyjnej.

567-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Starachowickich Zakładów Górniczych

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Wareckiej 15, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie sprawozdania, bilansu, rachunku zysków i strat za 1935 r., odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie powyższego sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat, udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonanych przez nie w 1935 r. obowiązków, tudzież powzięcie uchwały co do przelania do kapitału zapasowego drobnej pozostałości zysku z 1934 r.;

3) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.;

4) Wybory do Rady Nadzorczej;

5) Wybory do Zarządu;

6) Wybór Komisji Rewizyjnej;

7) Wnioski PP. Akcjonariuszów, zgłoszone stosownie do art. 394 § 1 Kodeksu Handlowego i nie później jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze posiadacze akcji na okaziciela będą mogli wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu jeżeli przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożą w Spółce swoje akcje po zł 100 imiennej wartości każda względnie zastępujące je zaświadczenia notariusza lub krajowej instytucji kredytowej (art. 399 § 2 Kod. Handl.).

583-14-16

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Łowickie Zakłady Przemysłowe Cukrownia i Rafinerja

„I R E N A“

w Łyszkowicach

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w biurze Spółki w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej Nr. 5, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARJUSZÓW

z porządkiem dziennym, obejmującym następujące punkty:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1934/35 i odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1934/35 oraz udzielenie absolutorjum dla Zarządu; 4) Zmiana § 9 Statutu: § 9 Statutu posiada o b e c n i e brzmienie następujące: „Prowadzenie interesów Spółki należy do Zarządu, składającego się przynajmniej z trzech członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie spośród akcjonariuszów lub spoza ich grona. Liczba członków Zarządu może być powiększona na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia. Członkowie Zarządu wybierają spośród siebie Prezesa i jego zastępcę” — p r o j e k t o w a n a zmiana § 9 brzmi: „Prowadzenie interesów Spółki należy do Zarządu, składającego się z trzech do pięciu członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie. Zarząd może w razie potrzeby dokooptować jednego członka Zarządu spośród akcjonariuszów lub spoza ich grona. Członkowie Zarządu wybierają spośród siebie Prezesa i jego zastępcę”; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Upoważnienie dla Zarządu do korzystania z kredytu w instytucjach państwowych i prywatnych w rozmiarach rzeczywistych potrzeb i do zabezpieczenia otrzymanych kredytów kaucjami i czystymi wpisami na hipotece nieruchomości Spółki w wysokości podług uznania Zarządu, oraz upoważnienie dla Prezesa Zarządu do samodzielnego podpisywania w imieniu Spółki — zgodnie z par. 13 Statutu; 7) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje, względnie świadectwa depozytowe w biurze Spółki przy ul. Mazowieckiej Nr. 5 w Warszawie najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

563-14-15

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej
**„Warszawskie Zakłady Przemysłowe
Wyrobu Drożdży Prasowanych, Słodu i Spirytusu“**
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej Nr. 117 w dn. 16 kwietnia 1936 r. o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935; 3) Powzięcie uchwał o podziale zysków; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 5) Zmiana statutu Spółki, a mianowicie: § 11, Ustęp 1 brzmieć będzie: „Zarząd Spółki składa się z ośmiu członków, wybieranych z pośród akcjonariuszów na przeciąg trzech lat” — zamiast dotychczasowego brzmienia „Zarząd Spółki składa się z sześciu członków, wybieranych z pośród akcjonariuszy na przeciąg trzech lat”; 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

487

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryki Metalowej R. Plewkiewicz w Warszawie

zawiadamia, że w dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 19 w lokalu Spółki przy ul. Czerniakowskiej 180/182 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia; 3) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Budżet na 1936 r.; 5) Wybór dwóch członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej oraz określenie ich wynagrodzenia; 6) Potwierdzenie pełnomocnictw, udzielonych Zarządowi w 1926 r.; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni wykonać warunki, przewidziane w art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego.

Wolne wnioski należy zgłosić na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem na ręce Zarządu.

399-12-14

II OGŁOSZENIE

Z A R Z Ą D

Towarzystwa Plotkowsko-Sulejowskiej Kolei Dojazdowej Spółki Akcyjnej

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 kwietnia 1936 r. o godz. 12 w lokalu Biura Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 77 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i r-ku zysków i strat za 1935 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Wybór jednego członka Zarządu (§ 27 Statutu); 5) Określenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcje i dowody depozytowe, uprawniające do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, będą przyjmowane przez Zarząd — stosownie do § 19 Statutu — do dn. 8 kwietnia 1936 r.

570

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy: **Wilhelm i Hugo Bracia Müller**
**Merceryzownia, Bielarnia, Farbiarnia, Wykończalnia
i Tkalnia w Kaliszu, Sp. Ake. Kalisz, Majkowska 23**

zawiadamia PP. Akcjonariuszy że w dn. 20 kwietnia 1936 r. o godz. 15 odbędzie się w Kaliszu w biurze Zarządu, Majkowska 23

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za rok operacyjny 1935;
3) Rozpatrzenie i aprobat bilansu i rachunku strat i zysków, zakończonych na dz. 31 grudnia 1935 r., i podział zysku;
4) Uchwała, dotycząca absolutorjum Zarządu i ustalenia pensyj członkom Zarządu i zastępcom;
5) Rozpatrzenie i aprobat budżetu i planu działalności na 1936 r.;
6) Wybór członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej;
7) Wolne wnioski Zarządu i Akcjonariuszy.

Akcjonariusze, życzący brać udział w Zgromadzeniu powyższym, winni nie później jak na dni (7) siedem przed terminem Zgromadzenia złożyć akcje lub dowody depozytowe w biurze Zarządu, Majkowska 23.

351/12—14

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Staniola“, Zakłady Przemysłu Metalowego

zawiadamia, że w dn. 17 kwietnia r. b. o godz. 14 odbędzie się w kancelarii notariusza J. Siennickiego, Warszawa, Kapucyńska 6

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie, zatwierdzenie bilansu i udzielenie absolutorjum za 1935 r.; 2) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1936 r.; 3) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzeń członków Zarządu; 4) Wolne wnioski.

PP Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć Zarządowi przy ul. Czerskiej 12 akcje lub świadectwa depozytowe.

390-12-14

II OGŁOSZENIE

WALNE ZGROMADZENIE

Wielkopolskiego Towarzystwa Budowlanego

„Rika“, Spółka Akcyjna w Bydgoszczy

ul. Marcinkowskiego 7

odbędzie się w dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w lokalu towarzystwa.

Porządek obrad:

1) Zagajenie; 2) Wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 3) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 4) Przedłożenie bilansu na dz. 31/XII 1935 r. i obliczenie strat i zysków, oraz sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej; 5) Podział czystego zysku; 6) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 7) Dyskusja; 8) Wolne wnioski; 9) Zamknięcie.

PP. Akcjonariusze winni przedstawić w biurze Towarzystwa swe akcje lub kwity depozytowe najpóźniej do dn. 28 marca r. b. o godz. 10 przedpoł.

PP. Akcjonariusze, pragnący wnieść dodatkowe sprawy na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, winni zgłosić je najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prezes Rady Nadzorczej:

(—) A. Burzyński

Zarząd:

(—) M. Reich

405-12-14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zgierskiej Manufaktury Bawełnianej
SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 11 przed poł.
w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr. 177 w Łodzi.

Porządek obrad obejmuje:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za 1935 r., zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za tenże rok 1935 i udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wybory do Zarządu na miejsce członków, ustępujących stosownie do § 31 Statutu;
- 6) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo zgłaszać na porządek dzienny dodatkowe sprawy nie później jednak, jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w Spółce swoje akcje względnie zaświadczenia, przewidziane w art. 399 Kodeksu Handlowego.

Z a r z ą d.
542/14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej
Wyrobu Bawełnianych „Wola“ w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 12 w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Bema 70, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za 1935 r.
- 3) Rozpatrzenie budżetu wydatków i planu działalności na 1936 r.;
- 4) Ustalenie liczby członków Rady Nadzorczej i wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących;
- 5) Ustalenie liczby członków Zarządu i wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej i Zarządu;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe sprawy na porządek dzienny nie później, niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, powinni — stosownie do art. 59 ustawy o sp. akc. — złożyć swoje akcje w biurze Zarządu przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

544/14

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

„Towarzystwo Białostockiej Manufaktury Eugeniusz Becker i S-ka“
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że — wskutek niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia w dn. 31 marca 1936 r. —

POWTÓRNE WALNE ZGROMADZENIE,

ważne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji, odbędzie się w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 15 w gmachu Resursy Obywatelskiej w Warszawie (Krakowskie Przedmieście Nr. 64) z tym samym porządkiem obrad, a mianowicie:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r. i powzięcie odnośnych uchwał;
- 4) Wybory członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wolne wnioski.

539/14-15

II. R. H. B. XII. 1754.

Sąd Okręgowy we Lwowie jako Sąd rejestrowy w sprawie firmy

„Małopolska Spółka Drzewna“, Sp. Akc. we Lwowie

zarządził w rejestrze handlowym wpis następujący:

Zmieniono § 3 statutu: „Przedmiotem Spółki jest prowadzenie handlu i przemysłu drzewnego, tudzież eksploatacja lasów“.

Wpisano do rejestru w dn. 27 marca 1936. 546/14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Firmy

Przemysł Drzewny Maksymiljan Jakubowicz
Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 19 w lokalu Spółki, ul. Stef. Żeromskiego 90/92 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu za 1935 r., rachunku zysków i strat i udzielenie pokwitowania Zarządowi z działalności;
- 3) Powzięcie uchwały w sprawie podziału zysku wzgl. pokrycia strat;
- 4) Wybór członka Zarządu na miejsce ustępującego i wybór Komisji Rewizyjnej;
- 5) Sprawa wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mogą — w myśl art. 57 prawa o spółkach akcyjnych — zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, muszą — w myśl art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych — najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem przedstawić swoje akcje Zarządowi Firmy Przemysł Drzewny Maksymiljan Jakubowicz S. A. w Łodzi 543/14-15.

II. R. H. C. I. 1.

Sąd Okręgowy we Lwowie jako Sąd rejestrowy w sprawie firmy

„Feniks“ Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie w Wiedniu

Oddział we Lwowie

zarządził wpis następujący:

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 16 grudnia 1925 r. przewalutowano kapitał akcyjny na kwotę \$ 4 000 000.00 podzieloną na 100 000 sztuk akcji na okaziciela wartości nominalnej po \$ 40.—

Wpisano do rejestru w dn. 27 marca 1936 r. 545/14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. l.

„Łódzka Fabryka Kapeluszy dawniej Herman Schlee“

Spółka Akcyjna w Łodzi

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 2 maja 1936 r. o godz. 5 popoł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Łodzi przy ul. Targowej nr. 2

40 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 4) Budżet na 1936 r.;
- 5) Wybory jednego członka Zarządu oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszać dodatkowe sprawy do porządku dziennego najpóźniej do dn. 17 kwietnia 1936 r.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi Spółki swe akcje lub kwity depozytowe najpóźniej do dn. 24 kwietnia 1936 r.

572-14-16

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

„Fabryka Pończoch Adolf Kębsz“, Sp. Akc. w Łodzi
podaje do wiadomości, że w dn. 23 kwietnia 1936 r. o godz. 4 pp. w lokalu własnym w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 65 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej i udzielenie Zarządowi absolutorjum;
- 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 4) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej w miejscu ustępujących;
- 5) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi Spółki swoje akcje (zaświadczenia) przynajmniej na 7 dni przed Zebraniem. 565-14-15

I OGŁOSZENIE

Syndykat Rolniczy Ciechanowski, Spółka Akc. w Ciechanowie

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 3 popoł. odbędzie się w lokalu Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych w Ciechanowie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania oraz wybór przewodniczącego, sekretarza i asesora; 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego Zebrania; 3) Sprawozdanie Zarządu z działalności za 1935 r. i odczytanie protokołu Rady Nadzorczej; 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.; 5) Powzięcie uchwały co do wykazanego zysku; 6) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.; 7) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej i Zarządu; 8) Upoważnienie Zarządu do otrzymywania sum hipotecznych i wykreślenia z hipoteki zarówno sum, jak i kaucyj; 9) Wnioski, zgłoszone Zarządowi na 14 dni.

Uwaga. — Właściciele akcji na okaziciela, którzy zechcą uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni — stosownie do ustawy — na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć Zarządowi swe akcje lub odpowiednie dowody bankowe z wymienieniem numerów akcji. 556

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „S-to Jerskie Zakłady Przemysłowo-Handlowe“ SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 12 w poł. w siedzibie Zarządu w Warszawie, przy ul. S-to Jerskiej Nr. 10, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1935 i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie bilansu za tenże rok, oraz rachunku strat i zysków i powzięcie odnośnych uchwał; 4) Określenie czynności i wynagrodzenia członków Zarządu; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 549

I OGŁOSZENIE

Likwidator Spółki Akcyjnej „DEAK“

zawiadamia, że w dn. 30 kwietnia r. b. we czwartek o godz. 12 odbędzie się w lokalu Spółki, ul. Mazowiecka Nr. 7. m. 28

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r., uchwała w sprawie podziału zysku oraz określenie wynagrodzenia Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu na dzień otwarcia likwidacji; 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących. 593-14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

M. Leszczyński i S-ka Fabryka Chemiczna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Ogrodowej Nr. 32 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zebrania;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi, tudzież zatwierdzenie projektowanego podziału zysków za 1935 r.;
- 4) Zmniejszenie kapitału zakładowego (akcyjnego) Spółki o kwotę zł 200 000, tj. do zł 1 300 000, drogą wykupu od akcjonariuszów 2000 akcji II emisji po nominalnej cenie;
- 5) Zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1936 r.;
- 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Określenie wynagrodzenia Zarządowi i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów, zgłoszone zgodnie z Prawem o Spółkach Akcyjnych i Statutem Spółki najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo głosu na Walnem Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy złożą swoje akcje do kasy Spółki w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Ogrodowa Nr. 32, lub kwity na zdeponowanie akcji we właściwych instytucjach najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Jednocześnie Zarząd Spółki zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w razie — gdyby na Walne Zgromadzenie w dn. 25 kwietnia 1936 r. nie zgłosiła się ilość Akcjonariuszów, reprezentujących wymaganą w § 22 Statutu Spółki połowę kapitału akcyjnego Spółki, i Walne Zgromadzenie z tego powodu w pierwszym terminie odbyć się nie mogło Zarząd zwołuje niniejszem — w myśl § 22 Statutu Spółki — **powtórne Zwyczajne Zgromadzenie Walne Akcjonariuszów na dz. 29 kwietnia 1936 r. do tegoż lokalu przy ul. Ogrodowej Nr. 32 w Warszawie, na godz. 17** z tym samym porządkiem dziennym, które to powtórne Zgromadzenie staje się prawomocnym bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów i wysokość reprezentowanego kapitału akcyjnego Spółki. 580-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł Bawełniany Teodor Tietzen i S-ka SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, iż w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 3 p. p. w biurze Spółki w Łodzi, przy ul. Andrzeja 78 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 3) Wybór nowych członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 4) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze życzący sobie uczestniczyć w Walnem Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem Zgromadzenia zgłosić swoje akcje lub kwity depozytowe do Zarządu Spółki. Akcjonariusze zaś, życzący zgłosić dodatkową sprawę do porządku dziennego, winni takowe złożyć na piśmie do Zarządu Spółki najpóźniej do dn. 16 kwietnia 1936 r.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Unia“ Zjednoczone Fabryki Maszyn dawn. A. Ventzki i Peters w Grudziądzu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

odbędzie się w sobotę 2 maja 1936 r., o godz. 9 rano w Grudziądzu w lokalu Zarządu Spółki z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok obrotowy 1935;
- 2) Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok obrotowy 1935;
- 3) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Uchwała nad pokryciem strat bilansowych;
- 5) Przyjęcie statutu Spółki według nowego brzmienia (tekst statutu uchwalonego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie 20.X. 1930 r., uzupełniony zmianami, powziętymi od tej daty do 1935 r. włącznie);
- 6) Uchwała co do wypłaty dywidendy za 1929/30 r.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący 1/10 część kapitału zakładowego, mogą zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia w terminie, przewidzianym artykułem 394 § 1 Kodeksu Handlowego.

Odnosnie punktu 5) głosują PP. Akcjonariusze oddzielnie w grupie akcji imiennych i okazicielskich. Uprawnienie do głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w godzinach urzędowych w Zarządzie Spółki:

a) oryginalne akcje z wykazem numerów i podaniem emisji, mające brać udział w Walnym Zgromadzeniu,

b) wzamian akcji poświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo krajowej instytucji kredytowej (bankowej). W zaświadczeniu należy wymienić numery, rodzaj akcji oraz emisję i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia,

c) PP. Akcjonariusze, którzy nie posiadają jeszcze akcji nowej emisji głosują dotychczasowymi złowemymi akcjami w stosunku 2:1 (vide uchwała Walnego Zgromadzenia z 2-go maja 1934 r.).

Osobom, uprawnionym na mocy powyższych przepisów do głosowania na Walnym Zgromadzeniu, wydaje się karty wstępu z podaniem ilości głosów.

592

Warszawska Fabryka Biskoptów Stanisław Fuchs Spółka Akcyjna, Warszawa

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Budynki zł 995 424.00; Ruchomość: zł 1.00; Gotówka w kasie zł 1 731.33; Gotówka w bankach zł 17 002.26; Gotówka w P. K. O. zł 1 305.10; Papiery procentowe zł 14 313.85; Dłużnicy różni zł 7 763.59; Sumy przechodnie zł 566.00; Kaucje zł 1.01; Razem zł 1 038 108.14.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 810 000.00; Kapitał zapasowy: saldo z r. z. zł 89 907.72, dopisano zł 2 906.58, Razem zł 92 814.30; Kapitał amortyzacyjny: z r. z. zł 387 693.92, odpisano zł 287 989.12 na rk ruchomości, pozostało zł 99 704.80; Zobowiązania: a) zaległe podatki zł 4 014.19, b) różni wierzyciele zł 1 799.95; Niewyplacona dywidenda zł 6.75; Ubezpieczalnia Społeczna zł 88.99; Razem zł 5 909.88; Pozostałość zysku zł 1 733.08, Zysk za 1935 r. zł 27 946.08, Razem zł 29 679.16; Razem zł 1 038 108.14.

Sumy pozabilansowe. — Depozyty zł 49 200.00.

Rachunek strat i zysków

Koszty ogólne zł 47 419.11; Zysk zł 29 679.16; Razem zł 77 098.27.

Dochód z nieruchomości zł 66 902.07; Za dzierżawę fabryki zł 1 177.10; Kupony od papierów procentowych zł 1 582.32; Zysk na ruchomościach sprzedanych zł 5 662.19; Należności odzyskane zł 41.51; Pozostałość zysku z 1934 r. zł 1 733.08; Razem zł 77 098.27.

ZARZĄD: Karol Olszowski, Stanisław Fuchs, Stefan Fuchs, Stefan Brun, Aleksander Kozłowski, Andrzej Rotwand.

KOMISJA REWIZYJNA: Melanja Dobiecka, Marcin Mikucki, Henryk Strasburgier, Ad. Sturm, Stanisław Temler. 551

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Old England“ Dom Mód, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 13 w kancelarii Notariusza Juliana Siennickiego w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej w gmachu Hipoteki odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zażalenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 4) Sprawa podziału zysku; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Zmiana § 17 statutu.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, są obowiązani złożyć akcje swoje lub odnośne świadectwa depozytowe w lokalu Spółki przynajmniej na tydzień przed terminem zgromadzenia.

Zarząd proponuje zmianę § 17 statutu w ten sposób, że z paragrafu tego zostają skreślone słowa: „i w jednym z dzienników warszawskich podług wyboru Walnego Zgromadzenia”.

574/14

Komisja Likwidacyjna

Warszawskiego Towarzystwa Terenowego

SPÓŁKA AKCYJNA W LIKWIDACJI

zawiadamia, że

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

wyznaczone zostało na dz. 23 kwietnia 1936 r. o godz. 18 i odbędzie się w Warszawie przy ul. Czackiego Nr. 3, w lokalu Stowarzyszenia Techników, w sali Nr. 3, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zażalenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia z dn. 7 maja 1935 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej; 4) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r. i udzielenie Komisji Likwidacyjnej absolutorium; 6) Upoważnienie Komisji Likwidacyjnej do sprzedaży placów; 7) Wybory członków Komisji Rewizyjnej; 8) Wynagrodzenie Komisji Likwidacyjnej i Rewizyjnej; 9) Wnioski zgłoszone: a) w sprawie układów o wierzycielami; b) w sprawie podziału terenów; 10) Wolne wnioski.

Na zasadzie art. 26 Statutu Spółki, akcjonariusze korzystają z prawa głosu, o ile akcje ich zostaną zameldowane w biurze Komisji Likwidacyjnej w Warszawie przy ul. Jasnej 8, w godzinach 12-14 w dni powszednie, przez przedstawienie akcji lub bankowych dowodów posiadania akcji, najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

554

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zjednoczone Zakłady

Materiałów Wybuchowych i Azotu, Spółka Akc.

Łaziska-Górne

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 kwietnia 1936 r. o godz. 12 w południe w biurze Zarządu Spółki w Łaziskach-Górnych odbędzie się

PIERWSZE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Zjednoczonych Zakładów Materiałów Wybuchowych i Azotu, Sp. Akc. Łaziska-Górne z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za czas od 1/XII 1934 r. do 31/XII 1935 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat; 4) Udzielenie absolutorium Zarządowi i władzom Spółki; 5) Wybór Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski.

Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu. PP. Akcjonariusze mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze mogą wykorzystać prawo głosu przez pełnomocników, przyczem pełnomocnictwo nie potrzebuje notarialnego uwierzytelnienia.

Z a r z ą d :

(—) Dr. Jan Namysłowski

(—) Stanisław Żmudziński

589-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

„Towarzystwo Miejskich i Międzydzielcowych Komunikacji Autobusowych“, Sp. Akc. w Warszawie

zawiadamia, że w dn. 15 kwietnia 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie firmy przy ul. Nowy Świat Nr. 16 m. 35 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

powyższej Spółki z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu i sprawozdania Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie obu sprawozdań; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r. oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.; 4) Udzielenie Zarządowi i Komisji Rewizyjnej pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków w roku operacyjnym 1935; 5) Powzięcie uchwały w przedmiocie pokrycia strat oraz dalszego istnienia przedsiębiorstwa; 6) Sprawozdanie z wykonania postanowień Walnego Zgromadzenia z dn. 27 kwietnia 1935 r. w przedmiocie odpowiedzialności członków Zarządu Spółki za ich czynności do dn. 22 sierpnia 1933 r.

534

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Steinhagen i Saenger, Fabryki Papieru i Celulozy

zawiadamia, powtórnie, iż w piątek dn. 17 kwietnia 1936 r. o godz. 11 w lokalu biura Zarządu Spółki, mieszczącego się w Warszawie przy ulicy Smolnej 17, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935, oraz pokwitowanie Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania obowiązków; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków i określeniu wysokości dywidendy; 4) Wybory władz Spółki i określenie ich wynagrodzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć — w myśl art. 399 K. H. — w biurze Zarządu nie później jak na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swe akcje lub zaświadczenia notariusza, instytucji kredytowych krajowych, względnie Banque de Paris et des Pays Bas, stwierdzające, że akcje zostały złożone do przechowania i nie będą wydane właścicielowi przed terminem Walnego Zgromadzenia.

553

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Formiarz“ Fabryka Kopyt i Szpilek Drewnianych w Pustelniku

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 17 kwietnia 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie Spółki przy ul. Bielańskiej 5 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat per 31/XII 1935 r.; 5) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 6) Wybory Zarządu i Rady Nadzorczej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — stosownie do § 20 statutu — nie później niż na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć Zarządowi Spółki swoje akcje, ewentualnie kwity o przyjęciu tychże do depozytu przez instytucje kredytowe.

582

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Warszawskie Towarzystwo Handlu Herbatą A. Długokęcki, W. Wrześniewski“

na zasadzie § 7 Statutu zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 18 kwietnia 1936 r. w sobotę o godz. 6 po poł. w domu własnym przy ul. Brackiej Nr. 23 (pierwsze piętro front) z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór Przewodniczącego, Sekretarza i Asesorów; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1935 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Podział zysków za 1935 r.; 5) Budżet na 1936 r.; 6) Określenie wysokości kredytu, z którego ma korzystać Spółka; 7) Wybory: 1 członka Zarządu, 2 zastępców członków Zarządu, 2 członków Rady i 5 członków Komisji Rewizyjnej; 8) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej; 9) Komunikat Zarządu w sprawie wydania nowych akcji; 10) Wnioski.

Na zasadzie § 8 Statutu Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni najpóźniej na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem, t. j. do dn. 11 kwietnia 1936 r., złożyć w kasie biura Zarządu Spółki (Bracka 23) między godziną 10 a 1 swoje akcje bądź zaświadczenia depozytowe lub zastawowe banków lub instytucji kredytowych z wykazem numerów akcji i adnotacją, że akcje nie będą wydane przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Niniejsze ogłoszenie jest, zgodnie z wymaganiem statutu, drugim z kolei przed zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem.

581

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. l.

„UNION TEXTILE“, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 11 w siedzibie Spółki w Częstochowie przy ul. Narutowicza 80 odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok sprawozdawczy 1935; 3) Sprawa podziału zysku; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Zmiana §§ 5, 6 i 8 statutu Spółki; 6) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej; 7) Upoważnienie Zarządu do zbycia 1 747/10 000 części nieruchomości fabrycznej w Bielsku (księga gruntowa gm. kat. Bielsko Żywieckie Przedmieście. l. wyk. hip. 338, l. kat 382/3).

Stosownie do art. 396 K. H. Zarząd podaje do wiadomości treść projektowanych zmian statutu, które przedstawiają się jak następuje: a) ulega całkowitemu uchyleniu dotychczasowe brzmienie § 5 statutu, który otrzyma brzmienie następujące: „§ 5 — Władzami Spółki są: Zarząd, Rada Nadzorcza i Walne Zgromadzenie”; b) ulega całkowitemu uchyleniu dotychczasowe brzmienie § 6 statutu, który otrzyma brzmienie następujące: „§ 6. — Zarząd składa się z jednego członka, wybieranego przez Walne Zgromadzenie na lat trzy, Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów otwiera zarządca, a w razie jego nieobecności członek Rady Nadzorczej”; c) ulega całkowitemu uchyleniu dotychczasowe brzmienie § 8 statutu, który otrzyma brzmienie następujące: „§ 8. — Rada Nadzorcza składa się z 5 członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na lat trzy”.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce najdalej do dn. 20 kwietnia 1936 r. swe akcje względnie zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza względnie w instytucji kredytowej krajowej.

537/14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiego Towarzystwa dla Handlu Węgłem „Węgloblok“
SPÓŁKA AKCYJNA

niniejszem zawiadamia, iż we wtorek dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 5,30 po poł. w Warszawie, w lokalu Spółki przy ul. Ordynackiej 11, odbędzie się

TRZYNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z porządkiem dziennym następującym:

1) Nadanie § 22 Statutu następującego brzmienia: „Z czystego zysku, po potrąceniu odpisów na amortyzację, według uznania Walnego Zgromadzenia, wydziela się przedewszystkiem nie mniej jak 8% na kapitał zapasowy, następnie zaś 5% dywidendy dla akcjonariuszów; z pozostałości wydziela się nie mniej jak 10% na fundusz rezerwowy z reszty zaś nie mniej jak 15% jako procentowe wynagrodzenie dla członków Zarządu; ostateczną pozostałością dysponuje Walne Zgromadzenie, według swojego uznania”;

2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków, podziału zysków, jak również udzielenie pokwitowania Zarządowi i Komisji Rewizyjnej — wszystko za rok operacyjny 1935;

3) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1936 r.;

4) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących i wybór Komisji Rewizyjnej na 1936 r.;

5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje lub świadectwa tymczasowe w biurze Zarządu Spółki przy ul. Ordynackiej 11, względnie przedstawić zaświadczenia notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu.

498

II OGŁOSZENIE

Likwidatorzy firmy
Fabryka Wyrobów Ceramicznych „BRYTANJA“
Spółka Akcyjna w likwidacji

mają zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszy, że w dn. 20 kwietnia 1936 r. o godz. 6 wieczorem w siedzibie Komisji Likwidacyjnej przy ul. Jerozolimskiej Nr. 28 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Likwidatorów i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r., zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z dotychczasowej działalności; 5) Wybory Komisji Rewizyjnej i Likwidatorów; 6) Sprawa wynagrodzenia Likwidatorów; 7) Wolne wnioski.

508

Zarząd Spółki Akcyjnej Przędzalni i Tkalni Juty i Lnu „Warta“

zawiadamia, iż w dn. 30 kwietnia 1936 r. o godz. 6 popoł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat i podziału zysków oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Wybory władz Spółki i określenie ich wynagrodzenia; 5) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zebraniu, winni na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu swe akcje lub zaświadczenia przewidziane w art. 399 Kodeksu Handlowego.

507

II OGŁOSZENIE

ZARZĄD

Towarzystwa Wyrobów Dziaonych i Tkanych „R. Lipszyc“
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w czwartek, dn. 16 kwietnia o godz. 5 pp. odbędzie się w lokalu Spółki w Łodzi przy ul. Piramowicza 11/13

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu wraz z opinią Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r., tudzież powzięcie uchwały o podziale zysków; 2) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz określenie ich wynagrodzenia.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje Zarządowi przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem.

514

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Fabryk Ołówków „St. Majewski“
SPÓŁKI AKCYJNEJ

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w Warszawie przy ul. Wspólnej Nr. 10 m. 5 odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za okres sprawozdawczy 1935 i udzielenie Zarządowi pokwitowania; 3) Uchwała o podziale zysków; 4) Wybory członków Zarządu; 5) Wybory członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie wynagrodzenia; 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, mający zamiar wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje albo kwity depozytowe lub zastawne banków i instytucji kredytowych najpóźniej do dn. 17 kwietnia r. b. w biurze Zarządu Spółki w Pruszkowie pod Warszawa w godzinach od 8 do 13 z wyjątkiem niedziel i świąt.

499

I OGŁOSZENIE

Zarząd Manufaktury Bawełnianej F. Eisenbraun
Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 27 kwietnia r. b. o godz. 5 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 68

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej i sprawozdania Zarządu za 1935 r.;
3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r. i udzielenie absolutorjum Zarządowi;
4) Podział zysku;
5) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
6) Wybór Komisji Rewizyjnej;
7) Wolne wnioski.

Zgłoszenie ewent. przez PP. Akcjonariuszów dodatkowych spraw na porządek dzienny uskutecznić należy pisemnie na ręce Zarządu do dn. 12 kwietnia r. b. włącznie.

512

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakłady Włókiennicze Karol Hoffrichter, Sp. Akc.

na zasadzie § 16 Statutu ma zaszczyt zaprosić PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

mające się odbyć w dn. 22 kwietnia 1936 r. o godz. 11 przed poł. w lokalu Zarządu Spółki Akcyjnej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 204.

Porządek dzienny:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, protokołu Komisji Rewizyjnej, jak również bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935; 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki z wykonywania przez nie obowiązków; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie preliminarza budżetowego oraz planu działalności Spółki na 1936 r.; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 7) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed Zebraniem (§ 16 Statutu).

530

I OGŁOSZENIE

Na zasadzie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy **Warszawsko-Gdańskiego Towarzystwa Handlowo-Zastawowego, Spółka Akcyjna**

z dn. 26 lutego 1936 r.

SPÓŁKA POWYŻSZA PRZESZŁA W STAN LIKWIDACJI i na likwidatorów zostali wybrani: adw. Zygmunt Blenau, Antoni Bogusławski i Eustachy Waclaw Szelażek.

Na mocy art. 449 K. H. likwidatorzy wzywają wierzycieli wymienionej Spółki do zgłaszania swych pretensyj w siedzibie Spółki, mieszczącej się przy ul. Szopena Nr. 18 m. 9 w godz. 1—2 w Warszawie, na piśmie w ciągu sześciu miesięcy od daty ostatniego trzeciego ogłoszenia.

Likwidatorzy: **Z. Blenau, Antoni Bogusławski, E. W. Szelażek.**

533/14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 30 kwietnia r. b. w czwartek o godz. 13 w biurze Zarządu, Wilcza 9a z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, rachunku zysków i strat za 1935 r., jak również sprawozdania Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 3) Pokwitowanie władz Spółki ze sprawowanych czynności; 4) Projekt podziału zysków; 5) Zatwierdzenie kupna gruntów; 6) Zatwierdzenie sprzedaży nieruchomości; 7) Wybór członków Rady Nadzorczej (§§ 44 i 45 statutu); 8) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej (§ 52 statutu); 9) Wybór członków Zarządu; 10) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 11) Wynagrodzenie członków Komisji Rewizyjnej; 12) Sprawy, które — zgodnie z § 17 Statutu — zostaną zgłoszone przed dniem 15 kwietnia r. b. i będą zamieszczone w następnym ogłoszeniu.

PP. Akcjonariusze pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia (§ 22 statutu) akcje lub kwity depozytowe krajowej instytucji kredytowej względnie jednej z następujących instytucji zagranicznych: Banca Commerciale Italiana w Medjolanie, S. Japhet & Co, Ltd. w Londynie, Credit Lyonnais w Paryżu, Banque de Bruxelles w Brukseli, Bankers Trust Co w New-Yorku, Hallgarten & Co w New Yorku.

535

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Hurtownia Aptekarzy Polskich

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 18 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Długiej Nr. 16 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1935 r. z rozpatrzeniem bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31. XII. 1935 r. i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Podział zysków; 5) Zatwierdzeniu budżetu na 1936 r.; 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Ustalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Wniosek Zarządu w sprawie zamiany dotychczasowych odcinków akcji zgodnie z § 340 kodeksu handlowego; 9) Wnioski.

W myśl § 19 Statutu Spółki, PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć posiadane akcje lub dokumenty depozytowe Zarządowi Spółki najpóźniej do dn. 21 kwietnia 1936 r. włącznie.

575-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Polsko-Szwajcarskiej Fabryki Czekolady „Suchard“

SPÓŁKI AKCYJNEJ W KRAKOWIE

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 5 popoł. odbędzie się w lokalu Spółki w Krakowie przy ul. Masarskiej L. 6

VIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Polsko-Szwajcarskiej Fabryki Czekolady „Suchard“, Spółki Akcyjnej w Krakowie z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie roczne Zarządu za 1935 r.;
2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
3) Powzięcie uchwały w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania rocznego Zarządu, zamknięcia rachunkowego i bilansu oraz udzielenia absolutorjum Zarządowi;
4) Powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat;
5) Powzięcie uchwały w sprawie wynagrodzenia Komisji Rewizyjnej;
6) Wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej i jednego zastępcy na 1936 r.;
7) Wybór pełnomocników do zawierania umów między Spółką a członkami Zarządu;
8) Wolne wnioski Akcjonariuszów.
Celem korzystania z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, należy złożyć akcje, uzasadniające prawo głosowania, najpóźniej na siedm dni przed terminem Zgromadzenia w Kasie Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydawane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej.

Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia dodatkowych spraw na porządek dzienny do dn. 13 kwietnia 1936 r. Sprawy te będą ewentualnie umieszczone w następnym ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu.

W Krakowie, dn. 1 kwietnia 1936 r.

Z a r z ą d.

571-14-16

Zarząd Fabryki Fortepianów i Pianin J. Kerntopf i Syn w Warszawie, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 18 w lokalu Spółki przy ul. Szpitalnej 9.

Porządek obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu z rachunkiem zysków i strat za 1935 r. oraz pokwitowanie Zarządu z jego czynności w roku sprawozdawczym; 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Wolne wnioski.

576

**Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy,
Spółka Akcyjna dla Wyrobów z Gliny i Piasku
we Lwowie**

**XXIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

Spółki Akcyjnej dla Wyrobów z Gliny i Piasku Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy we Lwowie, odbędzie się **we środę dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 5-tej po poł.** w sali posiedzeń Banku Dyskontowego Warszawskiego, Oddział we Lwowie ul. 3-go Maja l. 14.

Porządek dzienny:

1) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, Zarządu i przedłożenie bilansu za 1935 r.; 2) Sprawozdanie z kontroli zamknięcia rachunków, oraz wniosek na udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Uchwała w sprawie wyniku bilansu; 4) Zatwierdzenie kooptacji dwu członków oraz wybór dwu członków Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariuszów, którzy uprawnieni są do głosowania i zechcą wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, uprasza się, aby akcje bez kuponów bieżących, względnie poświadczenia zdeponowania tychże u notariusza lub w instytucjach kredytowych najpóźniej do dn. 22 kwietnia 1936 r. jako ustawowo ustalonym terminie złożyli w likwidaturze Banku Dyskontowego Warszawskiego Oddziału we Lwowie, ul. 3 Maja Nr. 14, albo też w kasie Spółki we Lwowie Bodnarówka Nr. 8.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą — z zachowaniem przepisów art. 394 kodeksu handlowego — zgłosić na porządek dzienny dodatkowe sprawy, które mają być zamieszczone w ostatnim ogłoszeniu 578-14

Z a r z ą d

I OGŁOSZENIE

Rada Banku Amerykańskiego w Polsce

SPÓŁKI AKCYJNEJ

zawiadamia, że

**DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW BANKU**

odbędzie się w dn. 24 kwietnia 1936 r. w piątek o godz. 12 w południe w lokalu Banku w Warszawie, ulica Królewska Nr 3, z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za 1935 r. oraz rachunku zysków i strat; 2) Ustalenie liczby oraz wybory członków Rady i wyznaczenie wynagrodzenia; 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie wynagrodzenia; 4) Wnioski.

Właściciele akcji na okaziciela, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe instytucji kredytowych najpóźniej do dn. 17 kwietnia 1936 r. w kasie Banku Amerykańskiego w Polsce, S. A. w Warszawie, w kasie Södermanlands Enskilda Bank, Stockholm, Regersingatan 18, lub w Den norske Creditbank, Oslo.

557

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą:

Fabryka Produktów Chemicznych Liban

SPÓŁKA AKCYJNA W KRAKOWIE

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

XXIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie, w biurze Spółki przy ul. Rynek Kleparski 4, w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 11.30 przedpoł. z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.; 2) Rozpatrzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i skwitowanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 3) Powzięcie uchwały w sprawie pokrycia straty; 4) Wybór Rady Nadzorczej; 5) Plan działania na 1936 r.; 6) Wnioski.

Uwagi: a) Akcjonariusze, chcący brać udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swe akcje (zaświadczenia) przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem, b) Akcjonariusze mogą zgłosić do Zarządu dodatkowo sprawy na porządek dzienny, które zamieszczone będą w drugim ogłoszeniu (par 16 statutu).

558

„PANTAREI“

Powszechnie Zakłady Magazynowe i Transportowe

SPÓŁKA AKCYJNA W GDYNI

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 30 kwietnia 1936 r. w czwartek o godz. 16 w siedzibie Spółki — Gdynia-Port ul. Polska 36-38 z następującym porządkiem dziennym:

I) Wybór przewodniczącego;

II) Sprawozdanie Zarządu z czynności w 1935 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31/XII 1935 r.;

III) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz wniosek na zatwierdzenie bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków na dz. 31/XII 1935 r., tudzież na udzielenie Radzie Nadzorczej i Zarządowi pokwitowania;

IV) a) Zmiana dotychczasowego brzmienia siódmego paragrafu statutu Spółki; par. 7 — Władzami Spółki są: 1) Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, 2) Rada Nadzorcza, 3) Zarząd, 4) Komisja Rewizyjna — z mienią się treść tego paragrafu na: „Władze Spółki stanowią: 1) Walne Zgromadzenie, 2) Rada Nadzorcza, 3) Zarząd; b) dotychczasowy paragraf dziewiąty, który brzmi: Par. 9. „Do prowadzenia bieżących handlowych interesów Spółki i reprezentowania jej, Walne Zgromadzenie wybiera na dwa lata pierwszy Zarząd, składający się z jednego lub więcej członków. Następny Zarząd zostaje ustanowiony przez Radę Nadzorczą na trzy lata. Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej wnioski w sprawie mianowania prokurentów Spółki, jakoteż w sprawach nowych inwestycji oraz rozszerzenia zakresu działalności Spółki” — z mienią się treść tego paragrafu na:

„Zarząd składa się z jednego lub kilku członków stosownie do każdorazowej uchwały Walnego Zgromadzenia. Zarząd jest wybierany przez Walne Zgromadzenie na trzy lata”; c) dotychczasowy paragraf dziesiąty, który brzmi: Par. 10. „Zobowiązania Spółki podpisuje 2 członków Zarządu lub jeden członek Zarządu łącznie z jednym prokurentem. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań ze strony Spółki, podpisuje jeden członek Zarządu lub jeden prokurent —” z mienią się treść tego paragrafu na: „Przy jednoosobowym Zarządzie do reprezentowania Spółki jest upoważnionym członek Zarządu sam lub dwaj prokurenci łącznie. Przy wieloosobowym Zarządzie do reprezentowania Spółki są upoważnieni dwaj członkowie Zarządu łącznie, jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem lub dwaj prokurenci łącznie”; d) dotychczasowy paragraf jedenasty, który brzmi: par. 11: — „Rada Nadzorcza składa się z 5—10 członków, wybieranych na trzy lata przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Pierwsza Rada wybrana będzie na rok jeden. Rada Nadzorcza mianuje na wniosek Zarządu prokurentów Spółki, do niej należy również decydowanie w szczególności w sprawach, dotyczących przeprowadzenia nowych inwestycji i rozszerzenia działalności Spółki. Wnioski Zarządu w tych sprawach nie są obowiązujące dla Rady Nadzorczej. Członkowie Rady wybierają z pośród siebie prezesa i jego zastępcę” — z mienią się treść tego paragrafu na: „Rada Nadzorcza jest wybierana przez Walne Zgromadzenie i składa się z 5—10 członków stosownie do każdorazowej uchwały Walnego Zgromadzenia. Począwszy od roku 1937 członkowie Rady będą wybierani na jeden rok”;

e) dotychczasowy paragraf dwunasty, który brzmi: par. 12 „Komisja Rewizyjna składa się z 5 (pięciu) członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie. Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierani są na rok jeden: mogą być ponownie wybrani na dalszy taki okres czasu” — paragraf ten wykreśla się;

f) dotychczasowy paragraf trzynasty, który brzmi par. 13. „Pierwszy rok obrotowy liczony będzie od daty zarejestrowania Spółki do końca następnego roku kalendarzowego” — z mienią się na: Rokiem obrachunkowym Spółki jest rok kalendarzowy. Terminy przewidziane w art. 390 i 420 K. h. przedłużają się o jeden miesiąc”;

V) Przyjęcie do wiadomości jednolitego tekstu statutu Spółki;

VI) Wybór Zarządu;

VII) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni zgłosić akcje lub kwity depozytowe na siedem dni przed Zgromadzeniem w biurze Zarządu Spółki w Gdyni.

526-14-15

I OGŁOSZENIE NA PIERWSZY TERMIN
Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich
SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: Warszawa, ul. Kapucyńska Nr. 3
ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Zarząd Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółki Akcyjnej, ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że — zgodnie z § 20 statutu — zwołuje Zwyczajne Walne Zgromadzenie na dz. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 11 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej Nr. 3.
Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i mianowanie Przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej za okres operacyjny 1935;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków.
- 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorjum co do wypełniania powierzonych im obowiązków;
- 5) Mianowanie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących spowodu upływu czasu trwania mandatów;
- 6) Ustalenie poborów członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Sprawy, których umieszczenia na porządku dziennym zarządzają Akcjonariusze — zgodnie z § 394 Kodeksu Handlowego.

Zwołane Zgromadzenie będzie mogło ważnie obradować, jeżeli ilość akcji reprezentowanych wyniesie conajmniej piątą część kapitału zakładowego.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w wymienionem wyżej Zgromadzeniu; złożenie przez nich akcji nie jest wymagane.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie wziąć udział w wymienionem powyżej Zgromadzeniu lub też być zastąpionymi przez pełnomocnika, winni złożyć swoje akcje najpóźniej do dn. 21 kwietnia 1936 r.:

we Francji: w Banku „Sté Gle de Crédit Industriel et Commercial” w Paryżu, 66, rue de la Victoire, i w jego oddziałach, a na prowincji — we wszystkich bankach miejscowych, należących do jego grupy; w Banku „Banque de l'Union Parisienne” w Paryżu, 6 et 8, Boulevard Haussmann; w Banku „MM. de Neuflize et Cie” w Paryżu, 31, rue Lafayette; w Banku „Banque Franco-Polonaise” w Paryżu, 15, rue des Pyramides;

w Szwajcarii: w Banku „Banque Darier et Cie” w Genewie, 4, Boulevard du Théâtre,

i najpóźniej w dn. 22 kwietnia 1936 r.:

w Polsce: w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Kapucyńska Nr. 3; w Banku Handlowym w Warszawie; w Banku Dyskontowym Warszawskim w Warszawie; w Banku Francusko-Polskim w Warszawie, ul. Czackiego 4.

Akcje, złożone w ten sposób, pozostaną w depozycie aż do rozwiązania Walnego Zgromadzenia.

Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Krajowa Hurtownia Herbaty
dawniej Towarzystwo M. Szumilin, Sp. Akc.
w W a r s z a w i e

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Kasa i banki zł 67 167.17; Papiery wartościowe zł 36 741.90; Weksle w portfelu i inkasie zł 32 224 89; Towary zł 260 042.55; Dłużnicy zł 191 915.75; Ruchomości zł 24 737.06; Weksle protestowane zł 6 215 40; Sumy przechodnie zł 6 815.85; **Razem zł 625 860.57.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 400 000.00; Kapitał zapasowy r. ub. zł 79 000.00; Dopisano w roku sprawozd. zł 2 500.00; Dostawcy zł 104 908.18; Różni zł 11 023.37; Niepodniesiona dywidenda 1930/4 r. zł 2 164 00; Sumy przechodnie zł 3 504 84; Reszta zysku roku ubiegł. zł 391 86; Zyski roku operacyjnego zł 22 368.32; **Razem zł 625 860.57.**

Sumy pozabilansowe. — Weksle zdyskontowane zł 6 795.35; Gwarancje zł 16 778.50; Obligo żyrowe zł 6 795.35; Różni za gwarancje zł 16 778.50.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 100 561.77.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Zużyty towar do sprzedaży zł 570 160.88; Koszty sprzedaży zł 71 156.45; Koszty paczkarni i skład. zł 53 925.34; Podatki i świadc. socjalne zł 25 264.27; Koszty handlowe zł 148 068.08; Straty na odbiorcach zł 11 486 24; Odpisy amortyzacyjne zł 6 318 07; Zysk roku operacyjnego zł 22 368.32; **Razem zł 908 747.65.**

ZYSKI. — Sprzedaż towarów zł 904 200.72; Sprzedane ruchomości zł 100 00; Kupony papierów wartościowych zł 1 252.00; Procenty rachunków bieżących zł 838.98; Odzyskane straty z lat ubiegłych zł 2 345.00; Różnice kursowe zł 10 95; **Razem zł 908 747.65.**

Dywidendę do akcji stu-złotowych po zł 4 (cztery) za kupon 1935 r. wypłaca się w biurze Spółki przy ul. Miodowej 25 od g. 10 do 2 pp.

I OGŁOSZENIE
ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

Spółki pod firmą „Juljusz Meinel”, Import Kawy i Herbaty, Sp. Akc.

odbędzie się w dn. 24 kwietnia 1936 r. o godz. 15.30 w biurze firmy w Warszawie, ul. Bryłowska 22/24 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 2) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 3) Wybór członków Zarządu, w miejsce ustępujących;
- 4) Wybór Komisji Rewizyjnej i ustalenie jej wynagrodzenia;
- 5) Uchwały w sprawie zmiany statutu;
- 6) Wnioski akcjonariuszów.

Zmiany statutu projektuje się w sposób następujący: par. 3 uzupełnia się: „Ponadto Zarząd uprawniony jest do wyznaczenia jednego lub więcej prokurentów, z których każdy wspólnie z innym prokurentem firmy upoważniony jest do podpisywania firmy w sposób, jak wyżej podano”. Par. 5 uzupełnia się: „Spółka jest uprawniona do wydawania akcji zbiorowych po 10 i po 100 akcji pojedynczych”. Par. 8 zmienia się częściowo: „Zarząd składa się z 3 do 9 członków”, oraz „...z pośród siebie bezwzględna większością głosów prezesa i według oceny prezesa, jednego lub dwu zastępców”. Par. 15d otrzymuje brzmienie: „W wypadku, przewidzianym w ust. III par. 26, Walne Zgromadzenie odbywają się w Warszawie lub w innym mieście w granicach Państwa”. Par. 27 ust. III uzupełnia się: „Zarząd ma Komisji Rewizyjnej przedłożyć celem zbadania zamknięcie rachunkowe najpóźniej 3 miesiące po upływie roku administracyjnego, ale przynajmniej na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem, które ma powziąć uchwałę w przedmiocie tego bilansu”. Par. 33 ust. I otrzymuje brzmienie: „Wszystkie ogłoszenia publiczne Spółki następują przez Zarząd zapomocą obwieszczenia w „Monitorze Polskim”.

Uprawnieni do głosowania na Walnym Zgromadzeniu są akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą akcje, uzasadniające ich prawo do głosowania, wraz z niezapadłymi kuponami w kasie firmy Juljusz Meinel lub w Powszechnym Banku Kredytowym w Warszawie, w oddziałach tego Banku we Lwowie, Krakowie lub w Bielsku.

I OGŁOSZENIE

**Zarząd Towarzystwa Handl. Przem. „Real“, Spółka Akcyjna
w Warszawie**

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI**

odbędzie się w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Widok 24 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie: sprawozdań za 1935 r., bilansu na dz. 31/XII 1935 r., rachunku strat i zysków za okres sprawozdawczy i udzielenie Zarządowi pokwitowania; 3) Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Budżet na 1936 r.; 5) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Zmiana § 4 Statutu Spółki; 7) Wolne wnioski.

Dotychczasowe brzmienie § 4 Statutu: „Obowiązkowe ogłoszenia Spółki powinny być zamieszczane w „Monitorze Polskim”, w jednym z pism warszawskich, podług wyboru Walnego Zgromadzenia oraz w czasopiśmie „Polska Gospodarcza” — brzmienie proponowane: „Obowiązkowe ogłoszenia winny być zamieszczane w „Monitorze Polskim”.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu Walnym, winni zadośćuczynić wymaganiom Rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27/VI 1934 r.

550

I OGŁOSZENIE

**Zarząd Górnośląskiej Fabryki elulozy i Papieru, Spółka Akc.
w Czułowie**

zawiadamia niniejszem, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 16 odbędzie się w lokalu biura Zarządu Spółki, mieszczącego się w Czułowie powiatu pszczyńskiego na Górnym Śląsku,

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935 oraz pokwitowanie Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania obowiązków; 3) Działalność i budżet na 1936 r.; 4) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej; 6) Powzięcie uchwały odnośnie artykułu 85 polskiego prawa o spółkach akcyjnych z dnia 22/III 1928 r.; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć — w myśl art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — nie później jak na siedem (7) dni przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia swe akcje lub zaświadczenie notariusza, instytucji kredytowych krajowych, względnie banków: Banque E. Hoskier et Cie, Paryż, Schweizerischer Bankverein Zürich, A/S Københavns Handelsbank Kopenhaga stwierdzające, że akcje zostały złożone do przechowania i nie będą wydane właścicielowi przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia. 492-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Składnica Straży Pożarnych, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 kwietnia 1936 r. o godz. 13 w lokalu Spółki przy ul. Kopernika 33 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Rozpatrzenie bilansu za 1935 r.; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Uchwała w sprawie pokrycia strat; 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wnioski Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — złożyć w Zarządzie Spółki, Kopernika 33, akcje lub kwity depozytowe najpóźniej do dn. 19 kwietnia 1936 r.

496-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że
48 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w piątek dn. 24 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w Warszawie, w siedzibie Zarządu (Al. Ujazdowska Nr. 51) z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1935 r.;
3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
4) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
5) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży parceli z Dóbr Nieklań;
6) Ustalenie liczby członków i wynagrodzenia Rady Nadzorczej oraz dokonanie wyborów, zgodnie z §§ 39 i 40 Statutu;
7) Powołanie Zarządu zgodnie z § 28 Statutu;
8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe sprawy do porządku dziennego nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Właściciele akcji imiennych (ser. A), zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, mają prawo głosu bez osobnego zgłoszenia, właściciele zaś akcji na okaziciela (ser. B) winni złożyć swe akcje najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, t. j. do dn. 16 kwietnia włącznie, w Banku Handlowym w Warszawie (Wydział Depozytowy, ul. Traugutta Nr. 7), w Polskim Banku Komercyjnym (Al. Jerozolimskie Nr. 36) lub do Kasy Zarządu Spółki (Al. Ujazdowska Nr. 51). Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. Takie kwity mogą wydawać: Banque de Bruxelles (Bruksela, 2 rue de la Régence) i Trust Métallurgique Electrique et Industriel (Bruksela, 168, rue Royale). Na kwitach tych powinny być oznaczone numery akcji. 506

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Spółki Akcyjnej Towarzystwa Teatrów Stołecznych
w Warszawie**

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 11 kwietnia 1936 r. o godz. 10 rano w siedzibie Spółki przy ul. Bielańskiej 5 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat; 5) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 6) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 494

I OGŁOSZENIE

Górnośląski Bank Związkowy, Spółka Akcyjna w Chorzowie I

zwołuje w myśl §§ 3 i 15 statutu PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w wtorek dn. 21 kwietnia 1936 r. o godz. 9 popoł. w Katowicach, przy ul. Dworcowej Nr. 13, w lokalu Agrar- und Commerzbanku, Sp. Akc., z następującym porządkiem obrad:

1) Przedłożenie sprawozdania oraz rachunku zamknięcia za rok 1935 r. Sprawozdanie Rady o ich zbadaniu i powzięcie uchwały w przedmiocie ich zatwierdzenia oraz podziału zysków; 2) Udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Wybory do Rady Nadzorczej; 4) Zmiana statutu: §§ 13 i 23, dotyczącego wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej.

Chorzów I, dn. 26 marca 1936 r.

493-14-15

ZARZĄD: *Michalke, Küper.*

I OGŁOSZENIE

Zarząd Banku Spółek Niemieckich w Polsce, Spółki Akc. w Łodzi

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów Spółki tej, że we środę dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 11 rano w naszym banku w Łodzi, Aleje Kościuszki 47, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Powzięcie uchwały, dotyczącej podziału zysku;
- 5) Wybór członków do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Różne.

Do wykonania prawa głosu na zasadzie § 5 naszego statutu uprawnieni są posiadacze akcji imiennych, na podstawie zapisu do księgi akcyjnej Spółki; posiadacze akcji na okaziciela zaś muszą akcje swe złożyć najpóźniej do dn. 22 kwietnia r. b. w biurze Zarządu, w Banku Spółdzielczym Poznań lub u notariusza.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym. Odnośne żądanie musi być przedłożone Zarządowi na piśmie do dn. 15 kwietnia 1936 r. z podaniem konkretnych wniosków, przyczem posiadanie koniecznej ilości akcji musi być udowodnione. 482-14-15

I OGŁOSZENIE

KSIĄŻNICA — ATLAS

Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze T. N. S. W. SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w sali posiedzeń Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie, ul. Akademicka 17

DWUNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZY

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie i bilans za rok administracyjny 1935;
- 3) Sprawozdanie biegłych rewidentów z rewizji bilansu zamknięcia za 1935 r.;
- 4) Uchwała w sprawie rozdziału zysku 1935 r.;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących;
- 6) Uchwała w sprawie kupna nieruchomości fabrycznej;
- 7) Wolne wnioski Akcjonariuszy.

Celem wykonania prawa głosowania należy akcje, uzasadniające prawo głosowania, wraz z odpowiednimi niepłatnymi kuponami złożyć najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem, t. j. do dn. 18 kwietnia 1936 r. w Kasie Spółki we Lwowie (ul. Czarnieckiego L. 12) lub w Warszawie (ul. Nowy Świat L. 59). Zamiast samych akcji mogą być złożone zaświadczenia depozytowe notariusza albo krajowej instytucji kredytowej.

Z A R Z Ą D:

Dr. Jan Piątek mp. Jan Treter mp. Emil Zychiewicz mp.

Zarząd Polsko-Włoskiej Spółki Akcyjnej

ogłasza, że — w myśl uchwały Nadzwyczajnego Zebrania Akcjonariuszów z dn. 14 lutego b. r. — skorygowano bilans za 1934 r. w ten sposób, że wszelkie wierzytelności i zobowiązania w walutach zagranicznych przerechowano po kursie z dnia ostatniego danego roku, zapisując powstałą różnicę na „Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych”.

W ten sposób

W BILANSIE ZA ROK 1934

dłużnicy w walutach zagranicznych wynoszą zł 72 882.58, wierzyciele zaś zł 1 065 993.74, a nowo otworzony specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 676 621.20.

Odnośny bilans i r-k strat i zysków został ogłoszony w „Monitorze Polskim” Nr. 166 z dn. 23 lipca 1935 r., w „Polsce Gospodarczej” Nr. 35 z dn. 31/VIII 1935 r. i w „Gazecie Lwowskiej” Nr. 164 z dn. 21/VII 1935 r.

483

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Zgierska Wełniana Manufaktura”, Spółka Akc.

zawiadamia, że w dn. 17 kwietnia 1936 r. odbędzie się w Częstochowie w kancelarii Notariusza Zygmunta Jarczewskiego przy ul. Najświętszej Marii Panny 29

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

pomienionej Spółki z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunków zysków i strat za lata 1931, 1932, 1933, 1934 i 1935;
- 3) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 4) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 5) Powzięcie uchwały o rozwiązaniu Spółki i postawienie jej w stan likwidacji;
- 6) Wybór likwidatora;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze Spółki, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swe akcje w lokalu Spółki w Zgierzu przy ul. Dąbrowskiego 14.

419-13-14

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

dla Handlu i Przemysłu Włóknistego „Włókno Polskie”

zawiadamia Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 19 w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Okrąg Nr. 6-8 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu rachunku zysków i strat za rok ubiegły oraz udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 3) Zmiana §2 statutu Spółki;
- 4) Zniesienie akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu, a w związku z tem zmiana §§ 4 i 5 statutu Spółki;
- 5) Obniżenie kapitału zakładowego o zł 412 500 do sumy zł 412 500 celem pokrycia strat do wysokości zł 412 500 przy jednoczesnym podwyższeniu kapitału zakładowego do pierwotnej wysokości zł 825 000 w drodze nowej emisji 4125 sztuk akcji na okaziciela po zł 100 wartości nominalnej każda na ogólną sumę zł 412 500;
- 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz ustalenie wynagrodzenia za posiedzenie;
- 7) Otwarcie dalszych oddziałów sprzedaży w Warszawie i Łodzi.

Zarząd proponuje uchylenie dotychczasowego brzmienia § 2 statutu i nadanie mu brzmienia następującego: „§ 2. — Przedmiotem działalności Spółki jest handel surowcami, półfabrykami włóknistymi, maszynami, przyrządami, związanymi z przemysłem włóknistym w Polsce i zagranicą, na własny rachunek lub zlecenie osób trzecich, przedstawicielstwo fabryk i domów handlowych krajowych i zagranicznych, jak również prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów przemysłowo-handlowych, hotelowych i innych, za wyłączeniem jednakże przedsiębiorstw, wyszczególnionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1928 r. w sprawie wyszczególnienia rodzajów przedsiębiorstw, mających znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej („Dz. Ust. R. P.” z 1928 r. Nr. 103 poz. 918)”.

W związku ze zniesieniem akcji imiennych, Zarząd proponuje nadanie §§ 4 i 5 statutu brzmienia następującego: „§ 4. — Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 825 000 (osiemset dwadzieścia pięć tysięcy złotych) podzielonych na 8 250 (osiem tysięcy dwieście pięćdziesiąt) akcji na okaziciela po zł 100 (zł sto) wartości nominalnej każda”; „§ 5. — Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, jednakże akcjonariusz nie może na mocy własnych akcji mieć więcej głosów ponad taką ilość, do jakiej uprawnia posiadanie akcji, odpowiadających 1/10 części kapitału akcyjnego”.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są złożyć swe akcje w biurze Spółki na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

423-13-14

II OGŁOSZENIE

Rosyjsko-Włoskie T-wo Wyrobów Włóknistych

Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia, że w dn. 20 kwietnia 1936 r. o godz. 11 w kancelarii notariusza Juljana Siennickiego, w gmachu Hipoteki, odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zatwierdzenia sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.; 2) Wybory do władz Towarzystwa; 3) Uposażenie Zarządu do działań hipotecznych; 4) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski Akcjonariuszów.

W myśl art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego, Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub też dowody zdeponowania ich u notariusza, przynajmniej na tydzień przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia.

355-12-14

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Browaru i Fabryki Kwasu Węglowego
Sukc. K. Anstadta, Spółka Akc. w Łodzi**

ma zaszczyt zawiadomić, że w środę dn. 15 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 34/36 odbędzie się

**48 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

Porządek dzienny:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r. i w związku z tem udzielenie pokwitowania Zarządowi za dopełnionych czynności; 4) Wybór jednego członka Zarządu na miejsce ustępującego; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Wyznaczenie stałych poborów dla członków Zarządu i określenie wynagrodzenia dla członków Komisji Rewizyjnej za 1936 r.; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu winni złożyć w biurze Zarządu swoje akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód ich złożenia u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej z wyszczególnieniem posiadanych numerów akcji nie później, jak na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

368/12 — 14

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Prasa Nowa“ Zakłady Wydawnicze i Graficzne

WE LWOWIE

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 12 odbędzie się w lokalu Spółki we Lwowie ul. Sokoła 4

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r., udzielenie absolutorjum Zarządowi; 3) Powzięcie uchwały w sprawie przeznaczenia zysku bilansowego; 4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na dni 7 przed terminem Zgromadzenia w Zarządzie Spółki swoje akcje lub zaświadczenia ich złożenia w instytucjach, do tego uprawnionych.

371-12-14

II OGŁOSZENIE

Zarząd Nowoczesnej Spółki Wydawniczej, Spółki Akc.

podaje do wiadomości, iż w dn. 16 kwietnia 1936 r. o godz. 19 w biurze Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej Nr. 3 odbędzie się

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zmiana Statutu: w paragrafie pierwszym zdanie „Nazwa Spółki brzmieć będzie „Nowoczesna Spółka Wydawnicza Spółka Akcyjna” zmienia się na „Nazwa Spółki brzmi „Dom Prasy, Spółka Akcyjna”;

2) Sprawy lokali w domu mieszkalnym Spółki przy ul. Marszałkowskiej Nr. 7;

3) Zawarcie szczególnych umów służbowych.

PP. Akcjonariusze, chcący przyjąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje wzgl. świadectwa tymczasowe najpóźniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

369/12—14

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Towarzystwa Browarów
i Fabryki Drożdży Spirytusowych „Bergszlos“**

Spółki Akcyjnej w Równem

zwołuje niniejszem

**WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW
TOWARZYSTWA**

na dz. 15 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w biurze T-wa w Równem, ul. 3-go Maja 213/215 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu i r-ku strat i zysków za 1935 r. i podział zysku; 5) Udzielenie pokwitowania władzom S-ki; 6) Budżet na 1936 r. 7) Wybory Zarządu i 8) Wybory Komisji Rewizyjnej.

Dla prawa udziału w obradach Walnego Zgromadzenia należy złożyć akcje w Spółce na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

404-12-14

II OGŁOSZENIE

**Walne Zgromadzenie Spółki Akcyjnej
Zakład Lecznicy „Pod Piastem“ w Inowrocławiu**

uchwałą z dn. 23 kwietnia 1933 r. postanowiło

SPÓŁKĘ AKCYJNĄ POSTAWIĆ W STAN LIKWIDACJI.

Wzywa się wszystkich wierzycieli spółki do zgłoszenia swych wierzytelności w ciągu sześciu miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia do biura Spółki: Warszawa, ul. Piusa XI Nr. 36, m. 3.

Komisja Likwidacyjna

328 11—14—17

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Zjednoczone Składy Śrub B. Cukierman, Spółka Akcyjna

w Warszawie

zawiadamia, że w dn. 15 kwietnia 1936 r. o godz. 20 odbędzie się w lokalu Spółki przy ul. Plac Grzybowski 4 w Warszawie

**DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

1) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za 1935 r.; 2) Zmiana § 5 Statutu Spółki przez zamianę akcji imiennych na akcje na okaziciela; 3) Zmiana § 8 Statutu przez ustanowienie trzech członków Zarządu; 4) Wybór członków Zarządu; 5) Wynagrodzenie członków Zarządu; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

501

Skiba i Wyporek, Spółka Akcyjna, Warszawa
Marszałkowska 71

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Maszyny i urządz. techniczne w Warszawie zł 21 278.80; Maszyny i urządz. techniczne w Katowicach zł 17 115.35; Maszyny reprojektor zł 5 300.00; Ruchomości w Warszawie zł 13 754.18; Ruchomości w Katowicach zł 2 597.70; Ruchomości reprojektor zł 100.00; Samochody zł 5 052.30; Razem zł 65 198.33; Gotówka w kasie i w bankach 46 637.72; Papiery procentowe zł 5 163.70; Weksle w portfelu i w inkasie zł 13 611.91; Razem zł 65 413.33; Surowce zł 60 328.54; Materjały do opakowania zł 92.36; Towary własnego wyrobu zł 7 906.38; Towary zł 156 586.49; Razem zł 224 913.77; Towary komisowe zł 8 191.12; Odbiorcy zł 222 430.41; Dostawcy zł 1 548.91; Różni zł 6 450.40; Dłużnicy wątpliwi zł 31 007.07; Razem zł 261 436.79; Różni z tytułu kaucyj gotówkowych zł 5 099.00; Wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 2 403.88; **Aktywa razem zł 632 656.22.**

Dłużnicy z tytułu weksli gwarancyjnych zł 13 790.00; Dłużnicy z tytułu kaucyj w papierach procentowych zł 2 624.00; **Ogółem zł 649 070.22.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny 400 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 10 244.25; Dostawcy zł 12 069.57; Odbiorcy zł 20.00; Różni zł 16 658.22; Razem zł 28 747.79; Dostawcy towarów komisowych zł 8 191.12; Zysk za 1935 r. zł 185 473.06; **Pasywa razem zł 632 656.22.**

Akcepty gwarancyjne zł 13 790.00; Papiery procentowe, złożone jako kaucje zł 2 624.00; **Ogółem zł 649 070.22.**

Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach zł 17 591.33.

Rachunek zysków i strat

Koszty administracji ogólnej zł 247 025.89; Różne koszty handlowe zł 74 766.21; Koszty fabrykacji zł 243 368.37; Koszt własny towarów sprzedanych zł 286 360.45; Koszty sprzedaży zł 20 345.32; Koszty finansowe zł 1 842.05; Podatki państwowe i komunalne zł 38 309.07; Świadczenia socjalne zł 15 874.59; Ubezpieczenia ogniowe zł 642.97; Odpisy amortyzacyjne zł 10 244.25; Straty na dłużnikach zł 6 230.26; zysk za 1935 r. zł 185 473.06; **Razem zł 1 130 482.49.**

Wpływy: — Sprzedaż netto zł 1 123 006.17; Procenty i skonta zł 6 619.43; Wpływy z sum spisanych zł 222.99; Różnice kursowe zł 633.90; **Razem zł 1 130 482.49.**

568

Rada Nadzorcza Spółki Akcyjnej

**„Mochala“ Górnośląska Garbarnia
i Fabryka Pasów Transmisyjnych, Spółka Akc.**

w Mochali, poczta Lisów, powiat Lubliniec

na zasadzie §§ 15 i 16 statutu, zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 13 w południe w lokalu Zarządu Spółki w Mochali, poczta Lisów, powiat Lubliniec odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i rozpatrzenie przedłożonego bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935; 3) Zatwierdzenie bilansu per. 31 grudnia 1935 r., rachunku zysków i strat oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 4) Zmiana statutu Spółki w celu uzgodnienia go z przepisami kodeksu handlowego o spółkach akcyjnych; 5) Określenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu upoważnieni są PP. Akcjonariusze, którzy do dn. 15 kwietnia 1936 r. zdeponują w Zarządzie Spółki, lub w Banku Handlowym w Warszawie, Oddział Miejski Mazowiecka 18: a) podwójny spis numerów akcji przeznaczonych do udziału w Walnym Zgromadzeniu, b) akcje lub dowody zdeponowania w polskich instytucjach kredytowych, działających na mocy statutów przez Rząd zatwierdzonych, lub też u notariusza.

Prezes Rady Nadzorczej (—) *Bogajski* 555

Zarząd firmy Polskie Towarzystwo Akumulatorowe „PETEA“

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów o raz pierwszy że w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 18,30 (6.30 pp.) w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Kopernika Nr. 13 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za rok gospodarczy 1935;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za tenże okres oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 4) Podział zysków;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i określenie ich wynagrodzenia;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni zadośćuczynić wymaganiom art. 399 Rozp. Prez. R. P. z dn. 27/VI 1934 r. 559

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

„Mazowia“, Fabryka Mebli Giętych w Radomsku

zwołuje na dz. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 4 popoł. w Radomsku w lokalu Spółki przy ul. Dobryszczyckiej Nr 1.

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r., powzięcie uchwały o pokryciu strat i kwitowanie Zarządu z wykonania przez niego obowiązków; 2) Wierzytelności akcjonariuszów; 3) Reasumpcja uchwał z dn. 26 kwietnia 1934 r. i 27 kwietnia 1935 r. w sprawie bilansu Spółki za 1933 r. względnie za 1934 r.; 4) Wybór Prezesa Zarządu i nowego członka Zarządu; 5) Określenie wysokości kredytu Spółki; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 7) Określenie poborów członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Powzięcie uchwały co do dalszego istnienia Spółki.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia dodatkowych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia. Żądanie zgłosić należy piśmiennie do Zarządu ze wskazaniem konkretnych wniosków oraz udowodnieniem posiadania wymaganej ilości akcji najpóźniej do 13 kwietnia 1936 r.

Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci akcjonariusze, którzy złożą w Spółce akcje lub zaświadczenie, odpowiadające wymogom Statutu, najpóźniej do 21 kwietnia 1936 r., włącznie i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Każda akcja daje prawo do jednego głosu. 584

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Wyrobów Metalowych Jan Serkowski, Sp. Akc.

zawiadamia, że w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 18 w siedzibie Spółki przy ul. Nowolipie 76/78 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935, oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania; 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, obowiązani są przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu Spółki posiadane akcje lub kwity depozytowe. 591-14

Przemysł Włókienniczy
„Sukcesorowie Zygmunta Jarocińskiego“, Sp. Akc.
w Łodzi, ul. Targowa 28/30

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: 1) Grunty zł 319.000.00; 2) Budynki: a) fabryczne zł 380 000.00, b) mieszkalne zł 104 426.85; 3) Urządzenia techniczne (maszyny) zł 499.984.58; 4) Instalacja elektryczna zł 22 340.68; 5) Inwentarz zakładowy i biurowy a) martwy urządzenie biurowe zł 7 161.40, b) zaprząg zł 100.00; II. Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach zł 5 935.78; 2) Papiery procentowe zł 12 310.00; 3) Weksle w portfelu i inkasie zł 4 577.07; 4) Materiały: a) surowce zł 31 326.22, b) pomocnicze i pędne zł 2 556.15; 5) Półfabrykaty zł 99 321.36; 6) Gotowe wyroby i towary zł 301 793.45; 7) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 124 180.92, b) należności wątpliwe zł 37 433.40, c) dostawcy zł 2 969.11; 8) Sumy przechodnie: a) Świadcstwo przemysłowe na 1936 r. zł 1 138.50, b) Leo Neumann, Gdańsk zł 7 603.11; 9) Strata — pozost. z lat ubiegłych zł 61 054.65; **Razem zł 2 025 213.23.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za gwarancje (żyra) zł 100.426.97.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 1 200 000.00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 41 814.10; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 26 200.00; b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 65 034.85, **Razem zł 91 234.85;** III. Zobowiązania: 1) Wierzyciele: a) zaległe podatki zł 6 287.17, b) ubezpieczenia społeczne zł 1 662.68, c) dłużnicy zł 610.51, d) dostawcy zł 128 567.68, e) różni zł 3 000.00; 2) Zobowiązania Akcjonariuszom: a) Akcjonariusze zł 536 384.00; 3) Sumy przechodnie: a) zaległa wypłata zł 1 858.35; 4) Zysk z roku oper. zł 13 793.89; **Razem zł 2 025 213.23.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach klientów zł 100 426.97.

Rachunek strat i zysków za czas od 1/I do 31/XII 1935 r.

WINIEN. — 1) Koszty administracji ogólnej zł 42 541.64; 2) Płace robotnicze zł 200 196.76; 3) Świadczenia socjalne zł 17 471.98; 4) Koszty handlowe zł 14 422.88; 5) Koszty sprzedaży zł 38 037.01; 6) Koszty dyskonta zł 11 876.43; 7) Podatki państwowe i komunalne zł 39 138.74; 8) Amortyzacja zł 65 034.85; 9) Inne wydatki (asek. utrzym. teryt. strata na masz.) zł 24 203.57; 10) Zysk zł 13 793.89; **Razem zł 466 717.75.**

MA. — 1) Nadwyżka na rachunku produkcji zł 457 654.95; 2) Rachunek komornego zł 9 062.80; **Razem zł 466 717.75.**

513

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryki Wapna i Cementu „Piechcin“, Spółka Akcyjna

w Piechcinie pod Pakością

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 16 odbędzie się w Poznaniu „Hotel Bazar“ przy ul. Aleje Marcinkowskiego Nr. 10

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1935 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków, podział zysków, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej i uchwalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej;
- 4) Wybór nowych członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących.

Uwaga: Akcjonariusze, reprezentujący 1/10 część kapitału akcyjnego, mają prawo zgłaszania dodatkowych spraw na porządek dzienny. Żądanie pomieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym powinno być zgłoszone nie później jak 15 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe instytucyj kredytowych albo notariusza w biurze Zarządu na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

538/14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Składy Towarowe „Warrant“, Spółka Akcyjna w Łodzi

niniejszem zawiadamia P. P. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 16 w lokalu Spółki przy Al. Tad. Kościuszki 15, odbędzie się zgodnie z §§ 21 i 28 Statutu w pierwszym terminie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 3) Uchwała o udzieleniu pokwitowania władzom Spółki z ich czynności;
- 4) Wybór członków — wzamian ustępujących oraz ustalenie przypadających wynagrodzeń;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie ich wynagrodzenia;
- 6) Ustalenie budżetu na 1936 r.;
- 7) Wolne wnioski.

O ile przybyli na Zgromadzenie Akcjonariusze lub ich pełnomocnicy nie będą reprezentowali tej ilości akcji, jaka jest niezbędna, aby Zgromadzenie było prawomocne, to nie później niż w przeciągu 4 dni, Zarząd ogłosi o zwołaniu i terminie powtórzonego Walnego Zgromadzenia, które odbędzie się nie wcześniej, jak po upływie trzech tygodni na zasadach, wyuszczonych w § 23 Statutu. Będzie ono prawomocne, a uchwały będą ważne bez względu na to, jaką ilość akcji będą reprezentowali przybyli na Zgromadzenie Akcjonariusze.

P. P. Akcjonariusze pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć posiadane akcje — w myśl § 26 Statutu — nie później, jak na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia w kasie Spółki. Akcjonariusze, pragnący wnieść dodatkowe sprawy na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, winni zgłosić je najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

541/14-16

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Wyrobów Metalowych „Metros“,
Spółka Akc. w Częstochowie, dawn. M. Rosenstein

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że we wtorek dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 10 w lokalu siedziby Zarządu przy ul. Berka Joselewicza 3 w Częstochowie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat za 1935 r.;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu przysługuje PP. Akcjonariuszom, którzy złożą akcje w biurze Zarządu przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

540/14-15

II R. H. B. XII. 1767.

Sąd Okręgowy we Lwowie jako Sąd rejestrowy w sprawie firmy

Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie

zarządził następujący wpis:

Członek Zarządu Dr. Marjan Boziewicz ustąpił.

Członkiem Zarządu został mianowany Wacław Chowaniec.

Wpisano do rejestru w dn. 27 marca 1936 r.

547/14

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Towarzystwa Manufaktury
Drezdeńskich Tiuli, Koronek i Firanek
w Warszawie**

Spółka Akcyjna, Warszawa, Górczewska 14

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 23 kwietnia 1936 r. o godz. 15 w biurze Zarządu Spółki przy ul. 8-to Jerskiej Nr. 10 w Warszawie, odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności w 1935 r.; 3) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej; 4) Reasumpcja uchwał zwyczajnych walnych zgromadzeń akcjonariuszów z dn. 28 czerwca 1934 r. i z dn. 21 maja 1935 r., dotyczących zatwierdzeń bilansów za lata operacyjne 1933 i 1934, oraz powzięcie uchwał w przedmiocie zatwierdzenia skorygowanych bilansów za powyższe lata operacyjne; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok sprawozdawczy 1935 oraz udzielenie władzom Spółki pokwitowania za czynności w 1935 r.; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1936 r.; 7) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1936 r.; 8) Upoważnienie Zarządu do obciążenia hipotecznego, do wydzierżawienia oraz sprzedaży maszyn i nieruchomości Spółki częściowo lub całości; 9) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć Zarządowi Spółki swoje akcje lub dowody ich posiadania — przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

517

Zarząd Zakładów Włókienniczych Karol T. Bnhle w Łodzi

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 25 kwietnia r. b. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w biurze Spółki przy ul. Hipotecznej Nr. 7/9

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków; 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór członka Zarządu na miejsce ustępującego oraz Rady Nadzorczej; 6) Ustalenie czynności i wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania wniosków najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć swoje akcje w biurze Spółki.

510

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Dom Mód Bogusław Herse, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 8 wieczorem w lokalu Spółki przy ul. Marszałkowskiej Nr. 150 w Warszawie odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1934/35 r.; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z czynności; 4) Wybór 2 członków Zarządu; 5) Wybory Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Budżet na 1935/6 r.; 8) Upoważnienie Zarządu do nabywania, sprzedawania i hipotecznego obciążania nieruchomości Spółki oraz zaciągania pożyczek; 9) Wolne wnioski.

518-14-16

II OGŁOSZENIE

**Spółka Akcyjna dla Przemysłu Budowlanego
dawniej Jan Lewiński we Lwowie**

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszy, że

**XIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZY**

odbędzie się w dniu 16 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w sali konferencyjnej kooperatywnego Banku „Dniester” ulica Ruska Nr. 20 z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie zamknięcia rachunkowego za 1935 r.;

2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z wyniku badań sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat;

3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorjum;

4) Powzięcie uchwały co do rozdziału czystego zysku;

5) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej;

6) Wolne wnioski.

Posiadanie 10 akcji nadaje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Celem wykonania prawa głosowania należą akcje, uzasadniające prawo głosowania, złożyć najpóźniej na 8 dni przed Walnym Zgromadzeniem w likwidaturze kooperatywnego Banku „Dniester” we Lwowie ul. Ruska Nr. 20.

Lwów, dn. 30 marca 1936 r.

Inż. Paweł Durbak

ppa. Roman Kołtuniuk

528

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Szkła

dawniej S. Reich i S-ka, Spółka Akcyjna w Zawierciu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 10 przedpoł. w lokalu Zarządu w Zawierciu przy ul. Towarowej Nr. 18 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;

2) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej za 1935 r., oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r., jak również udzielenie pokwitowania Zarządowi za 1935 r. i udzielenie pełnomocnictw na 1936 r.;

3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat bilansowych;

4) Wybory członków Zarządu i Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących spowodu ukończenia kadencji;

5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu w Zawierciu najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje, wzgl. dowody złożenia akcji w krajowej instytucji kredytowej.

PP. Akcjonariusze mają prawo zgłaszać dodatkowe sprawy do porządku dziennego najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

521-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wydawniczo-Drukarskiej „Rom“ w Wilnie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

odbędzie się w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Wilnie przy ul. Cerkiewnej Nr. 2 z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego, asesorów i sekretarza; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i protokołu Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1935; 3) Kwestja uzupełnienia strat Spółki; 4) Budżet na 1936 r.; 5) Wybór członków Zarządu; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

525-14-15

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy E. WEDEL, Spółka Akcyjna

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 17 kwietnia 1936 r. o godz. 5 popoł. w siedzibie Spółki w W-wie, przy ul. Zamoyskiego 28, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły i pokwitowania Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania obowiązków; 3) Podział zysków; 4) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej i uchwalenie wynagrodzenia; 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

431-13-14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Chemiczne Grodzisk

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 21 kwietnia 1936 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 151, odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu oraz bilansu Spółki wraz z rachunkiem zysków i strat za 1935 r., rozdział zysków oraz udzielenie pokwitowania władzom Spółki za powyższy czasokres; 3) Określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej — w/g § 17 Statutu Spółki; 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej — według § 18 Statutu Spółki; 6) Zmiana uchwały Organizacyjnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki z dn. 26/II 1921 r. odnośnie pism, w których umieszczane być mają wszelkie przez prawo wymagane ogłoszenia dotyczące Spółki; 7) Wolne wnioski.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Zgromadzeniu o ile conajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem złożą Zarządowi swoje akcje, akcje zaś imienne dają prawo głosu o ile w tymże siedmiodniowym terminie zapisane były w księgach Spółki. Zamiast samych akcji mogą być złożone świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych urzędowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych.

485

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

„Wapienniki i Kamieniołomy Liban i Ehrenpreis“, Sp. Akc.

W KRAKOWIE

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 20 kwietnia 1936 r. o godz. 5 popoł. w Krakowie przy ul. Dunajewskiego Nr. 6 mieszkanie 3 z następującym porządkiem dziennym:

1) Przyjęcie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności i zamknięcia rachunkowego za 1935 r. oraz udzielenie absolutorjum po wysłuchaniu sprawozdania Rady Nadzorczej; 3) Powzięcie uchwały w sprawie wyniku bilansowego; 4) Oznaczenie ilości i wybór członków Rady Nadzorczej; 5) Oznaczenie ilości i wybór członków Zarządu; 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć akcje (zaświadczenia) najpóźniej 8 dni przed Zgromadzeniem w kasie Spółki.

447a

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Warszawska Fabryka Guzików, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 17,30 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 7, odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok sprawozdawczy 1935; 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysków; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonanych w roku sprawozdawczym czynności; 5) Ustalenie liczby członków Zarządu na 1936 r.; 6) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia swe akcje, względnie zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej.

495-14-15

I OGŁOSZENIE

Spółka Akcyjna Handlu Ziemiopłodami K. Grabowski i S-ka w likwidacji

na zasadzie § 7 statutu ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 11 rano odbędzie się w lokalu Spółki w Poznaniu przy ul. Fr. Ratajczaka 40

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Likwidatorów, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej Spółki za okres od 1/I 1935 r. do 31/XII 1935 r.; 3) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od 1/I 1935 r. do 31/XII 1935 r. oraz udzielenie absolutorjum likwidatorom; 4) Wybór Komisji Rewizyjnej; 5) Zatwierdzenie wniosku o udzieleniu P. Dr. Stefanowi Dąbrowskiemu i P. Antoniemu Ostroróg-Wolskiemu każdemu oddzielnie prawa samodzielnego podpisywania za Spółkę w likwidacji; 6) Wolne wnioski.

Każdy akcjonariusz, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winien złożyć na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem w lokalu Spółki aż do zakończenia Walnego Zgromadzenia akcje wzgl. kwity tymczasowe lub też zaświadczenie o ich deponowaniu u notariusza polskiego, albo w Banku Zachodnim S. A. Oddział w Poznaniu. W zaświadczeniu wymienić należy liczbę akcji i stwierdzić, że nie będą one wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Wnioski akcjonariuszów mogą być złożone nie później, jak na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

491-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

Towarzystwa Inżynieryjno-Budowlanego „J. Karbowski i J. Kurowski“ SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 6 popoł. w lokalu firmy przy ul. Polnej 72 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Sprawozdanie Zarządu 1935 r.; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 5) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat; 6) Udzielenie absolutorjum Zarządowi.

458-13-14

Towarzystwo Budowy Maszyn i Urządzeń Sanitarnych Drzewiecki i Jeziorański, Spółka Akcyjna

Bilans w dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 798 610.80; Maszyny, narzędzia i ruchomości zł 520 472.62; Zapasy materiałów i roboty rozpoczęte zł 327 760.48; Gotowizna zł 108 161.46; Papiery procentowe zł 80 570.10; Weksle zł 600.00; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 2.00; Odbiorcy zł 878 281.08; Różni dłużnicy zł 230 459.71; Sumy przechodnie zł 1 683.50; **Suma bilansowa zł 2 946 601.75.**

Gwarancje zł 707 323.81.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 900 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 358 750.10; Kapitał zapasowy zł 127 931.00; Kapitał rezerwowy zł 357 116.92; Dostawcy zł 493 537.82; Banki zł 138 869.82; Odbiorcy zł 177 359.85; Różni wierzyciele zł 210 260.67; Sumy przechodnie zł 25 320.54; Rachunek strat i zysków zł 157 455.03; **Suma bilansowa zł. 2 946 601.75.**

Gwarancje zł 707 323.81.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Administracja zł 309 718.11; Koszty ogólne zł 229 710.96; Podatki zł 86 996.44; Świadczenia socjalne zł 73 422.38; Koszty kredytów zł 15 832.08; Zysk zł 157 455.03; **Razem zł 873 135.00.**

MA. — Zysk brutto zł 873.135.00.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Górnośląskiej Fabryki Celulozy i Papieru Spółka Akcyjna w Czulowie

zawiadamia niniejszem, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 16 odbędzie się w lokalu biura Zarządu Spółki, mieszczącego się w Czulowie powiatu pszczyńskiego na Górnym Śląsku

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935 oraz pokwitowanie Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania obowiązków; 3) Działalność i budżet na 1936 r.; 4) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej; 6) Powzięcie uchwały odnośnie artykułu 85 polskiego prawa o spółkach akcyjnych z dn. 22/III 1928 r.; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć — w myśl art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — nie później jak na siedem (7) dni przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia swe akcje lub zaświadczenie notariusza, instytucji kredytowych krajowych, względnie banków: Banque E. Hoskier et Cie, Paryż. Schweizerischer Bankverein Zürich, A/S Köbenhavns Handelsbank Kopenhaga, stwierdzające że akcje zostały złożone do przechowania i nie będą wydane właścicielowi przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia. 564-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej dla Handlu z Zachodem i Wschodem „ZETWEST“

zawiadamia że w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 6 popoł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Jasnej 8

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok 1935; 3) Zatwierdzenie sprawozdania bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1935; 4) Powzięcie uchwały co do pokrycia strat; 5) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania obowiązków; 6) Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni przynajmniej na tydzień przed Zgromadzeniem złożyć spółce akcje względnie zaświadczenia depozytowe zgodnie z art. 399 Kod. Handl. 536-14-15

Bank Towarzystw Spółdzielczych, Spółka Akc.

Bilans roczny (netto) dn. 31 grudnia 1935 r.

zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów dnia 28 marca 1936 roku.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O., Banku Gospodarstwa Krajowego oraz bony bezprocentowe Funduszu Inwestycyjnego zł 849 584.67; Waluty zagraniczne zł 40 471.17; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 438 733.71, b) papiery hipoteczne zł 237 129.89, c) akcje zł 221 586.64, Razem zł 897 450.24; Banki krajowe zł 274 497.71; Banki zagraniczne zł 86 561.06; Weksle zdyskontowane zł 4 574.912.50; Akcepty Banku Akceptacyjnego zł 156 602.00; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 1 997 374.15, b) niezabezpieczone zł 14 042.71, Razem zł 2 011.416.86; Pożyczki terminowe zł 120 853.40; Należności z tytułu układów konwersyjnych, zaopatrzonych w akcepty Banku Akceptacyjnego zł 1 661 494.50; Nieruchomości zł 4 783 186.19; Różne rachunki zł 2 193 047.76; Strata do pokrycia zgodnie z wnioskiem Rady z kapitałów własnych z r-ku „inne rezerwy” zł 267 760.72; **Ogółem 17 761 236.78.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 3 000 000.00, b) zapasowy zł 524 360.33, c) fundusz amortyzacyjny zł 592 283.81, d) inne rezerwy zł 1 160 287.44, Razem zł 5 276 931.58; Wkłady: a) terminowe zł 3 104 308.36, b) a vista zł 7 652 171.08, Razem zł 10 756 479.44; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 449 795.72; Zobowiązania inkasowe zł 5 752.50; Redyskonto weksli zł 603 535.53; Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego zł 156 602.00; Banki krajowe LORO zł 396 632.05; Banki zagraniczne zł 671.50; Bank Akceptacyjny zł 156 602.00; Wierzyciele hipoteczni zł 5 246.22; Różne rachunki zł 109 590.24; **Ogółem zł 17 761 236.78.**

Gwarancje zł 155 330.69

Inkaso zł 427 854.72

Depozyty zł 12 347 490.57

548

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Przetworów Chemicznych „Rędziny“ SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia r. b. we wtorek o godz. 17 w Warszawie, w domu przy ul. Dantyszka Nr. 18, ma się odbyć

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

wymienionej Spółki Akcyjnej z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie sprawozdania, rachunku strat i zysków i bilansu za 1935 r., oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum; 2) Wybory członków Zarządu; 3) Wybory członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie im wynagrodzenia; 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu Spółki w Rudnikach-Rędzinach pod Częstochową najpóźniej do dn. 21 kwietnia r. b. swoje akcje lub świadectwa depozytowe.

561

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI AKCYJNEJ

„Północne Towarzystwo Transportowe i Ekspedycyjne“ w Warszawie

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 12 w południe w kancelarii Notariusza Zygmunta Zabierzowskiego przy ul. Miodowej Nr. 27, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r. i udzielenie Zarządowi i Komisji Rewizyjnej pokwitowania z czynności dokonanych w 1935 r.; 3) Budżet na 1936 r.; 4) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 5) Pełnomocnictwa dla Zarządu; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący umieszczenia swych wniosków na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia, winni zgłosić do Zarządu piśmienne żądanie ze wskazaniem konkretnych wniosków do dn. 14 kwietnia 1935 r.

577

Tow. Budowy i Eksploatacji Domów, Sp. Akc., Warszawa

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

Majątek stały:		zł
Grunty		80 200—
Budynki		3 731 671'28
Majątek płynny:		
Banki		63—
Papiery procentowe		1 706'40
Materiały opałowe		3 429'87
Dłużnicy		10 904'04
Sumy przechodnie		148—
Straty z lat poprzednich		18 644'31
Strata za 1935 r.		2 984'24
		<u>3 849 751'14</u>

Kapitały własne:		zł	zł
Kapitał akcyjny		2 000 000—	
Kapitał rezerwowy		26 287'26	
Kapitał amortyzacyjny			
Saldo z roku ubiegłego	356 980'24		
Dopisano za 1935 r.	37 130'04		394 110'28
Zobowiązania:			
Dostawcy		500—	
Kredyt długoterm. krajowy		1 423 199'68	
Niepodjęte dywidendy		1 114'26	
Sumy przechodnie		4 539'66	
		<u>3 849 751'14</u>	

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

	zł
Pensje, robocizna i socj. świadczenia	13 712'56
Koszty administracji	14 750'64
Koszty kredytów krajowych	85 030'48
Podatki: państwowe i komunalne	1 352—
Woda i światło	5 895'38
Odpisy amortyzacyjne	37 130'04
Reperacje	11 313'22
Ubezpieczenia	699'92
	<u>169 884'24</u>

	zł
Dochód z nieruchomości	166 900—
Strata za 1935 r.	2 984'24
	<u>169 884'24</u>

586

Zachodniopolska Hurtownia Rur, Spółka Akcyjna

Poznań, ul. Św. Marcin 21

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Inwentarz biurowy martwy zł 501.00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 405.09; Gotówka w bankach zł 13 698.20; Papiery procentowe zł 5 440.00; Weksle w portfelu zł 22 580.00; Towary zł 186 236.36; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 122 070.71, b) dostawcy zł. 7 170.66; Sumy przechodnie: Wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł. 1 077.50; Depozyt zł 87.50; Kaucje zł 50.00; Strata zł 5 821.47; **Razem zł 365 138.49.**

Sumy pozabilansowe: — Żyra na wekslach klientowskich zł 160 610.40; **Razem zł 525 748.89.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne, Kapitał zakładowy zł. 297 000.00; Kapitał zapasowy zł 15 151.40; II. Zobowiązania: a) dostawcy zł 35 776.50, b) odbiorcy zł 1 210.59, c) akcepty zł 16 000.00; **Razem zł 365 138.49.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 160 610.40; **Razem zł 525 748.89.**

Rachunek strat i zysków.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 55 848'74; Koszty sprzedaży zł 23 413.40; Podatki państwowe i komunalne zł 10 130.20; Świadczenia socjalne zł 3 537.33; Komorne, światło i opał zł 8 333.02; Telefony zł 1 857.62; Inne wydatki zł 422.54; **Razem zł 103 542.85.**

ZYSKI. — Zysk na sprzedaży towarów zł 97 639'28; Prowizje otrzymane zł 24.65; Wpływ odpisanych sum zł 57'47; Strata zł 5 821.47; **Razem zł 103 542.85.**

569

Zarząd Towarzystwa „Linoleum“, Spółka Akc.

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1936 r. o godz. 18 w siedzibie Zarządu, Wilanowska 6-16, Warszawa.

Porządek dzienny: Wybór przewodniczącego; Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; Zatwierdzenie bilansu, r-ku strat i zysków i pokrycie strat za 1935 r. oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi; Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek i sprzedaży lub zamiany nieruchomości; Wybór władz Spółki i określenie wynagrodzenia Rady; Wolne wnioski (złożone piśmiennie Zarządowi do dn. 17 kwietnia 1936 r.).

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje lub dowody zdeponowania takowych w bankach do dn. 22 kwietnia 1936 r. w siedzibie Zarządu. 573

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Manufaktury Bawełnianej Lorentz i Krusche

Spółka Akcyjna w Zgierzu

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 19, w lokalu Zarządu w Zgierzu przy ul. 1 Maja Nr. 5 z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i r-ku strat i zysków za rok operacyjny 1935; 2) Wybór członka Zarządu i członków Rady Nadzorczej; 3) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu; 4) Wolne wnioski.

Akcje lub kwity depozytowe winny być złożone do dn. 21 kwietnia 1936 r. 587-14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Karolewskiej Manufaktury Karol Kröning i S-ka

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 30 kwietnia r. b. o godz. 17 w lokalu Zarządu przy ul. 6 sierpnia Nr. 5. w Łodzi odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków na 1935 r., 3) Podział zysku; 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski.

Na zasadzie § 59 prawa akc., właściciele akcji obowiązani są zgłosić swe prawa do głosu na 7 dni przed Walnem Zebraniem. 588-14-16

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

MODRZEJÓW—HANTKE

Zjednoczone Zakłady Górniczo-Hutnicze

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów iż

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 27 kwietnia 1936 r. o godz. 17½ w lokalu Biura Zarządu w Warszawie, ul. Srebrna 9 z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935; 2) Budżet i plan działań; 3) Wybory władz; 4) Zatwierdzenie nabycia nieruchomości i upoważnienie Zarządu do nabycia, sprzedaży, dzierżawy, wględnie do zamiany nieruchomości oraz do korzystania z kredytu i zabezpieczenia tegoż.

Akcje na okaziciela i zastępujące je zaświadczenia będą przyjmowane w Biurze Zarządu w dni powszednie w godzinach od 10—12 aż do dn. 20 b. m. włącznie. 593-14

TRZECIE I OSTATNIE OGŁOSZENIE

Zarząd Warszawskiego Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Rzeźni Miejskich, Spółki Akcyjnej
w Warszawie, Nowy Świat 41 m. 28

stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 czerwca 1934 r. „Dz. Ust. R. P.” z dn. 30 czerwca 1934 r. Nr. 57, poz. 502:

1) podaje do wiadomości, że Nadzwyczajne Walne Zebranie Akcjonariuszów z dnia 15 lutego 1936 r. uchwaliło

ZMNIEJSZENIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO

o zł 589 050 przez zmniejszenie nominalnej wartości każdej akcji o zł 150 (sto pięćdziesiąt);

2) wzywa wierzycieli Towarzystwa, aby w ciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia zgłosili swój sprzeciw przeciwko postanowieniu zmniejszenia kapitału zakładowego, w przeciwnym bowiem razie uważać się ich będzie za zgadzających się na obniżenie kapitału zakładowego Towarzystwa.

207b

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Pierwszej Krajowej Przetwórnicy i Pakowni Smalcu „Standard”, Spółka Akcyjna w Toruniu

odbędzie się w dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 12 w lokalu Firmy przy ul. Grudziądzkiej 124/126 z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły i skwitowanie władz Spółki z wykonania obowiązków; 2) Powzięcie uchwał o rozdziale czystego zysku; 3) Wybór Członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 4) Udzielenie Zarządowi upoważnienia do wydzierżawienia przedsiębiorstwa względnie nieruchomości fabrycznych i zbycia części nieruchomości; 5) Wnioski formalne.

Posiadacze akcji mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli złożą akcje po myśli § 2 art. 399 kod. handlowego przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Zarząd
352-12-14

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Dom Handlowo-Przemysłowy Franciszek Fuchs i Synowie
W a r s z a w a

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Miodowej Nr. 18 w Warszawie.

Porządek obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu z rachunkiem zysków i strat za 1935 r. oraz pokwitowanie Zarządu z jego czynności w roku sprawozdawczym; 3) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.; 4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

484-14-15

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegiel”, Spółka Akcyjna
w K r a k o w i e

podaje do wiadomości, że Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, odbyte dnia 21 marca 1936 r., uchwaliło

OBNIŻENIE KAPITAŁU AKCYJNEGO

wynoszącego dziś zł 750 000, o zł 75 000, a to drogą obniżenia dotychczasowej wartości nominalnej akcji z zł 300 do zł 270.

Zarazem stosując się do przepisu art. 441 § 1 k. h. Zarząd wzywa wierzycieli Spółki, aby, jeżeli nie zgadzają się na obniżenie, wnieśli swe sprzeciwy w ciągu 3 miesięcy, licząc od daty ostatniego ogłoszenia.

480-14-16-18

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Pabjanickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych „Krusche i Ender”

zawiadamia, że w dn. 28 kwietnia r. b. o godz. 11 przedpoł. odbędzie się w biurze Spółki w Pabjanicach przy ulicy Zamkowej Nr. 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1935 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r. oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 4) Podział zysków;
- 5) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1936 r.;
- 6) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 8) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 9) Wolne wnioski.

Gdyby Walne Zgromadzenie w powyższym terminie do skutku nie doszło, zwołuje się Walne Zgromadzenie w drugim terminie na dz. 12 maja r. b. o godz. 11 przed poł. do tegoż lokalu, z tym samym porządkiem dziennym, które będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu winni najpóźniej na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć w biurze Spółki w Pabjanicach przy ul. Zamkowej Nr. 3 swoje akcje lub kwity depozytowe instytucji bankowych.

503-14-15

„Kutnowskie Zakłady Przetworów Zbożowych”

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31/XII 1935 r.

AKTYWA. — Nieruchomości zł 355 373.29; Maszyny zł 266 625.40; Kasa fabryczna zł 840.49; Pożyczka Inwestycyjna zł 2 000.00; Remanenty zł 17 242.54; Utensylja zł 4 582.39; Dłużnicy zł 128 316.64; Straty do 1935 r. zł 44 199.53; **Razem zł 819 180.28.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 600 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 203 474.25; Sumy przechodnie zł 7 943.74; Wierzycciele zł 3 185.86; Zyski za 1935 r. zł 4 576 43; **Razem zł 819 180.28.**

Rachunek zysków i strat

ZYSKI. — Pożyczka Narodowa zł 40 00; Poślad zł 5 825.99, Słód zł 8 460.32; Tranzakcje giełdowe zł 1 375 00; Tranzakcje eksportowe zł 5 890.00; Przerób zł 116 580.57; Procenty zł 2 400.00; Bilans zamknięcia (strata do 1935 r.) zł 44 199.53.

STRATY. — Bilans otwarcia zł 44 199.53; Koszty organizacji zł 1 207.18; Sumy przechodnie zł 7 000.00; Koszty produkcji zł 101 933.67; Kapitał amortyzacyjny zł 25 854.60; Bilans zamknięcia (zysk) zł 4 576 43.

Powyższy bilans i rachunek zysków i strat został zatwierdzony na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, odbytem w dn. 21/III 1936 r. przed rejentem Kurmanem.

489

I OGŁOSZENIE

Likwidatorzy Stoczni Gdynskiej, Spółki Akcyjnej w Gdyni

podają do wiadomości, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów dn. 9 marca 1936 r. nastąpiło

OTWARCIE LIKWIDACJI SPÓŁKI

z dniem 10 marca 1936 r.

Na zasadzie art. 449 k. h. wzywa się wszystkich wierzycieli Spółki, aby wszelkie swoje wierzytelności zgłosili w ciągu 6 miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia pod adresem Stoczni Gdynskiej Spółki Akcyjnej w likwidacji, Gdynia ul. Węglowa.

479-14-16-18

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI
„Jasło“ Zakłady Przemysłowo-Naftowe Gartenberg i Schreyer
Spółka Akcyjna w Niegłowicach ad Jasło**

odbędzie się w Niegłowicach w biurze Spółki w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 15 popoł. z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komitetu Wykonawczego odnośnie do przedsiębiorstwa za rok gospodarczy 1935; 3) Odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej; 4) Przedłożenie i przyjęcie bilansu przedsiębiorstwa i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935 tudzież powzięcie uchwały co do pokrycia straty przedsiębiorstwa; 5) Udzielenie absolutorjum dla członków Zarządu i Komitetu Wykonawczego co do Zarządu i prowadzenia przedsiębiorstwa Spółki za 1934 r.; 6) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących i zatwierdzenie kooptowanych członków; 7) Wybór Komisji Rewizyjnej; 8) Zmiana § 3, 4 i 21 statutu Spółki; 9) Powzięcie uchwały co do upoważnienia Zarządu do rozdziału części funduszu rezerwowego i oznaczenie wysokości kwoty, przeznaczonej do rozdziału; 10) Powzięcie uchwały co do wysokości wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej za czynności w 1934 r. i 1935 r.; 11) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mają prawo umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym tego Walnego Zgromadzenia, jeśli żądanie piśmienne ze wskazaniem konkretnych wniosków zgłoszą do Zarządu nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia przy udowodnieniu posiadania powyższej ilości akcji

Zarząd.
490-14-16

**Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł, Spółka Akcyjna
w Krakowie**

Rachunek bilansu za 1935 r.

AKTYWA. — Grunty zł 201 665.45; Budynki zł 468 713.14; Urządzenia techniczne zł 295 039.52; Inwentarz zł 68 736.19; Gotówka w kasie zł 7 674.52; Gotówka w bankach zł 136 471.08; Papiery proc. zł 13 142.00; Weksle zł 4 917.35; Dłużnicy zł 64 809.33; Towary zł 72 006.14; Materjały zł 2 140.00; Kaucja zł 10 345.00; Razem zł 1 345 659.72.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 750 000.00; Kapitał zapasowy zł 51 034.00; Kapitał amortyzacyjny zł 522 873.51; Zobowiązania zł 9 848.42; Saldo z 1934 r. zł 1 118.22; Zysk zł 440.57; Kaucja zł 10 345.00; Razem zł 1 345 659.72.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Rk. kosztów fabrykacji zł 158 335.31; Rk. kosztów adm. ogólnej zł 93 854.50; Rk. kosztów sprzedaży zł 3 893.72; Rk. podatków zł 17 239.29; Rk. bilansu zł 1 558.79; Razem zł 274 881.61.

Ma. — Przeniesienie z 1934 r. zł 1 118.22; Rk. towarów zł 273 763.39; Razem zł 274 881.61. 481

I OGŁOSZENIE

**Zarząd firmy: Bolesław Kotkowski i S-ka Zakłady Graficzne
Spółka Akcyjna w Łodzi**

podaje niniejszem do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do art. 56 i 57 prawa o spółkach akcyjnych — w sobotę dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Łodzi przy ul. Dowborczyków 18 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie Zarządowi absolutorjum; 3) Podział zysków za 1935 r.; 4) Zatwierdzenie czynszu za lokale fabryczne; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — złożyć swoje akcje w Zarządzie na 7 dni przed Zebraniem, t. j. do dnia 18 kwietnia 1936 r. 478-14-15

**Zarząd Zjednoczonych Ziemiańskich
Mleczarni Parowych w Warszawie, Spółka Akcyjna**

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 22 kwietnia 1936 r. o godz. 5 popoł. w lokalu firmy „Aleksander Janasz i Synowie” w Warszawie ul. Czackiego Nr. 1 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie sprawozdania za 1935 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r. oraz rachunku zysków i strat; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

415-13-14

I OGŁOSZENIE

**Zarząd Spółki Akcyjnej
„ZAP“ Zakłady Przemysłowe, Spółka Akcyjna
Mechanicznej Obróbki Drzewa i Metali, oraz Fabryka
Przetworów Spożywczych w Bydgoszczy**

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 15 w lokalu Spółki w Bydgoszczy ul. Kwiatowa nr. 4 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków oraz sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki za 1935 r.; 3) Powzięcie uchwały co do zysku z 1935 r.; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 5) Wybór nowych członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członka Rady Nadzorczej, delegowanego do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru; 7) Powzięcie uchwały co do niewypłaconej dywidendy; 8) Rozpatrzenie wniosków, które wpłyną do Zarządu Spółki w przepisowym terminie; 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy życzą przyjąć udział w Walnym Zebraniu, winni na 7 dni przed terminem Zebrania złożyć, za pokwitowaniem, w biurze Zarządu Spółki swoje akcje względnie kwity depozytowe.

Zgłoszenia dodatkowych spraw na porządek dzienny PP. Akcjonariusze mogą składać na ręce Zarządu nie później, jak na czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 488

I OGŁOSZENIE

Zarząd Sukcesorów Lebrechta Müllera, Spółki Akcyjnej

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 15 w lokalu biura Spółki, odbędzie się

**DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania; 3) Sprawozdania: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.; 5) Zatwierdzenie budżetu na rok bieżący; 6) Wybory: a) członka Zarządu i b) członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni akcje swe lub zaświadczenia złożyć w biurze Zarządu Spółki na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

Wnioski należy zgłaszać do dn. 6 kwietnia 1936 r.

502-14-15

!!! Najwygodniej podróżować samolotem !!!

Śląski Zakład Kredytowy, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i Pocztowej Kasie Oszczędności	1 169 883.31	
Waluty zagraniczne	72 230.69	
Papiery wartościowe własne:		
a) pożyczki państwowe	272 708.09	
b) papiery hipoteczne	200 496.97	
c) akcje	2 625.01	475 830.07
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		172 338.00
Banki krajowe		462 133.28
Banki zagraniczne		277 801.04
Weksle zdyskontowane		7 376 659.82
Rachunki bieżące:		
a) zabezpieczone	5 736 807.02	
b) niezabezpieczone	1 390 835.83	7 127 642.85
Nieruchomości		336 523.84
Ruchomości		1.00
Różne rachunki		377 279.69
Należności z tytułu transakcji dewizowych na termin		9 395 398.13
		<u>27 243 721.72</u>
Udzielone gwarancje		1 142 875.51
Inkaso		567 031.15
		<u>28 953 628.38</u>

STAN BIERNY	zł	zł
Kapitały własne:		
a) akcyjny	3 000 000.00	
b) zapasowy	880 750.00	
c) inne rezerwy	1 696 000.00	
d) fundusz amortyzacyjny	27 900.00	5 604 650.00
Wkłady: terminowe	2 030 779.19	
a vista	2 964 835.00	4 995 614.19
Rachunki bieżące		4 384 401.29
Redyskonto weksli		1 022 965.11
Banki krajowe		922 428.37
Banki zagraniczne		86 929.34
Różne rachunki		574 077.48
Zobowiązania z tyt. transakcji dewizowych na termin		9 379 059.21
Zysk: a) z lat ubiegłych	42 488.80	
b) za 1935 r.	231 107.93	273 596.73
		<u>27 243 721.72</u>
Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji		1 142 875.51
Różni za inkaso		567 031.15
		<u>28 953 628.38</u>

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN	zł	zł
Procenty i prowizje wypłacone		494 111.06
Koszty hadlowe: a) osobowe	555 216.34	
b) rzeczowe	170 983.65	726 199.99
Podatki: a) zapłacone	52 271.69	
b) zarezerwowane	140 000.00	192 271.69
Amortyzacja i odpisy		82 809.70
Zysk		273 596.73
		<u>1 768 989.17</u>

MA	zł
Pozostałość z lat ubiegłych	42 488.80
Procenty i prowizje pobrane	1 482 323.84
Różnice kursowe	196 742.79
Zwrot sum dawniej odpisanych	46 370.34
Różne wpływy	1 063.40
	<u>1 768 989.17</u>

522

Fabryka Mydeł i Perfum

„Warszawskie Laboratorium Chemiczne“

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Place zł 202 960.00; Budowle zł 1 042 320.00; Maszyny i urządzenia zł 392 890.05; Urządzenia sklepów zł 230 788.15; Ruchomości zł 32 882.45; Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach zł 13 810.03; Papiery procentowe zł 52 250.00; Weksle w portfelu i inkasie zł 51 494.39; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 45 000.00; Materjały surowe i półfabrykaty zł 260 573.89; Wyroby gotowe zł 87 065.71; Dłużnicy — Odbiorcy zł 182 725.00; Różni zł 522 677.20; Wydatki okresu przyszłego zł 7 468.00; Razem zł 3 124 904.87.

Sumy pozabilansowe: — Weksle żyrowane w obiegu zł 54 231.22.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 1 500 000.00; Kapitał zapasowy zł 168 415.79; Kapitał amortyzacyjny — saldo z roku ubiegłego zł 676 286.91; dopisano w roku sprawozdawczym zł 25 109.90; Zobowiązania: Banki zł 36 841.74; Długi hipoteczne zł 146 406.00; Zaległe podatki i świadczenia socjalne zł 8 865.40; Dostawcy zł 298 404.10; Różni zł 264 575.03; Razem zł 3 124 904.87.

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu weksli żyrowanych w obiegu zł 54 231.22; Zobowiązania względem wierzycieli zagranicznych zł 216 669.12.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 162 564.31; Koszty fabrykacji zł 537 619.75; Koszty sprzedaży zł 177 096.69; Koszty kredytów zł 27 411.63; Podatki państwowe i komunalne zł 37 992.74; Świadczenia socjalne zł 19 893.27; Należności nieściągalne zł 10 957.40; Odpisy na amortyzację zł 25 109.90; Razem zł 998 645.69.

MA. — Dochód brutto ze sprzedaży zł 994 564.66; Zysk z nieruchomości zł 4 081.03; Razem zł 998 645.69.

532

Zakłady Garbarskie „Ursus“, S-ka z ograniczoną odpowiedzialnością

w Łodzi, ul. Długosza 27/31

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 roku

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Grunty fabryczne zł 98 058.57; Budynki zł 323 917.87; Urządzenie techniczne: maszyny narzędzia i t. p. zł 272 757.97; Ruchomości zł 7 287.45; Razem zł 702 021.86; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 3 341.06; Papiery wartościowe: Pożyczka Narodowa zł 10 740.00; Pożyczka Inwestycyjna zł 3 000.00; Weksle w portfelu zł 10 910.65; Materjały: skóry surowe zł 56 822.07; Skóry gotowe w składzie zł 241 141.40; W fabrycznym składzie w Warszawie zł 3 691.20; W Krakowie zł 237.60; Razem zł 301 892.27; Garbni-ki zł 30 922.25; Materjały pomocnicze zł 6 305.54; Opał zł 77.00; Dłużnicy: Banki zł 10 091.52; Odbiorcy zł 68 141.65; Odbiorcy wątpliwi zł 20 783.91; Razem zł 99 017.08; Strata w 1935 r. zł 8 801.88; Ogólna suma zł 1 177 029.59.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 493 950.00; Kapitał amortyzacyjny zł 252 575.85; dopisano w 1935 r. zł 37 718.17; Razem zł 290 294.02; Zobowiązania: Akcepty zł 20 000.00; Wierzyciele udziałowcy zł 354 172.68; Różni zł 2 807.93; Razem zł 376 980.61; Sumy przechodnie zł 15 804.96; Ogólna suma zł 1 177 029.59.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Rk. bilansu zł 29 611.91; Rk. dłużników i wierzycieli zł 1 371.05; Rk. reperacji zł 6 731.98; Rk. kosztów handlowych zł 21 881.47; Rk. różnic kursowych zł 39.22; Rk. przewozu skór gotow. zł 861.52; Rk. procentów i prowizyj zł 2 345.55; Rk. pensyj zł 58 910.00; Rk. podatków zł 13 095.75; Rk. świadczeń socjalnych zł 4 414.14; Rk. prowizyj podróżujących zł 2 000.86; Rk. amortyzacji zł 37 718.17; Ogólna suma zł 178 981.62.

MA. — Rk. dłużników i wierzycieli zł 29 611.91; Rk. skór gotowych zł 140 567.83; Rk. bilansu — strata zł 8 801.88; Razem ogólna suma zł 178 981.62.

504

Kolej Lokalna Muszyna - Krynica, Spółka Akcyjna w likwidacji

Bilans majątku z dn. 23 maja 1935 r.

STAN CZYNNY		zł
Gotówka:		
Kasa i bank		49 877'03
Papiery procentowe		4 455'60
Prowizoryczna renta skupu	2 865 945'66	
Ministerstwo Komunikacji	95 200'13	
Rachunek gwarancyj. straty z lat ubiegłych		170 677'17
		<u>3 186 155'59</u>

Sumy pozabilansowe: Podatek majątkowy 52 259'69

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitały własne:			
1) Kapitał akcyjny	1 170 000'00		
2) Zakładowy kapitał rezerw.	25 000'00	1 195 000'00	
Kapitał amortyzacyjny:			
a) saldo z dn. 31/XII 1934 r.	597 717'97		
b) dopisano do dn. 23/V 1935 r.	107 250'69	704 968'66	
Zobowiązania		824 566'43	
Fundusze specjalne:			
1) Fundusz na rozbudowę stacji w Krynicy	439 656'21		
2) Fundusz na zakupno Poczty Narodowej	4 455'60	444 111'81	
Nadwyżka za czas od dn. 1/I do dn. 23/V 1935 r.		17 508'69	
		<u>3 186 155'59</u>	

Sumy pozabilansowe: Podatek majątkowy 52 259'69

Rachunek zysków i strat za czas od dn. 1/I do dn. 23/V 1935 r.

WINIEN		zł
Koszty administracji ogólnej	11 742'88	
Raty oprocentowania pożyczki pierwszeństwa	5 205'93	
Procenty bierne	7 243'46	
Nadwyżka za czas od dn. 1/I do dn. 23/V 1935 r.	17 508'69	
	<u>41 700'96</u>	
MA		zł
Renta skupu	41 357'46	
Zwrot opłat stemplowych	207'50	
Procenty z lokacji	136'00	
	<u>41 700'96</u>	

Bilans likwidacyjny z dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY		zł
Gotówka:		
Kasa i bank		35 464'75
Papiery procentowe		4 455'60
Prowizoryczna renta skupu	2 865 945'66	
Różni dłużnicy	81 856'32	
Rachunek gwarancyj. straty z lat ubiegłych		170 677'17
		<u>3 158 399'50</u>

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitały własne:			
1) Kapitał akcyjny	1 170 000'00		
2) Zakładowy kapitał rezerw.	25 000'00	1 195 000'00	
Kapitał amortyzacyjny:			
a) saldo z 31/XII 1934 r.	704 968'66		
b) dopisano w 1935 r.	805'97	705 774'63	
Zobowiązania		722 888'43	
Fundusze specjalne:			
1) Fundusz na rozbudowę stacji w Krynicy	439 656'21		
2) Fundusz na zakupno Poczty Narodowej	4 455'60	444 111'81	
Zysk		90 624'63	
		<u>3 158 399'50</u>	

Rachunek zysków i strat z dn. 31/XII 1935 r.

WINIEN		zł
Koszty administracji ogólnej	16 786'30	
Raty oprocentowania pożyczki pierwszeństwa	5 188'28	
Podatek majątkowy	52 259'93	
Procenty bierne	9 976'86	
Zysk za 1935 r.	90 624'63	
	<u>174 836'00</u>	
MA		zł
Przeniesienie zysku z bilansu otwarcia likwidacji na dz. 24/V 1935 r.	17 508'69	
Renta skupu	63 152'36	
Nadpłacone podatki	92 813'43	
Procenty z lokacji	1 361'52	
	<u>174 836'00</u>	

527

R. DRATT i S-ka Fabryka Maszyn Rolniczych i Odlewnia Żelaza w Chełmie, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31/XII 1935 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 935.99; Materiały zł 20 052.48; Wyroby gotowe zł 55 854.19; Dłużnicy zł 104 740.89; Papiery % zł 624.00; Opal i smary zł 284.60; Obrabiarki i narzędzia zł 117 212.66; Nieruchomości zł 212 255.69; Ruchomości zł 6 238.72; Suma bilansowa zł 518 199.22.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 260 000.00; Kapitał zapasowy zł 971.45; Kapitał amortyzacyjny zł 150 045.47; Sumy przechodnie zł 188.29; Wierzyciele zł 99 300.69; Zysk netto zł 7 693.32; Suma bilansowa zł 518 199.22.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty ogólne zł 21 313.72; Prowizje i % zł 4 306.05; Podatki zł 3 930.82; Amortyzacja zł 6 339.25; Zysk netto zł 7 693.32; Ogółem zł 43 583.16.

MA. — Zysk brutto zł 37 015.88; Przeniesiona rezerwa zł 6 567.28; Ogółem zł 43 583.16.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

M. ARCT Zakłady Wydawnicze w Warszawie

zawiadamia, że w dn. 30 kwietnia 1935 r. o godz. 18 w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Nowy Świat 35, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za 1935 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r.;
- 5) Wybory do władz; 6) Wnioski Zarządu; 7) Wolne wnioski (zgłoszenia do dn. 15 kwietnia).

523-14-16

Korzystajcie z Poczty Lotniczej!

I OGŁOSZENIE

„Kolej Lokalna Drohobycz—Truskawiec“, Sp. Akc. w likwidacji

Stosownie do postanowień §§ 10—19 statutu ogłasza się, że XVIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej w likwidacji „Kolej Lokalna Drohobycz—Truskawiec“ odbędzie się w dn. 28 kwietnia 1936 r. o godz. 10.30 przed poł. w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej Nr. 1 II p.

Przedmiotem obrad będą:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Likwidatorów z czynności oraz Rady Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej) o zamknięciu rachunków za okres czasu od dn. 1 stycznia do dn. 26 kwietnia 1935 r.;

2) Przyjęcie bilansu otwarcia likwidacji Spółki na dz. 27 kwietnia 1935 r.;

3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Likwidatorów z czynności oraz Rady Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej) o zamknięciu rachunków za okres czasu od dn. 27 kwietnia do dn. 31 grudnia 1935 r.;

4) Uchwała co do udzielenia absolutorjum Likwidatorom i Radzie Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej) za okres czasu od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1935 r.;

5) Decyzja co do użycia nadwyżki bilansowej;

6) Zmiana terminów wypłaty wynagrodzenia dla Likwidatorów i Członków Rady Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej).

Po myśli postanowień § 20 statutu, każda akcja daje prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu jeżeli zostanie złożona przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w Kasie Spółki lub w Oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie i nie będzie odebrana przed ukończeniem tegoż.

Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego lub jego uzupełnienia mogą być zgłoszone najpóźniej w dn. 11 kwietnia 1936 r. w Zarządzie we Lwowie przy ul. Jagiellońskiej Nr. 1, II p.

L i k w i d a t o r z y 516

Zarząd Fabryki Chustek Fantazyjnych i Wyrobów Włókienniczych „TOGA“, Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 25 kwietnia r. b. o godz. 12 przedpoł. odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Ks. Mackiewicza Nr. 5

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków; 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór członka Zarządu na miejsce ustępującego oraz Komisji Rewizyjnej; 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania wniosków najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć swoje akcje w biurze Spółki. 509

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryka Obić Papierowych i Papierów Kolorowych „J. Franaszek“, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w biurze Spółki w Warszawie przy ul. Wolskiej 41 odbędzie się

XXVII WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 2) Zużycie części kapitału zapasowego specjalnego; 3) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.; 4) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, zamierzający zgłosić wnioski, winni złożyć je Zarządowi Spółki conajmniej na 2 tygodnie przed terminem Zgromadzenia. 497

Kolej Lokalna Lwów—Stojanów, Spółka Akc.

Bilans majątku z dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY	zł	
Majątek stały:		
Wartość skupionej przez Skarb Państwa Kolei		11 579 917 00
Majątek płynny:		
Kasa i banki		286 966 55
Papiery procentowe		102 000 00
Dłużnicy		334 280 48
		<u>12 303 164 03</u>

STAN BIERNY

Kapitały własne:	zł	zł
1) Kapitał akcyjny	8 691 120 00	
2) Kapitały rezerwowe — eksploatacyjny kapitał rezerwowy	<u>125 658 07</u>	8 816 778 07
Kapitał amortyzacyjny:		
a) saldo z dn. 31/XII 1934 r.	830 680 95	
b) dopisano w 1935 r.	<u>14 446 41</u>	845 127 36
Zobowiązania		2 050 492 01
Fundusze specjalne		49 695 32
Zysk:		
a) pozostały z 1934 r.	9 679 06	
b) za 1935 r.	<u>531 392 21</u>	541 071 27
		<u>12 303 164 03</u>

Rachunek zysków i strat za 1935 r.

WINIEN	zł
Koszty administracji ogólnej	23 404 70
Oprocentowanie pożyczki pierwszeństwa	89 570 69
Podatek majątkowy	456 118 36
Zysk	541 071 27
	<u>1 110 165 02</u>
MA	zł
Przeniesienie z 1934 r.	9 679 06
Renta skupu	516 714 59
Nadpłacone podatki	576 818 34
Procenty z lokacyj	6 953 03
	<u>1 110 165 02</u>

515

II OGŁOSZENIE

Przemysł Metalowy „GRANAT“, Spółka Akcyjna

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 kwietnia 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w Warszawie w siedzibie Spółki przy ul. Żórawiej 17

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej i rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków; 3) Podział zysków za rok operacyjny 1935 i pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków oraz zatwierdzenie budżetu na 1936 r.; 4) Wybory uzupełniające dwóch członków Zarządu oraz pięciu członków Komisji Rewizyjnej; 5) Upoważnienie Zarządu do kupna i sprzedaży nieruchomości Spółki oraz zaciągania długów hipotecznych.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu winni akcje swe lub kwity depozytowe złożyć w biurze Zarządu Spółki ul. Żórawia 17 w Warszawie najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem. 520

Poznańska Kolej Elektryczna, Spółka Akcyjna

W POZNANIU

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Tory z 3 999 863.27; Kable z 226 150.76; Sieć napowietrzna z 664 858.10; Wagony z 4 589 792.27; Warsztaty z 693 983.36; Instrumenty, narzędzia i inwentarz z 112 118.24; Inwentarz domów mieszkalnych z 45 523.15; Autobusy z 1 058 260.67; Trolleybusy z 321 677.61; Nieruchomości: 1) grunty z 1 369 406.14, 2) budynki: a) fabryczne z 895 573.25 b) gospodarcze z 822 816.97, c) mieszkalne z 3 743 258.84 = z 6 831 055.20; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie z 23 527.57; Gotówka w bankach z 10 796.77; Papiery procentowe: a) do dyspozycji Spółki z 160 945.19; b) złożone jako kaucje z 21 050.37 = z 181 995.56; Weskle w portfelu z 5 400.00; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach z 1 802 500.00; Materiały: a) potrzebne do konserwacji i remontu z 864 120.92, b) mundurowe z 10 091.00 = z 874 211.92; Dłużnicy: a) odbiorcy z 33 799.99, b) dostawcy z 198.81, c) różni z 91 398.43, d) wątpliwe należności: 1) weksle protestowane z 111.35, 2) należności w postępowaniu rewindykacyjnym z 5 423.49 = z 5 534.84 = z 130 932.07; Antycypacje debetowe z 46 878.47; **Ogółem z 21 619 524.99.**

Udzielone gwarancje wekslowe na kredyty z 1 012 743.83; Udzielone gwarancje wekslowe na dostawy towarowe z 1 087 336.00; Udzielone gwarancje samodłużne z 14 268.07; Udzielona gwarancja wekslowa na kredyty, zabezpieczona w postaci tymczasowego długu gruntowego, zapisanego na nieruchomości Spółki z 145 000.00; **Ogółem z 23 878 872.89.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 4 320 000.00; Fundusz amortyzacyjny kapitału akcyjnego z 1 518 962.00; Fundusz zapasowy z 511 586.59; Fundusz specjalnej rezerwy z 723 752.68; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego z 9 032 012.68, b) umniejszenie przez odpis wycofanych urzędzeń z 201 906.14 = z 8 830 106.54, c) dopisane w roku sprawozdawczym z 1 164 240.54 = z 9 994 347.08; III. Zobowiązania. Wierzyciele: a) akcje z 350 000.00, b) kredyt bankowy hipoteczny krótkoterminowy z 979 978.00; c) kredyty bankowe hipoteczne długoterminowe z 2 005 291.08, d) podatki z 14 837.00 e) świadczenia socjalne z 18 860.92, f) dostawcy z 1 500.00, g) opłaty na rzecz Gminy Miasta Poznania z 967 478.96, h) różni z 3 239.33 = z 4 341 185.29; Wkłady personelu Spółki z 35 915.20; Sumy przechodnie — aserwaty z 4 179.29; Zysk z lat ubiegłych z 4 683.33; Zysk za 1935 r. z 164 913.53 = z 169 596.86; **Ogółem z 21 619 524.99.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji wekslowych na kredyty z 1 012 743.83; Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji wekslowych na dostawy towarowe z 1 087 336.00; Zobowiązanie z tytułu udzielonych gwarancji samodłużnych z 14 268.07; Zobowiązanie z tytułu udzielonej gwarancji wekslowej na kredyty, zabezpieczonej w postaci tymczasowego długu gruntowego, zapisanego na nieruchomości Spółki z 145 000.00; **Ogółem z 23 878 872.89.**

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1935 r.

WINIEN. — Koszty eksploatacyjne tramwajowe: a) administracji ogólnej z 173 777.38, b) inne z 1 958 341.76 = z 2 132 119.14; Koszty eksploatacyjne autobusowe na liniach miejskich: a) administracji ogólnej z 8 932.06, b) inne z 178 994.60 = z 187 926.66; Koszty eksploatacyjne autobusowe na linii koncesjonowanej Poznań—Mosina: a) administracji ogólnej z 6 552.59, b) inne z 102 972.48 = z 109 525.07; Koszty eksploatacyjne trolleybusowe: a) administracji ogólnej z 3 962.52, b) inne z 68 764.25 = z 72 726.77; Odsetki i koszty kredytów z 252 691.19; Opłaty dla miasta z 202 359.75; Podatki państwowe i komunalne z 134 298.79; Utrzymanie budynków mieszkalnych i gruntów z 47 828.90; Zapomogi emerytalne, ochronki i t. p. z 92 420.11; Koszty zajęć przemysłowych z 14 761.75; Odpis na materiałach z 8 999.78; Odpis spowodu rozebrania torów z 49 738.42; Odpis na dłużnikach z 213 339.62; Odpisy amortyzacyjne z 1 164 240.54; Zysk z 164 913.53; **Ogółem z 4 847 890.02.**

MA. — Przewóz osobowy tramwajowy z 3 800 854.45; Przewóz osobowy autobusowy na liniach miejskich z 170 928.95; Przewóz osobowy autobusowy na linii koncesjonowanej Poznań—Mosina z 123 882.30; Przewóz osobowy trolleybusowy z 75 412.10; Reklama z 18 256.88; Dzierżawa z 148 839.28; Odsetki z 297 380.22; Zajęcia przemysłowe z 27 541.80; Aser-

waty z 1 265.80; Z sprzedaży nieruchomości z 102 159.66; Różne z 81 368.58; **Ogółem z 4 847 890.02.**

Poznań, w lutym 1936 r.

Zarząd: (—) Maćkowiak. Rada Nadzorcza: (—) Więckowski.

Potwierdzamy zgodność powyższego bilansu oraz rachunku strat i zysków p. 31 grudnia 1935 r. z inwenturami i księgowością Poznańskiej Kolei Elektrycznej Sp. Akc. w Poznaniu.

Poznań, dn. 13 marca 1936 r.

„Powiernik” Spółka Rewizyjno-Powiernicza Thiel i Marciniak (—) A. Thiel. Dypłomowany i przysięgły rewizor ksiąg.

Potwierdzamy zgodność bilansu, rachunku strat i zysków z zbadaniami i przedłożeniami zestawieniami i księzkami.

Poznań, dn. 14 marca 1936 r.

Komisja Rewizyjna (—) Wybieralski (—) Zaleski (—) Zawadzki

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, odbyte w dn. 21 marca 1936 r., zatwierdziło wyżej podany bilans oraz rachunek strat i zysków i uchwaliło podzielić zysk w sposób następujący:

1) 8% od z 164 913.53 do funduszu zapasowego z 13 193.08, 2) 2% dywidendy z 86 400.00, 3) do dyspozycji Rady Nadzorczej i Zarządu z 41 500.00, 4) na cele społeczne i kulturalne do dyspozycji Prezesa Rady Nadzorczej z 23 800.00, i 5) pozostałość z 20.45 przenieść na rok następny. 524

Radomskie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty z 188 184.19; Budynki: a) fabryczne z 322 095.38; b) gospodarcze z 12 365.60; c) mieszkalne z 99 781.87; Urządzenia techniczne z 3 682 822.61; Sieć z 2 227 748.52; Ruchomości z 111 096.30; Majątek płynny: Gotówka w Kasie i bankach z 7 387.53; Papiery wartościowe z 40 284.00; Weksle w portfelu i w inkasie z 84 072.66; Materiały z 238 499.86; Towary z 8 230.65; Dłużnicy: Abonenci z 219 544.79; Dostawcy za zaliczki z 2 105.15; Magistrat m. Radomia za kaucję z 11 800.00; Różni z 495 321.06; Wątpliwe należności: weksle rotestowane z 19 575.61; Inne należności wątpliwe z 40 308.64; inne aktywa: Odszkodowanie za zrzeczenie się prawa skupu elektrowni z 757 295.73; Sumy przechodnie: rozliczenia międzyokresowe z 4 631.50; **Razem z 8 573 151.65.**

Sumy pozabilansowe: Papiery procentowe subskrybowane z 27 000.00; Papiery procentowe własne zdeponowane z 41 400.00; Papiery procentowe obce zdeponowane z 3 861.08; Weksle gwarancyjne z 42 950.00; Weksle zażyrowane w obiegu z 31 192.24; **Razem z 146 403.32.**

Ogółem aktywa z 8 719 554.97.

PASYWA. — Kapitał akcyjny z 1 800 000.00; Kapitał zapasowy: saldo z roku ubiegłego z 131 044.84; dopisano w roku sprawozdawczym z 8 097.22; Kapitał amortyzacyjny: koncesji z 1 213 310.47; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego z 3 739 427.58; dopisano w roku sprawozdawczym z 299 264.71; Zobowiązania: Wierzyciele: a) dostawcy z 112 898.32, b) Elektropól z 589 864.33; Różni wierzyciele z 330 610.52; Różne zobowiązania z 251 576.54; Sumy przechodnie: rozliczenia międzyokresowe z 2 447.19; Zyski: pozostałość z lat ubiegłych z 25 129.61; Zysk za 1935 r. z 69 480.32; **Razem z 8 573 151.65.**

Sumy pozabilansowe: — Subskrybcja na papiery procentowe z 27 000.00; Depozyt papierów procentowych własnych z 41 400.00; Depozyt papierów procentowych obcych z 3 861.08; Różni za weksle gwarancyjne z 42 950.00; Zobowiązania z tytułu żyra weksli z 31 192.24; **Razem z 146 403.32.**

Ogółem pasywa z 8 719 554.97.

Zobowiązania zagraniczne z 589 864.33.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — Wydatki eksploatacyjne: a) koszty administracji ogólnej z 171 849.50, b) koszty wytwarzania energii z 275 610.14; c) koszty ogólne z 71 017.94; d) podatki państwowe z 90 170.65; e) 5% opłata koncesyjna z 60 370.28; f) utrzymanie urzędzeń z 88 453.15; Procenty, dyskonto, prowizje: 7% od pożyczki Elektropola z 46 286.21; Dyskonto, prowizja od inkasa i inne z 10 395.00; Strata na sprzedaży materiałów i aparatów elektrycznych z 11 880.58; Odpisy amortyzacyjne: 1/15 odszkodowania za prawa skupu elektrowni z 84 143.97; Amortyzacja majątku z 299 264.71; Różne straty z 3 641.40; Zysk do podziału z 94 609.93; **Razem z 1 307 693.46.**

ZYSKI. — Pozostałość zysku z lat ubiegłych z 25 129.61; Wpływy eksploatacyjne z 1 255 083.94; Procenty, dyskonto, prowizje z 13 041.87; Różnice kursowe z 10 498.14; Różne zyski z 3 939.90; **Razem z 1 307 693.46.** 500

Towarzystwo Przemysł Tłuszczowy Schicht — Lever, Spółka Akcyjna, Warszawa

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

MAJĄTEK STAŁY:	zł	zł	KAPITAŁY WŁASNE:	zł	zł
Grunty w Warszawie	1 656 381'07		Kapitał zakładowy	15 000 000'—	
„ w Trzebini	81 597'12	1 737 978'19	Wpłaty akcjonariuszów na powiększ. kapitału zakładowego przed zarejestrowaniem	5 000 000'—	
Budynki:			Kapitał zapasowy (z lat poprzednich)	56 610'44	20 056 610'44
a) fabryczne			KAPITAŁ AMORTYZACYJNY:		
w Warszawie	5 294 824'87		a) saldo z roku ubiegłego	5 819 882'85	
w Trzebini	1 541 863'98		b) dopisano w roku sprawozdawczym	1 257 444'36	
b) mieszkalne				7 077 327'21	
w Warszawie	451 755'39		Odpisano przy rozchodzie urządzeń	62 047'10	7 015 280'11
w Trzebini	438 121'28	7 762 102'04	ZOBOWIĄZANIA:		
w Brześciu	13 983'49		Wierzyciele		
w Przemyśle	21 553'03		Banki	1 663 499'25	
Zbiorniki i podwórze:			Dostawcy	644 010'04	
w Warszawie	1 256 939'17		Dost. zagraniczni	4 546 914'32	
w Trzebini	643 402'86	1 900 342'03	Odbiorcy	66 416'73	
Urządzenia fabr., maszyny:			Przedstawiciele	55 527'27	
w Warszawie	5 984 867'63		Kaucje przedstawicieli i spedytatorów	28 466'73	
w Trzebini	3 532 714'71	9 517 582'34	Różni	255 889'09	7 260 723'43
Tabor kolejowy i auta:			Niepodjęte dywidendy		10 089'45
w Warszawie	494 135'27		Rezerwa na wątpliwe należności		216 840'—
w Trzebini	620 091'23	1 114 226'50	Sumy przechodnie		183 919'58
Inwentarz zakładowy i biurowy:			Zysk za 1935 r.		375 297'96
żywy w Trzebini	1 154'45				
martwy w Warszawie	578 621'58	602 297'10			
„ w Trzebini	22 521'07	1 731 228'—			
Patenty					
MAJĄTEK PŁYNNY:					
Gotówka w kasie, w bankach, P. K. O.		111 385'44			
Papiery procentowe		227 767'66			
Weksle w portfelu i w inkasie		286 060'58			
Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach		340 199'26			
Materiały i surowce	2 424 733'60				
Materiały pomocnicze	502 073'23				
Półfabrykaty	438 100'01				
Gotowe produkty	1 565 378'47	4 930 285'31			
Dłużnicy: z kredytów finansowych	1 423 199'68				
Przedstawiciele	68 659'98				
Odbiorcy	1 767 994'67				
Dostawcy	210 118'44				
Różni	344 400'82				
Wątpliwe należności	134 167'67	3 948 541'26			
Sumy przechodnie		129 070'89			
Strata z lat poprzednich		779 634'37			
		<u>35 118 760'97</u>			
Otrzymane gwarancje i depozyty		568 877'72	Gwarancje i depozyty		568 877'72
Obligó wekslowe (z żyr)		31 050'15	Żyra wekslowe (klientowskie)		31 050'15

Rachunek strat i zysków od dn. 1/I do dn. 31/XII 1935 r.

	zł	zł
Koszty administ. ogólnej	2 087 379'45	
(w tem świadc. socj. zł 124 837'93)		
Koszty fabrykacji	1 813 559'72	
(w tem świadc. socj. zł 68 188'14)		
Koszty sprzedaży	901 054'12	
Procenty	336 836'31	
Podatki państwowe i komunalne	914 799'83	
Frachty	1 887 108'20	
Reklama	1 507 963'88	
Odpisy amortyzacyjne	1 257 444'36	
Ubezpieczenia	55 965'69	
Licencje	11 508'84	
Różnice kursowe	348 126'70	
Demontaż	43 037'25	
Dubio	349 267'12	
Strata na udziałach w innych przedst.	3 372'55	
Zysk za 1935 r.	375 297'96	
	<u>11 892 721'98</u>	
Rachunek towarów		11 836 478'28
Dochód z nieruchomości		8 074'62
Zysk z papierów procentowych		2 698'—
Zysk z sprzedaży urządzeń		1 145'—
Różne zyski z lat poprzednich		44 326'08
		<u>11 892 721'98</u>

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAŁATWIA WSZYSTKIE OPERACJE BANKOWE

PRZYJMUJE WSZELKIEGO RODZAJU WKŁADY, ZAPEWNIAJĄC WKŁADCOM KORZYSTNE OPROCENTOWANIE, PEŁNE BEZPIECZEŃSTWO I CAŁKOWITĄ TAJEMNICĘ.

EMITUJE LISTY ZASTAWNE I OBLIGACJE, DAJĄCE NABYWCOM ZUPEŁNĄ PEWNOŚĆ I WYSOKĄ RENTOWNOŚĆ LOKATY.

UDZIELA Z NAGROMADZONYCH KAPITAŁÓW I POWIERZONYCH PRZEZ SKARB PAŃSTWA FUNDUSZÓW RÓŻNEGO RODZAJU KREDYTÓW, FINANSUJĄC ROZWÓJ GOSPODARCZY KRAJU.

Kapitał zakładowy i rezerwy . . .	zł 199 186 305
Wkłady i lokaty	zł 839 271 781
Udzielone kredyty	zł 1 962 306 261
Suma bilansowa w dn. 31/XII 1935 r.	zł 2 253 822 955

CENTRALA I ODDZIAŁ GŁÓWNY BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO
WARSZAWA, ALEJA JEROZOLIMSKA 1

ADRES TELEGRAFICZNY:
KRAJOBANK

CENTRALA TELEFONICZNA:
S-02-60

BANK POSIADA 18 ODDZIAŁÓW PROWINCJONALNYCH W POLSCE
I KORESPONDENTÓW W CAŁYM ŚWIECIE

„POLMIN”

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU
POLISH PETROLEUM COMPANY
KREBSMARKT 7/8

PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
NE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
MIASTACH EUROPY

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECHNIKI
SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUKTY SMA-
ROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW PO JAK
NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH CENACH. ==

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEWNI
UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI, ZWIĄZANYCH
Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ SMARNICZĄ.

**OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”
SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI**

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA GDYNIA, JAROSŁAW, KALISZ,
KOWEL, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIĘSK, PŁOCK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZOWIECKI,
TORUŃ, WARSZAWA, WILNO ==